

Seminár zakladania zborov

4.
Manuál

Praktický výcvik pre zakladateľov zborov
Omega kurz

The Alliance

Vydala: The Alliance for Saturation Church Planting
v spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries
Preklad do slovenčiny: Ondrej Kolárovský

Omega kurz:

Praktický výcvik pre zakladateľov
zborov

Manuál švrtý

vydala

The Alliance for Saturation Church Planting

v spolupráci s

Peter Deyneka Russian Ministries

**Omega kurz:
Praktický výcvik pre zakladateľov zborov
Manuál štvrtý**

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: BibleLeague@xc.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 by *The Alliance for Saturation Church Planting*.
Tento materiál bol pripravený v spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Project 250.

Povoľujeme a doporučujeme reprodukovanie a distribúciu tohto materiálu akoukoľvek formou, za predpokladu, že:
(1) uvediete meno autora, (2) označíte, ak ste urobili nejaké zmeny, (3) cena jedného výtlačku neprekročí náklady na jeho tlač a (4) nevydáte viac, než 1.000 výtlačkov.

Ak by ste chceli tento materiál šíriť prostredníctvom internetu, alebo ak zamýšľate jeho iné použitie, než je uvedené vyššie, prosím, kontaktujte

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, HUNGARY,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Povzbudzujeme vás taktiež k prekladu a upraveniu tohto materiálu na vaše podmienky. Opäť, prosíme, kontaktujte *The Alliance*, aby sme mohli dať odporúčanie a informovať ďalších, ktorí by mali záujem o použitie materiálu vo vašom jazyku.

Pre ďalšie informácie o jej konkrétnej službe prosíme, kontaktujte

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Toll-free: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org
Europe Field Office E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka
Russian Ministries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všetky biblické citáty, pokiaľ nie je uvedené inak, pochádzajú z prekladu prof. Roháčka.

Vytlačené na Slovensku.

POĎAKOVANIE

Vyjadrujeme srdečné a úprimné poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali na príprave týchto výcvikových manuálov. Títo ľudia boli veľmi nápomocní v procese písania a vydávania týchto materiálov. Pane, buduj svoju cirkev ... až do posledných končín zeme!

Jay Weaver, hlavný vydavateľ, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>C B International</i> <i>-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> <i>-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> <i>-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries</i>

OSOBITNE ĎAKUJEME ZA ADMINISTRATÍVNU A TECHNICKÚ POMOC:

Edith Bondovej	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Davidovi Gálovi	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nellovi Hardenovi	<i>profesorovi angličtiny na dôchodku</i>

MANUÁL ŠTVRTÝ

Obsah

PREDSLOV	IX
O ALIANCII	XI
CYKLUS ZAKLADANIA ZBORU	XII
DÔRAZY	XIII
PREHĽAD LEKCIÍ	XV
VÍZIA ZZS	1
LEKCIA 10: Prvky stratégie hnutia zakladania zborov	3
I. Budujte vieru vo víziu	3
II. Stanovte ciele, ktoré sú založené na viere	4
III. Praktizujte znásobovanie namiesto pridávania	5
IV. Pracujte zo strategického centra, a nie z odľahlej lokality	5
V. Budujte mobilné tímy facilitátorov	6
VI. Splnomocňujte ľudí	6
VII. Budujte siete	7
VIII. Hľadajte Božie vedenie a načasovanie	8
<i>Príloha: Viera a poslušnosť vs. nevera a strach</i>	<i>10</i>
<i>Príloha: Veci, ktoré podporujú prirodzený rast</i>	<i>11</i>
LEKCIA 11: Znaky hnutia	13
I. 1. znak: zvláštny čas	14
II. 2. znak: objavujúce sa vedenie	14
III. 3. znak: ľudia sa zapájajú	16
IV. 4. znak: nové formy	17
V. 5. znak: hnutie je spontánne	17
VI. 6. znak: hnutie mobilizuje ľudí a štruktúry	18
LEKCIA 12: Pastorácia v rámci hnutia	21
I. Vedenie v novozaložených zboroch	21
II. Korešpondencia s novými zbormi	22
III. Stráž proti herézii	24
IV. Otázka zdrojov	25
V. Stratégie evanjelizácie a zakladania zborov	25

CIRKEV	29
LEKCIA 12: Dynamika vznikajúceho zboru	31
I. Kedy je zbor zborom?	31
II. Organizovanie zboru	34
LEKCIA 13: Charakteristika rastúceho zboru	37
I. Čo je rastúci zbor?	37
II. Ako nastáva rast zboru	38
III. Dvanásť charakteristík rastúcich zborov	39
IV. Vyhodnocovanie a monitorovanie rastu zboru	43
LEKCIA 14: Cirkevná správa a úrady v cirkvi	45
I. Čo je to cirkev?	45
II. Typy cirkevnej správy	45
III. Úrady v cirkvi	47
IV. Zodpovednosti a výsady zborových vedúcich	49
 DUCHOVNÝ CHARAKTER	 51
LEKCIA 11: Láska ako základ služby	53
I. Evanjelium ako model pre vzťahy	53
II. Božia nepodmienená, obetujúca sa láska	54
III. Božia láska aplikovaná na vzťahy	55
IV. Láska ako základ služby	56
LEKCIA 12: Ako rozumieť Otcovmu srdcu	59
I. Tri podobenstvá o stratených veciach – Lukáš 15	59
II. Podobenstvo o stratenom synovi	60
III. Aplikácia – milujeme tak, ako miluje otec?	61
LEKCIA 13: Milosť je pre pokorných	63
I. Pokora – čo to je?	63
II. Príklady pokory	64
III. Modlitba vyjadruje pokoru voči Bohu	65
IV. Kresťanský život charakterizovaný pokorou	65
 MODLITBA	
LEKCIA 8,9: Koncert modlitieb	69
I. Evanjelium pre všetkých ľudí	69
II. Modlitby za svet	70
III. Koncert modlitieb – modlitby za celý svet	71

VODCOVSTVO	73
LEKCIA 6: Slúžiace vodcovstvo.....	75
I. Svetské vodcovstvo	75
II. Vodca – služobník.....	76
III. Učenie Nového Zákona o vodcovi, ktorý je služobníkom	77
IV. Aplikácia	78
Príloha: Test vodcu.....	80
LEKCIA 7: Dynamika vodcovstva	81
I. Vlastnosti vedúceho.....	81
II. Charakteristika skupiny	84
III. Podstata úlohy.....	86
LEKCIA 8: Štýly interakcie.....	89
I. Objavte svoj vlastný štýl interakcie	89
II. Štyri štýly interakcie	91
LEKCIA 9: Aké sú potreby vedenia.....	95
I. Akých vedúcich potrebuje Cirkev?.....	95
II. Koľko vedúcich potrebuje cirkev?	97
III. Kde nájdeme týchto vedúcich?	99
LEKCIA 10: Výcvik nových vodcov.....	101
I. Biblické príklady znásobovania vedenia.....	101
II. Výchovné ciele	103
III. Päťkrokový postup výchovy nových vedúcich	105
BUNKOVÉ SKUPINKY	111
LEKCIA 10: Diskusia o otázkach a problémoch bunkových skupiniek.....	113
I. Ako vyzerá služba na bunkovej skupinke	113
II. Otázky a problémy	114
III. Riešenia.....	114
LEKCIA 11: Znásobovanie bunkovej skupinky.....	115
I. Cieľznásobovania	115
II. Proces „prirodzeného“ znásobovania	116
III. Prekážky znásobovania.....	119
UČENÍCTVO.....	123
LEKCIA 6: Učenie – workshop.....	125
I. Diskusia v malých skupinách (1/2 hodiny)	125
II. Workshop činenia učeníkov (20 minút)	126
III. Záver (3 minúty)	126

SPRÁVCOVSTVO	127
LEKCIA 1: Úvod do správcovstva	129
I. Čo je správcovstvo?	129
II. Prečo hovorí o správcovstve? – dve témy	129
III. Princípy správcovstva v Biblii	131
IV. Naše správcovstvo	133
V. Správcovstvo a zakladateľ zboru	134
LEKCIA 2: Spravovanie financií	137
I. Bádajme v Biblii	137
II. Osobné dávanie	139
III. Financie miestneho zboru	140
IV. Financovanie a hnutie zakladania zborov	142
LEKCIA 3: Manažment času	145
I. Stanovenie priorít – učíme sa manažovať čas	146
II. Praktická realizácia	146
LEKCIA 4: Proces strategického plánovania	151
I. Čo je strategické plánovanie?	151
II. Proces Strategického Plánovania	152
LEKCIA 5: Proces strategického plánovania – workshop	157
RODINA	159
LEKCIA 1: Biblické úlohy v rodine	161
I. Manželský pár	161
II. Úloha manžela	162
III. Úloha manželky	163
IV. Úloha detí	165
LEKCIA 2: Rodičovstvo	167
I. Niektoré východiskové poznámky	167
II. Niektoré biblické princípy	168

PREDSLOV

CIEĽ TOHTO MATERIÁLU

Zakladatelia zborov bývajú často postavení do služby so slabým alebo žiadnym výcvikom pre úlohy, ktoré sú pred nimi. Vodcovia zborov, ktorí sú premáhaní ťažkosťami v službe, často postrádajú jasnú víziu toho, čo Boh chce prostredníctvom nich vykonať. Zakladatelia zborov aj vodcovia zborov potrebujú výcvik a víziu, ale biblické školy a semináre nie sú pre mnohých z nich reálnou možnosťou.

Tento materiál je určený na to, aby poskytol nielen víziu pre zakladateľov a vodcov zborov, ale aj praktické schopnosti, ktoré umožnia, aby sa ich vízia stala skutočnosťou. Toto nie je to vyučovací "program". Poskytuje skôr potrebné biblické základy a praktické schopnosti, ktoré si vyžaduje zakladanie zborov. Hoci *Omega kurz* bol zostavený pre potreby Strednej a Východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu, boli sme povzbudení priaznivými ohlasmi, keď bol užitočný aj v inom prostredí.

Obsah tohto kurzu bol vytvorený tak, aby naplňal dva ciele:

1. Zabezpečiť výcvik, potrebný pre zakladanie zborov
2. Zmobilizovať celé Kristovo Telo do hnutia zakladania zborov.

Dnes vidíme, že hnutie zakladania zborov prebieha v mnohých krajinách sveta, vrátane Brazílie, Rumunska, Filipín, Nigérie a iných. Veríme tomu, že miestny zbor je prvoradým Božím nástrojom pre celosvetovú evanjelizáciu, a že zakladanie zborov s víziou znásobovania je najefektívnejší prostriedok na napĺňanie Veľkého povolania. Nové zbory majú byť zakladané s víziou znásobovania a so schopnosťou zakladať ďalšie zbory. Keď sa toto uskutočňuje, vzniká potenciál pre hnutie zborov, ktoré má schopnosť rozšíriť sa do celej krajiny a premieňať životy ľudí.

Hnutie zakladania zborov si vyžaduje ľudí, ktorí slúžia vo všetkých fázach zakladania zboru, od mladých veriacich, ktorí sú nadšení zo svojej novej viery, až po vodcov denominácií. Tento materiál sa môže rôzne aplikovať a môžu ho využiť pracovníci a vedúci zborov na rôznych úrovniach. Vodcovia existujúcich zborov môžu priamo alebo nepriamo podporovať úsilie zakladateľov zborov pri napĺňaní služby, do ktorej ich povolal Boh.

PREHĽAD LEKCIÍ

Tento manuál je jeden z piatich, každý z nich pozostáva približne z 26 jednogodinových lekcí. Preto, aby mohli byť naplnené ciele, ktoré sme vyjadrili vyššie, obsah materiálov pokrýva široký rozsah tém, ktoré sú potrebné pri napĺňaní úloh zakladania zboru. Patria sem – vízia ZZS, služba bunkových skupiniek, učeníctvo, cirkev, evanjelizácia, indukzívne štúdium Biblie, vodcovstvo, duchovný charakter a iné.

Obsah je rozložený do piatich manuálov, aby sa zabezpečil širší záber vyučovania. Po preštudovaní jedného manuálu na seminári má každý účastník čas do ďalšieho seminára, aby uviedol do praxe princípy, ktoré sa na seminári naučil. Preto mnohé z nasledujúcich lekcí budujú na princípoch a schopnostiach, ktoré sa vyučovali a nacvičovali v lekciami predošlých manuálov.

Inými slovami, obsah vyučovania manuálov je zostavený tak, aby paralelne prebiehalo učenie a zároveň aplikácia v praxi zakladania zborov. Ak účastník seminára aktívne pracuje na zakladaní zboru, bude potrebovať určité poznanie aj schopnosti, keďže v tomto procese naráža na množstvo problémov. Schopnosti a vedomosti, potrebné pri začiatkoch zakladania zboru sú obsahom prvých manuálov, kým aktivity a princípy, potrebné v ďalších fázach zakladania zboru, sú obsahom posledných manuálov. Každý manuál je určený na to, aby budoval schopnosti, odpovedal na otázky a rozobral prípadné problémy, ktoré sa môžu vyskytnúť v tej fáze zakladania zboru, na ktorej účastník seminára v praxi aktívne pracuje. Za týmto predslovom nasleduje prehľad dôrazov jednotlivých manuálov, na ktoré sa môžu účastníci pripraviť, a ktoré budú aplikovať v čase medzi jednotlivými výcvikovými seminármi.

Lekcie sú zoradené podľa predmetov (tém) a každý manuál obsahuje lekcie z týchto predmetov (tém). Niektoré predmety, napr. Vízia a Cirkev, sú zaradené do všetkých piatich manuálov. Iné, ako napr. Učeníctvo sú v neskorších manuáloch, zameraných na tú fázu zakladania zboru, v ktorej je táto téma potrebná.

AKO POUŽÍVAŤ MATERIÁL

Rady účastníkom

Do prípravy všetkých piatich manuálov bolo vložených veľa modltieb, veľa času a úsilia. Každý manuál je určený na rozvoj konkrétnych vedomostí a schopností, ktoré si vyžaduje proces budovania nového zboru. Preto vám veľmi odporúčame, aby ste začali s prvým manuálom, a nie s niektorým z posledných. Každá lekcija je totiž starostlivo vybraná a zostavená tak, aby bola aplikovateľná a nevyhnutne zaradená do procesu zakladania zboru. Pre vlastný prospech nevynechávajte lekcie.

Buďte si vedomí, že skutočne sa učíme vtedy, keď vedomosti z týchto lekcii aplikujeme v osobnom živote a službe. Väčšina lekcii má na konci "akčný plán". Je určený na to, aby vám pomohol aplikovať myšlienky lekcije a mali by ste ho uskutočniť skôr, než začnete na ďalšom seminári študovať ďalší manuál. Je veľmi užitočné, ak máte duchovného učiteľa (mentora), ktorý vás môže povzbudzovať a poradiť vám pri aplikáciách. Je osobou, ktorej sa zodpovedáte za aplikovanie toho, čo sa učíte, vo svojom živote a službe. Ak máte niekoho, kto ide spolu s vami, nie je to iba dobrá výchova, ale mnohí zakladatelia hovoria, že je to pre nich potrebná pomoc v ich živote aj službe. Preto vás silne povzbudzujeme k tomu, aby ste na modlitbách hľadali nejaký spôsob mentoringu, ktorý prispeje k posilneniu vašej služby zakladania zboru.

Rady inštruktorom

Tento materiál môžete používať v rôznych situáciách – v biblických školách, teologických seminároch alebo v seminároch na úrovni zboru. Avšak toto nie je primárne učebný materiál, je to najmä výcvikový materiál. Výuka sa totiž zameriava predovšetkým na vedomosti a informácie. Zámerom tohto materiálu nie je iba odovzdávanie vedomostí, ale motivácia ku konaniu v službe podľa biblických princípov. Tento materiál je pre tých, ktorí pracujú.

Hoci metóda, ktorú si zvolíte na vyučovanie lekcii každého manuálu závisí od vášho prostredia a situácie, osvedčilo sa vyučovanie na 5-dňovom seminári. Na mnohých miestach však využili aj iné spôsoby, ktoré vyhovovali behu života a služby, napr. možnosť výberu medzi dvomi víkendami intenzívneho vyučovania alebo pravidelnými stretnutiami raz do týždňa. Odporúčame vám, aby ste zdôrazňovali úlohy "akčných plánov" na konci každej lekcije, aby ich účastníci mohli splniť do nasledovného seminára. Odporúčame taktiež, aby medzi jednotlivými seminármi bol časový odstup aspoň 4-6 mesiacov. Výhodou tohto typu seminára je, že umožňuje dostatok času na aplikovanie princípov jedného seminára do praxe pred tým, než sa účastníci začnú učiť ďalšie princípy na ďalšom seminári.

Počas seminára nie je nutné učiť každý bod každej lekcije, keďže účastníci si môžu sami prečítať lekcie zo svojich manuálov. Niekedy je dobrou metódou, keď si účastníci prečítajú lekciju a potom sa zdieľajú o tom, aká je ich vlastná skúsenosť v danej oblasti. Ak máte možnosť, pozvite si na konkrétnu lekciju niekoho, kto je odborníkom v tejto oblasti. **SNAŽTE SA VYHNÚŤ PREDNÁŠKOVÉMU ŠTÝLU** pri preberaní lekcii. Snažte sa byť tvoriví a používajte rôzne metódy na vyjadrenie princípov lekcije. Niektorí inštruktori používajú rôzne spôsoby, ako napr. diskusné skupiny, workshopy, atď., aby prešli lekciju čo najzaujímavejším spôsobom.

Máte posvätnú dôveru. Pán cirkvi si želá mať učeníkov vo všetkých národoch, a k tomu sú potrební vodcovia. Máte ohromný potenciál vystrojovať ďalších, ktorí môžu podporovať hnutie zakladania zborov a môžete viesť ďalších ľudí v službe znásobovania zborov.

Ďalšia pomoc

Kontaktujte sa s nami, ak potrebujete ďalšiu pomoc pri šírení vízie saturačného zakladania zborov, alebo pri praktickom výcviku zakladateľov zborov.

Jay Weaver, hlavný vydavateľ
Budapest, Maďarsko, január 2000
JayWeaver@compuserve.com

O ALIANCII

Tento materiál pripravila *The Alliance for Saturation Church Planting* v spolupráci s Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliancia* je partnerský zväzok zborov a misijných agentúr, ktoré sa venujú mobilizovaniu veriach, aby zakladali evangelikálne zbory v krajinách Strednej a Východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu. Saturačné zakladanie zborov je stratégia, ktorej zámerom je zakladať miestne zbory v každom meste a dedine tak, aby tí, ktorí prijali Ježiša Krista, mali miestne spoločenstvo, v ktorom duchovne rastú a sú vystrojovaní do služby. *Aliancia* stojí na predpoklade, že spojené sily zvyšujú efektívnosť, redukujú duplicitu a demonštrujú jednotu v Tele Kristovom.

ČOMU VERÍME

- Miestny zbor je prvoradým Božím nástrojom evangelizácie a učenia.
- Partnerstvo so zborní a misijnými organizáciami je kľúčovou vecou pri znásobovaní miestnych zborov a pri rozvoji hnutia saturačného zakladania zborov.
- Výcvik vodcov je zásadným faktorom zakladania zborov a rastu zborov.
- Lausanská dohoda je vyznaním viery Aliancie.

ČO ROBÍME:

Výcvik zakladateľov zborov a mentoring

Aliancia zabezpečuje výcvik vodcov na seminároch, na ktorých môžu získať praktické schopnosti pre službu zakladania reproduktívnych zborov.

Zhromažďovanie informácií

Presné informácie vedú k dobrým rozhodnutiam v službe zakladania zborov. *Aliancia* môže pomôcť s výcvikom a poradenstvom pri vašom zhromažďovaní informácií o oblastiach zakladania zborov a rastu zborov.

Pomoc v modlitebnom hnutí

Hnutie zakladania zborov začína s víziou, ktorú objavujeme a upresňujeme pri hľadaní Božieho srdca na modlitbách. *Aliancia* vám môže pomôcť lepšie porozumieť úlohe modlitebného hnutia v rámci zakladania zborov, ako aj v tom, ako môžete založiť modlitebné hnutie vo vašom regióne.

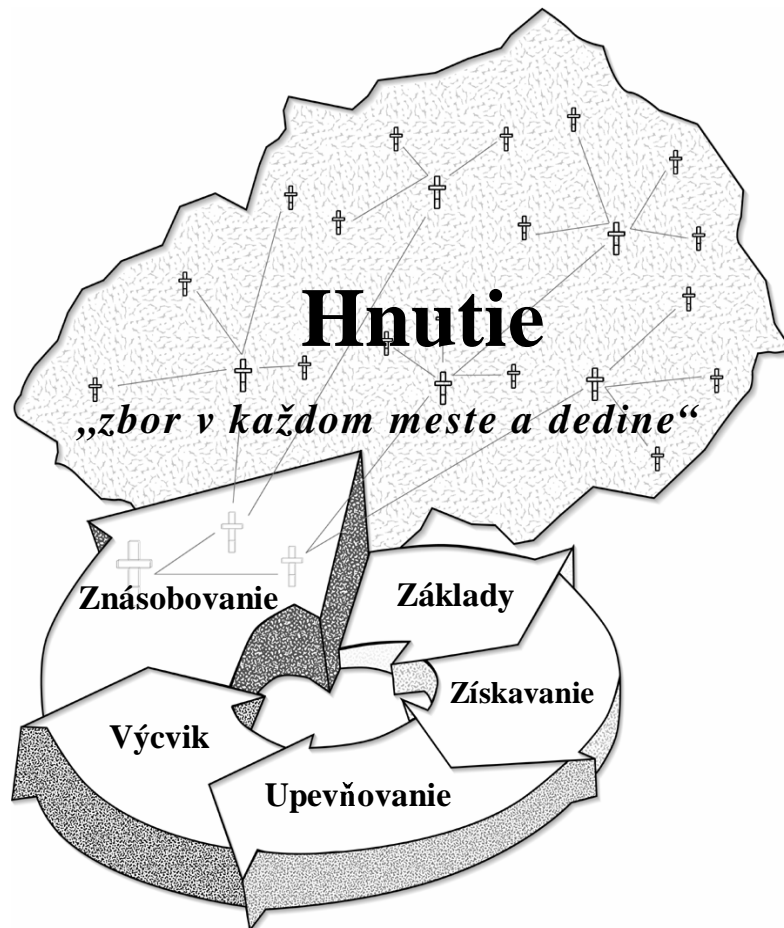
Zdieľanie vízie

Čo chce Boh pre vašu krajinu? Chce mať zbory všade! *Aliancia* môže pomôcť novým zborom pri budovaní vízie pomocou seminárov, zameraných na princípy saturačného zakladania zborov.

PRE ĎALŠIE INFORMÁCIE KONTAKTUJTE:

The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

CYKLUS ZAKLADANIA ZBORU

Zakladanie zborov nie je náhodne pospájaná séria udalostí a aktivít, je to cieľavedomý proces. Tento proces si vyžaduje koordinovanie činnosti, skombinovanie zručností, spoločnú filozofiu a kompetentných vodcov. Rozvoj v týchto dôležitých oblastiach je cieľom výcviku zakladania zborov. „Cyklus zakladania zborov“ je ilustrácia procesu zakladania zborov, ktorá z konkrétneho uhla pohľadu názorne ukazuje vzájomné vzťahy kľúčových princípov a praktík, ktoré fungujú v tomto procese. Pre zakladateľa zboru predstavuje určitý druh mapy, ktorá mu umožňuje určiť, odkiaľ vyšiel a kam smeruje.

DÔRAZY

Omega kurzu – praktického výcviku pre zakladateľov zborov

Dôrazy sú konkrétne oblasti služby, ktoré sú súčasťou vyučovania jednotlivých manuálov. Každú oblasť môžete vyučovať ako samostatný krok v rámci širšieho procesu zakladania nového spoločenstva. Dôrazy upozorňujú na konkrétne oblasti služby a majú pomôcť účastníkom výcviku orientovať sa v obsahu vyučovania jednotlivých manuálov *Omega kurzu*, ako aj v jeho praktickom aplikovaní. Sú akoby míľnikmi, ktoré označujú, ako napredujeme, ale aj značkami, ktoré pomáhajú udávať ďalší smer. Na tomto mieste uvádzame prehľad dôrazov jednotlivých manuálov *Omega kurzu*.

MANUÁL PRVÝ: Dôraz na víziu ZZS, cieľ cirkvi, induktívne biblické štúdium a prieskum

Konkrétne body:

- Skúmanie cieľa cirkvi vo svetle Veľkého povolania
- Zostavenie celkovej misijnej stratégie, založenej na vízii "Z"-myslenia
- Skúmanie "formy a funkcie" v prvej cirkvi a v dnešnej cirkvi
- Výuka a praktický nácvik používania induktívnej metódy štúdia Biblie
- Zostavenie a zdieľanie osobného svedectva
- Založenie podpornej modlitebnej skupiny pre evanjelizáciu a zakladanie zborov
- Zostavenie celkového prieskumu cieľovej oblasti

MANUÁL DRUHÝ: Dôraz na evanjelizáciu a bunkové skupinky

Konkrétne body:

- Zdieľanie výsledkov prieskumu cieľovej oblasti ostatným
- Určenie a vyjadrenie cieľov zboru
- Zostavenie filozofie služby zakladania zboru
- Zostavenie osobnej evanjelizačnej stratégie, osobná evanjelizácia
- Ako začať bunkové skupinky s dôrazom na evanjelizáciu
- Používanie induktívneho biblického štúdia osobne aj v bunkových skupinkách

MANUÁL TRETÍ: Dôraz na učeníctvo, duchovný boj, tímy, tímová práca**Konkrétne body:**

- Identifikovanie a výcvik potenciálnych vodcov bunkových skupiniek
- Ako tráviť čas na modlitbách a v pôste
- Hodnotenie svetonázoru zakladateľa zboru v porovnaní so svetonázorom Biblie
- Ako používať pravdy Písma pri odolávaní duchovným útokom v živote a službe zakladateľa zboru
- Vytvorenie individuálneho plánu činenia učeníkov pre ľudí, zapojených do služby zakladania zboru
- Ako uskutočňovať budovanie a rozvoj tímu, hodnotiace aktivity
- Rozpoznávanie duchovných darov zakladateľa zboru a zakladateľského tímu

MANUÁL ŠTVRTÝ: Dôraz na vodcovstvo a spravovanie**Konkrétne body:**

- Hodnotenie silných a slabých stránok štýlu vodcovstva zakladateľa zboru s dôrazom na metódy osobnej interakcie s ostatnými
- Ako začleňovať princípy slúžiaceho vodcovstva do života a služby zakladateľa zboru
- Sledovanie využívania času v živote a službe zakladateľa zboru, stanovovanie priorít, časový rozvrh
- Hodnotenie dávania zakladateľa zboru, ako aj dávania v zbore
- Zhrnutie biblických úloh muža a ženy a zodpovednosti, ktorú má zakladateľ zboru voči svojej rodine
- Ako viesť bunkové skupinky prostredníctvom procesu znásobovania
- Príprava strategického plánu práce pre saturáciu (nasyčovanie) v službe zakladania zboru

MANUÁL PIATY: Dôraz na znásobovanie, mobilizovanie ďalších a zabezpečenie hnutia ZZS**Konkrétne body:**

- Ako iniciovať spoluprácu v službe s ostatnými evangelikálnymi skupinami v cieľovej oblasti
- Ako plánovať a uskutočňovať štruktúru dohľadu nad bunkovými skupinkami, aby sa zabezpečil ich nepretržitý rast a znásobovanie
- Ako učiť ľudí modliť sa za saturačné zakladanie zborov; mobilizovanie k modlitbám na miestnej, regionálnej a národnej úrovni
- Ako zostaviť a uskutočňovať plán výcviku a osobného vedenia nových zakladateľov zborov
- Ako uschopňovať a uvoľňovať do služby nových vodcov v službe zakladania zborov
- Ako podporovať nové zbory, aby mali víziu pre misijnú angažovanosť nielen v ich cieľovej oblasti, ale až do "posledných končín zeme"

Určený predovšetkým pre fázu **ZÁKLADY** cyklu zakladania zboru

Prehľad PRVÉHO MANUÁLU

Vízia ZS (VI)	CIRKEV (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Metódy štúdia Biblie (MŠB)	Evangelizácia (E)
<p>Lekcia 1: "Z"-myslenie</p> <p>Lekcia 2: Veľké poverenie a zakladanie zborov</p> <p>Lekcia 3 (3A): Cyklus zakladania zboru</p> <p>3A: <i>Modely zakladania zboru</i></p> <p>Lekcia 4 (4A,4B): Princípy prieskumu</p> <p>4A: <i>Ako porozumieť cieľovej oblasti</i></p> <p>4B: <i>Vzorové dotazníky</i></p>	<p>Lekcia 1: Biblické základy pre cirkvi</p> <p>Lekcia 2 (2A): Cieľ cirkvi</p> <p>2A: <i>Veľké poverenie – Pracovný list</i></p> <p>Lekcia 3 (3A): Forma a funkcia</p> <p>3A: <i>Aplikácia formy a funkcie</i></p> <p>Lekcia 4: Definícia miestneho zboru</p>	<p>Lekcia 1: Ospravednenie z viery</p> <p>Lekcia 2: Život podľa evanjelia</p> <p>Lekcia 3: Kresťanský rast</p> <p>Lekcia 4: Premieňajúca moc evanjelia</p> <p>Lekcia 5: Vedenie duchovného denníka</p>	<p>Lekcia 1, 2: Koncert modlitieb: Modlitby za prebudenie</p> <p>Lekcia 3 (3A): Ako viesť k modlitbám</p> <p>3A: <i>Modlitebné trojice</i></p>	<p>Lekcia 1 (1A): Úvod do induktívnej metódy štúdia Biblie</p> <p>1A: <i>Ako sme dostali Bibliu</i></p> <p>Lekcia 2 (2A): Pozorovanie Božieho slova</p> <p>2A: <i>Reč Biblie</i></p> <p>Lekcia 3: Pozorovanie - Workshop</p> <p>Lekcia 4 (4A): Výklad Božieho slova</p> <p>4A: <i>Biblické tabuľky</i></p> <p>Lekcia 5: Výklad - Workshop</p> <p>Lekcia 6: Aplikácia Božieho slova</p> <p>Lekcia 7 (7A): Aplikácia - Workshop</p> <p>7A <i>Efez - I.Š.B.</i></p>	<p>Lekcia 1: Úvod do evangelizácie</p> <p>Lekcia 2, 3: Zostavenie vášho osobného svedectva</p>
4	4	5	3	7	3

Čísla v zátvorkách () označujú prílohy

Určený predovšetkým pre fázu ZÍSKAVANIE cyklu zakladania zboru

Prehľad DRUHÉHO MANUÁLU

Vízia ZS (Vi)	Cirkev (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunkové skupinky (BS)	Metódy št. Biblie (MŠB)	Evanjelizácia (E)
<p>Lekcia 5: Biblické základy pre zakladanie zborov saturáciou</p> <p>Lekcia 6: Prieskum - Workshop</p> <p>Lekcia 7: Mobilizovanie zdrojov skrze prieskum</p>	<p>Lekcia 5: Podstata cirkvi</p> <p>Lekcia 6 (6A): Kolektívne funkcie cirkvi</p> <p>6A: Krist v Novom zákone</p> <p>Lekcia 7: Zostavenie prehlásenia o cielei zboru</p> <p>Lekcia 8 (8A): Filozofia služby zakladania zboru</p> <p>8A Zostavenie filozofie služby zakladania zborov</p>	<p>Lekcia 6: Žijeme ako synovia, nie ako siroty</p> <p>Lekcia 7 (7A): Učíme sa byť synmi</p> <p>7A: Siroty vs. Synovia</p>	<p>Lekcia 4: Koncert modlitieb: Uctievanie a rozjímanie</p>	<p>Lekcia 1 (1A): Biblické princípy vodcovstva</p> <p>1A: Vodcovstvo – prípadové štúdie</p> <p>Lekcia 2 (2A): Profil vodcu</p> <p>2A Vodca</p>	<p>Lekcia 1: Funkcie a význam bunk.skupiniek</p> <p>Lekcia 2 (2A, 2B): Princípy vedenia bunk.skupinky</p> <p>2A: "Lámače bariér"</p> <p>na bunk.skup. 2B: Príklady aktivít</p> <p>Lekcia 3 (3A): Ako začať bunkovú skupinku</p> <p>3A: Plánovanie – Pracovný list</p> <p>Lekcia 4 (4A): Evanjelizácia bunk.skupinky</p> <p>4A: "Oikos"</p> <p>Lekcia 5: Bunková skupinka - ukážka</p> <p>Lekcia 6: Filozofia služby bunk.skupinky</p>	<p>Lekcia 8 (8A): Rôzne možnosti používania ind. štúdia Biblie</p> <p>8A: Životopisné štúdium - Bamabáš</p> <p>Lekcia 9 (9A, 9B): Ako viesť ind. štúdium Biblie</p> <p>9A: Štúdium Mat 20:17-28</p> <p>9B: Štúdium Luk 15: 1-7</p> <p>Lekcia 10,11 (10A): Ako viesť ind. štúdium Biblie - workshop</p> <p>10A: Texty na IŠB</p>	<p>Lekcia 4 (4A): Evanjelizácia a zakladanie zborov</p> <p>4A: Hodnotenie evanjelizačných stratégií</p> <p>Lekcia 5 (5A, 5B): Prekážky efektívnej evanjelizácie</p> <p>5A: "Cirkev vo všetkých národoch"</p> <p>5B: Ako odpovedať na bežné námietky</p> <p>Lekcia 6, 7 (6A, 6B, 6C): Proces obrátenia</p> <p>6A: Profil človeka, ktorého chcete oslovit evanjelom</p> <p>6B: Tri princípy</p> <p>6C: Skúmanie Ježišovho prístupu</p>

Čísla v zátvorkách () označujú prílohy

Určený predovšetkým pre fázu UPEVŇOVANIE cyklu zakladania zboru

Prehľad TRETIEHO MANUÁLU

Vízia ZS (Vi)	Cirkev (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunk. skupinky (BS)	Evanjelizácia (E)	Činenie učeníkov (U)	Duchovný boj (DB)
<p>Lekcia 8: Počiatky šírenia evanjelia</p> <p>Lekcia 9: Prvky hnutia zakladania zborov</p>	<p>Lekcia 9, 10: Cirkev a duchovné dary</p> <p>Lekcia 11: Dynamika cirkvi v spoločnosti</p>	<p>Lekcia 8,9: Zákon a evanjélium</p> <p>Lekcia 10: (10A): Pokánie ako spôsob života 10A: Miesto hriešnika</p>	<p>Lekcia 5: Modlitba a pôst</p> <p>Lekcia 6, 7: Koncert modlitieb: Modlitby za šírenie evanjelia</p>	<p>Lekcia 3: Sféry vodcovstva</p> <p>Lekcia 4: Úvod do tímovej práce</p> <p>Lekcia 5: Budovanie tímu</p>	<p>Lekcia 7 (7A): Dynamika diskusie v bunkovej skup. 7A: Otázky na diskusiu</p> <p>Lekcia 8: Ako sa starať o ľudí v bunkovej skupinke</p> <p>Lekcia 9: Príprava nových vodcov bunk.skupiniek</p>	<p>Lekcia 8: Evanjelizácia prostredníctvom vzťahov</p>	<p>Lekcia 1: Úvod k čineniu učeníkov</p> <p>Lekcia 2(2A): Vaša úloha v činení učeníkov 2A: <i>Vlastnosti kresť.lásky</i></p> <p>Lekcia 3(3A): Poznajcie svoje ciele, poznajte svojich ľudí 3A: <i>Viera, nádej & láska</i></p> <p>Lekcia 4(4A): Ako pomáhať učeníkom v duch.raste 4A: <i>Duch.rast si vyžaduje hodnotenie</i></p> <p>Lekcia 5(5A): Formy činenia učeníkov 5.A: <i>Plán činenia učeníkov</i></p>	<p>Lekcia 1: Svetonázor</p> <p>Lekcia 2 (2A): Dynamika duchovného boja 2A: <i>Štúdium Ef. 4:17-5:21</i></p> <p>Lekcia 3 (3A, 3B): Duchovný boj 3A: <i>Biblické štúdium</i> 3B: <i>Prípadové štúdie z celého sveta</i></p>
2	3	3	3	3	3	1	5	3

Čísla v zátvorkách () označujú prílohy.

Určený predovšetkým pre fázu **VÝCVIK** cyklu zakladania zboru

Prehľad ŠTVRTÉHO MANUÁLU

Vízia ZS (V)	Cirkev ©	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunk. skupinky (BS)	Činenie učeníkov (U)	Spravovanie (S)	Rodina ©
Lekcia 10 (10A, 10B): Prvky stratégie hnutia zakladania zborov 10A: Viera a poslušnosť vs. strach a nedôvera 10B: Věci, ktoré podporujú prirodzený rast Lekcia 11: Znaky hnutia Lekcia 12: Pastorácia v rámci hnutia	Lekcia 12: Dynamika začínajúceho zboru Lekcia 13: Typické znaky rastúcich zborov Lekcia 14: Vedenie v věci a úrady v věci	Lekcia 11: Láska je základom služby Lekcia 12: Ako rozumieť Otcovmu srdcu Lekcia 13: Milosť je pre pokorných	Lekcia 8,9: Koncert modlitieb: Ako sa modliť biblicky	Lekcia 6 (6A): Služiaci vodcovstvo 6A: Zoznam vodcov Lekcia 7: Dynamika vodcovstva Lekcia 8: Spôsoby interakcie Lekcia 9: Potreby vodcovstva Lekcia 10 (10A): Výcvik nových vodcov 10A: Vlastnosti, ktoré věci u nového vodcu podporiť	Lekcia 10: Diskusia v bunkovej skupinke Otázky a problémy Lekcia 11: Znásobovanie bunkovej skupinky	Lekcia 6: Ako činiť učeníkov – Workshop	Lekcia 1: Úvod k spravovaniu Lekcia 2: Spravovanie financií Lekcia 3: Časový manažment Lekcia 4: Proces strategického plánovania Lekcia 5: Proces strategického plánovania – Workshop	Lekcia 1: Biblické úlohy v rodine Lekcia 2: Rodičovstvo
3	3	3	2	5	2	1	5	2

Čísla v zátvorkách () označujú prílohy.

Určený predovšetkým pre fázy ZNÁSOBOVANIE A HNUTIE cyklu zakladania zboru

Prehľad PIATEHO MANUÁLU

Vízia ZS (V)	Cirkev (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunk.skupinky (BS)	Kázanie (K)	Rodina (R)
<p>Lekcia 13: Vízia a pohľad cez teleskop</p> <p>Lekcia 14: Mobilizácia</p> <p>Lekcia 15: Ďalšie kroky</p> <p>Lekcia 16: Výcvik ako súčasť hnutia zakladania zborov</p> <p>Lekcia 17: Ako mobilizovať vodcov cez národné iniciatívy</p>	<p>Lekcia 15: Disciplína v zbere</p> <p>Lekcia 16: Kolektívne uctievanie v miestnom zbere</p> <p>Lekcia 17: Ako viesť worship</p> <p>Lekcia 18: Miestna cirkev (zbor) a väčšie Telo Kristovo</p> <p>Lekcia 19: Historický vplyv cirkvi na Slovensku (História cirkvi v našom prostredí)</p>	<p>Lekcia 15: Služba zmierenia</p> <p>Lekcia 16: Morálna bezúhonnosť zakladateľa zboru</p>	<p>Lekcia 10: Ako viesť k modlitbám za hnutie zakladania zborov</p> <p>Lekcia 11, 12: Koncert modlitieb: Ďakujeme Bohu za Jeho vernosť</p>	<p>Lekcia 11: Uvolnenie nových vodcov</p> <p>Lekcia 12: Vedenie hnutia</p> <p>12A: Vodcovia hnutia</p>	<p>Lekcia 12: Bunky, ktoré saturujú cez miestne zborny</p> <p>Lekcia 13 (13A): Dohľad nad bunkami</p> <p>13A: Posledný krok</p>	<p>Lekcia 1: Biblické kázanie I: Ako porozumieť zvesti</p> <p>Lekcia 2: Biblické kázanie II: Ako rozumieť poslucháčom</p> <p>Lekcia 3: Biblické kázanie III: Ako rozumieť sebe</p>	<p>Lekcia 3: Služba rodine</p>
5	5	2	3	2	2	3	1

Čísla v zátvorkách () označujú prílohy
CELKOVÝ POČET HODÍN: 127

VÍZIA ZZS

VÍZIA ZZS

10

LEKCIA

Prvky stratégie hnutia zakladania zborov

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je ukázať, ako strategicky pracovať na vzniku hnutia zakladania zborov.

☞ Hlavné body

- Stratégia je jednoducho efektívna metóda na úspešné dokončenie úlohy.
- Určité stratégie služby napomáhajú vzniku hnutia zakladania zborov.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Rozumieť tomu, ako strategicky pracovať na zakladaní zborov.
- Vedieť, aké zmeny sú potrebné v jeho regióne, aby vzniklo hnutie.

☞ Prílohy

- 10A Viera & poslušnosť vs. strach & nevera
- 10B Veci, ktoré napomáhajú rastu

☞ Podnety pre inštruktov

Tieto stratégie, hoci sú biblické, nie sú absolútnymi nariadeniami. Skôr sú užitočnými stratégiami a príkladmi toho, čo robili apoštolovia v podobných situáciách, akým môžu čeliť zakladatelia zborov.

ÚVOD

Stratégia je efektívnou metódou na dosiahnutie úlohy. Hovorí sa, že udatnosť a statočnosť vyhrali mnoho bitiek, ale stratégia ich vyhrala viac. Toto je nám najlepšie ilustrované v knihe Jozua. Podrobenie Kanaánu pod velením Božieho služobníka Jozuu bolo skutočne strategické. Tromi rýchlymi ťaženiami, jedno cez vnútrozemie, jedno juhom a jedno proti spojeným silám severu, Izraelci získali kontrolu nad krajinou napriek skutočnosti, že nepriateľ zostal. Jozuova armáda nebola lepšie vyzbrojená, ani silnejšia alebo početnejšia ako Kanaánci. Ale s Božou pomocou boli schopní strategicky preväpiť nepriateľa. Stratégia má legitímne a dôležité miesto nielen v prirodzenom vedení vojny, ale tiež v duchovnom podrobovaní si sveta (Berkhof, str. 25). V tejto lekcii preskúmame niekoľko stratégií, ktoré môžu byť použité k tomu, aby vzniklo hnutie zakladania zborov saturáciou.

I. BUDUJTE VIERU VO VÍZIU

Najdôležitejšou charakteristikou hnutia zakladania zborov saturáciou je vízia. Nie každý hneď prijme víziu toho, aby boli zakladané zbory v dosahu každého. Niektorí tomu budú odporovať a ďalší sa podriadia, ak budú vedieť, že je to pravda, ale nepripoja sa srdcom a dušou. Ale budú ešte aj takí, ktorých srdcia túžia počuť, čo chce Boh konať skrze svoju cirkev a pripoja sa.

A. Mobilizujte k modlitbám

Ak chcete prekonať odpor a chcete vidieť hnutie zakladania zborov saturáciou vo vašom regióne, musíte hľadať Božiu vôľu pre tento región. Toto sa najlepšie robí cez modlitbu. Aktívna modlitba pri hľadaní múdrosti ohľadom toho, čo chce Boh pre tento región je efektívnym spôsobom ako zjednotiť ľudí a vstúpiť im víziu naplnenia Veľkého poverenia. Ľudia, ktorí sa modlia len zriedka,

majú problém prijať Božiu víziu pre zakladanie zborov saturáciou. Modlitba spája tých, ktorí túžia po veľkom hnutí od Boha, ktoré by ovplyvnilo ich národ, ľudí a región.

Hnutie zakladania zborov môže pokračovať len vtedy, ak je podporované modlitbou. Od počiatku, sa raná cirkev venovala modlitbe (Sk. 2:42) a dokonca, keď sa prenasledovanie pritvrdilo, veriaci mali modlitebné zhromaždenie (Sk. 4:23-31). Tvárou v tvár veľkej opozícii sa modlili za odvahu hlásať svoju vieru bez strachu a hanby.

Pavol uviedol klasickú modlitebnú prosbu zakladateľa zborov v Efežanom 6:19-20. Dvakrát prosil o odvahu hlásať evanjelium. Pavol tiež prosil, aby sa modlili za to, aby mu boli dané správne slová, slová, ktoré pohnú ľudské srdcia k rozhodnutiu pre Krista a aby nemal žiaden strach.

Tí, ktorí sa modlia, prispievajú k úspechu tých, ktorí zakladajú zbory. Ak chcete vidieť hnutie zakladania zborov vo vašom regióne, jedna z najstrategickejších vecí, ktoré môžete urobiť, je povzbudzovať k aktívnej modlitbe.

B. Pýtajte sa „Čo chce Boh?“

Iný spôsob ako budovať presvedčenie a víziu je neustále klásť „Z“ otázku – „Čo chce Boh?“ Toto by malo byť témou modlitby, štúdia Biblie, kázni a plánovania služby.

Keď odpovedáme na túto otázku, zisťujeme, že Biblia jasne hovorí, že Boh pracuje na svojom pláne vykúpenia sveta skrze svoj ľud. Toto jasne vidno v živote patriarchu Abraháma. Abrahám bol požehnaný, aby požehnal ostatných (1M. 12:1-3). Toto bolo zmyslom vyvolenia Izraela. Zmysel Cirkvi je ten istý. Ježiš povedal, že sme boli vyvolení, aby sme „... niesli ovocie“ (Ján 15:16). Máme svedčiť takým spôsobom, aby neveriaci svet bol ovplyvnený.

Štúdium histórie Božieho ľudu odhaľuje dve strohé a značne odlišné odpovede na Božiu vôľu. Prvá odpoveď je odpoveď pochybností a neposlušnosti; druhá vychádza z viery a výsledkom je poslušnosť.

• 1. Odpoveď pochybností a neposlušnosti

Božia konečná túžba je zrejmá. Ale mnohí reagujú skepticky na realnosť jej dosiahnutia. Najlepší biblický príklad nájdeme vo 4.Mojžišovej 13:26-33, keď sa 12 vyzvedači vrátili z krajiny Kanaán, ktorú im Boh zaslúbil. Desiatich vyzvedačov, keď videli ťažkosti danej úlohy, prišli k záveru „Nebudeme môcť ísť hore proti tomu ľudu, lebo je silnejší ako my.“ (4M.13:32). Ich nevera spôsobila neposlušnosť, za ktorú boli Izraelci potrestaní.

• 2. Odpoveď viery a poslušnosti

Kálef, tiež jeden z 12 vyzvedačov, videl všetky náročné úlohy, ktoré sa spájali s podrobením krajiny. Ale Kálef, muž viery, povedal, „Áno, len poďme hore a zaujmeme ju. lebo sa jej istotne zmocníme.“ (4M.13:31). Kálefova viera vyústila do túžby poslúchať Boha.

Ako pisateľ listu Židom hovorí, „bez viery nie je možné ľubiť sa Bohu“ (Žid.11:6). V tej istej kapitole čítame o veľkých hrdinoch Starého zákona — tých „ktorí **vierou zdolali kráľovstvá**, činili spravodlivosť a **dosiahli zaslúbenia**“ (Žid.11:33). Viera je tou podstatnou vecou, ak chceme vidieť, čo chce Boh. Aby sa hnutie zakladania zborov stalo skutočnosťou vo vašom regióne, musíte budovať vieru vo víziu. Odpovede viery budú požehnané Bohom! (Pozri prílohu 10A).

II. STANOVTE CIELE, KTORÉ SÚ ZALOŽENÉ NA VIERE

Keď si Boží ľudia stanovujú ciele, majú byť hmatateľným vyjadrením vízie. Pamätajte, že keď stanovujete ciele, sú veci, ktoré môžete naplánovať, že urobíte a sú veci, o ktorých môžete dúfať, že sa stanú. Napríklad, zakladateľ zboru môže mať cieľ získať počas roka v konkrétnej cieľovej oblasti 10 ľudí pre Krista. Toto je cieľ, o ktorom zakladateľ zboru dúfa, že uvidí uskutočnený. Keďže obrátenie zahŕňa ochotnú účasť ostatných ľudí, zakladateľ zboru má nad výsledkom len určitú mieru kontroly.

V spojení s vyššie uvedeným cieľom môže mať zakladateľ zboru za cieľ tento rok zvestovať v cieľovej oblasti Krista 100 ľuďom. Tento cieľ má viac do činenia s konaním a aktivitou ako s výsledkami a zakladateľ zboru ho môže dosiahnuť. Pre ľudí môže byť veľmi frustrujúce, keď si stanovia taký cieľ ako je uvedený v prvom prípade a nemať plán ako ho dosiahnuť, ako to umožňuje ten druhý cieľ.

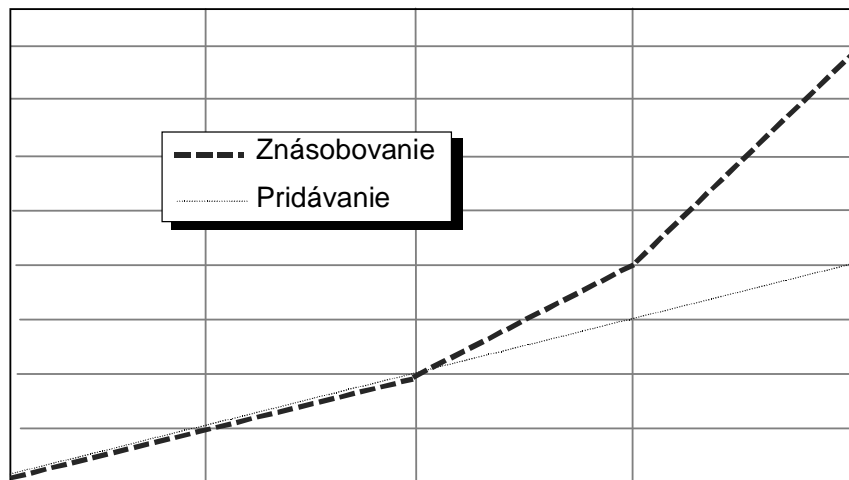
PRÍKLAD

Cirkev Muria v Indonézii má veľkolepé plány rastu. V polovici 80-tych rokov mali okolo šesť zborov s kombinovaným členstvom niečo cez 500. Vedúci stanovili cieľ mať 10,000 členov do roku 2,000. Tento cieľ sa mohol zdať úplne nerealistickým, predsa však dnes napredujú rýchlejšie ako bol plán. Dosahujú cieľ tým, že ho rozkladajú na mini-ciele. Každý človek má viesť ďalšieho človeka ku Kristu každé tri roky, zatiaľčo každý zbor má založiť iný zbor každé tri roky. Narásť z 500 na 10,000 za 15 rokov sa neudeje jednoducho len preto, že bol takýto cieľ stanovený. (Shenk, str. 66-67).

III. PRAKTIZUJTE ZNÁSOBOVANIE NAMIESTO PRIDÁVANIA

Pridávanie je bežný prístup k službe. Rozmýšľame o pridaní jedného nového zboru, rozbehnutí jednej ďalšej novej malej skupinky, privedení ešte jedného človeka ku Kristu. Toto sú dobré zámery. Ale Božím spôsobom nie je pridávanie — je ním znásobovanie (2Tim.2:2).

Princíp znásobovania sa týka evanjelizácie, učeníctva, bunkových skupiniek, zakladania zborov, rozvoja vodcovstva a ďalších. Noví obrátení by mali byť učení nachádzať ďalších obrátených, bunkové skupinky by sa mali pravidelne znásobovať, zbory by sa mali reprodukovať a zakladať dcérske zbory. Vedúci by mali vychovávať ďalších vedúcich, aby vychovávali zase ďalších. Toto všetko je znásobovanie. V praxi princíp znásobovania znamená, že by sme mali využívať také metódy a modely služby, ktoré sú v danej kultúre reprodukovateľné. Modely zakladania zborov, ktoré silne závisia na zahraničnej podpore alebo odborných znalostiach, nemusia byť reprodukovateľné. Programy výchovy, ktoré vyžadujú dlhodobé denné štúdium sú tiež ťažko reprodukovateľné.

Obr. 10.1. Znásobovanie vs. pridávanie**IV. PRACUJTE ZO STRATEGICKÉHO CENTRA, A NIE Z ODĽAHLEJ LOKALITY**

Každý zakladateľ zboru má východiskový bod. Už sme videli ako Pavol vyberal strategické východiskové body, v ktorých zakladal zbory, aby sa znásobovali a saturovali okolitý región (3. manuál, Vízia ZZS, 8. lekcija). Na propagovanie evanjelia môžu byť využité obchodné mestá a strediská dopravy.

Výber strategických centier je nepretržitý proces. Na počiatku novozákonnej cirkvi bol Jeruzalem strategickou základňou, z ktorej vzišla cirkev. Ďalším strategickým centrom bol zbor v Antiochii. Keď zboroví vedúci v Antiochii uctievali a hľadali Boha, Duch svätý odtiaľ vyslal Barnabáša a Saula, aby priniesli evanjelium pohanom (Sk.13:1-3). Ďalším strategickým centrom bol Efez, brána do Ázie a stredisko pre štyri provincie (Galácia, Ázia, Macedónia a Achaja), do ktorých Pavol investoval najviac počas svojej služby zakladania zborov. Nakoniec Rím, hlavné mesto ríše, sa stal strategickým centrom pre šírenie evanjelia.

Práca zo strategického centra sa týka evanjelizácie ako aj výchovy. Intenzívna výchova na strategickom mieste umožňuje zakladateľom zborov naplno nasať zručnosti služby a modely, takže môžu efektívne reprodukovať tieto zručnosti a modely v životoch znásobeného počtu učeníkov z väčšej oblasti, na ktorú sa zameriavajú.

Vypracovanie geografickej stratégie výchovy môže vyústiť v tom, že vystrojených bude viac ľudí. Vyhľadajte v krajine strategické oblasti, kde je ochota prijímať výchovu k zakladaniu zborov. Miestni vedúci, ktorí sú aktívni v zakladaní zborov a chcú mobilizovať ďalších v svojom regióne, môžu vykonávať výchovu k zakladaniu zborov s vašou pomocou. Toto pomôže, aby sa táto výchova znásobovala a bude to pozitívnym krokom smerom k hnutiu.

PRÍKLAD

Projekt 250, ktorý má svoje hlavné kancelárie v Moskve, je službou, ktorá sa snaží naplniť Veľké poverenie v bývalom Sovietskom zväze skrze zakladanie zborov. Stratégiou je vychovať a mobilizovať 250 zakladateľov zborov v 250 strategicky umiestnených centrách po celom bývalom Sovietskom zväze, čoho výsledkom bude 62,500 nových zborov do roku 2020. Táto decentralizovaná stratégia maximalizuje miestne zapojenie sa a osvojenie si služby.

V. BUDUJTE MOBILNÉ TÍMY FACILITÁTOROV

Nový zákon ukazuje objavenie sa mobilnej komunity misijných tímov, kam patrili Barnabáš, Pavol, Ján Marek, Sílas, Timoteus, Epafras, Priscilla a Akvila, Apollo, Lukáš, Démas, Títus, Epafroditus a ďalší. Títo pracovníci zakladali, posilňovali a viedli nové zbory od Galácie až po Rím. Otázkou je, prečo boli títo mobilní facilitátori nevyhnutní? Jedenásť apoštolov sa zasvätilo modlitbe, dohľadu a vyučovaniu, čo obmedzovalo ich schopnosť zakladať zbory. Oni šli do hĺbky v poznaní Boha, aby pôsobili proti herézam a kontroverziám tej doby. Na druhej strane, nové zbory boli vytvorené z miestnych ľudí, ktorí boli zakorenení vo svojich komunitách. Miestnym ľuďom často chýbala mobilita, aby sa presťahovali tam, kde bolo potrebné založiť nové zbory. Takto mobilní, vychovaní vodcovia pracovali ako zakladatelia zborov, učitelia, vodcovia, povzbudzovatelia, riešitelia problémov a poslovnia pre nové zbory.

Ustanovení miestni zboroví vedúci mohli byť príliš zaneprázdnení dohľadami a pastoračnými povinnosťami, aby aktívne zakladali nové zbory. Hnutie zakladania zborov si vyžaduje, aby boli mobilizované, vychovávané a vysielané misijné komunity mobilných vodcov. Títo vedúci potom fungujú ako most medzi národnými vedúcimi a miestnymi zborní, aby sa evanjelium rýchlejšie šírilo zakladaním nových zborov.

Vybudovanie takéhoto tímu vo vašej krajine by mohlo byť nevyhnutnou stratégiou šírenia evanjelia v celom vašom regióne. Členovia facilitatívneho tímu by mali byť uznávanými pracovníkmi, ktorí majú víziu ZZS a sú schopní vychovávať, vystrojovať a mobilizovať ďalších. Ako tím môžu pomáhať zakladateľom zborov a vyzývať ďalších, aby sa zapojili do zakladania zborov. Tieto veci môžu najlepšie robiť, keď nie sú pripútaní ku konkrétnemu miestnemu zboru na dlhšie časové obdobie. Toto im dáva slobodu cestovať a získať prehľad o tom, čo koná Boh v danej oblasti, pričom im to tiež umožňuje byť objektívnym hlasom pre veriacich.

VI. SPLNOMOCŇUJTE ĽUDÍ

Hnutie zakladania zborov saturáciou vyžaduje ľudí plných presvedčenia, ktorí podporujú vec evanjelia tým, že všade zakladajú nové zbory. Keď sa objavia takíto ľudia, hnutiu sa najlepšie poslúži tým, že títo ľudia budú vybudovaní vo svojej oblasti obdarovania. Zmocňovanie ostatných víziou a ich povzbudzovaním, aby naplnili svoju službu, poslúži evanjeliu oveľa viac, ako ich nútiť dokončiť nejaký program.

PRÍKLAD

George Whitefield a John Wesley boli rovnako vodcami počas prebudenia v Anglicku v 18. storočí. Whitefield kázal pred 60 až 80 tisíc poslucháčmi na stretnutí a bol považovaný za lepšieho kazateľa ako Wesley. Avšak strategická povaha, akou pracoval Wesley, viedla k väčšiemu vplyvu. Wesley bol presvedčený, že laici sú kľúčom k šíreniu evanjelia. Pochopil silu malých skupiniek a vedel, ako využiť ľudský potenciál. Rozumne zhromaždil svojich nových obrátených do „tried“, ktoré by sme dnes nazvali „bunkové skupinky“. Niekoľko tried v oblasti potom vytvorilo „spoločnosť“. Keď bolo toto hnutie na vrchole, okolo 100,000 ľudí sa zhromažďovalo v 10,000 „triedach“. Wesleyho úloha ako vodcu v tomto hnutí bola v tom, že cestoval ako facilitátor, ktorý kázal, ale predovšetkým splnomocňoval vedúcich spolkov (Miller, „John Wesley“ a Comiskey, „Explózia domácich bunkových skupiniek“).

Ako môžeme ostatných splnomocňovať? Splnomocňovanie ľudí smerom k hnutiu zakladania zborov vyžaduje:

- Viac mentorovanie ľudí ako ich riadenie.
- Viac vstrojovanie ľudí ako ich kontrolovanie.
- Viac investovanie do ľudí ako vyžadovanie od nich.
- Viac stavanie ľudí pred výzvou ako tlačenie do niečoho.
- Viac povzbudzovanie ľudí ako ich kritizovanie.
- Viac presvedčanie ľudí ako nariaďovanie.
- Viac výchova ľudí ako prednášanie.

VII. BUDUJTE SIETE

Keď sa subjekty, ktoré majú ten istý cieľ zakladania zborov (a zvlášť zakladania zborov saturáciou) dohodnú na spolupráci, hnutie bude rýchlo naberať na obrátkach, ako sú organizácie ako aj jednotlivci pre túto úlohu mobilizovaní. Niekedy partnerstvá medzi agentúrami alebo vznik nových organizácií umožní skupinám hladšie spolupracovať.

PRÍKLAD

Aliancia pre zakladanie zborov saturáciou je odovzdaná úloha zabezpečovať zakladateľov zborov v 27 krajinách bývalého komunistického sveta vo východnej Európe a strednej Ázii. Osadenstvo *Aliancie* nie je zodpovedné za zakladanie zborov, ale vďaka úsiliu *Aliancie* zabezpečovať národných zakladateľov nových zborov vzniklo už vyše 2000 nových zborov. Pred dávaním rýb (t.j. misionári, ktorí zakladajú zborov) *Aliancia* uprednostňuje vyučovať ľudí, ako majú chytať vlastné ryby. Toto vyžaduje pomáhajúce vedúcim, aby sa zmocnili vízie ZZS, povzbudzovanie *modlitebných* hnutí za SZZ, výchovu zakladateľov zborov, pomáhajúce iniciovať *prieskum* a sponzorovanie konferencií k témam, ktoré sa týkajú ZZS.

A. Budujte komunikáciu

Podobne ako všetky hnutia, hnutie zakladania zborov spočíva na komunikácii medzi ľuďmi v hnutí, aby šli tým istým smerom, ujasňovali si napredovanie tejto veci a jej legitimitu. Dobrá komunikácia tiež pomáha budovať a prehlbovať dôležité vzťahy medzi ľuďmi v hnutí.

Produkovanie literatúry a komunikačných médií ako sú bulletiny a v niektorých prípadoch webové stránky, môžu urýchliť a urobiť hnutie legitímnym. Literatúra a produkcia médií by mala mať dostatočnú kvalitu, ktorú ľudia prijímajú ako dobre spravenú vzhľadom na kontext, v ktorom žijú. Mali by byť dostupné rovnako cenou a možnosťou ich získania. Mali by byť na intelektuálnej úrovni, ktorá si ctí inteligenciu vedúcich v hnutí, ale zároveň relevantné a dostatočne jednoduché, aby ich všetci pochopili.

B. Sponzorujte konferencie

Vedúci hnutia sa musia navzájom vidieť tvárou v tvár. Stretávanie ľudí na konferenciách, kongresoch a konzultáciách je taktiež nevyhnutné k tomu, aby si hnutie udržalo svoju hybnú silu. Nič nemôže vyburcovať potenciál tak, ako miestnosť plná rovnako zmýšľajúcich vedúcich. Veľké zhromaždenia ako sú kongresy ľudí inšpirujú a motivujú. Menšie podujatia ako sú konzultácie dovoľujú vedúcim prehrýzť sa cez ťažké otázky a ujasniť si smery, ktorými by mali v hnutí ísť ďalej.

PRÍKLAD AD 2000 and Beyond je hnutím, ktoré udržuje kresťanských vodcov po celom svete vo vzájomnom kontakte. Zdieľajú spoločné ciele, sny a plány na šírenie evanjelia. Cez podujatia, ako sú kongresy a konzultácie, udržujú kontakt. Cez toto hnutie a ďalšie veci, ktoré dnes Boh koná, spolupracujú organizácie tak ako nikdy predtým, aby získali svet pre Ježiša.

VIII. HĽADAJTE BOŽIE VEDENIE A NAČASOVANIE

Hnutia zakladania zborov závisia od Božieho zvrchovaného načasovania viac, než na ktoromkoľvek inom strategickom faktore. Z tohto dôvodu je nemožné **spôsobiť**, aby hnutie vzniklo. Avšak je možné vytvoriť podmienky, za ktorých hnutie **môže** vzniknúť. Tento princíp vidíme opísaný v Pavlovom opise založenia korintského zboru. „*Ja (Pavel) som sadil, Apollo polieval, ale Bôh dal vzrast*“ (1Kor.3:6). Pavol a Apollo (a môžeme predpokladať ďalších) vďaka svojej poslušnosti vykonali svoju časť pri vytvorení podmienok, aby bol Boh oslávený cez svoju rastúcu Cirkev.

Práve tak, ako nikto nemôže Boha prinútiť, aby konal určitým spôsobom, nikto ani nemôže Boha zastaviť, ak sa On zvrchovane rozhodne konať nezvyčajným spôsobom. Pozrime sa na seba a svoju teológiu. Pokúšame sa niekedy prinútiť Boha konať nejaké veci? V takom prípade sa zdá, že by bolo lepšie zistiť, čo Boh chce robiť a pripojiť sa. Potom sa môžeme radowať bez ohľadu na to, akým spôsobom sa On rozhodne ukázať seba ľuďom, ku ktorým nás poslal, aby sme ich získali. On prejaví svoju moc spôsobom, ktorý si zvolí jedine On sám, keď pracuje na tom, aby získal národ.

ZÁVER

Stratégie, ktoré sme študovali, sú rôzne metódy, ktoré sa používajú v tých častiach sveta, kde hnutia zakladania zborov prosperujú. „Služba ako zvyčajne“, ktorá sa zameriava na udržiavanie a riadenie, nevedie k uvoľneniu Božej moci, aby konala skrze Jeho ľudí. Sú niektoré zo stratégií uvedených vyššie užitočné pre váš región?

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo je to stratégia?
- Prečo je vízia v hnutí zakladania zborov taká dôležitá?
- Prečo je v hnutí zakladania zborov tak dôležité znásobovanie?
- Ktorá zo stratégií prediskutovaných v tejto lekcii, môže byť aplikovaná vo vašej súčasnej situácii? Ako vám môžu tieto stratégie pomôcť pri postupe vo vašom úsilí zakladať zbory?
- Ako by fungovala koncepcia facilitatívneho tímu vo vašom kontexte zakladania zborov? Kam by šiel tento tím a ako by bol použitý?

AKČNÝ PLÁN

- Vyberte si a aplikujte aspoň jednu zo stratégií zakladania zborov prebraných v tejto lekcii a podelte sa o výsledky so svojim inštruktorom alebo mentorom.
- Pozrite prílohu 10A. Porovnajte tento zoznam s vašou situáciou služby.

ZDROJE

- Comiskey, Joel. *Home Cell Group Explosion*. Houston, TX: Touch Ministries, 1998.
- Correll, Richard C, *The Glory of God Among the Nations*. Grand Rapids: Church Planter Training International, 1998.
- Miller, Basil, *John Wesley*. Minneapolis: Dimension Books, 1943.
- Shenk, David W., and Ervin R. Stutzman, *Creating Communities of the Kingdom, New Testament Models of Church Planting*. Scottsdale, PA: Herald Press, 1988.

Viera a poslušnosť vs. nevera a strach

Nasledujúce obavy sú bežnými námietkami voči zakladaniu zborov. Tieto obavy sa vôbec neopierajú o pravdu. V skutočnosti sú to jednoducho satanove lži.

„Lži“ Viera v lži vedie k strachu	„Pravda“ Viera v pravdu vedie k poslušnosti
Najprv sa potrebujeme postarať o domáci zbor.	Práve tak ako Abrahám bol požehnaný, aby požehnal ostatných, aj zmysel cirkvi sa vždy nachádza mimo nej samotnej. Pravdou je, že v Božom rozpočte je dostatok možností pre to, aby sa postaral o existujúci zbor, ak sme verní v Jeho misii.
Nemáme dosť vychovaných vodcov.	Často nemáme dosť vodcov, pretože požiadavky vzdelávania a času, ktoré kladieme na životy ľudí, sa stávajú pre nich bariérou. Je to forma riadenia, ktorá vyplýva z nedôvery voči Svätému Duchu, aby viedol a vyučoval druhých.
Nemáme dosť peňazí.	Boh poskytuje dostatok peňazí na to, aby bolo vidno uskutočnenú Jeho vôľu. Lukáš 6:38 jasne ukazuje, že ak dávame, budeme mať viac ako by sme mohli dúfať. Počas dejín cirkvi sa Otec postaral o ľudí viery.
Jeden zbor pre toto mesto postačuje.	Saturácia znamená kultúrne relevantné svedectvo v dosahu každého človeka. Ak Boh očakáva, že Veľké poverenie má byť naplnené skrze cirkev, toto je to, čo chce Boh.
Rozdelíme cirkev.	Znásobovanie Kristovho tela je Božím prirodzeným spôsobom ako naplniť zem svojou slávou. Duch Svätý je jeden a nemôže byť rozdelený.
Stratíme úroveň našej morálky.	Nebojte sa, pretože Duch Svätý budie viesť v pravde a spravodlivosti. On očistí Kristovu nevestu.
Toto nedokážeme urobiť bez vonkajšej pomoci.	Nejestvujú na zemi ľudia, ktorí nemajú zdroje na svoju vlastnú duchovnú prácu. Tento postoj často vyprodukoval nezdravú závislosť a vytvoril komplex zborových a cirkevných štruktúr, ktoré nemôžu byť reprodukované alebo znásobované.
Nemali by sme pracovať „s nimi“.	Nejednota a hnev v rámci tela Kristovho je satanovou najväčšou zbraňou, aby zdržal Cirkev od dokončenia poslania, ktoré má od Boha. Efežanom 4:26,27

Upravené z: Correll, Richard C. *The Glory of God among the Nations*. Grand Rapids: Church Planters' Training International.

VÍZIA ZZS
PRÍLOHA
10B

Veci, ktoré podporujú prirodzený rast

Veci, ktoré podporujú prirodzené šírenie evanjelia	Veci, ktoré nemusia podporovať prirodzené šírenie evanjelia
založenie zborov	založenie misií
zbory, ktoré sa samé spravujú	vonkajšia kontrola zborov
zbory, ktoré sa reprodukujú	stagnujúce zbory
samofinancované zbory	vonkajšia závislosť
znásobovanie vedúcich	odávanie vedúcich
výchova počas služby	výchova pred službou
skorý odchod	zotrvanie navždy
domáca krajina si osvojí vec	závislosť na zahraničných vodcoch
„Z“-myslenie	orientácia na udržiavanie
kooperácia/koordinácia/jednota	rozdelenie
miestna iniciatíva a osvojenie si veci	centrálne byrokracia
výchova založená na zbore	inštitucionálne vzdelávanie

Upravené z: Correll, Richard C. *The Glory of God among the Nations*. Grand Rapids:Church Planters' Training International.

VÍZIA ZZS

LEKCIA

11

Znaky hnutia

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je ukázať, že zakladanie zborov sa môže zmeniť na hnutie.

☞ Hlavné body

- Hnutie je sociálny fenomén, v ktorom to, čo bolo kedysi zriedkavé, sa stáva bežnejším.
- Sú určité znaky hnutia, ktoré môžu pomôcť zakladateľovi zborov rozpoznať, čo Boh koná v danom regióne.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Chápať, ako spoznať znaky hnutia.
- Poznať princípy služby, ktoré vedú k hnutiu.
- Zúčastniť sa nielen na zakladaní zborov, ale pracovať na hnutí zakladania zborov.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Pri uvedení tejto lekcie nechajte účastníkov hovoriť o hnutiach z ich dejín, rovnako sekulárnych i duchovných. Hovorte o princípoch hnutia z týchto príkladov.

Táto lekcia hovorí o šiestich „znakoch“ na rozpoznanie hnutia. Vyberte aspoň jeden príklad z každej zo šiestich oblastí a prediskutujte ho s účastníkmi v celej skupine. Ak máte čas navyše, môžete si vybrať niekoľko ďalších príkladov, aby ste na nich s účastníkmi popracovali. Keď vyberáte príklady, majte na pamäti špecifickú kultúru a kontext účastníkov. Zdôrazňujte princípy použité v každom príklade, ktoré prispeli k tomu, že boli facilitované biblické a zdravé hnutia zakladania zborov so zdravým učením a praxou.

ÚVOD

Hnutie je sociálny fenomén. Jeden zo spôsobov ako opísať sociálne hnutie je povedať, že „to, čo raz bolo zriedkavé sa stáva bežnejším.“ To sa týka rastúceho počtu ľudí, ktorí sú presvedčení o spoločnej veci a príhodnom čase, a vedúcich, ktorí si želajú vykonať radikálne zmeny v **status quo**. Výnimoční vodcovia sa zjavujú a inšpirujú, motivujú a vedú svoje príslušné skupiny k tej veci. Hnutia motivujú nové udalosti a činnosti. Jednoducho povedané to znamená, že niečo, čo robilo len niekoľko ľudí, teraz robia viacerí ľudia. Znamená to, že niečo, čo robili ľudia zriedka, teraz robia bežne. Hnutie má dostatočný vplyv na skupinu ľudí, aby bolo dokonca myslenie týchto ľudí zmenené, ale tento proces sa nezaobíde bez konfliktov.

Demokratické hnutie vo Východnej Európe, ktoré začalo v roku 1989 je príkladom sekulárneho hnutia. Keď v srdciach bežných ľudí narástla vízia pre politickú zmenu, revolúcie prišli rýchlym, spontánnym a dramatickým spôsobom, ktoré by len málokto boli predpovedali. Šírenie evanjelia v Novom zákone, protestantská reformácia, weslyánske prebudenie a súčasné hnutia zakladania zborov sú všetko príklady duchovných hnutí.

Jasným cieľom tohto tréningu zakladania zborov je pomôcť, aby sa hnutie zakladania zborov rozbehlo vo vašom regióne. Tam, kde je Božie hnutie v národe, veriaci budú mať obnovené nadšenie pre evanjelium, ktoré by ich malo viesť k šíreniu evanjelia skrze spontánne zakladanie zborov a bunkových skupín.

I. 1. ZNAK: ZVLÁŠTNÝ ČAS

Keď je správny čas, Boh je v pohybe a narastá miera toho, čo koná v národe! Boh nikdy nekoná predčasne ani nikdy nemešká – On vždy koná to, čo musí byť urobené v presne správnom čase.

Aby vzniklo hnutie, je tam jemný zmysel pre načasovanie. V národe alebo etnickej skupine sa v určitej dejinnej chvíli stretnú udalosti, podmienky a očakávania, aby vytvorili základné suroviny masívneho hnutia. V Biblii je načasovanie tak dôležité, že Boh sám určil čas pre hnutia. V knihe Exodus to trvalo štyristo rokov, kým boli ľudia Izraela pripravení pohnúť sa z Egypta, ale aký pohyb to bol! Dva milióny ľudí vyšlo zo zničeného Egypta, ako ich viedol oblak cez deň a oheň v noci. Daniel si všimol, že Boží čas sedemdesiatich rokov prišiel, keď sa modlil za Izrael, aby sa vrátil do zasľúbenej krajiny zo zajatia v Perzskej ríši (Dan.9:2). Keď Boh vypočul Daniela, vlny Židov sa vrátili do Jeruzalema. Znovu vybudovali chrám a mestské múry a spustošené mesto sa znovu vrátilo k životu.

Galatánom 4:4 hovorí, že „keď prišla plnosť času, poslal Boh svojho Syna...“

V Novom zákone je aj načasovanie faktorom pri vzniku a mobilizovaní zboru. Ježišovým učeníkom bolo povedané, aby čakali, kým nedostanú Svätého Ducha. Čakali do Letníc (Sk.1:4; 2:1). V ten deň vznikla Cirkev a nasledovalo veľké hnutie v Jeruzaleme. Po meste sa rozšírili stretnutia po domoch, kde sa vyučovalo Božie slovo. Veriaci sa stretali aj verejne. Popri vyučovaní tam bolo spoločenstvo, spoločné jedenie a ľudia modliaci sa za seba navzájom. (Sk.2:42-47).

Iné veľké hnutie Cirkvi zaznamenané v Novom zákone je ohromné napredovanie evanjelia v Malej Ázii. Skutky 19:10 hovoria, že „všetci, ktorí bývali v Ázii, počuli slovo Pána Ježiša, Židia i Gréci.“ Božie načasovanie bolo v tomto hnutí natoľko rozhodujúce, že Boh dokonca Pavlovi nedovolil niekoľko rokov predtým do tejto oblasti vstúpiť! Skutky 16:6 opisujú Pavla a jeho spoločníkov ako „im Svätý Duch zabránil hovoriť slovo v Ázii.“

Ukazuje sa, že načasovanie je nesmieme dôležité. Boh privádza ľudí do bodu, kde vnímajú evanjelium a poslanstvo hnutia zakladania zborov a mobilizuje Cirkev, aby kázala to isté evanjelium a zakladala viac zborov. Keď sa spojí vnímavá populácia a zmobilizovaná Cirkev, spôsobí to obrovské napredovanie evanjelia. Tieto hnutia tiež zanechajú v dejinách svoju stopu. Ak nie je Boží čas pre *mohutné* hnutie, nestrácajte odvahu – aj tak sa môžete pripojiť tam, kde Boh koná, dokonca aj malým spôsobom. Podobne ako podobnosť o horčičnom zrne ukazuje, Boh začína veľké veci veľmi malými začiatkami. Aké dôkazy toho, že Boh koná, vidíte vo vašej cieľovej oblasti? Ako sa tam môžete pripojiť s víziou pre hnutie zakladania zborov – dokonca aj ak je to nepatrný, zdanlivo mikroskopický začiatok horčičného semienka? *Hľad'te na to, čo Boh koná a kde On pracuje vo vašom regióne a pripojte sa tam v práci, ktorá smeruje k hnutiu zakladania zborov.*

PRÍKLAD:

Argentína bola vždy známou tým, že tamojší ľudia sú hrdí. Po porážke vo vojne s Britmi v roku 1982 bol tento národ pokorený. Toto prinieslo zvláštne načasovanie pre šírenie evanjelia, pretože viac ľudí uznalo svoju potrebu Boha po tom, čo zažili takú národnú tragédiu. Počas piatich rokov, *Vízia budúcnosti*, hnutie zakladania zborov bunkovými skupinkami narástlo na 100 000 ľudí.

II. 2. ZNAK: OBJAVUJÚCE SA VEDENIE

Mnohokrát v dejinách, keď sa zdalo, že kráľovstvo temnoty naisto zvíťazí nad silami spravodlivosti, Boh povolával vodcov, ktorí „rozumejú časom“ a poznajú, čo by Boží ľud „mal robiť“. Práve v tom správnom čase, nie príliš neskoro, a nie príliš skoro, Boh spôsobuje skrze týchto vodcov vietor, ktorý zráža kráľovstvo temnoty na kolená. Tak to bolo s Mojžišom, Dávidom, Nehemiášom, Jánom Krstiteľom, apoštolom Pavlom, Martinom Lutherom, Johnom Wesleyom a ďalšími.

PRÍKLAD:

Kazateľ 18. storočia, **John Wesley**, bol takýmto vodcom. Volali ho „najužitečnejším svätcom v Britskom impériu“ (Miller str. 63). Prebudenie v Anglicku vedené ním a Georgeom Whitefieldom začalo na duchovne nízkom bode. Zbory sa zdali bezmocné, aby ovplyvnili spoločnosť pre Ježiša. Wesleyho služba mala za následok obrátenie stoviek tisíc ľudí a mala sociálny vplyv, ktorý pomohol odvrátiť takú revolúciu ako sa odohrala vo Francúzsku. Wesleyánske prebudenie sa prelialo do Ameriky a vedené Jonathanom Edwardsom a Francisom Asburym vyústilo do saturačného zakladania zborov kongregačnej a metodistickej cirkvi.

Hnutia sú celé o vedení. Aby vzniklo hnutie zakladania zborov saturáciou, musia sa objaviť vodcovia. Musia podnecovať víziu, rozvíjať nových vodcov a presvedčiť jestvujúcich vodcov, aby hnutie podporovali a pripojili sa k nemu. Ako hnutie získa silu, noví vodcovia sa začnú objavovať, aby ho niesli ďalej.

Podobne ako veslica plávajúca v silnom prúde proti prúdu, títo vodcovia budú zvyčajne čeliť nejakej opozícii. Zvyčajne, keď sa zameriavajú na zmenu v **status quo**, tí, ktorí vedú hnutie v jeho úplnom začiatku sú radikálnejší. Tento radikálny prvok môže byť ako nový žrebec v stáde koní, sú výzvou pre všetkých tých, ktorí v stáde už nejaký čas sú – zapričiňujú trenice. Kopytá môžu lietať, keď sa vodcovia stavajú na zadné a prejavujú odpor! Ľudia budú reagovať na to, za čím si vodcovia v hnutí stoja – niektorí kladne, iní záporne.

Hnutie môže skutočne nabrať silu z opozície, keď odpor núti vodcov upravovať, kryštalizovať a rozvíjať svoje vlastné vedomie smerovania a svoje presvedčenie. Snáď, ak majú vodcovia kresťanského hnutia radikálne názory, ktoré nie sú biblické, upravia svoje smerovanie a presvedčenie smerom k biblickému stanovisku.

Niektorí vodcovia sršia víziami a nápadmi (ako proroci, od Izaiáša po Jána Krstiteľa). Požadujú zmenu, ale podnecujú ju tým, že zasahujú hlboko do ľudských srdc, ktoré túžia po Bohu, a tak pracujú medzi nimi. Keď hlásajú Božie zámery pre Jeho ľud, snažia sa ľudí presvedčiť, aby opustili *status quo* a nasledovali Boží plán. *Hnutie zakladania zborov potrebuje vodcov, ktorí sa budú zasadzovať za vec saturačného zakladania zborov pred ostatnými vedúcimi, ktorí nemusia byť ochotní prijať túto víziu.*

Apoštol Peter toto vynikajúco urobil vo verejnej kázni, keď sa zameral na nádeje a sny židovského srdca. Čítaval svoje a ich Písmo z proroka Joela. Jeho poslanstvo provokovalo ich túžbu po Bohu, aby poslal svojho Ducha, aby znova priniesol prorocké slovo. Ale namiesto toho, aby hovoril o Duchu, ktorý prichádza na nejakého vzdialeného, vyvýšeného proroka, premohol ich očakávanie citovaním Joela a tým, že povedal, že ich vlastní synovia a dcéry budú prorokovať! To, čo nasledovalo, by sa dalo opísať ako duchovné hnutie (Sk.2). Ale po jeho poslanstve vznikla aj opozícia. *Hnutie zakladania zborov potrebuje vodcov, ktorí vyzdvihnú v ľudských srdciach túžbu po Bohu, aby pracovala skrze nich, šíriac Jeho evanjelium znásobovaním zborov v krajine.*

Pavol bol vodcom – mužom činu. Ak niekde Kristus nebol kázaný, on tam šiel, aby tak spravil (Rim.15:20-21). Dal ostatným príklad v službe. Zakladal zbory napriek ťažkostiam, prenasledovaniu a dokonca nedostatku (2Kor.11:23-27)! Ostatní ho v tomto príklade nasledovali (2Tim.2:3). Toto je zrejmé, ale musí byť povedané: *Hnutie zakladania zborov potrebuje vodcov, ktorí povedú tímy zakladajúce zbory!*

Barnabáš bol vodcom, ktorý pripravoval ďalších vedúcich dokonca aj vtedy, keď boli považovaní za riziko pre vec evanjelia. Stál pri Pavlovi, keď boli veľké pochybnosti ohľadom toho, či jeho obrátenie bolo úprimné a rýdze (Sk.9:26-27). Kým bol Pavol v Tarze sám, Barnabáš ho zavolať do Antiochie a uviedol ho do jeho služby vyučovania (Sk.11:25-26). Bolo to z jeho služby v Antiochii, odkiaľ Pavol pokračoval, aby sa stal uznávaným apoštolom a zakladateľom zborov.

Barnabáš tiež čelil opozícii, keď Pavol odmietol vziať mladého Marka znovu s nimi po tom, čo padol na svojej prvej ceste. Barnabáš sa oddelil od Pavla, aby vrátil Marka do užitočnej služby (Sk.15:36-39). Po čase, nie len Pavel sám povedal, že Marek sa stal užitočným, ale stal sa akoby synom Petra a dokonca napísal evanjelium! Pozrite si 2.Timoteovi 4:11, Kološanom 4:10 a 1.Petra 5:13 a prečítajte ich nahlas.

PRÍKLAD:

Najväčšou službou **J.Christy Wilsona** nemusí byť to, že bol prvým človekom po 1500 rokoch, ktorý založil v Afganistane evanjelikálny zbor, ale že inšpiroval mnoho ďalších kresťanských vodcov k misii, rovnako na zahraničnom misijnom poli ako v pastoračnej službe. On sám nevedie žiadnu organizáciu. Bill Bright, vedúci jednej z najväčších misií a evanjelikálnych organizácii na svete hovorí, že Dr. Wilson ho hlboko ovplyvnil ako najduchovnejší človek, ktorého kedy stretol. Dr. Wilson sa modlí každý týždeň za stovky ľudí – aby ich Boh použil. Povzbudzuje ľudí, verí v ich duchovné dary a používa svoj vlastný veľký vplyv a silné styky, aby im dal každú príležitosť, aby ich používali. Ako pastor, profesor, misionár, priateľ a poradca, pomáha ostatným vidieť ako ich Boh bude používať a povzbudzuje ich, aby pracovali pre Pána ešte predtým ako si ich ostatní všimnú. Často niekoho podporí a verejne bude hovoriť o ňom dobre, kto síce je kontroverzný, ale slúži Pánovi a je Ním používaný.

Človek môže odovzdať svetlo z lampáša inému nezapálenému lampášu bez toho, aby zatemnil svoje vlastné svetlo. Zapalovanie lampášov nových vodcov tak, aby mohli tiež viesť, pomáha premeniť malé nočné blikanie na obrovskú žiaru, ktorá môže byť viditeľná z diaľky. Tým istým spôsobom vystrojovanie alebo „facilitovanie“ ďalších vodcov spôsobuje rast hnutia. Skutky 19:1-10 opisujú, ako počas Pavlovej poslednej služby predtým, ako bol uväznený, pripravoval ďalších vedúcich tak, že začal s dvanástimi mužmi v Efeze. Pavol sám zostal v meste, ale tí, ktorých vychovával, zasiahli celú Malú Áziu slovom Pána! V Skutkoch 20:17-38 opisuje, ako s nimi pracoval počas toho obdobia. Pavol zapálil ich lampáše! *Hnutie zakladania zborov potrebuje vodcov, ktorí ovplyvnia a budú rozvíjať ďalších vodcov, ktorí udržia hnutie, aby sa rozširovalo.*

Vedúci hnutia udržujú ľudí, aby boli zodpovední pravde, keď je zatienená tradíciami. Peter, Barnabáš a Pavol sa odvolali na etiku a svedomie ostatných vodcov, aby ich presvedčili ohľadom pohanov a židovského zákona. Porozprávali apoštolom a starším, ako ich Boh používal, aby priviedli neobrezaných pohanov ku Kristovi. Týmto argumentom presvedčili apoštolov a starších, aby napísali listinu, ktorá oslobodzovala veriacich z pohanov od povinností obradného zákona Starého zákona (Sk.15:6-7,23-29).

III. 3. ZNAK: ĽUDIA SA ZAPÁJAJÚ

Keď sa hnutie rozbieha, ľudia sa neustále zapájajú v rôznych aspektoch hnutia v rastúcom počte a rastúcej úrovni záväzku voči spoločnej veci. Pre hnutie zakladania zborov *spoločnou vecou je naplniť krajinu zborní, ktoré kážu evanjelium!* Toto znamená, že bude potrebné, aby bolo viac ľudí zapojených vo všetkých aspektoch vzniku nových zborov. Viac ľudí sa stane naplno odovzdanými zakladateľmi zborov. Viac ľudí bude pomáhať špecifickými schopnosťami ako je hudba, evanjelizácia, prieskum a akýmkoľvek ďalším spôsobom, ktorý bude užitočný pri zakladaní zborov. Viac ľudí bude súčasťou vysielajúceho tímu, ktorý sa bude pravidelne modliť za zakladateľov zborov a ich službu.

PRÍKLAD:

V Rumunsku, začiatkové sú evidentné znaky **modlitebného hnutia**. V Alba Iulia v Rumunsku sa skupina troch žien začala modliť za seba navzájom a za svojich manželov. Pokročili k modlitbám za svoje zbory, svoj región, za národ a aby boli založené nové zbory. Toto spoločenstvo sa rozrástlo na vyše 30 skupín s približne 150 ženami zapojenými do modlitieb. Rozšírilo sa do Bukurešti, kde bola vydaná modlitebná brožúra za Rumunsko, ktorá sa používa v celej krajine a mimo nej. V Sibiu sa spolu modlia dva zbory, ktoré nie sú z tej istej denominácie. V Kluži je každý mesiac modlitebné zhromaždenie žien otvorené všetkým zborom. Často prídu neobrátené ženy a niektoré sa dokonca stanú veriacimi skrze toto spoločenstvo.

Neviditeľný zmocňujúci vzťah, ktorý máme s Bohom skrze modlitbu, je dôverným spojivom s Ním, ktorý dáva zrod a poháňa hnutie vpred. Ten prejav aktivity Jeho Ducha je signalizovaný tým, že sa skupinky veriacich znásobujú a stretávajú s Ním v modlitbe. Najprv niekoľko, potom viac a viac sa ich zhromažďí k modlitbe, pokiaľ sa aktivita Jeho Ducha neprevalí celým národom.

To, čo charakterizuje hnutie, je príčina, *prečo* priťahuje viac ľudí. Ľudia sú presvedčení a odovzdaní spoločnej veci a svoje presvedčenie a záväzok prenášajú na ďalších. Ľudia sú odovzdaní hnutiu zakladania zborov, pretože sú presvedčení, že toto koná Boh.

PRÍKLAD:

Hnutie Hlbší život v Nigérii vyrástlo zo štúdia Biblie v domácnosti Williama Kmuye, v tom čase univerzitného profesora. Z toho jedného štúdia Biblie sa rozrástlo na viac ako tritisíc zborov. Ľudia vnímali, že Božia prítomnosť bola medzi nimi skrze seriózne štúdium Jeho slova. Hoci rýchlo rástlo, hnutie Hlbší život je odovzdané biblickej praxi, zdravému učeniu a kvalitnej výchove vedúcich cez službu bunkových skupiniek.

K akému druhu služby sa ľudia vo vašom regióne zhromažďujú, aby sa do nej zapojili?

IV. 4. ZNAK: NOVÉ FORMY

Keď sa hnutie rozbieha, nielen profesionáli a ordinovaní vedúci sú zapojení v službe, ale radoví veriaci objavujú, že Boh chce použiť aj ich. Hnutie zapája ľudí na každej úrovni. Objavujú sa vedúci s vášňou pre službu. Ľudia sa stávajú aktívnymi v službe Bohu všetkými možnými spôsobmi, o ktorých si možno predtým mysleli, že sú len pre profesionálov alebo osvedčených kresťanov. Napríklad, nielen vedúci vyškolení v seminároch môžu kázať a vyučovať, ale aj veriaci v zbore, ktorých Boh pre túto službu obdaroval.

PRÍKLAD:

Niektorý sa spýtal pastora – zakladateľa zboru z Assembly of God v Brazílii, na ktorom seminári študoval. Keďže veľmi málo vedúcich v Assembly of God vôbec niekedy navštevovalo nejaké formálne teologické vzdelávanie, pozrel sa na toho človeka, ktorý sa ho pýtal, s prekvapením, že sa vôbec pýta. Jeho odpoveď bola: „Prečo, seminár ulice!“ Také veľké hnutie zakladania zborov potrebuje vedúcich a jeho vedúci sú vychovávaní skúsenosťou praktickej služby.

Čo sa potom deje? Ako sa stále viac ľudí zapája do služby evanjelia, objavujú úspešnejšie, zaujímavejšie alebo jedinečné štýly služby, ktoré pomáhajú druhým tiež sa zapojiť. Napríklad v hnutí zakladania zborov sa istá pieseň môže stať populárna vďaka tomu, že sa dotýka srdca tých, ktorí ju počúvajú a spievajú alebo vďaka tomu, že obracia ľudí k Pánovi. Ďalšie trendy, ktoré sa môžu objaviť v hnutí zakladania zborov sa týkajú metód evanjelizácie, ktoré sú úspešné, stretnutí bunkových skupiniek a dokonca štýlov kázania.

PRÍKLADY:

Pánova armáda, hnutie bunkových skupiniek z rumunskej pravoslávnej cirkvi, ktoré kázalo evanjelium, zažilo veľký rast v tridsiatych až päťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia. Zatiaľ čo väčšina hudby v evanjelikálnych zboroch bola importovaná a prekladaná (často zle), hnutie Pánova armáda produkovalo chvály Bohu hudbou, ktorá bola zrodená na rumunskej pôde a pochádzala z rumunskej duše. Evanjelikálni veriaci v Rumunsku z ostatných cirkví dodnes používajú túto hudbu na chválu Pána.

„Hippies“ z Calvary Chapel začali robiť hudbu, založili Maranatha Music a produkujú piesne, ktoré boli preložené po celom svete. Dve z týchto piesní sú *Hľadajte najprv* (*Seek Ye First*) a *Ako jeleň* (*As The Deer*).

Hnutie zakladania zborov bunkových skupiniek Ichthus z Anglicka vytvorilo *Pochod pre Ježiša*, celosvetovú udalosť. Pieseň *Svieť, Ježiš svieť* (*Shine, Jesus Shine*) tiež pochádza z tohto hnutia.

V. 5. ZNAK: HNUTIE JE SPONTÁNE

Keď sa rozbieha masové hnutie, žiaden človek alebo organizácia ho nemôže riadiť. Stane sa jednoducho príliš veľkým, aby ho mohol nejaký človek organizovať. Avšak vedúci v hnutí sa môžu stretnúť a ovplyvniť smerovanie hnutia. Je úplne nerealistické si myslieť, že oddelené denominácie

alebo nezávislé zbory sa spolu spoja, aby sa kvôli hnutiu zakladania zborov stali jednou denomináciou. Rozdiely sú pre ne príliš skutočné, aby sa stali tým istým celkom. Ale môžu sa spolu spojiť ako oddelené organizácie k spoločnej veci šírenia evanjelia zakladaním zborov! To sa deje v hnutí zakladania zborov saturáciou.

Je dosť možné, aby sa vedúci z rôznych denominácií stretli a plánovali naplnenie svojho národa zborní, ktoré kážu biblicky, či už sú letniční alebo baptisti (a ostatní tiež)! Preto hnutie vo svojej podstate nemôže byť organizované, ale ľudia a štruktúry hnutia môžu byť vedené k zakladaniu zborov.

PRÍKLAD:

Na stretnutí, ktoré dalo dokopy vedúcich hlavných denominácií, aby hovorili o šírení evanjelia v Brazílii, prezident Assemblies of God, Jose Wellington, čítal 133 žalm: „Hľa, aké dobré a aké krásne je to, keď prebývajú bratia spolu v svornosti!“ Toto stretnutie naštartovalo proces, ktorý viedol k brazílskej delegácii AD 2000 a interdenominačnej dobrej vôli.

Duchovné hnutie je vždy nevyspytateľné. Je to samotnou podstatou dynamiky, ktorá je hnutiu vlastná. Predsa však účasť v takom Božom hnutí prináša so sebou často neistotu. Tak často konáme a postupujeme v chaose, jednoducho sa snažíme kontrolovať to, čo môžeme a nechávame to ostatné na Božiu zvrchovanú starostlivosť. Nikdy nevieme, či bude dosť peňazí, nikdy si nie sme istí, či Boh otvorí dvere, ktoré v duchu vidíme alebo očakávame, že On otvorí, nikdy si nie sme istí, či budú ďalší ľudia, ktorí sa k nám pridajú, nikdy si nie sme istí, či sú naše stratégie stopercentne súčasťou Jeho hnutia, postupujeme vo viere a dôvere v Jeho milujúcu dobrotu.

Dobrym testom toho, či to, čo vidíme, je hnutie z Boha alebo ľudský program, je položiť si otázku: „Môže toto človek kontrolovať?“ Ľudia majú veľké obmedzenia. Hnutie Božie musí presahovať a prevýšiť ľudské schopnosti a očakávania. Môže človek spôsobiť, aby srdce druhého bolo vnímavé? Môže usvedčiť človek druhého z hriechu? Toto sú veci, ktoré robí Duch Boží. Je vysoko nepravdepodobné, aby to, čo programujú a riadia ľudské mysle, bolo Božím hnutím. Zapojte sa do služby, ktorá uspeje jedine vtedy, ak v nej bude Boh. Vyhnite sa tomu, čo uspeje, ak k tomu stačí, že budete robiť správne veci.

VI. 6. ZNAK: HNU Tie MOBILIZUJE ĽUDÍ A ŠTRUKTÚRY

Rýchly rast vyžaduje nové štruktúry, viac vedúcich a nové spôsoby komunikácie. Keď hnutie zakladania zborov získa silu a objavia sa nové formy služby, aj kresťania sa začnú mobilizovať na všetkých úrovniach, aby sa zapojili do zakladania zborov. Jestvujúce štruktúry ako miestne zbory, vedenie denominácie, kresťanské organizácie a dokonca školy začnú nachádzať spôsoby ako sa zúčastniť a pomôcť pri zakladaní zborov. Niekedy sa sformujú nové štruktúry ako pomoc jestvujúcim, aby spolupracovali na hnutí zakladania zborov. Musí sa objaviť literatúra a komunikačné médiá, aby sa hnutie dostalo ďalej. Pri mobilizovaní ľudí a štruktúr sa môžu udiť nasledovné veci:

Keď vedúci, ako sú pastori, predstavitelia denominácií a ostatní kľúčoví kresťania uvidia, že hnutie zakladania zborov je jasne Božou vôľou, budú podporovať štruktúry, ktoré pomôžu.

PRÍKLAD:

Služba Discipling a Whole Nation (DAWN) dala dokopy cirkevných vedúcich na Filipínach v roku 1973 k modlitbám a plánovaniu. Každá z denominácií si stanovila svoje vlastné ciele zakladania zborov a dala si za cieľ založiť 50 000 nových zborov do roku 2003. Dnes sú blízko tohto cieľa, keď Boh poctil rovnako ich vieru i jednotu!

Keď kresťania, ktorí predtým neboli aktívni uvidia, že hnutie zakladania zborov je z Boha, často sa začnú pripájať v modlitbách, finančnom dávaní a dokonca v tom, že pôjdu a budú pracovať! Bude sa diať vzdelávanie, aby sa takto pomohlo ľuďom zúčastniť sa konkrétnym spôsobom na diele a niektorí z tohto vzdelávania môžu nájsť svoju cestu aj do biblických škôl a seminárov.

PRÍKLAD:

The Alliance for Saturation Church Planting spája miestne zbory s misijnými agentúrami, aby slúžili ako zjednotená jednotka v bývalých komunistických krajinách. *Aliancia* pomáha pri vzdelávaní zakladateľov zborov. Rozvíjaním tímov facilitátorov v bývalých komunistických krajinách východnej Európy zasiahli národné cirkvi a pomohli im vychovávať svojich vlastných zakladateľov zborov. *Aliancia* tiež produkuje tréningové materiály vrátane tohto manuálu.

Literatúra a ostatné komunikačné médiá budú informovať, školiť a inšpirovať ľudí *ako celok* ohľadom hlavných myšlienok a tém tohto hnutia. Toto je základný prvok, ktorý pomôže rôznym skupinám v hnutí spolu rásť tým istým smerom. Médiá, zvlášť literatúra, tiež robí hnutie legitímnym. Literatúra a médiá môžu pomôcť ľuďom, aby brali vážne hnutie, ktoré ich produkuje. Tiež hnutiu pomáhajú, aby sa rozšírilo viac, ako si vieme predstaviť. Literatúra a médiá tiež zasahujú tie miesta, kam by vedúci a účastníci hnutia nikdy osobne nemohli. Novozákonné epístoly sú vynikajúcim príkladom literatúry, ktorá vyrástla z hnutia zakladania zborov. Ony ešte aj dnes stále informujú, školia a inšpirujú hnutia zakladania zborov! Myslite si, že kresťania v prvom storočí by si vedeli predstaviť, že Pavlove listy budú školiť a inšpirovať veriacich v Južnej Amerike takmer po dvetisíc rokoch?

ZÁVER

Ako zistíte, kde Ježiš aktívne koná? Vždy Ho nájdeme prebývať vo svojom ľude. Prvé miesto, kde môžeme určiť ako Boh koná, je pozrieť sa, kde žije! Ako Boh koná vo vašom regióne? Niektoré zo znakov hnutia môžu byť vo vašom regióne zjavné.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo teraz môžete urobiť, aby ste položili základ pre hnutie zakladania zborov vo vašom regióne?
- Ako Boh v súčasnosti koná na mieste, kde Mu budete slúžiť zakladaním zborov? Ako môžete rozhybať v ľudských srdciach túžbu po tom, aby Boh konal?
- Aký druh vedúceho ste vy uprostred rôznych vedúcich v hnutí?
- Aká literatúra je potrebná na urýchlenie hnutia zakladania zborov?
- Ako by bolo možné uskutočniť konzultáciu alebo kongres na tému hnutia zakladania zborov vo vašom regióne alebo krajine?

AKČNÝ PLÁN

- Nájdite spôsob ako rozšíriť víziu pre zakladanie zborov saturáciou. Buď ju napíšte, kážte alebo povedzte niekomu, ale urobte niečo konkrétne, aby ste nejako túto víziu ľuďom odovzdali.
- Pripojte sa k spoločenstvu spolu s ďalšími, ktorí majú tú istú víziu. Nájdite a stretajte sa pravidelne so skupinou ľudí, ktorí sú odovzdaní zakladaniu zborov saturáciou.
- Vypracujte nejakú formu komunikácie na šírenie vízie ešte ďalej, ako siahajú vaše osobné kontakty. Skúste vyrobiť bulletin, knihu, video, rozhlasový program alebo niečo, čo bude komunikovať túto víziu, keď vy nie ste prítomný.
- Nájdite ďalšie skupiny alebo organizácie, ktoré budú vašimi partnermi v hnutí zakladania zborov saturáciou.

ZDROJE

Miller, Basil. *John Wesley*. Minneapolis: Dimension Books, 1943.

VÍZIA ZZS

LEKCIA

12

Pastорácia v rámci hnutia

OTÁZKY, KTORÝM ČELÍ HNUtie

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je podať istý praktický pohľad na to, ako pastoračne viesť nové zbory v kontexte hnutia zakladania zborov.

Hlavné body

- Hnutia zakladania zborov sú normálne sprevádzané niekoľkými náročnými úlohami.
- Biblia poskytuje prípadové štúdie, v ktorých môžeme nájsť odpovede na náročné úlohy, ktorým často čelíme v hnutiach zakladania zborov.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Poznať bežné problémy, ktoré vyvstávajú, keď sa Cirkev šíri rýchlo.
- Chápať ako prví vedúci Cirkvi reagovali na tieto problémy.
- Byť vystrojený čeliť náročným úlohám, ktoré sú bežné v hnutiach zakladania zborov.

Doporučenia pre inštruktorov

Pomôže vám, ak budete mať počas vyučovania tejto lekcie k dispozícii mapu krajín okolo Stredozemného mora v dobe Nového zákona. Tiež pozorné zopakovanie 8. lekcie, Vízia ZZS "Počiatky šírenia evanjelia" z 3.Manuálu vám pomôže byť lepšie pripravený na vyučovanie tejto lekcie.

ÚVOD

Všade po celom svete, kde sa rozbiehajú hnutia zakladania zborov, čelia tieto hnutia náročným výzvam ohľadom vodcovstva, doktrín, financií, pokračujúcej evanjelizácie, atď. Kde nájdeme odpovede na tieto ťažkosti? Zvyčajne nevidíme Bibliu ako učebnicu zakladania zborov, ale keďže učí božskú pravdu a keďže mnoho z nej bolo napísané ako reakcia na rastúcu cirkev, ona je tým najlepším miestom na svete, kde sa možno učiť o hnutí zakladania zborov.

I. VEDENIE V NOVOZALOŽENÝCH ZBOROCH

Jedna z najbežnejších otázok v hnutiach zakladania zborov sa týka vodcovstva. Keď sa evanjelium mocne šíri a zbory sú zakladané narýchlo, často sa pri tom vyskytne obdobie, keď je ťažké nájsť primerané vedenie. Ako čas plynul, Pavol a jeho spolupracovníci sa vracali do novozaložených zborov, aby ich povzbudzovali (Sk 14:21-22; 20:2), pozorovali ich napredovanie (Sk 15:36), *ustanovovali starších* (Sk 14:23) a posilňovali ich (Sk 16:5). Modlitba a pôst boli súčasťou procesu výberu vedenia.

Keď sa zbory vyvíjajú, potrebujú skúsené vedenie. Zrelé vedenie domáceho pôvodu je tým najlepším riešením a všetka snaha tímu zakladania zborov musí smerovať k príprave tohto vlastného vedenia. Avšak radšej ako by apoštolovia ľudí do vedenia predčasne nútili, dovolili zborom existovať bez starších, pokiaľ ich neustanovili počas druhej návštevy. Niekedy vedenie prišlo na istý čas zvonku. Pavol poslal Sílasa a Timotea viesť službu v Berei (Sk 17:14). Nechal Priscillu a Aquilu v Kenchreách/Korinte (Sk 18:19). Keď sa blížil koniec jeho života, Pavol pravdepodobne nechal Timotea, aby dozeral na Efez a Títa, aby bol zodpovedný za Krétu (Tit 1:5). Cieľom pomoci zvonka je vychovať a uviesť nové vedenie do služby.

II. KOREŠPONDENCIA S NOVÝMI ZBORMI

Výsledkom Pavlovej misionárskej služby boli zoskupenia zborov v štyroch konkrétnych provinciách - Galácia, Ázia, Macedónia, a Achaja (pozri 8. lekcii, Vízia ZZS, "Počiatky šírenia evanjelia"). Z epístoľ napísaných zborom a vedúcim v týchto provinciách môžeme objaviť, ako aplikovať biblické princípy na problémy, ktorým čelia nové zbory. Tieto listy boli napísané, aby objasnili teológiu, povzbudili veriacich, poučili o zborových problémoch a výchove vedúcich.

A. Inštrukcie Galaťanom

Pavol napísal list Galaťanom niekoľkým zborom, ktoré boli medzi prvými, čo založil (Pisidská Antiochia, Lystra, Ikonium a Derby), aby potlačil falošné učenie judaistov, ktorí učili, že poslušnosť Mojžišovmu zákonu je nevyhnutnou súčasťou spasenia. Falošné učenie je bežnou zbraňou nepriateľa a nové zbory mu môžu byť najprístupnejšie. Pavol zaútočil na toto učenie tým, že znovu vysvetľoval, aká je pri evanjeliu úloha viery.

B. Inštrukcie macedónskym zborom

1. Inštrukcie veriacim vo Filipis

Pavol napísal filipčanom z väzenia v Ríme. List Filipčanom je celý o radosti. Aké je to svedectvo, keď Pavol bol plný radosti dokonca aj vo väzení! Nie je div, že Pavol sa raduje, keď odhaľuje veľké pochopenie charakteru Krista v jednej z najväčších kristologických pasáží v Biblii (2:5-11). Pre Pavla je skutočne „žiť Kristus a umrieť zisk“ (1:21).

2. Inštrukcie zboru v Tesalonikách

Pavol napísal dva listy veriacim v Tesalonikách. Podľa 1. Tesaloničanom 1:8-10 mali títo veriaci vplyv na svoju provinciu (Macedóniu), susedný región (Achaja) i svet. Dominantná téma toho, čo Pavol píše, sa týka druhého príchodu Krista.

C. Inštrukcie do Korintu v Achaji

Zbor v Korinte bol skutočne slabý a duchovne biedny. Z Pavlových listov, ktoré im písal, sa dozvedáme, že tento zbor bol zamorený rozdelením, závišťou, zneužívaním duchovných darov a Večere Pánovej a že nevedeli, ako reagovať na nemorálnosť. Avšak Pavol to pri tomto trápenom zbore nevzdal, ako by boli v pokušení urobiť mnohí zakladatelia zborov. Dokonca im hovorí, že odpovede na ich problémy sú v ich strede (1K 1:4-9).

D. Inštrukcie zborom v provincii Ázia

1. Inštrukcie zboru v Efeze

Efez bol dominantným mestom v provincii Ázia, kde Pavol zostal a pracoval 3 roky. Mnohí teológovia sú presvedčení, že list do Efezu nebol určený len efežanom ale tiež dcérskym zborom, ktoré boli výsledkom šírenia evanjelia v provincii Ázia (Sk 19:9-10). Učenie v tomto liste sa v mnohom týka hnutia zakladania zborov. Prehlásenia ohľadom zmyslu Cirkvi (kapitoly 2-3) to jasne ukazujú, že Boží zámer pre pohanov (národy) je, aby chápali Evanjelium skrze prítomnosť Cirkvi.

2. Inštrukcie zboru v Kolosách

Pavlov list Kološanom je adresovaný zboru, ktorý nezaložil, v meste, ktoré nikdy nenavštívil. Zbor v Kolosách bol súčasťou hnutia, ktoré začalo v Efeze a rozšírilo sa po celej provincii Ázia (Sk 19:9-10). Kolosenský zbor bol založený Epafrasom (Kol 1:7), ktorý bol vychovaný Pavlom a bol odtiaľ vyslaný, aby sa pripojil k Pavlovi v misijnej práci na iných miestach (Kol 4:11-13; Filem verš 23).

3. Inštrukcie Timoteovi

Po tom, ako Pavol opustil Efez, sa Timoteus stal Pavlovým vyslancom a vedúcim v efezskom zbore. Po tom, ako povedal Timoteovi, aby „zostal v Efeze“ (1Tim 1:3), Pavol napísal 2 listy svojmu „synovi vo viere“, kým Timoteus dohliadal z Efezu na zbory v Ázii. Vo svojom prvom liste Timoteovi Pavol učil, aké opatrenia a predbežné kroky sú nevyhnutné na udržanie

zdravého hnutia zakladania zborov. Toto sa týkalo dohliadania na doktríny (1Tim 1:3-5), verejné bohoslužby a modlitby, požiadaviek na vedúcich, varovaní ohľadom financií, udržiavania duchovnej integrity a praktických rád o tom, ako jednať s ľuďmi a záležitostí sociálnej práce.

Zo svojho žaláru, tvárou v tvár svojim posledným dňom na zemi, Pavol napísal Timoteovi svoj druhý list. Tu Pavol používa rodinu ako model pre vzťahy medzi vedúcimi v prostredí zakladania zborov saturáciou. Väčšina napomenutí je osobných, ako otec synovi, ktorého vrúcne miluje (2Tim 1:2; 2:1). Pavol povedal Timoteovi, aby bol príkladom jednanie s druhými veriacimi v zbore (1Tim 5:1-2). Proste povedal, aby jednali navzájom medzi sebou ako rodina! Ženy sú sestry alebo matky a muži sú otcovia alebo bratia. Rodinná atmosféra zaručuje, že ľudia sú milovaní a prijímaní. Každý tak môže cítiť spolupatričnosť.

4. Inštrukcie Filemonovi

Pavol napísal citlivý list svojmu priateľovi Filemonovi, členovi zboru v Kolosách. Ťažký sociálny problém otroctva vyvstal, keď sa utečený otrok Onezimus stal veriacim. Pavol povzbudil Filemona v kresťanskej láske, aby prijal Onezima späť ako brata v Kristovi.

Keď sa zaoberal týmto problémom, Pavol poznamenal, že má takú autoritu, aby Filemonovi nariadil zmeniť svoj postoj. Avšak radšej, ako by mal Filemona nútiť k zmene, Pavol ho chcel presvedčiť, aby zaujal nový postoj k svojmu otrokovi. Tým istým spôsobom, keď Pavol vyučoval v škole Tyranovej, Písmo hovorí, že „debatoval“ alebo „diskutoval“ (Sk 19:9). Hoci to môže byť ťažšie, je efektívnejšie jemne pomôcť ľuďom zmeniť svoje presvedčenie ako im len jednoducho povedať, čo majú robiť. Hnutie sa vždy dostane ďalej, keď ľudia šíria evanjelium zo svojho presvedčenia, a nie len slepo poslúchajú príkazy.

Skôr na základe svojho vzťahu ako priateľa a brata v Kristovi ako z pozície autority, bol Pavol schopný povzbudiť Filemona, aby zmenil svoje presvedčenie a prijal Onezima ako brata. Tento istý princíp môže byť použitý pri riešení citlivých sociálnych otázok v zbore aj dnes. Akým otázkam čelíte vo vašom zbore a čo z tohto príkladu môžete aplikovať na ich odstránenie?

5. Jánovo videnie na ostrove Patmos

Zjavenie bolo dané apoštolovi Jánovi pre zbory v Ázii, kým bol Ján v exile na ostrove Patmos. Sedem zborov (Efez, Smyrna, Pergamon, Tyatíry, Sardy, Filadelfia a Laodicea) reprezentuje druhú generáciu po hnutí zakladania zborov.

Sám Pán Ježiš sa obracal na zbory, aby im povedal, na čom Mu skutočne záleží. Keď budeme pozorne sledovať, ako sám Ježiš hodnotil tieto zbory, môžeme sami zakladať zbory, ktoré sa Mu páčia. Zakladatelia zborov musia učiť svoje zbory tým vlastnostiam, ktoré chváli Ježiš, aby sa vyhli kritike, ktorou Ježiš karhá týchto sedem zborov. Pre biblickú ekleziológiu, alebo pohľad na cirkev, sú kapitoly 2-3 zo Zjavenia podstatne dôležité.

Apokalyptická vízia Jána zaznamenaná v Zjavení 4-22 je jedinečnou súčasťou Nového zákona, ktorú je v mnohom ohľade obtiažne interpretovať. Ale toto posolstvo vízie má jednu znovu objavujúcu sa tému, o ktorej nemôže byť pochybnosť—**Ježiš vybuduje svoju cirkev!** „...všetky národy prídu a budú sa Ti klaňať“ (15:4). Toto by malo byť pre veriacich za všetkých okolností veľkou útechou.

E. List Rimanom

Hoci Rím nebol súčasťou žiadneho regiónu, ktorý Pavol evanjelizoval počas svojich misijných ciest, vybudoval sa tam silný zbor ako výsledok práce druhých. Pavlov list Rimanom je jednou z najhodnotnejších častí Písma. Veľmi detailne tu Pavol vysvetľuje význam evanjelia, za ktoré sa on „nehanbil“ (R 1:16). Pavol poznal moc evanjelia, pretože ono pretransformovalo jeho život ako aj životy tisícich ďalších. Čím to je, že my dnes nevidíme Boha ako takého, ktorý koná mocnými spôsobmi? Snáď časť odpovede má do činenia so skutočnosťou, že naplno nechápeme evanjelium a neuvádzame ho do služby.

Príklad:

Mocná kniha Rimanom bola iskrou, ktorá podnietila niekoľko duchovných hnutí. V 16. storočí mladý nemecký katolícky mních a seminárny profesor menom Martin Luther mal túžbu byť Bohu bližšie. Problémom však bolo, že nevedel, ako to dosiahnuť a zdalo sa, že ani ostatní náboženský vodcovia tej doby to nevedeli. Luther našiel odpoveď, ktorú hľadal, v roku 1515, keď prednášal na Pavlov list Rimanom. Keď prišiel k 1. kapitole, 17. veršu, znovu objavil biblické učenie „ospravedlnenia z viery“. Luther pokračoval v kázaní evanjelia o spasení ako daru, ktorý je zdarma bez skutkov zákona. Ako bolo evanjelium kázané, nespočetné životy boli trvalo zmenené a Európa bola pretransformovaná.

Príklad:

V roku 1735 mladý anglikánsky kňaz menom John opustil Anglicko, aby slúžil 3 roky ako misionár medzi Indiánmi v Spojených štátoch, kde sa stretol s mnohými ťažkosťami. Pri návrate do Londýna, bez akejkoľvek odvahy, šiel na stretnutie na Aldersgate, kde skupina veriacich čítala úvod Martina Luthera k jeho komentáru k Rimanom. Vtedy a tam, 24. mája 1738, Wesley snáď po prvý krát v živote počul evanjelium. Wesley pokračoval, aby viedol jedno z najväčších prebudení aké kedy svet vôbec videl.

III. STRÁŽ PROTI HERÉZII

Ako sme už videli, doktrínálne otázky patria medzi tie problémy, ktorým zvyčajne čelí hnutie zakladania zborov (1Tim 1:3-5). Je možné založiť veľa zborov, ale ak nie sú silné v biblickom učení, môžu sa objaviť vážne problémy. Extrémy môžu ísť od zákoníctva až po mysticismus. Všetky také učenia musia byť napravané Písmom.

A. Portrét Krista

Portrét je presným obrazom niekoho. Karikatúra, ako tie v novinách a komiksoch, prekrucuje presný obraz, aby zdôraznila jednu alebo dve črty danej osoby. Výchova vedúcich, ktorá sa drží dobrého, zdravého biblického učenia pomôže Cirkvi, aby bola presným portrétom Krista. Často sa kvôli zákoníctva alebo skúsenostiam presný portrét Pána pokríví na karikatúru. Toto sa môže stať, keď denominácia alebo skupina zborov zdôrazňuje svojim členom, aby nasledovali len jednu alebo len niekoľko častí Písma alebo zdôrazňuje skúsenosti. Pamätajte:

6. *Skúsenosť by mala byť interpretovaná Písmom, a nie naopak. Písmo je základom učenia a výchovy (2Tim 3:16-17).*
7. *Vyhňte sa extrémnemu zákoníctvu alebo mysticismu (Kol 2:18-23). Namiesto toho urobte centrom všetkého Ježiša Krista (Kol 1:27-29; 2:2-3,6-9; 3:4,15-16).*
8. *Vyhňte sa herézii, ktorá môže zničiť cirkev.*

B. Právne kresťanstvo vyžaduje lásku medzi kresťanmi, ako aj správne učenie

Podľa cirkevnej tradície napísal apoštol Ján 1., 2. a 3. list Jána, keď bol v Efeze. Ján hovorí ostro proti tým, ktorí prekrucujú učenie o Kristovi (1J 2:22) a ktorí nemajú vzťahy poznačené kresťanskou láskou (1Ján 2:9).

Ľudia, ktorí zmiešali kresťanstvo s populárnymi filozofiami tej doby, prekrútili správnu náuku (1Ján 4:1-3). Ľudia ako Diotrefes (3Ján 9) boli vedúcimi v zbore, ktorí zapríčinili nezhody a rozdelenie. Chceli byť tými najdôležitejšími a vo svojich vzťahoch nepraktizovali kresťanskú lásku. Starý apoštol potvrdil, že kristocentrická viera a vzťahy kresťanskej lásky sú znakmi hnutia, ktoré praktizuje pravé kresťanstvo (1Jn 5:1-2).

IV. OTÁZKA ZDROJOV

Jedna z otázok hnutí ZZS sa týka mobilizácie zdrojov. Medzi zdroje patria peniaze, vybavenie, literatúra, schopnosti, atď. Keď ľuďom chýbajú zdroje k tomu, aby robili to, k čomu ich Boh povolal, nemôžu uskutočňovať víziu ZZS. Dva princípy sú smerodajné pri otázke zdrojov v hnutí zakladania zborov.

A. Princíp sebestačnosti

Písmo učí, že miestne dávanie bolo v prvom storočí súčasťou hnutia zakladania zborov. Pavol očakával, že zbory budú finančne podporovať svojich vedúcich (1Tim 5:17, 1Co 9:3-12). Zdroje pre službu, vrátane peňazí, môžu byť privedené z vonkajších zdrojov za tým účelom, aby sa začala nová práca. Avšak naplnenie Veľkého poverenia v danej oblasti by malo byť uskutočňované primárne cez zdroje a iniciatívu veriacich v tej oblasti. V samotnom jadre otázky zdrojov je fundamentálna pravda, že Boží ľudia poskytujú základné prostriedky na dielo evanjelia. Ich vlastné desiatky a milodary by mali byť použité na podporu ich diela.

Ako Ježiš povedal: „*Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce*“ (Mt 6:21). Keď človek dáva podľa svojich vlastných možností, ten človek sa stáva odovzdaný vo svojom srdci voči tomu, na čo dáva. Ak ľudia nedávajú obetavo na miestnu službu, potom to dielo nemá žiadne úprimné pokračovanie. Niečo veľmi silné sa udeje, keď sa ľudia rozhodnú, že služba alebo program je *ich* a že jeho úspech alebo neúspech závisí na Božom diele skrze nich samotných.

B. Princíp zdieľania

Zbierka z Galácie, Ázie, Macedónie a Achaje pre jeruzalemských veriacich v núdzi (1K 16:1-2; 2K 8,9) naznačuje, že od zborov sa očakávalo, že nebudú podporovať len miestnu službu, ale dávať aj ostatným, ktorí majú nejakú núdzu. Zatiaľ čo dnes je bežné, aby „materské zbory“ dávali na finančné potreby „dcérskych zborov“, vidíme, že sa dial aj opak, keď Pavol zbieral peniaze pre jeruzalemský zbor. Tiež si všimnite, že táto zbierka nenarušovala princíp sebestačnosti (2K 8:13-15).

Pavol bežne sám seba finančne zabezpečoval, aby nebol bremenom pre ostatných (Sk 18:2,3; 1K 4:12). Predsa však prijal pomoc od filipských veriacich (F 4:15-20). Je zaujímavé si všimnúť, že často opakovaná fráza „*môj Boh naplní všetky vaše potreby...*“ sa nachádza v kontexte, keď Pavol chválil filipských za ich dávanie na službu zakladania zborov.

Finančné dávanie je základnou disciplínou kresťanského života, ktorá umožňuje zborom slúžiť, evanjelizovať a zakladať ďalšie zbory. Veriaci by nikdy nemali byť chamtiví (1Tim 6:3-10) a je „*blahoslavenejšie dávať ako brať*“ (pozri Sk 20:32-35). V skutočnosti väčšina dávania v Novom zákone sa dialo uprostred chudoby alebo prinajmenšom „*nad možnosť*“. Bohatí ľudia majú tiež dôležitú úlohu v hnutí zakladania zborov. Avšak tí, čo sú bohatí, musia pochopiť, že 1.Timoteovi 6:17-19 obsahuje šesť inštrukcií pre bohatých ľudí, ktorí sa obrátia ku Kristovi: nebuť povýšeneckí, neskladať svoju nádej v bohatstvo, dúfať jedine v Boha, konať dobro, byť bohatí v dobrých skutkoch a byť štedrý a ochotní deliť sa. Hovorili ste už s bohatšími ľuďmi vo vašom zbere o šiestich príkazoch, ktoré sú im adresované?

V. STRATÉGIE EVANJELIZÁCIE A ZAKLADANIA ZBOROV

Ako môže byť zachovaná evanjelizačná vrúcnosť, ktorá roznieti hnutie zakladania zborov? Toto je ďalšia otázka, ktorej čelia vedúci zakladania zborov.

A. Oslovujte všeobecnú identitu a nádeje ľudí (Skutky 2:14-40)

Správne slová povedané v správnom čase hýbu ľuďmi. Pavol poprosil zbor v Efeze o modlitby, aby používal vo svojom kázaní evanjelia správne slová (Ef 6:19). V každej kultúre, medzi všetkými ľuďmi, tou odpoveďou je Ježiš. Akékoľvek tajomné a hlboké otázky môžu domorodci mať, jestvuje kľúčové posolstvo, ktoré, keď sa povie v správnom čase, pohne mnohých, aby urobili životné rozhodnutie pre Ježiša Krista.

Na deň Letníc v Skutkoch 2 hovoril apoštol Peter k všeobecnej identite a nádejam ľudí (Sk 2:14). V tom čase títo ľudia úpeli očakávaním zvláštneho času, kedy Boh navštívi podrobený a roztrúsený národ Izraela. Peter hovoril o novej dobe, keď Duch Boží už viac nebude hovoriť len skrze elitnú komunitu prorokov, ale skrze synov a dcéry, starých a mladých mužov a dokonca aj otrokov! (Sk 2:17-21). Neskôr Štefan, poznajúc, ako si Židia vážili svoje dejiny, vysvetlil, ako môžu nájsť svoj kolektívny zmysel v Ježišovom príchode (Sk 7). Pavol reagoval na grécku vášeň pre novú a tajomnú pravdu, keď povedal Aténčanom, že teraz môžu poznať tajomstvo *neznámeho* Boha (Sk 17:22-33).

Zakladanie zborov saturáciou nachádza svoje patričné miesto v národe, keď sa zakladatelia zborov naučili hovoriť k identite ľudí a oslovujú ich nádeje. Keď je evanjelium vysvetľované v kontexte historického a kultúrneho významu, ktorý je národu vlastný, má svoju najväčšiu atraktivitu a silu. Iný znamenitý spôsob ako aplikovať tento princíp je, keď sa sformuluje nejaká „výzva k akcii“. Ak takáto výzva môže osloviť všeobecnú identitu a nádeje ľudí, potom ich pravdepodobne bude motivovať.

B. Využívajte mimoriadne udalosti a chvíle

Veľké udalosti a oslavy v národe, regióne, meste alebo dedine môžu zakladateľom zborov ušetriť námahu a čas. Cirkev bola zrodená v čase veľkej slávnosti, keď tisíce Židov, prozelytov a bohobojných prišlo do Jeruzalema z celého sveta (Sk 2). Po čase strávenom v Jeruzaleme, títo pútnici vzali svoju novú vieru späť do svojej domoviny. Toto by mohlo vysvetliť ako dobre bol zbor v Ríme zriadený ešte predtým, ako tam prišiel ktorýkoľvek z apoštolov.

Keď sa Pavol posledný krát vrátil do Jeruzalema, túžil prísť na Letnice (Sk 20:16), snád' kvôli Židom z celého sveta, ktorí budú prítomní. Keď ho Židia z Ázie spoznali, obvinili Pavla a dali mu príležitosť povedať svoje osobné svedectvo medzinárodnému zástupu, ktorý bol zhromaždený v chráme (Sk 21:27nn). Pavol to takto neplánoval, ale využil výhodu situácie na šírenie evanjelia.

Mimoriadne udalosti, ako sú majstrovstvá sveta, národné oslavy a sviatky, ktoré už priťahujú davu a zvlášť medzinárodné zástupy, sú výbornou príležitosťou na evanjelizáciu. Zbory môžu byť účinnejšie založené, keď vnímaví ľudia už prišli na masovú udalosť, na rozdiel od situácie, keď zakladatelia zborov vynakladajú veľa úsilia, aby našli a pritiahli ľudí alebo zorganizovali obrovské a drahé ťaženia. V menšom meradle môžu byť oslavy narodenín či menín, kresťanské svadby alebo pohreby príležitosťami na evanjelizáciu. Vhodnou následnou prácou to môže pomôcť rovnako zakladaniu zborov i rastu zborov.

C. Evanjelizujte ľudí v postavení

Ľudia v postavení musia byť obsiahnutí v akomkoľvek evanjelizačnom projekte. Ježiš odovzdal apoštolovi Pavlovi svoju evanjelizačnú stratégiu, keď povedal: „on mi je vyvolenou nádobou, aby niesol moje meno pred pohanov aj pred kráľov“ (Sk 9:15). Pavol uplatnil túto stratégiu, keď svedčil rímskemu prokonzulovi na Cypre, Sergiovi Pavlovi (Sk 13:7), ako aj Felixovi, skorumpovanému miestodržiteľovi Judey a jeho nástupcovi Porciovi Festovi (Sk 24), Herodesovi Agrippovi (Sk 25, 26) a Publiovi, vedúcemu mužovi Malty (Sk 28:7-10). Hoci detaily nie sú zaznamenané, môžeme si byť istí, že Pavol svedčil aj rímskemu cisárovi Nerovi (Sk 27:24). Cestou do Ríma a odvolaním sa k cisárovi sa Pavlova misia zmenila z regionálneho rozmeru na misiu s medzinárodným dosahom (Sk 19:21, R 1:15).

Skôr, ako môžu národné cirkvi svedčiť vedúcim národa, tieto cirkvi by sa mali za nich verejne modliť (1Tim 2:1-2). Výsledkom bude spoločnosť, ktorá dovolí kresťanom žiť „pokojný a tichý život so všetkou zbožnosťou a dôstojnosťou.“ Naviac, keď sa ľudia v postavení dozvedia o vanjeliu skrze jasné svedectvo domácich veriacich, títo vládni vedúci, hoci sa nebudú kajať, predsa len budú chápať, ako kresťania ovplyvňujú ich spoločnosť. A ak vedúci národa majú dobré zámery pri správe svojej krajiny, budú sympatizovať a vážiť si hodnoty, ktoré praktizujú kresťania.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aké sú niektoré otázky, ktorým čelia hnutia zakladatelia zborov? Ako nám Biblia pomáha reagovať na tieto problémy?
- Ktoré heretické náuky ohrozujú Cirkev vo vašom regióne? Ktoré časti Písma sa týkajú týchto problémov?
- Aké sú niektoré z nádejí a snov, ktoré majú ľudia, ktorým slúžite?
- Máte regionálny plán na zakladanie zborov v okolitých mestách?

AKČNÝ PLÁN

Vymenujte tri hlavné udalosti vo vašej kultúre a povedzte ako ich môžete využiť ako súčasť stratégie zakladania zborov.

CIRKEV

CIRKEV

LEKCIA

12

Dynamika vznikajúceho zboru

KEDY SA STÁVA ZBOROM?

☞ Ciel lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť dynamiku prechodu od skupiny veriacich k zboru.

☞ Hlavné body

- Skupina by sa mala stávať zborom plynulo a neurobiť prechod náhle a niekedy predčasne.
- Individuálna služba a bunkové skupinky by mali zostať podstatnou súčasťou nového zboru.
- Nový zbor je *začiatkom* naplnenia Veľkého poverenia—nie koncom.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Rozumieť rôznym definíciám zboru.
- Byť odovzdaný pokračujúcemu využívaniu bunkových skupiniek.
- Byť odovzdaný neprestajnému znásobovaniu zborov.

☞ Doporučenia pre inštruktov

Bolo by užitočné odvolať sa na 2. lekciiu o Správcovstve - „Spravovanie financií“, III. časť „Financie miestneho zboru“, ktorá je v tomto manuáli. Táto časť obsahuje niektoré relevantné myšlienky o samofinancovaní zborov a dopĺňa diskusiu v tejto lekcii o finančnej životaschopnosti.

GTÚVOD

Práve tak ako narodenie jednotlivca, jedna z najvzrušujúcejších chvíľ v živote zboru je, keď sa oficiálne „narodí“. Formálne zrodenie zboru nie je zvyčajne náhodnou udalosťou. Tak ako aj v biologickom živote, ide o dynamický proces, v ktorom sa isté veci normálne udejú „pred“ a iné „po“. V tejto lekcii prebádame tento proces.

I. KEDY JE ZBOR ZBOROM?

S Božím požehnaním by mal byť zakladateľ zboru schopný vybudovať isté množstvo bunkových skupiniek vo svojej cieľovej oblasti. V istom bode tam bude dosť veriacich, aby mohol začať proces ich organizovania, aby vznikol miestny zbor. Je isté množstvo dôležitých otázok, ktoré je potrebné v tej chvíli zvážiť.

A. Kto rozhoduje, kedy je zbor zborom?

Prvá otázka sa týka toho, kto má právo nazvať nové dielo „miestnym zborom“. Sú prinajmenšom tri hlavné zdroje názorov na to, čo skutočne konštituuje zbor.

1. Právne požiadavky

Vláda každej krajiny má pravdepodobne špecifické zákony ohľadom toho, aká skupina môže dostať právny status cirkvi (zboru). V Biblii sa neobjavuje žiaden dôvod, prečo by cirkev potrebovala byť registrovaná štátom, aby mohla byť cirkvou. Avšak často je nevyhnutné alebo užitočné oficiálne sa ako cirkev (zbor) registrovať, aby sa vyhlo zbytočným právnym sporom. Požiadavky štátu na registráciu cirkvi (zboru) sa odlišujú od krajiny ku krajine rovnako ako aj

výhody a nevýhody tejto registrácie. Bude potrebné, aby táto vec bola rozhodnutá od prípadu k prípadu na každom mieste —zvyčajne po porade s ostatnými skúsenými vedúcimi cirkvi.

2. Požiadavky denominácie

Ak je novozakladaný zbor pod záštitou nejakej denominácie, alebo ak by sa rád pričlenil k nejakej jestvujúcej denominácii, táto denominácia zvyčajne má svoje vlastné smernice, kedy je zbor konštituovaný. Môžu obsahovať minimálne požiadavky na počet členov, zborové zriadenie, finančný status, doktríny alebo iné hľadiská. Opäť, tieto veci sa môžu natoľko odlišovať, že zakladateľ zboru si bude musieť nimi nájsť cestu v jeho konkrétnej situácii.

3. Biblické požiadavky

Zameranie tejto lekcie je viac na biblickom pochopení zboru ako na denominačnom či právnom. Tieto rôzne koncepcie zboru môžu byť znázornené ako postupnosť:

Tabuľka 12.1 Kritériá zboru

Ak zbor spĺňa tieto kritériá:	Je zborom v očiach:
<i>biblické</i>	<i>Boha</i>
<i>biblické + denominačné</i>	<i>Boha & denominácie</i>
<i>biblické + denominačné + zákonné</i>	<i>Boha & denominácie & štátu</i>

Každý zakladateľ zboru sa bude musieť rozhodnúť, ktorá úroveň uznania je dôležitá pre novú prácu v jeho konkrétnej situácii. Z týchto troch koncepcií je však tá biblická najzákladnejšou a najdôležitejšou. Akákoľvek skupina, ktorá nespĺňa biblickú definíciu zboru je v očiach Pána sektou — bez ohľadu na to, či ju denominácia alebo štát uznáva. Preto je životne dôležité, aby sme pochopili biblické kritériá pre zbor.

B. Definícia miestneho zboru

4. lekcia o Cirkvi „Definícia miestneho zboru“ (Prvý manuál) pojednávala detailne o definícii zboru. Prosím, vráťte sa k tejto lekcii kvôli podrobnejšiemu opisu. Tiež sa budete chcieť vrátiť k definícii zboru, ktorú ste si v tej istej lekcii vypracovali. Keďže vaše definície sa budú značne odlišovať, táto lekcia bude používať pri diskusii počas lekcie základnú definíciu. Mali by ste si túto lekcii znovu prejsť so svojou vlastnou definíciou.

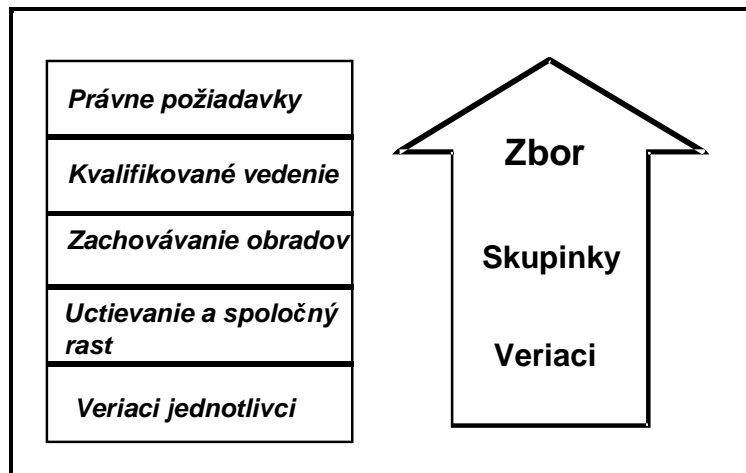
Miestny zbor je často definovaný ako *organizované telo tých, ktorí vyznali vieru v Ježiša Krista, boli pokrstení a ktorí sa spolu pravidelne stretávajú kvôli spoločstvu, bohoslužbám, vyučovaniu v Slove a vykonávaniu obradov.*

To, ako presne je zbor organizovaný a kto toto telo vedie, sa môže od skupiny k skupine značne odlišovať.

C. Odlíšenie skupiny od zboru

Mienky sa v mnohom rôznia ohľadom toho, kedy je skupina dostatočne organizovaná na to, aby spĺňala hore uvedenú definíciu a bola legitímne považovaná za zbor. Každý zakladaný zbor prechádza štádiami na obrázku 12.2, prechádzajúc od jednotlivcov k skupinkám až k miestnemu zboru.

Obrázok 12.2 Od jednotlivcov k zboru

V novozakladanom zbore môže byť zapojených niekoľko rôznych typov skupín, vrátane bunkových skupiniek a malých skupiniek. Bunkové skupinky zabezpečujú cez neustálu evanjelizáciu novému zboru rast, čo vždy neplatí o malých skupinkách. Niektoré skupinky sa zameriavajú na zvláštnu službu, ako je základné učenie, mládež či rodina. Hoci by sme mali venovať úvahu i modlitbu otázke používania bunkových skupiniek a/alebo malých skupiniek pri službe zakladania zborov, samotná organizácia skupiniek nie je až tak dôležitá ako ľudia v nich. Cirkev sú ľudia - skupinky jednoducho poskytujú štruktúru a prostredie, v ktorom sa služba môže uskutočňovať „v“ a „cez“ týchto ľudí.

Ak použijeme základnú definíciu zboru zo sekcie B, môžeme detailnejšie opísať, v ktorom bode procesu sa skupina stáva zborom. Aby bol zbor skutočne zborom, musí spĺňať každú z nasledujúcich požiadaviek:

1. *Byť zložený z veriacich vierou v Krista*

Miestny zbor musí pozostávať z tých, ktorí vložili svoju vieru a dôveru v Krista. Len tí, ktorí sú znovuzrození, sú členmi všeobecnej Cirkvi, a preto by mali byť pokladaní za členov miestneho zboru. Skupina nespasených ľudí, bez ohľadu na to aká je veľká, nie je zborom. V skutočnosti si nemôžeme byť nikdy úplne istí spásou každého člena, ale toto by malo byť našim cieľom. Písmo nešpecifikuje minimálny počet členov.

2. *Pravidelne sa spolu stretávať k spoločstvu, uctievaniu a vyučovaniu*

Raná cirkev sa stretávala denne, ale vidíme, že časom oddelili zvlášť nedeľu na počesť Pánovho vzkriesenia v prvý deň týždňa. Zdá sa, že tu je istý priestor voľnosti konania vo svetle Pavlovho komentára v Rimanom 14:5-6. Ich stretnutí sa zameriavali na službu Slova a uctievanie, ktoré sa sústredilo na obeť Krista za ich vykúpenie.

Nejestvuje žiaden dôvod, prečo by budova bola nevyhnutná, aby mohla byť skupina považovaná za zbor. Raná cirkev sa stretala na nádvorí židovského chrámu, v synagógach a po domoch. Počas rímskeho prenasledovania sa tiež stretali v jaskyniach alebo na inom skrytých miestach, ktoré bolo k dispozícii. Prvé cirkevné budovy boli postavené až niekoľko storočí po Letniciach. Dnes sú budovy často používané, ale nie nevyhnutné.

3. *Vykonávanie obradov*

Sú dva obrady—krst a Večera Pánova—na ktorých sa všetky cirkvi zhodnú, že majú byť vykonávané. Avšak sú značné variácie medzi formami, ktoré používajú. Krst je praktizovaný rôznymi spôsobmi a frekvencia Večere Pánovej je tiež rôzna. Denominačné praktiky často ovplyvňujú tieto formy, ale tieto obrady majú byť robené zborom. Aby mohla byť skupina považovaná za miestny zbor, mal by mať uskutočniteľný systém, aby mohli byť tieto obrady vykonávané primeraným spôsobom.

4. Majte kvalifikované vedenie

Zbor potrebuje mať dostatok kvalifikovaných ľudí na ktorúkoľvek vedúcu úlohu, ktorú zbor pokladá za nevyhnutnú, aby bol zborom. Ak veria v pastorálne pravidlá, potrebujú mať najmenej jedného kvalifikovaného pastora. Ak veria v pluralitu starších, musia mať najmenej dvoch. Ak považujú za nevyhnutných diakonov, potom tam musia byť členovia, ktorí sú kvalifikovaní slúžiť. Navyiac, je potrebné, aby do týchto úradov boli zvolení alebo ustanovení ľudia organizovaným spôsobom, ktorý spĺňa formu správy, ktorú si zbor zvolil.

5. Byť finančne životaschopný

Od zboru sa očakáva, že bude podporovať vedúcich, ktorí sa odovzdali do služby v zbere na plný úväzok (1Tim 5:17-18). Raná cirkev tiež finančne pomáhala vdovám a chudobným v zbere. Navyiac, posielali peniaze do iných zborov v núdzi a pomáhali podporovať misijných zakladateľov zborov. Skupina, ktorá finančne nezabezpečuje sama seba, nie je schopná naplniť tieto funkcie miestneho zboru. Kvôli tomuto by mohli niektorí položiť otázku, či skupina, ktorá sama seba nezabezpečuje, môže byť považovaná za zbor.

Môže byť skupina, ktorá finančne nezabezpečuje sama seba, považovaná za zbor?

Splnenie tejto požiadavky je možné dokonca aj ak je skupina veľmi chudobná. Ak každý člen dáva okolo desať percent svojho príjmu, bolo by potrebných desať rodín, aby podporovali jedného vedúceho. Ak laický vedúci nepotrebuje plný plat, vyžadovalo by to podporu od ešte menšieho počtu členov.

Je dôležité pochopiť, že „príjem“ nie je len hotovosť, ale tiež nehotovostné zdroje, ktoré človek má. Ak niekto nedostáva pravidelný plat v hotovosti, ale má pole zemiakov, percento týchto zemiakov by malo byť dané cirkvi alebo predané, aby mohol pomôcť podporovať zbor. Odovzdaní členovia miestneho zboru, ktorí biblicky zodpovedne dávajú, by mali byť schopní podporovať nielen svojich vlastných vedúcich a službu, ale aj misiu.

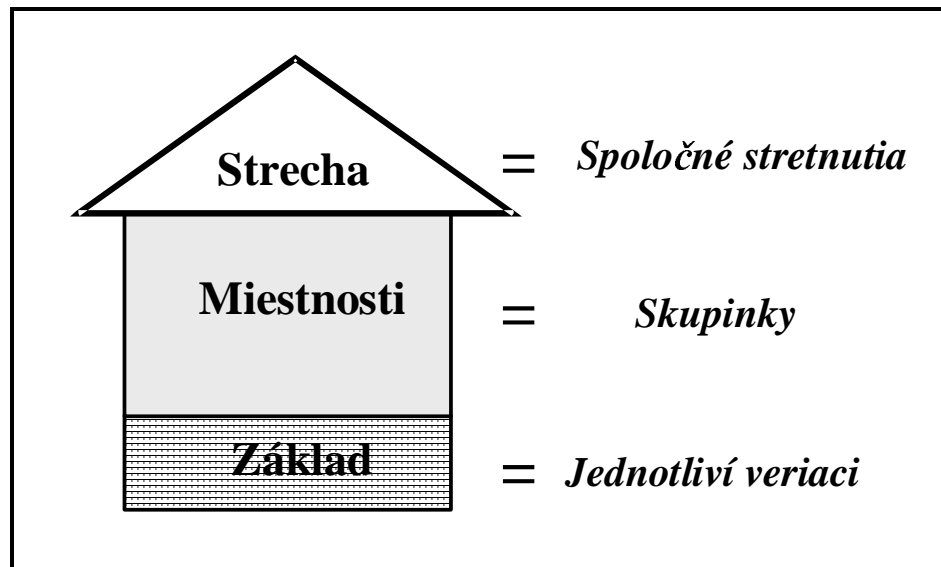
II. ORGANIZOVANIE ZBORU

Proces organizovania zboru je presne taký — je to proces. Príliš často urobia zakladatelia zborov premenu zo skupiny na zbor predčasne. Sú dva hlavné dôvody, prečo je to chybou. V prvom rade by sa každá skupina veriacich mala učiť naplňovať toľko funkcií zboru, ako je to len možné od počiatku skupiny. Členovia skupiny by mali do týchto úloh plynulo rásť, ako duchovne dospievajú a rastú počtom. Po druhé, skupinky by sa nemali nikdy prestať stretávať ako skupinky, keď sa stanú zborom. Bunkové skupinky sú životne dôležité a mali by pokračovať. Spoločné stretnutia zboru sa konajú ako *dodatok* k bunkovým skupinkám—nie *namiesto* nich.

A. Súčasti zdravého miestneho zboru

Zakladanie nového miestneho zboru sa v mnohých ohľadoch podobá stavbe domu (pričom máme na pamäti, že zbor *nie je* budovou). Dom pozostáva z niekoľkých častí, ktoré sú normálne budované v určitom poradí. Najprv je položený základ, potom sú postavené izby, a potom je pridaná strecha. Jednotliví členovia, skupinky a spoločné stretnutia zboru sú pridávané podobným spôsobom.

Obrázok 12.3 Budovanie Pánovho domu

1. Jednotlivci – základ

Obraz základu je v Novom zákone často používaný, ale jeho význam sa mení podľa pravdy, ktorá je ilustrovaná. V rôznych textoch je základom Ježiš Kristus (1K 3:11), apoštolovia a proroci (Ef 2:20), učenie o pokání (Žid 6:1), a služba apoštola Pavla v korintskom zbere (1K 3:10). Obrázok 12.3 používa slovo základ v tomto poslednom význame. Základné „stavebné kamene“ miestneho zboru sú jednotliví veriaci. Získavanie jednotlivcov pre Pána je prvým krokom k budovaniu miestneho zboru. Dokonca ak aj existujú malé skupinky, ale nie sú v nich žiadni veriaci, nejestvuje ešte základ pre zbor. Môžeme si predstaviť jednotlivých veriach ako tehly základu. Tento základ sa však stáva väčším a silnejším ako je pridávaných stále viac „tehál“ (veriacich).

2. Skupinky – miestnosti

Bunkové skupinky alebo malé skupinky zodpovedajú miestnostiam domu. Tieto miestnosti sú tým miestom, kde sa odohrávajú aktivity zboru. Skupinky sú životne dôležitou súčasťou života zboru, práve tak ako organické bunky sú životne dôležitými štruktúrami živého tela. Sú druhým stupňom pri formovaní nového miestneho zboru. Normálny dom má rôzne miestnosti, každá z nich slúži inému účelu. Rastúci zbor by mal mať aj rôzne druhy bunkových skupiniek alebo malých skupiniek, ktoré naplňajú rôzne potreby ako sú evanjelizácia, učenie a výchova. Ako rastie základ (veriaci), sú podľa potreby pridávané ďalšie miestnosti.

3. Spoločné zhromaždenie – strecha

V základoch domu je mnoho tehál a dom má takisto istý počet miestností, ale strecha je len jedna. Ona zastrešuje, ochraňuje a drží pohromade celý dom. Podobný význam majú aj spoločné stretnutia miestneho zboru. Sú vyvrcholením práce. Keď je pridaná strecha (spoločné stretnutie), všetky normálne aktivity zboru sa môžu konať slobodne. Je tu vedomie jednoty a naplnenia.

B. Pridanie „strechy“

Sú niektoré jedinečné situácie alebo kultúrne podmienky, v ktorých je strecha postavená ešte predtým ako miestnosti domu. Minimálny počet stĺpov alebo iných podpôr dočasne drží túto strechu, pokiaľ nemôžu byť pridané miestnosti. Niektoré miestne zbory sú dokonca týmto spôsobom založené. Skočia od niekoľkých členov ku „konaniu bohoslužieb“ v určitú nedeľu, kedy je zbor podľa ich štandardov oficiálne zrodený. Toto sa môže urobiť, ale zriedka je to ten najefektívnejší spôsob práce. Čo je ešte horšie, keď je takýto systém použitý, zbor často zlyhá

v tom, aby pridával miestnosti (bunkové skupiny), čo má za následok, že tento zbor nikdy nedosiahne svoj potenciál.

Keď použijeme analógiu domu, ľahko vidíme, že najprv by mali byť sformované „miestnosti“ (skupinky) a „strecha“ (spoločné stretnutia) by mala byť pridaná ako prostriedok na prítiahnutie všetkých skupiniek dohromady pravidelným spôsobom. Toto umožňuje využiť výhody rovnako bunkových skupiniek aj veľkých stretnutí. Nový zbor, ktorý je budovaný v tomto poradí, bude silnejší a efektívnejší.

Skôr než začne zbor pravidelné spoločné bohoslužby, zväzťe nasledujúce:

- Je tam silný základ pozostávajúci z niekoľkých znásobujúcich sa bunkových skupiniek s celkovým počtom okolo 30-40 ľudí navštevujúcich?
- Je tam jadro ľudí vychovávaných ako evanjelizátorov a tých, ktorí budú viesť v učeníctve ďalších?
- Sú vedúci služieb vychovávaní a pripravení prevziať novú zodpovednosť?
- Sú vedúci a zakladateľ(lia) zboru zjednotení ohľadom filozofie alebo služby pre zbor?

C. Udržiavanie základu a miestnosti

Bunkové skupinky nie sú „dočasným plánom“, pokiaľ nie je sformovaný zbor. *Ony sú životom zboru!*

Žiaden rozumný človek nebuduje dom tak, že po dokončení strechy zbúra základy a steny. A predsa, podobné bizarné správanie sa často deje s novými zbormi. Po zhromaždení dostatku veriacich na konanie spoločných bohoslužieb, sa prestanú stretať ako bunky a zanedbávajú evanjelizáciu a učeníctvo jednotlivcov. V podstate ničia „miestnosti“ (skupinky) a dovoľia „základu“ (veriacim), aby sa rozpadol.

Dôležitosť osobnej evanjelizácie, učeníctva jednotlivcov a bunkových skupiniek v *d'alšom* živote zboru nemôže byť dostatočne zdôraznená! Nie sú „dočasným plánom“, pokiaľ nie je sformovaný zbor. *Sú životom zboru!* Tieto veci sú nevyhnutné pre pokračovanie rastu a zrelosti nového zboru. Stretnutia zboru ako veľkej skupiny by malo byť *dodatkom* k rastu jednotlivcov a stretnutí malých skupiniek — veľké stretnutie by ich nikdy nemalo *nahradiť*.

ZÁVER

Ak skupina veriacich spĺňa biblické kritériá pre miestny zbor, je zborom v Božích očiach. Zbor je vždy skupinou ľudí, ktorí veria v Krista, ale skupina veriacich nie je nevyhnutne zborom. Niektoré z najbežnejších rozdielov medzi skupinkami a zbormi sú v oblasti obradov (Večera Pánova a krst), typov vedenia a finančnej sebestačnosti.

Organizovanie nového miestneho zboru neznamená nájsť miesto na kúpu alebo prenájom a začať konať nedeľňajšie ranné bohoslužby. Jednotlivci tvoria základ zboru a nový zbor začne len vtedy, keď sa stretnú spoločne na naplnenie všetkých funkcií zboru. Skupinky by mali byť používané pred i po zrodení nového zboru, aby poskytovali štruktúry pre aktivity služby, ktoré sa budú diať v ktoromkoľvek miestnom zbere.

Aby vzniklo hnutie zakladania zborov v ktoromkoľvek danom meste, regióne alebo krajine, miestny zbor musí mať ako cieľ svoju reprodukciu. Tým istým spôsobom ako sú budované „základ“, miestnosti“ a „strecha“ (v tomto poradí), aby bol sformovaný nový zbor, ten istý zbor by mal tiež plánovať a pripravovať „budovať“ ďalší nový zbor používajúc tento istý proces. Kde pripravujete ďalší „základ“?

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Popíšte proces, v ktorom sa jedna alebo viac skupiniek stáva zborom.
- Aké sú znaky toho, že skupina je pripravená začať pravidelné spoločné bohoslužby?
- Predpokladajte, že nový zbor vznikol pomocou bunkových skupiniek. Popíšte úlohu buniek v živote nového zboru

CIRKEV

LEKCIA **13**

Charakteristika rastúceho zboru

ZÍSKAJTE NOVÝCH ĽUDÍ, UDRŽTE ICH A ZAPOJTE ICH DO PRÁCE

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť, ktoré vlastnosti musí mať nový zbor, aby mohol rásť.

☞ Hlavné body

- Rast a reprodukcia sú normou pre všetky zdravé veci.
- Zbory rastú, keď získavajú nových ľudí, udržia ich a vstroja ich na získavanie ďalších.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Rozumieť tomu, ako budú vlastnosti zboru pozitívne alebo negatívne ovplyvňovať jeho rast.
- Zúčastňovať sa bunkových skupín kvôli evanjelizácii stratených a kvôli výchove veriacich v službe.

☞ Doporučenia pre inštruktora

Zdôraznite, že spôsob uvažovania o raste je kľúčový rovnako pre nové i staré zbory. Zatiaľ čo niektoré z vlastností uvedených v tejto lekcii budú na konkrétnom mieste efektívnejšie než iné, tento spôsob uvažovania umožní každému študentovi tvorivo rozvíjať správnu metódu rastu.

I. ČO JE RASTÚCI ZBOR?

Ježiš Kristus zaslúbil, že vybuduje svoju Cirkev a že brány pekla ju nepremôžu. Keď pozrieme na dejiny kresťanstva, vidíme, že svoj sľub dodržal. Cirkev sa rozrástla z niekoľkých učeníkov v Jeruzaleme na Letnice na stovky miliónov veriacich, ktorí sa nachádzajú vo všetkých národoch zeme. Dnes cirkev ešte stále rastie ohromným spôsobom v Ázii, Afrike a Južnej Amerike. Na iných miestach je rast cirkvi zrejmý oveľa menej. V niektorých krajinách nie je prakticky žiadna cirkev a v iných rast stagnuje. Keďže rast cirkvi Kristovej závisí od rastu jednotlivých zborov, zakladateľ zboru musí rozumieť niektorým príčinám, prečo zbory rastú alebo nie.

Je dôležité zdefinovať, čo rozumieme pod *rastúcim zborom* ešte skôr ako si všimneme jeho charakteristiku. Zbor môže rásť v troch hlavných smeroch:

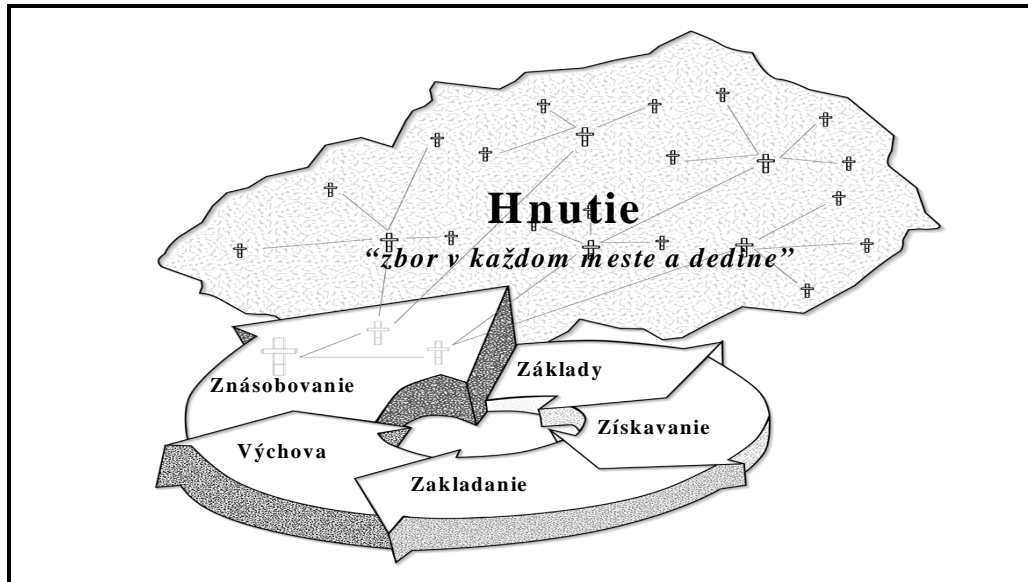
1. Počtom – Viac veriacich alebo viac zborov
2. Duchovne – Rastúce biblické poznanie a hlbšie duchovné povolanie
3. Sociálne – Väčšia alebo lepšia efektívnosť ako „sol“ v stratenom svete

Mnoho zborov je spokojných, ak vidia aspoň jednu z týchto vecí. Niektoré sú spokojné, ak jednoducho prežijú. Môžu povedať: „Nevideli sme sice nikoho, kto by prišiel k spaseniu, ale verne slúžime Pánovi.“ Iné môžu byť tak posadnuté rastom počtu, že zľavia z požiadavky záväzku voči zboru, aby zvýšili svoju návštevnosť. Ani jeden z týchto prístupov nie je biblický. Miestny zbor by mal rásť v každom ohľade, ako je uvedené vyššie.

Avšak miestny zbor, ktorý *rastie*, ale *nereprodukuje* sa, nie je pre Pána prijateľný. Veľké poverenie nám dáva pokyn privádzať *všetky národy* k poslušnosti Pánovi. Cyklus zakladania zborov na obrázku 13.1 ilustruje dôležitosť zakladania zborov, ak má byť dosiahnutý tento cieľ. Zbory, ktoré chcú byť milé Pánovi a poslušné Veľkému povereniu, sa budú snažiť seba *znásobovať* zakladaním *dcérskych zborov*,

ktoré budú ďalej zakladať ďalšie zbory. Táto koncepcia je životne dôležitá, aby sme pochopili, aký by mal byť rastúci zbor.

Obrázok 13.1 Cyklus zakladania zboru

Metóda, ktorá v jednej krajine a kultúre pomáha zboru rásť, môže v inej zúfalo zlyhať. Dobrý zbor musí rozhodnúť, čo je efektívne a vhodné v jeho vlastnej kultúre. Ale sú isté základné charakteristiky, ktoré sa zdajú byť univerzálne. Explozívny rast vždy nenastane. Niektoré kultúry odolávajú evanjeliu desiatky rokov alebo aj dlhšie. Ale zvyčajne, ak chýba rast, signalizuje to problém v zbere alebo s jeho metódami služby.

II. AKO NASTÁVA RAST ZBORU

Základné predpoklady k tomu, aby sme mali rastúci zbor, sú značne jednoduché, hoci zaviesť ich a zachovávať ich je náročnou úlohou. Zbor musí **príťahovať** nových ľudí, **udržať** ich, **vystrojiť** ich, aby získavali ďalších.

A. Rastúce zbory príťahujú nových ľudí

Bez nových ľudí zbor nenarastie. Toto je tak jednoduché, a predsa tak životne dôležité. Tento rast sa zvyčajne neudeje náhodou. Musíme ho plánovať a pracovať na ňom. Zakladateľ zboru musí vedome rozmyšľať o tom, kde a ako môže jeho nový zbor nájsť a pritiahnúť nových ľudí.

B. Rastúce zbory si udržia nových ľudí

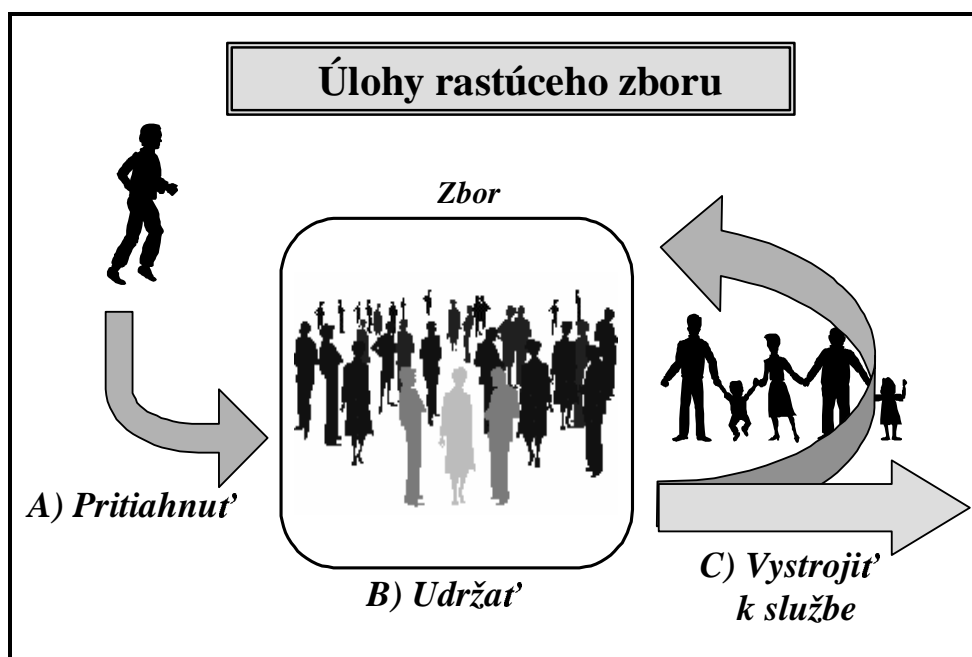
Priviesť viac ľudí je prvý krok. Ďalším krokom je udržať rovnako týchto nových ľudí ako aj tých starých. Inak je to ako plniť vedro s dierou naspodku - márna snaha, pokiaľ nie je diera opravená. Každý človek v zbere má možnosť zostať alebo odísť. Rastúci zbor natoľko dobre napĺňa duchovné potreby nových veriacich, že oni sa budú chcieť stať zboru vernejšími.

C. Rastúce zbory vystroja nových ľudí pre život a službu

Ef. 4:11-16 je kľúčovým textom o cirkevnom raste. Ukazuje, že zbor rastie k dospelosti, keď je každý člen tela vystrojený. V zdravom zbere berú vedúci do úvahy, že ich hlavným cieľom je vystrojiť ostatných členov. Táto služba obsahuje tri hlavné oblasti:

- Služba v Tele
- Služba privádzania stratených do Tela
- Služba zakladania nových zborov

Obrázok 13.2 Rastúci zbor

Dôležité činnosti rastúceho zboru sú znázornené na obr. 13.2. Ako sa darí vášmu zboru alebo zboru, ktorý zakladáte, v každej z týchto oblastí? Kde potrebujete zlepšenie?

III. DVANÁSŤ CHARAKTERISTÍK RASTÚCICH ZBOROV

Tu je dvanásť praktických spôsobov, ktorými môže miestny zbor dosiahnuť činnosti znázornené na obrázku hore. Dobrý zbor by mal byť zapojený do každej oblasti.

A. Idú k strateným

Tento životne dôležitý krok je často opomínaný. V niektorých zboroch veria, že je zodpovednosťou stratených prísť do cirkvi. Toto je úplne v protiklade s Veľkým poverením, ktoré prikazuje cirkvi ísť (Mt 28:18-20). Máme zanechať 99 spravodlivých oviec a hľadať tú jednu stratenú (Lk 15).

Každý poľovník či rybár vie, aké smiešne by bolo čakať, že ryba alebo zver príde k nim. Používajú všetky svoje schopnosti a vedomosti, aby určili, kde sa ryby alebo zver nachádzajú a idú za nimi. „Rybári ľudí“ musia robiť to isté.

Raná cirkev hľadala stratených v chráme, v synagóge, na trhu a po domoch. Ježiš šiel na bankety a hostiny, ktoré navštevovali vyberači daní, prostitútky a iní, o ktorých bolo známe, že majú hriešny charakter. Nanešťastie „spravodliví“ nepochopili tento princíp. Náboženský vládca útočili na Ježiša kvôli „jedeniu a pitiu s hriešnikmi“ (Lk 5:30-32). Ježiš sa nehádal, že by nerobil práve to. Skôr povedal, že jeho zámerom bolo hľadať stratených. Keď sa v močiari stratí baránok, milujúci pastier pôjde dole do bahna a špiny, aby ho hľadal a zachránil.

Chce to múdrosť a rozsudzovanie, aby sme vedeli, kam môžeme a kam nemôžeme ísť. Ale služba Ježiša ukazuje, že je dôležité hľadať stratených kdekoľvek môžu byť, dokonca aj ak to prinesie kritiku od „spravodlivých“. Musíme sa viac usilovať o nájdenie prijateľnej rovnováhy ako odhodíť príležitosť slúžiť strateným tam, kde sú.

B. Používajú bunkové skupinky

Mnoho neveriacich nebude chodiť do kostola, ale môžete ich presvedčiť, aby prišli domov k priateľovi, kde môžu klásť otázky o kresťanstve v situácii, ktorá nie je taká ohrozujúca. Tieto skupinky by sa nikdy nemali riadiť podľa tou istou formou ako zbor. Mali by byť neformálne,

neohrozujúce a priateľské. Cieľom skupinky by malo byť skôr hovorenie pravdy Božieho slova ako strateným kázať. Bunkové skupinky sú v týchto materiáloch detailne preberané.

C. Zúčastňujú sa s neveriacimi na sociálnych aktivitách

Zbor, ktorý chce rásť, bude povzbudzovať svojich členov, aby šli na športové podujatia, do šachových klubov, na trh, na plaváreň, do sauny, na oslavy narodenín, svadby, pohreby, pikniky, verejné stretnutia a pod. Ktorákoľvek aktivita môže byť šancou na stretnutie a rozvíjanie vzťahov s nespasenými. Kresťania majú byť oddelení od *hriechu* sveta, ale nie od *sveta*. Skôr máme byť vo svete ako soľ a svetlo.

D. Udržujú prirodzenú sieť vzťahov

Väčšina ľudí prichádza ku Kristu cez vplyv niekoho, koho poznajú. Každý kresťan by mal rozvíjať vzťahy s neveriacimi, ktoré im nakoniec dovoľia zdieľať s nimi evanjelium. Ak by každý člen dokázal rozvinúť len jeden taký vzťah každý rok a viedol toho človeka ku Kristu, cirkev by každoročne zdvojnásobila svoj počet. Mnoho veriacich má len málo vzťahov so stratenými. Ako sa kresťan viac a viac zapája do zborového života, jeho okruh priateľov sa mení a začína v ňom byť viac kresťanov a menej neveriacich. Výsledkom je, že má stále menej priateľstiev so stratenými a menej príležitostí pritiahnúť ich ku Kristu.

Najlepší zdroj kontaktov so stratenými je nový veriaci. Nanešťastie, noví veriaci sú často povzbudzovaní oddeliť sa od svojich nespasených priateľov a tráviť všetok svoj čas s veriacimi. Tento prístup kruto poškodzuje evanjelizáciu a bráni rastu cirkvi.

Nový veriaci by mal byť povzbudzovaný žiť autentický kresťanský život a evanjelizovať svojich stratených priateľov.

E. Menia sa, aby získali stratených

Apoštol Pavol sa pokúsil stať všetkým pre všetkých, aby získal všetkých ľudí (1K 9:19-23). Čo tým myslel? Určite sa nestal hriešnym, aby získal hriešnikov. Čo tým potom myslel? Bol ochotný zmeniť svoj spôsob života, ak to pomohlo strateným počúvať evanjelium. Porozmýšľaj, čo to znamená pre nás.

Mnoho zborov očakáva, že stratení zmenia svoju „kultúru“, aby prišli do cirkvi miesto toho, aby veriaci zmenili svoju „kultúru“ a stratených získali.

Biblický princíp je predsa jasný. Veriaci sa má kvôli strateným vzdať svojich vlastných práv a priorit. A silný veriaci má ustúpiť slabému neveriacemu. Toto neznamená, že veriaci smie hrešiť. Ale snaží sa urobiť všetko prípustné, aby vyšiel a stretal stratených takým spôsobom, ktorý je pre nich prijateľný.

Charakterové črty veriaceho priťahujú strateného ku Kristovi. Ak je veriaci chmúrny, náladový, ošumelý, alebo zahorknutý, jeho svedectvo nebude účinné. Rýdži kresťan by mal napriek svojim ťažkostiam vyžarovať radosť, lásku voči Bohu a ostatným a pokoj a istotu o Božej láske k nemu. Porozmýšľajte o zoznamoch osobnostných črt alebo činností v tabuľke 13.1. Ktorý stĺpec, A alebo B, si myslíš, že by pritiahol neveriaceho ku kresťanovi?

Princíp Písma je jasný. Veriaci sa má kvôli strateným vzdať svojich vlastných práv a priorit.

Tabuľka 13.1 Osobnostné črty

Stĺpec A	Stĺpec B
Má lásku k druhým	Chodí do kostola každú nedeľu
Prejavuje radosť uprostred skúšok	Oblieka sa odlišne
Má istota Božej lásky	Nepije
Má pokoj v ťažkých časoch	Nefajčí
Je štedrosť ohľadom peňazí a času	„Malý“
Má milujúce manželstvo	Spieva v spevokole
Má vychované deti	Pozná kresťanské piesne
Je spoľahlivý	Vie Otčenáš
Je vládny a milosrdný	Vyhýba sa hriechu

Väčšina kresťanov by súhlasila, že oba stĺpce obsahujú dobré črty kresťana. O to tu nejde. Ktoré črty sú príznačné pre neveriaceho? Črty v ľavom stĺpci pravdepodobne skôr ovplyvnia neveriaceho tak, aby počúval nášmu posolstvu. Veriaci, ktorí majú vo svojom živote tieto črty, sú v evanjelizácii zjavne efektívnejší.

Tieto charakteristiky musia byť rýdze. Veriaci, ktorý predstiera lásku voči stratenému známemu preto, aby ho získal, bude odhalený ako falošný. Pravý kresťan je atraktívny dokonca aj pre nespasených. Charakterové črty najlepšie vidno v krízach. Keď máme problémy, neveriaci môže vidieť, ako závisíme na Bohu. Keď je v kríze neveriaci, môže okúsiť našu lásku a pomoc. Obe situácie ho priťahujú k evanjeliu.

F. Sú zapojení do služby núdzným

Mnoho ľudí prichádza ku Kristovi počas krízy. Keď sa neveriacemu darí, Bohu venuje len malú pozornosť. Pán často používa krízu, aby ho prinútil porozumieť svojim potrebám. Rastúce zbory vedia, že ľudia sú v tých chvíľach otvorenejší a hľadajú spôsoby, ako reagovať na ľudí, keď prežívajú bolesť.

Konkrétny prostriedok nie je natoľko dôležitý ako skutočnosť, že prejavujeme lásku a starostlivosť voči strateným. Niekedy je potrebná kvôli nezamestnanosti, ohňu či iným problémom materiálna pomoc. V prípade choroby alebo smrti môže byť tým najcennejším spôsobom prejavenia súcitu načúvajúce ucho. Kľúčovým je mať oči otvorené voči potrebám, na ktoré môžeme reagovať tak, ako to urobil milosrdný Samaritán.

G. Rýchlo zapoja nových ľudí

Spôsob akým členovia reagujú na nového človeka počas jeho prvej návštevy môže veľmi podmieniť to, či ešte niekedy príde. Ak sa cíti vítaní a prijímaný, pravdepodobne sa ešte vráti. Toto často platí o novom veriacom rovnako ako aj o nespasenom návštevníkovi. Mnoho zborov vo východnej Európe je veľmi opatrných ohľadom prijímania nových ľudí. Táto obozretnosť pomohla cirkvi prežiť v časoch prenasledovania a vtedy bola pochopiteľná. Avšak pokračovať v tomto postoji dnes môže byť pre rast cirkvi zničujúcim.

Nespasený návštevník zvyčajne navštívi kostol vtedy, keď je voči evanjeliu otvorený. Je preto dôležité túto príležitosť využiť, aby sa cítil vítaný a je potrebné snažiť sa odpovedať na jeho otázky. To isté platí aj o nových veriacich, ktorí sú prirovnaní k novorodencom (1Pt 2:2). Tí tiež potrebujú lásku, prijímanie a povzbudzovanie, aby boli presvedčení o potrebe úzkeho vzťahu k cirkvi.

H. Život Tela prekypuje

Raná cirkev v Jeruzaleme je výborným modelom miestneho zboru – tela, ktoré bolo živé a napĺňalo potreby svojich členov. V Sk 2:42-47 vidíme hlavné funkcie tela cirkvi, ktoré sa prejavujú:

- 1. Mocné, jasné biblické učenie a kázanie**
- 2. Milujúce a prijímajúce spoločenstvo**
- 3. Vrelé oddanosť voči Pánovmu stolu**
- 4. Modlitba, ktorá mení život**
- 5. Zdieľanie s bratmi a sestrami v núdzi**

Každý sa raduje z toho, že patrí do skupiny ľudí, ktorá ho miluje a stará sa o neho. Toto je jeden z hlavných prínosov rodiny a cirkev má byť rodinou. Keď sa kresťania o seba navzájom starajú ako bratia a sestry v Kristu, ľudia zostanú.

I. Vystrojujú členov do života

Každý člen má rásť v dospelosti. Aby sa toto dialo, vedúci musia pre nich modelovať kresťanský život. Skutočné učenie sa odohráva vtedy, keď zbožní členovia zboru trávia čas s mladšími kresťanmi a ukazujú im ako rásť a ako slúžiť Pánovi.

Je prekvapujúce, koľko typicky zborových bohoslužieb je mienených ako evanjelizácia stratených, dokonca aj keď väčšina zboru môže byť veriaci. Evanjelizačné kázne pomôžu veriacemu len málo, aby rástol v dospelosti. Zatiaľ čo evanjelium by malo byť v zbere kázané, väčší dôraz by mal byť položený na zvesť, ktorá je zvlášť pre veriacich. Ak je kázanie vhodné pre potreby veriacich, budú naďalej pokračovať v návšteve zboru.

J. Vystrojujú členov pre službu v Tele

Služba cirkvi má byť udržiavaná v chode členmi zboru – nie vedúcimi. Ako sme pojednávali v 9. a 10. lekcii o Cirkvi (Tretí manuál), Boh obdaroval všetkých veriacich duchovnými darmi, aby boli používané v službe. Úlohou vedúcich je potom vychovávať a vystrojovať členov zboru, aby používali efektívne svoje duchovné dary v službe. Ak sa ide podľa tohto princípu a všetci členovia tela sú vo vzájomnej službe a získavaní stratených aktívni, zbor bude rásť. Takto môže celý cirkevný zbor môže dosiahnuť omnoho viac ako vedúci sami.

K. Vystrojujú členov pre služby strateným

Veriaci majú pomôcť cirkvi rásť. V Jánovi 15 Ježiš povedal, že veriaci by mal niesť ovocie a že On bude prečisťovať ratolesti tak, aby prinášali dokonca ešte viac ovocia. Vôľou Otca je, aby sme niesli veľa ovocia. Toto platí o všetkých veriacich — nie len o vedúcich. Ježiš nedefinoval ovocie v Jánovi 15, ale prikázal nám ísť a činiť učeníkov. Zaiste ovocie zahŕňa získavanie stratených.

Len málo veriacich vôbec niekedy získa iného človeka pre Krista. Dôvodov je k tomu mnoho. Niektoré z najčastejších sú:

- Neučia sa evanjelizovať skôr ako sú kresťanmi dost' dlho na to, že stratia svoje kontakty s kresťanmi.
- Učia sa tak málo o kresťanskom živote, že sa boja pokúsiť sa vysvetliť ho neveriacim.
- Nikdy sa neučia žiadnu efektívnu metódu prezentovania evanjelia.
- Domnievajú sa, že evanjelizácia je práca vedúcich.
- Niektorí veriaci zlyhávajú vo svedectve kvôli tomu, že majú nevyznaný hriech vo svojom vlastnom živote.

Všetky tieto veci pochádzajú zo slabého vystrojovania veriacich pre službu. Dobrý zakladateľ zborov bude dbať na to, aby svojich členov pripravil pre službu, motivoval ich, modeloval srdce, ktoré získava duše a povzbudzoval ich počas ich služby. Týmto spôsobom bude znásobovať svoju službu.

L. Vystrojujú členov pre službu novým zborom

Hoci rast miestneho zboru je dobrá vec, znásobovanie miestnych zborov je ešte lepšie. Zdravý zbor by nemal rásť len do veľkosti, ale mal by sa tiež mnohokrát reprodukovať. Je veľa dôvodov, prečo založenie nového zboru je žiadúcejšie ako prostý rast materského zboru.

1. Nové zbory rastú rýchlejšie

Je faktom, že nové zbory takmer vždy rastú oveľa rýchlejšie než staré. Je mnoho teórií, prečo sa to deje.

- Novšie zbory sú zvyčajne umiestnené v oblasti, kde nie je žiadny zbor, a preto sú bližšie k neevanjelizovaným jednotlivcom. Je to ako zbierať černice a nájsť miesto, kde ešte nikto iný nezberal.
- Nové zbory nie sú zaťažované starými problémami. Nanešťastie, mnoho starých zborov má históriu plnú zranení, problémov alebo škandálov. Neveriaci môžu použiť tieto veci ako výhovorku k tomu, aby neprišli. Avšak môžu byť ochotní skúsiť nový zbor s čistou reputáciou.
- Nové zbory musia rásť, aby prežili, a preto ich členovia prirodzenejšie majú evanjelizačný spôsob uvažovania. Sú si vedomejší stratených a ochotnejší ich získavať. Ešte sa nestali spokojnými sami so sebou.
- Ľudia sú radi súčasťou zboru, kde sú ľudia s podobnou kultúrou. Väčšina zabehnutých zborov vyvinula program a štýl uctievania, ktorý je vhodný a atraktívny pre ich typických členov. Ľudia odlišného veku, vzdelania a pozadia nemusia mať záujem o taký zbor. Nové zbory môžu naplánovať také formy služby, ktoré sú vhodné pre týchto iných ľudí, ktorých zabehnutý zbor nemôže zasiahnuť. Z tohto dôvodu je zvyčajne dobré, ak sa formy nového zboru úplne nepodobajú tomu starému.
- Nové zbory často nemajú svoje vlastné miesto stretávania a sú nútené robiť veľkú časť svojej služby v domácnostiach a bunkových skupinkách. V skutočnosti je služba bunkových skupiniek oveľa účinnejší spôsob ako získať stratených a vychovávať k učeníctvu nových veriacich. Tak sa nedostatok vybavenia stáva skôr výhodou ako prekážkou.
- Zabehnuté zbory majú navyše výdavky na svoje budovy. Dávanie a úsilie potrebné na stavbu a udržiavanie veľkej vybavenosti odčerpáva energiu a zdroje, ktoré by mohli byť inak smerované do evanjelizácie.

Nový veriaci by mal byť povzbudzovaný, aby evanjelizoval svojich stratených priateľov a známych, pokiaľ má s nimi ešte vzťahy.

Dávanie a úsilie potrebné na stavbu a udržiavanie veľkej vybavenosti odčerpáva energiu a zdroje, ktoré by mohli byť inak smerované do evanjelizácie.

2. Reprodukujúce sa zbory rastú rýchlejšie

Kým staršie zbory zriedka rastú tak rýchlo ako nové, rastú rýchlejšie, keď sú zapojené do zakladania nových zborov. Toto je niektorým ťažko uveriť, ale je to pravda. Mnohí nesprávne predpokladajú, že pomáhať zakladať nový zbor oslabí ten starý. Rastúci dôraz na evanjelizáciu, získavanie a výchovu, ktoré sú potrebné na novú prácu takmer vždy vyústia v raste starého zboru! Entuziazmus pre rast je tak nákazlivý, že stagnujúci zbor sa môže často oživiť tým, že bude podporovať zakladanie zborov.

Tento princíp tiež platí o nových zboroch. Zakladateľ zboru by mal vyučovať nový zbor o potrebe reprodukovať sa od samého začiatku a povzbudzovať ich začať ďalšie skupinky tak skoro ako je to len možné. Taký spôsob uvažovania bude udržiavať jeho novú prácu plnú života a rastu.

IV. VYHODNOCOVANIE A MONITOROVANIE RASTU ZBORU

Všetci rodičia vedia, že je pre ich deti dôležité, aby ich doktor pravidelne vážil a meral, aby bolo určené, či je dieťa zdravé a správne rastie. To isté platí o cirkvi. Zhromažďovaním a analýzou určitých znakov číselného rastu môžu zakladatelia zborov získať hodnotný pohľad na zdravie a rast svojich zborov.

Napríklad počet krstov v roku v zbore ukazuje „rast obrátení“ a ukazuje ako efektívne zbor privádza nových ľudí. Rast alebo pokles zborového členstva a návštevnosť môže naznačovať, či zbor udržuje a vystrojuje svojich členov. Nakoniec, náčrt počtu bunkových skupiniek, nových vznikajúcich zborov alebo iných foriem služby mimo zboru môžu ukázať, či je zbor úspešný pri zapájajú členov do diela evanjelia. Vyhodnocovanie týchto údajov je jediným spoľahlivým spôsobom ako poznať, či zbor koná svoju časť pri napĺňaní Veľkého poverenia.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Rastie váš zbor? A v akom zmysle? Počtom? Duchovne? Sociálne? Len v niečom z uvedeného? Vo všetkom?
- Plním svoju zodpovednosť pri vystrojovaní veriacich pre službu alebo sa ju pokúšam urobiť sám? Ako ich vystrojujem? Funguje to?
- Prečo by mal chcieť neveriaci prísť do môjho zboru? Prečo by chcel nový veriaci zostať? Môžem urobiť svoj zbor vnímavejším voči týmto ľuďom?
- Začal som už zakladať nový zbor? Bunkové skupinky? Ak nie, na čo čakám?

AKČNÝ PLÁN

- Navštívte iný zbor a predstavte si, že ste neveriaci. Prišli by ste znova do tohto zboru? Prečo áno alebo prečo nie? Ako sa to dá porovnať s vaším zborom? Čo ste sa naučili z tohto, čo vám pomôže vo vašom zbore?
- Porozmýšľajte o zboroch vo vašej oblasti. Ktoré z nich rastú a ktoré nie? Porovnajte ich charakteristiky s charakteristikami uvedenými v tejto lekcii. Ktoré charakteristiky sa javia byť príčinami ich rastu alebo jeho nedostatku? Môžete definovať iné črty, ktoré môžu pomôcť?

CIRKEV

14

LEKCIA

Cirkevná správa a úrady v cirkvi

KTO JE ZODPOVEDNÝ?

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť hlavné typy cirkevnej správy a požiadavky na úrady v cirkvi.

☞ Hlavné body

Dva hlavné typy sú hierarchický a kongregačný.
Starší a diakoni musia spĺňať biblické požiadavky.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...
Dobre rozumieť rôznym typom cirkevnej správy.
Rozumieť, ako rozpoznať potenciálnych vedúcich.
Rozumieť zodpovednostiam a výsadám vedúcich cirkvi.

☞ Doporučenie pre inštruktorov

Cieľom tejto lekcie nie je pokúsiť sa presvedčiť zakladateľa zboru, aby prijal niektorú konkrétnu formu, ale pomôcť mu premyslieť dôsledky jeho voľby správy zboru a vedúcich pre rast cirkvi a jej znásobovanie.

I. ČO JE TO CIRKEV?

Cirkev Ježiša Krista je neviditeľné telo, ktoré sa skladá zo znovuzrodených veriacich v Ježiša Krista - mŕtvych, živých i tých, čo sa ešte narodila z každého kmeňa, jazyka, ľudu a národa na zemi. Táto cirkev je často nazývaná ako všeobecná Cirkev. Miestne zbory sú viditeľným prejavom všeobecnej cirkvi v čase a priestore. Jedna z definícií miestneho zboru je „organizované telo pokrstených veriacich, vedené duchovne spôsobilými pastiermi (pastierom), ktorí potvrdzujú svoj vzťah k Pánovi a k sebe navzájom pravidelným zachovávaním Večere Pánovej, sú odovzdaní autorite Božieho Slova, pravidelne sa zhromažďujú k bohoslužbe a štúdiu Slova a sú navonok obrátení k svetu svedectvom.“ Koľko musí mať návštevníkov, ako presne je organizovaný a kto zbor vedie sa značne odlišuje od zboru k zboru.

Vieroučné a praktické rozdiely často vedú veriacich v tej istej miestnej oblasti, aby sformovali úplne odlišné a oddelené zhromaždenia. Odlišné chápanie Písma viedlo k početným variáciám cirkevných štruktúr a správy. Táto lekcia sa pokúsi zhrnúť rôzne formy správy tak, aby ste vy, zakladateľ zboru, mohli vážne porozmýšľať o tom, ktorá forma by najlepšie fungovala vo vašom zbore a ktorá forma by viedla k rýchlejšej multiplikácii zborov.

II. TYPY CIRKEVNEJ SPRÁVY

Cirkevná správa môže byť rozdelená do dvoch hlavných typov s viacerými variáciami v každom z nich. Zbor si môže, ale nemusí byť vedomý toho, ktorý model správy používa, ale každý zbor vo všeobecnosti zapadne do jednej z týchto foriem alebo niektorej jej variácie. Rôzne systémy sa odlišujú hlavne mierou autonómie každého miestneho zboru.

A. Hierarchická správa

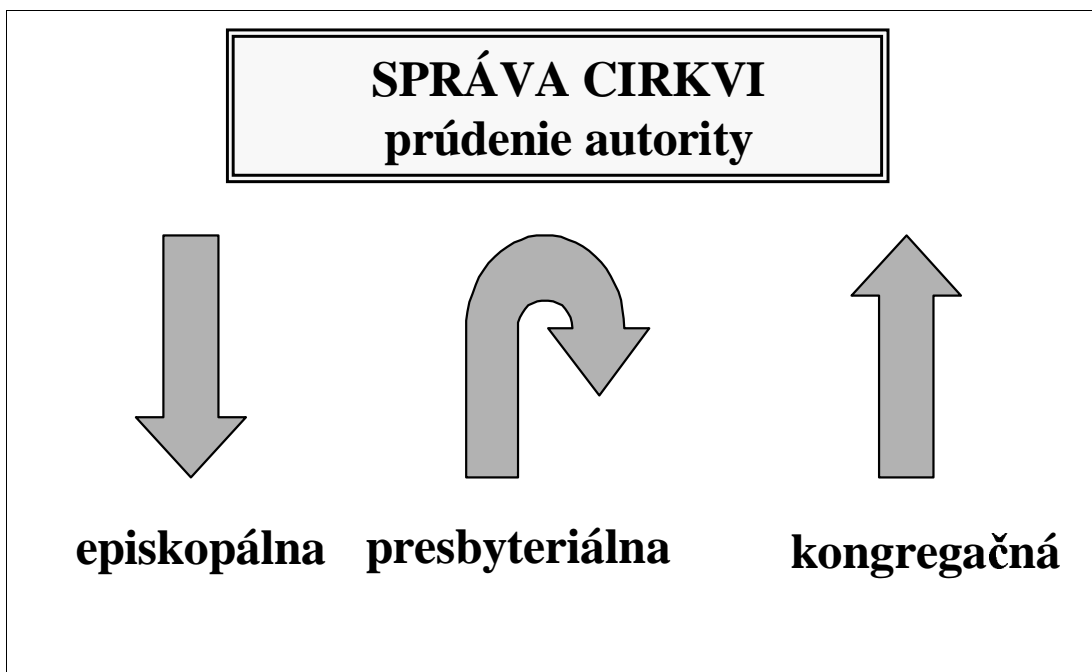
Hierarchické formy cirkevnej správy sa odlišujú štýlom, ale vo všeobecnosti naznačujú autoritu smerom „zhora nadol“. Moc prúdi od vedúcich alebo predstavených dole k zborom a jednotlivým členom. Sú dva hlavné typy hierarchickej správy:

1. Episkopálna

V episkopálnej forme správy má hierarchia kontrolu nad miestnym zborom. Táto moc je vykonávaná cez biskupov cirkvi. Autorita prúdi dole od biskupov k starším, k diakonom a napokon k členom cirkvi. Biskupi majú moc nielen ustanovovať starších a diakonov, ktorí slúžia pod nimi, ale tiež ustanovovať biskupa-nástupcu. Týmto spôsobom nepretržite udržiujú svoju autoritu. Episkopálnu štruktúru používajú metodisti, pravoslávni, anglikáni a rímski katolíci.

Táto autorita pre biskupov je často založená na učení o apoštolskej sukcesii (následníctve) alebo podobnom presvedčení. To znamená, že veria, že autorita biskupov je odovzdávaná v priebehu dejín od apoštola Petra, ktorý bol sám ustanovený za hlavu cirkvi Ježišom. Príslušné texty: Skutky 14:23 a Títovi 1:5.

Obrázok 13.1 Prúdenie autority

2. Presbyteriálna

Presbyteriálna forma správy má tiež hierarchickú štruktúru, ale táto hierarchia nie je ustanovená zhora. Skôr je autorita udelená reprezentantom, ktorí sú vybraní ľuďmi, rovnako klérom i laikmi, ktorí konajú v ich záujme. Cirkev si volí svojich vládncích starších. Títo starší spolu so starším, ktorý vyučuje (pastor), tvoria výbor. Vyučujúci starší a predstaviteľ vládncích starších z oblasti miestnych zborov sa spoja dokopy a vytvoria presbytérium, ktoré má právomoc nad miestnymi výbormi. Predstavitelia z niekoľkých presbytérií tvoria synodu a predstavitelia každej synody tvoria všeobecné zhromaždenie, ktoré je najvyššou autoritou.

Hoci presbyteriálna správa je na rozdiel od episkopálnej formy ustanovená zdola, je tam jedna výnimka. Zatiaľ čo zbor si vyberá svojich vládncích starších, presbytérium ordinuje vyučujúcich starších – tiež známych ako farárov alebo pastorov. Títo vyučujúci starší sú teoreticky rovnocenní v autorite vládncích starším. Jednoducho majú len odlišné úlohy. Vyučujúci starší sú zodpovední za vyučovanie Slova a sviatosti. Vládnci starší majú na starosti ostatné rozhodnutia, ktoré sa týkajú chodu zboru.

Opora pre túto štruktúru sa zvyčajne nájde v Jeruzalemskom koncile (Sk 15).

3. Kongregačná

Pri kongregačnej forme správy cirkvi ide autorita „zdola nahor“. Moc a zodpovednosť za spravovanie miestneho zboru spočíva na členoch toho zboru. Táto autorita v konečnom dôsledku pochádza iba od Krista, hlavy cirkvi, a nie zo žiadnej formy ľudského telesa či jednotlivca. Členovia sami robia nevyhnutné rozhodnutia v rámci svojho tela a vyberajú si svojich vlastných vedúcich. V skutočnej praxi umožňujú svojim vedúcim značnú slobodu pri robení rozhodnutí, ale stále sú zodpovední zboru, ktorý musí potvrdiť všetky dôležité rozhodnutia.

Podporu pre tento typ zvyčajne nájdeme v takých textoch ako je Sk 6:5, kde sa zbor javí ako ten, čo schvaľuje rozhodnutia vedúcich.

III. ÚRADY V CIRKVI

Je množstvo slov, ktoré sú v Novom zákone používané pre vedúcich cirkvi: starší, diakoni, presbyteri, dozorcovia, biskupi, pastieri, pastori, učители. V Písme sú uvedené požiadavky len na troch z týchto, tak sa na ne pozrieme. V 1. Timoteovi 3 menuje Pavol požiadavky na dozorcov. V Títovi 1 uvádza tie isté požiadavky na starších, ale uprostred zoznamu používa pojem dozorca. Tento náznak, že tieto pojmy sú zameniteľné, by nám mohol pomôcť pri určovaní úradov v cirkvi (pozri tiež Sk 20:17, 28 a 1Pt 5:1,2).

A. Požiadavky na dozorcov (1.Timoteovi 3:1-7)

Požiadavky na dozorcov (niekedy označovaných ako biskupov) sú opísané v 1.Timoteovi 3:1-7 a vymenované nasledovne:

- bez úhony
- jednej ženy muž
- triezvy
- rozumný
- slušného chovania
- pohostinný
- súci učiteľ
- nie pijan vína
- nie bitkár
- nie idúci za mrzkým ziskom
- prívetivý
- nesvárlivý
- nie milujúci peniaze
- dobre spravuje svoj dom a deti má v podriadenosti s celou počestnosťou
- nie nováčik vo viere
- má dobré svedectvo od tých, čo sú mimo

Človek, ktorý je vybraný za dozorca, musí vo svojom živote prejavovať tieto vlastnosti. Dôraz je na jeho súčasnom charaktere. Ak mal počas predchádzajúceho života slabú povesť, zaiste musí uplynúť určité obdobie života v posvätení, aby presvedčil zbor, že skutočne zmenil svoje spôsoby a pomohlo mu to udržať sa od pádu do hriechu.

B. Požiadavky na starších/dozorcov (Títovi 1:5-9)

Vo svojom liste Títovi Pavol viackrát zopakoval svoj zoznam požiadaviek na starších a dozorcov. Všimnite si, že tento zoznam požiadaviek je podobný tomu rozšírenému zoznamu uvedenému v 1.Timoteovi 3:1-7.

- bez úhony
- muž jednej ženy
- má veriace deti, nie prostopašné alebo nepoddajné

- nie svojvoľný
- nie hnevlivý
- nie pijan
- nie bitkár
- nie žiadostivý mrzkého zisku
- ale pohostinný
- milovník dobrého
- rozumný
- spravodlivý
- svätý
- zdržanlivý
- drží sa verného slova podľa učenia

C. Požiadavky na diakonov (1.Timoteovi 3:8-13)

Požiadavky na diakonov sú podobné požiadavkám na starších okrem tej, že od diakonov sa nevyžaduje, aby boli schopní vyučovať. Hlavné požiadavky na diakonov sú vymenované v 1.Timoteovi 3:8-13:

- počestní
- nie dvojjazyční (úprimní)
- nie príliš oddaní vínu
- nie idúci za mrzkým ziskom
- majúci čisté svedomie
- osvedčení
- majúci len jednu ženu
- spravujúci si dobre deti i domácnosť

Duchovné požiadavky sú na nich práve také prísne ako pri starších. Tiež musia mať osvedčenú povesť. Jediný rozdiel, čo nie je od nich vyžadované, je schopnosť vyučovať. Je to ľahko pochopiteľné z hľadiska ich úlohy. Grécke slovo *diakonos*, ktoré prekladáme ako diakon, sa vzťahuje na toho, kto slúži. Zdá sa, že diakoni sa prvýkrát objavujú v Skutkoch 6. V tom čase sa v cirkvi vyskytol jeden problém. Niektoré z pohanských vdov boli zanedbávané pri rozdeľovaní jedla pre núdznych. Apoštoli, ktorí riadili cirkev, si mysleli, že by nebolo správne, aby zanechali zodpovednosť za vyučovanie a modlitby. Namiesto toho požiadali zbor, aby vybral sedem mužov, ktorí by boli dôveryhodní pre úlohu rozdeľovania potravín.

Z tohto dôvodu chápeme, že novozákonní diakoni boli zodpovední za materiálne a sociálne potreby v cirkvi. Keďže spravovali cirkevné financie, prísne duchovné požiadavky a potreba odskúšania je odôvodnená. Zmyslom diakonov je umožniť starším mať čas, aby sa sústredili na duchovné potreby cirkvi.

V 1. Timoteovi 3:11 je použitá ženská forma *diakonos*. Niektoré zbory to chápu ako „manželka diakona“. Iní to vykladajú ako „diakonisa“ alebo „diakonka“. (Pozri tiež Rimanom 16:1, kde je Fojba nazvaná ako diakonisa.) V zboroch, kde sú diakonky, majú podobnú úlohu služby ako diakoni.

IV. ZODPOVEDNOSTI A VÝSADY ZBOROVÝCH VEDÚCICH

A. Zodpovednosti

1. Petra 5 sumarizuje zodpovednosti starších/pastierov/dozorcov: starať sa o stádo Božie. Niektoré špecifické veci, ktoré majú robiť, sú:

- konať dielo evanjelistu (2.Tim 4:5).
- vládnuť – grécke slovo preložené ako vládnuť alebo spravovať je proistemi, čo znamená „byť nad, dozerať, riadiť, byť ochrancom alebo strážcom.“ Všimnite si, že je tu jednoznačne povedané, že napĺňaním tejto povinnosti Timoteus nemá vládnuť nad svojimi ľuďmi, ale má byť pre nich príkladom.
- verejne čítať Slovo (1Tim 4:13).
- kázať Slovo (2Tim 4:1-2).
- vyučovať Slovo (Tit 2:1).

B. Výsady

Starší, ktorí sú v službe verní, si zasluhujú úctu. Úcta vyplýva z osvedčeného zbožného života, ktorý žili, aby mohli byť vybraní za starších. Ich rada má byť zborom vážne zvažovaná. Navyiac, ľudia by mali byť opatrní, keď sú obvinení zo zlého konania, pokiaľ to nie je dobre podoprené najmenej dvoma svedkami (1Ti 5:19-20). Avšak ak sa dokáže ich vina z hriechu, majú byť potrestaní tvrdšie ako bežný člen. Toto je v súlade s ich verejným postavením. Majú veľkú moc ovplyvňovať ľudí k dobrému či zlému, a preto sú vystavení prísnejšiemu odsúdeniu, ak padnú.

Starší, ktorí sú verní v službe vyučovania, sú tiež hodní finančnej podpory. Pavol to jasne hovorí v 1.Korinťanom 9:7-12, že od nového zboru sa očakáva podpora tých, ktorí pracujú na ich vyučovaní. Zbory často toto učenie ignorujú a očakávajú, že ich starší, pastori alebo zakladatelia zborov si nájdu nejaký iný zdroj príjmu. Výsledkom je, že starší môžu byť prepracovaní alebo nebudú schopní venovať dostatok času práci dozerania a vyučovania. Vedenie a vyučovanie cirkvi je vážna vec. Musíte určiť podľa kontextu vašej cirkvi, ako naplniť túto zodpovednosť pri vašich starších. Cieľom by malo byť podporovať ich tak, aby mohli dať seba naplno do služby cirkvi. Hoci Pavol bol ochotný pracovať ako výrobca stanov, keď tam ešte nebol zbor, ktorý by ho podporoval, hneď sa preorientoval naplno na službu, akonáhle to bolo možné. Zdá sa, že toto bol ten prípad v Skutkoch 18:1-5, keď podľa všetkého Sílás a Timoteus priniesli dar od zborov v Macedónii (por. 2K 8:1-4).

Aká suma je primeraná? Pavol používa pojem „dvojitá časť“ v 1.Timoteovi 5:17-18. To by mohlo znamenať „dvojnásobok priemernej mzdy“, ale zdá sa pravdepodobnejšie, že sa to týka cti v dvoch formách – úcty a finančnej odmeny. V tom prípade sú hodní prinajmenšom sumy, ktorú dostáva priemerný člen ich zboru. Ak nemajú žiadnu finančnú potrebu, môžu odmietnuť tú časť úcty, ako to urobil Pavol (1K 9:12), ale to je právo staršieho, nie zboru. Je zodpovednosťou zboru, aby im slúžil týmto spôsobom a takto prejavil svoju úctu voči vyučovaniu Slova. Ak to odmietne, zbor by mal použiť tieto zdroje na podporu založenia iného zboru, ako to urobili macedónčania vo vyššie uvedenom prípade.

V. ZHRNUTIE

Hoci Nový zákon obsahuje každú z týchto foriem správy a vedúcich, nemá žiadne zvláštne nariadenie, ako by mal byť miestny zbor organizovaný. Ako zakladateľ zboru by ste mali starostlivo a na modlitbách zvážiť tieto možnosti. Vaše pozadie a príslušnosť k nejakej denominácii pravdepodobne silne ovplyvní váš výber formy správy zboru. Súčasťou vašej zodpovednosti pri príprave vašej bunkovej skupinky, aby sa stala zborom, je učiť ich o správe cirkvi a zvlášť o forme správy, ktorú budú mať ako nový zbor.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Keď zvažujete formy správy cirkvi opísané v tejto lekcii, ktoré sú ich klady, ktoré by prispeli k znásobovaniu? Ktoré sú zápory, ktoré by bránili znásobovaniu cirkvi?
- Súhlasíte s Pavlovým doporučením platiť starších, ktorí vyučujú? Aké stanovisko v tejto veci zaujme zbor, ktorý zakladáte?

AKČNÝ PLÁN

Určte (dvoch) mužov vo vašom zakladanom zbore, o ktorých si myslíte, že majú potenciál byť staršími. Vypracujte plán na ich výchovu a preskúšanie ohľadom špecifických charakterových čŕt, ktoré sú vyžadované od staršieho.

DUCHOVNÝ CHARAKTER

DUCHOVNÝ
CHARAKTER

11

LEKCIA

Láska ako základ služby

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je formovať ľudí, ktorí slúžia zo srdca plného lásky.

Hlavné body

Náš vzťah s Bohom ovplyvňuje to, ako sa správame k druhým.

Nepodmienená láska Boha, ktorú má Boh pre nás ako je vyjadrená v evanjeliu, je našim modelom pre správanie sa k druhým.

Jeden z najatraktívnejších vrcholov nového zboru by mali byť milujúce vzťahy, ktoré sú medzi veriacimi.

Požadované výsledky

Ako výsledok tejto lekcie by účastník mal: Stať sa milujúcejším a dobrotivejším voči ostatným.

Chápať, ako slúžiť druhým zo srdca plného lásky voči ľuďom.

ÚVOD

Učili sme sa, ako evanjelium ovplyvňuje naše kráčanie s Bohom. Hovorili sme o tom, ako nás Boh miluje ako Otec miluje dieťa skrze milosť a milosrdenstvo. Náš vzťah s Bohom ovplyvňuje to, ako sa správame k druhým. Človek, ktorý žije vierou, nie je viazaný zákonom ale láskou. Jeho viera v ňom vytvára rýdzu lásku. Tak vidíme tieto neoddeliteľné vlastnosti - vieru a lásku ako spolupôsobia.

I. EVANJELIUM AKO MODEL PRE VZŤAHY

Náš duchovný život začína naším duchovným narodením. Predtým, ako si povieme o evanjeliu ako modeli pre naše vzťahy, potrebujeme si zopakovať, čo evanjelium vykonalo v našich životoch. Ako ukazuje tabuľka 11.1 sú 2 základné, ale veľmi odlišné spôsoby vzťahu k Bohu. Tieto dva prístupy ovplyvňujú to, ako sa správame aj k ostatným.

Tabuľka 11.1 Evanjelium a náboženstvo

evanjelium	náboženstvo
(Boží nadprirodzený pokus dosiahnuť človeka) milosť viera nepodmienená láska premieňajúci Duch Svätý milosť vedie k poslušnosti	(ľudský prirodzený pokus dosiahnuť Boha) skutky poslušnosť posudzovanie osobná snaha poslušnosť vedie k milosti

A. Evanjelium zachraňuje

Mocné posolstvo evanjelia nás mení v mnohých ohľadoch. Sme prehlásení za spravodlivých vierou v evanjelium, ktoré nás zachraňuje od Božieho hnevu a zabezpečujúce nám večný život.

B. Evanjelium premieňa

Evanjelium ovplyvňuje viac ako len náš večný údel. Posolstvo evanjelia nás denne mení. Stali sme sa svätými krvou nášho Spasiteľa a kríž máme neustále pred sebou ako ústredný bod nášho duchovného života. Chodíme vierou veriac, že Boh nás miluje. Z vďačnosti za naše spasenie skrze evanjelium žijeme životy poslušnosti Božej vôle. Skrze chápanie nášho miesta v Kristovi nachádzame silu na prekonávanie hriechu a rastu k dospelosti.

C. Evanjelium poskytuje model pre vzťahy

Napokon evanjelium ovplyvňuje naše vzťahy s druhými. Evanjelium je nepodmienená láska rozšírená na nás. Táto nepodmienená láska sa potom môže stať modelom, podľa ktorého sa správame k ostatným. Pri písaní do zboru, ktorý založil v Efeze, dal Pavol práve túto radu, keď povedal „Ale si buďte navzájom naproti sebe dobrotiví, ľútostiví, odpúšťajúci si, jako aj Bôh v Kristu odpustil vám.“ (Ef 4:32). Ježiš učil svojich učeníkov modliť sa slovami „odpusť nám naše viny ako aj my odpúšťame svojim vinnikom“ (Mt. 6:12).

Ako môže byť evanjelium modelom pre naše vzťahy? Ako môžeme byť milí a súcitní jeden voči druhému? Ako uvidíme, Ježiš nás tomu učil.

II. BOŽIA NEPODMIENENÁ, OBETUJÚCA SA LÁSKA

Božia nepodmienená a obetujúca sa láska je vysvetlená veľkou hĺbkou v živote a učení Ježiša.

A. Veľké prikázanie

Keď sa farizeji spýtali Ježiša, aké je najväčšie prikázanie, zhrnul ho citovaním Deuteronomia 6:5: „**Milovať** budeš Hospodina, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou a celou svojou silou!“ Potom pridal druhé najväčšie prikázanie prevzaté z Leviticus 19:18, ktoré zhrnulo zvyšok zákona Starého zákona, „**Milovať** budeš svojho bližneho jako samého seba.“ (Mt 22: 34-40, Mk 12:28-31). Toto sa často nazýva ako Veľké prikázanie alebo Suma zákona. Veľké prikázanie je to, ako chce Ježiš, aby sme vyzerali: byť podobný Kristovi. Je zhrnutím zákona: svätosť.

Vo svojej horlivosti v dodržiavaní Zákona sa zdá, že farizeji zabudli na tieto dve prikázania. Milovali zákon ale nie Darcu zákona, a ešte menej svojich bližných. Predsa však práve tieto prikázania boli určujúce pre vzťah človeka k Bohu a k jeho bližnému.

B. Nové prikázanie

Krátko pred svojou smrťou dal Ježiš svojim učeníkom niektoré špecifické inštrukcie, ktoré mali byť smernicami, ktoré im ukážu, ako sa majú správať k sebe navzájom. Tieto smernice nájdeme v Jánovi 13-17. Začal vydaním nového prikázania, „**Nové prikázanie vám dávam - aby ste sa milovali navzájom; tak ako som vás miloval, aby ste sa aj vy tak milovali navzájom.**“ (J 13:34). Toto je podobné Veľkému prikázaniu. Sú tu však dva veľké rozdiely:

1) **Láska je medzi veriacimi.**

Vo Veľkom prikázaní sme vyučovaní milovať Boha a svojho bližneho. V tomto novom prikázaní vidíme, že medzi Jeho nasledovníkmi má byť zvláštna láska: „*Deti... aby ste sa milovali navzájom*“ (J 13:33-34).

Ježiš pokračoval opisovaním svedectva, ktoré táto láska medzi veriacimi má pre stratených, keď povedal, „*Po tom poznajú všetci, že ste moji učeníci, keď budete mať lásku medzi sebou.*“ (J. 13:35). Keď kresťania nemilujú jeden druhého, je to jedno z najhorších svedectiev. Ak sa tí, ktorí veria evanjeliu, nemilujú navzájom, potom ako má neveriaci porozumieť, že evanjelium prináša pokoj s Bohom? Keď nemilujeme jeden druhého, ľudia sa čudujú, kde sa podela moc evanjelia? Ono prináša pokoj medzi človeka a Boha... nemalo by tiež prinášať pokoj medzi

Keď nemilujeme jeden druhého, ľudia sa čudujú, kde sa podela moc evanjelia.

ľudí? Naše zbory majú byť malými obrazmi Božieho kráľovstva na zemi, kde je možné vidieť mocnú Kristovu lásku.

2) **Miera lásky.**

Vo Veľkom prikázaní bola miera lásky k druhým meraná láskou k sebe. Ale v novom prikázaní sa Kristova obetujúca sa láska stáva naším štandardom pre to, ako máme milovať jeden druhého.

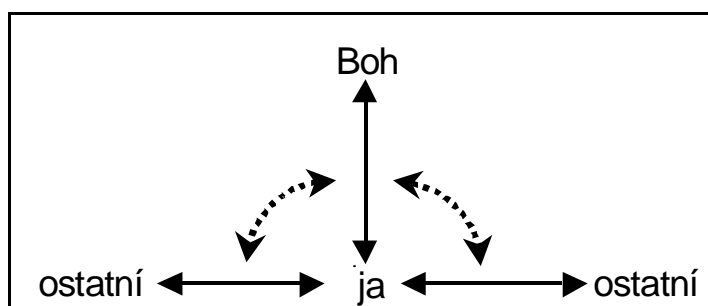
Čo tým Ježiš myslí, keď hovorí, že dáva *nové* prikázanie? (J 13:34). V gréčtine sú dve rôzne slová, ktoré môžu byť preložené ako „nové“. Prvé z nich, *neos*, poukazuje na niečo, čo predtým ešte nikdy nejestvovalo. Ale slovo pre nové, ktoré použil Ježiš, bolo tým druhým slovom, *kainos*, čo znamená „novej kvality.“ Túto novú kvalitu lásky vysvetlil v Jánovi 15:12,13: „*To je moje prikázanie, aby ste sa milovali navzájom, ako som ja vás miloval. Nad to väčšej lásky nemá nikto, než aby niekto položil svoj život za svojich priateľov.*“ Nasledujúc Ježišov príklad, Jeho deti sa musia navzájom milovať láskou, ktorá je meraná láskou Pána voči nám.

III. BOŽIA LÁSKA APLIKOVANÁ NA VZŤAHY

Vzťah medzi človekom a Bohom bude mať priamy dopad na jeho vzťahy s ostatnými. Na obrázku 11-2 vidíme jednoduchý diagram, ktorý to ilustruje. Zvislá čiara predstavuje prvú časť Veľkého prikázania „*Milovať budeš Hospodina, svojho Boha...*“ a druhú časť Nového prikázania „*... ako som vás miloval.*“ Vodorovná čiara predstavuje náš vzťah k ostatným, ktorých máme milovať tak, ako Ježiš miloval nás. Bodkovaný oblúk predstavuje skutočnosť, že spôsob, akým sa správame k druhým je podobný nášmu vzťahu s Bohom.

Vzťah medzi človekom a Bohom bude mať priamy dopad na jeho vzťahy s ostatnými.

Obr. 11.2 Milovať Boha a milovať druhých

Ak človek pristupuje k Bohu zákonnícky – bude v ňom silná tendencia pristupovať k ostatným tým istým spôsobom. Ak človek verí, že Boh sa na neho hnevá, potom sa bude pravdepodobne hnevať aj on na druhých. Na druhej strane, ak človek chápe, že Boh ho nepodmienečne miluje, potom bude slobodný milovať druhých tým istým spôsobom.

Jeden zo spôsobov, ako potom merať duchovný rast, je pozrieť sa na to, ako človek jedná s druhými. Je možné, aby bol človek dobrým kresťanom, ale nevychádzal veľmi dobre s druhými? Vzhľadom na Nové prikázanie sa zdá, že to nie je možné. Máme milovať Boha i druhých.

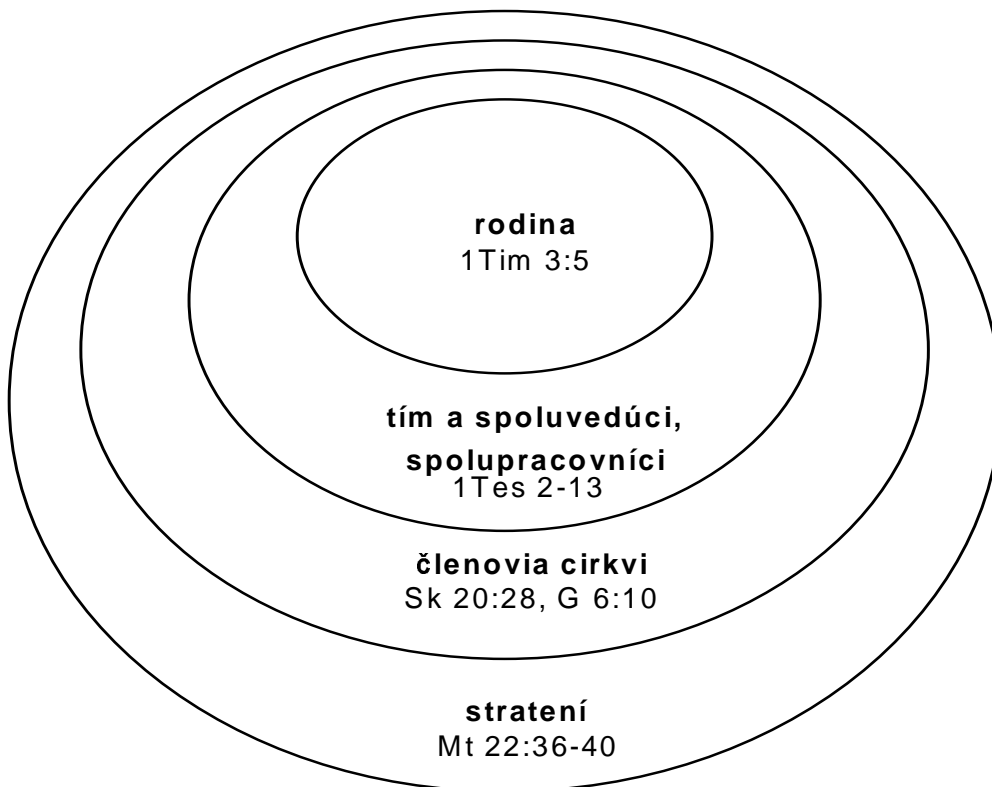
Je pozoruhodné, že láska ako súčasť podobnosti Kristovi je tak často prehliadaná. Prečo je tomu tak? Možno preto, lebo je ľahšie poslúchať zoznam pravidiel, ako mať premenené srdce. Mnoho rôznych ľudí vie poslúchať pravidlá a nariadenia, ale milovať - to chce srdce zmenené Bohom.

IV. LÁSKA AKO ZÁKLAD SLUŽBY

Nepodmienená Božia láska by mala byť základom služby. Keďže Boh nás miluje bez podmienok, sme povolaní milovať druhých tým istým spôsobom. Boh sa nás tak dotkol svojou láskou, že by sme mali byť zviazaní odovzdávať túto lásku druhým takým spôsobom, ktorý nesie svedectvo o tom, čo Kristus pre nás vykonal.

Kto v našej službe sú tí, ktorým máme ukázať túto lásku? Kto sú tí „druhí“, ktorých Boh vložil do našich životov? Čím bližšie nám ich Boh položil, tým väčšia zodpovednosť na nás, aby sme ich milovali a dotkli sa ich životov takým spôsobom, akým Boh konal voči nám. Typický zakladateľ zboru by potom mohol mať nasledovné oblasti služby, ako sú znázornené na obr. 11-3.

Obr. 11.3 „Koho milujeme?“

Nemusí byť pre vás prirodzené milovať niektorých ľudí vo vašom zbere. Služba je ťažká. Ale keď Božia nepodmienená láska charakterizuje naše vzťahy, je zrejmé, že Boh koná. Toto je potom svedectvo pre stratených. "Po tom poznajú všetci, že ste moji učeníci, keď budete mať lásku medzi sebou." (J 13:35).

Najpríťažlivejšou vecou na vašom novozakladanom zbere by mala byť kvalita vzťahov, ktoré sú vytvorené. Nepodmienená a obetavá láska by mala byť normou počnúc vedením zboru. Takto Boh miluje nás a takto by sme my mali milovať druhých.

Najpríťažlivejšou vecou na vašom novozakladanom zbere by mala byť kvalita vzťahov, ktoré sú vytvorené.

ZÁVER

Duchovný rast je predovšetkým rast v jednej veci – v Božej láske *agapé*. Duchovná nezrelosť je predovšetkým nezrelosťou v Božej láske. Duchovné pády sú založené na nedostatku porozumenia Božej láske. A rast v tejto láske je jediným liekom. Kiež naša viera v Ježiša Krista, nášho Pána a Spasiteľa, prejaví sama seba v skutkoch lásky, lásky k našim rodinám, sestrám a bratom v Kristovi, k našim zborom, k skazenému svetu. Kiež Pán posilní vieru v našich srdciach.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ako by ste definovali „blížneho“ ako je toto slovo použité vo Veľkom prikázaní (miluj svojho blížneho ako seba samého)? Aký by bol výsledok, ak by celá cirkev poslúchla tento príkaz?
- Čo tým Ježiš myslel, keď povedal „milujte sa navzájom ako som vás ja miloval“?
- Je pre vedúcich dôležitejšie než pre ostatných v cirkvi, aby poslúchali tento príkaz? Prečo áno alebo prečo nie?
- Ako veľmi milujete ľudí?
- Rozmýšľajte o rozdieloch, ktoré spôsobuje láska v nasledovných situáciách: rodina/priatelia; veriaci s neveriacimi; členovia cirkvi/vedúci?
- Ako by mala naša rastúca viera v evanjelium ovplyvňovať spôsob, akým milujeme druhých?

AKČNÝ PLÁN

- Proste Boha, aby vám ukázal nejakých veriacich, ktorým by ste mali preukázať takú lásku, akú prikázal Ježiš. Napíšte si ich mená a čo spravíte. Nechajte si miesto, aby ste si napísali výsledky, keď to dosiahnete.
- Proste Boha, aby vám ukázal nejakých „blížnych“, ktorým by ste mali preukázať lásku. Napíšte si ich mená a čo urobíte, aby ste im prejavili lásku. Nechajte si miesto, aby ste si napísali výsledky, keď to dosiahnete.
- Porozmýšľajte o niekom, komu ste blízky (manželský partner, rodič alebo dieťa). Ako milujete tohto človeka? Akým spôsobom ovplyvnil nedostatok vašej viery v evanjelium spôsob, akým ho milujete? Aké hriechy mu potrebujete vyznať? Uvažujte o konkrétnych spôsoboch, ktorými chcete tohto človeka milovať vďaka vašej obnovej viery v evanjelium.

DUCHOVNÝ
CHARAKTERLEKCIA
12

Ako rozumieť Otcovmu srdcu

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je, aby sme sa ako vedúci mohli stať milujúcimi, súcitnými ľuďmi, ktorí sa radujú, keď sú hriešnici nájdení.

Hlavné body

Boh miluje svoje detky bez podmienok. Mali by sme tak milovať, ako miluje Otec.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

Chápať Otcovu lásku voči strateným.

Vedieť, že ako kresťanský vedúci musíme neustále skúmať svoje postoje a činy voči strateným.

Proste Boha, aby vám dal milosť milovať tak ako miluje Boh.

Doporučenia pre inštruktora

Prvé dva verše v Lukášovi 15 sú kľúčové na pochopenie podobenstiev, ktoré Ježiš vyučoval v tejto kapitole. Venujte čas na začiatku tejto lekcie, aby si účastníci predstavili prostredie s vyberačmi daní a „hriešnikmi“ zhromaždenými okolo Ježiša a ktorí počúvajú. Predstavte si farizejov v pozadí ako kritizujú Ježišovo združovanie sa s týmito ľuďmi. Urobte z toho interaktívnu lekciu tým, že budete diskutovať o otázkach, ktoré sú obsiahnuté v texte. Nechajte na záver čas na osobné vyhodnotenie a aplikáciu.

ÚVOD

V Biblii, rovnako v Starom i Novom zákone, vidíme, že Božia láska prevyšuje nielen naše hriechy, ale aj náš nevďak za tú lásku. Sme povolaní milovať druhých tak, ako Boh miluje nás. Ale skutočne vieme, čo to znamená? Ježiš nás príkladom svojho života vyučuje v mnohom, čo toto znamená. Jeden z najživších a najjasnejších textov, ktoré hovoria o tomto druhu lásky, je podobenstvo o stratenom synovi (Lk 15:11-31). Je kriticky dôležité, aby sme pochopili Božiu lásku voči nám, ak máme preukazovať takú istú lásku voči druhým.

I. TRI PODOBENSTVÁ O STRATENÝCH VECIACH – LUKÁŠ 15**A. Kontext Lukáša 15**

Prvé dva verše Lukáša 15 poskytujú kontext pre Ježišovo vyučovanie v neskorších veršoch. Tu vidíme Ježiša obklopeného vyberačmi daní a „hriešnikmi“, ktorí veľmi túžili počuť jeho vyučovanie (Lk 15:1). Predstavte si, aké by to bolo pre Ježiša, keby sedel nablízku a rozprával príbehy vyberačom daní a „hriešnikom“. Kde by sa to odohrávalo - vonku? Na dvore domčeka postavenom v štýle Stredomorja? Na streche? Čo za ľudia by boli v skupine zhromaždenej pri Ježišovi? Čo by bolo na stole? Bolo by tam jedlo? Počujete smiech? Snažia sa ľudia urobiť na Ježiša dojem svojimi vlastnými príbehmi?

Keď už máte vo svojej mysli obraz Ježiša ako je zhromaždený s vyberačmi daní a hriešnikmi, predstavte si farizejov a učiteľov zákona (Lk 15:2). Kde by stáli alebo sedeli? Zaiste nie v tej istej

miestnosti s vyberačmi daní a hriešnikmi. Farizeji sa nesmeli stýkať s hriešnikmi. Snáď stoja vonku v tme alebo na okraji zástupu trochu obďaleč – tak aby sa nedotkli žiadneho z týchto hriešnikov. O čom si šepkajú títo farizeji?

Doprajte si cítiť dopad tejto scény a napätia medzi Ježišom, zhromaždeným davom a farizejmi. Majúc túto scénu na mysli, čítajte podobenstvá, ktoré Ježiš hovoril vo zvyšnej časti tejto kapitoly.

B. Podobenstvá

Tri podobenstvá v Lukášovi 15 obsahujú podobenstvo o stratenej ovci (v. 3-7), podobenstvo o stratenom peniaze (v. 8-10), a podobenstvo o stratenom synovi (v. 11-32). Hlavný bod týchto troch podobenstiev nájdeme v Lukášovi 15:10, „*Tak, hovorím vám, býva radosť pred anjelmi Božími nad jedným hriešnikom, činiacim pokánie.*“ Všimnite si nasledujúce prirovnania a protiklady v týchto podobenstvách.

„Tak, hovorím vám, býva radosť pred anjelmi Božími nad jedným hriešnikom, činiacim pokánie.“

Všetky tri príbehy sú o nájdení stratených vecí (jedna ovca zo 100, jeden peniaz z 10, jeden syn z dvoch). Veci, ktoré boli stratené, boli všetko hodnotné predmety. Ako Ježiš hovorí tie podobenstvá, začína so stratou (jedna ovca zo 100), potom strata rastie (jeden peniaz z 10), potom nakoniec jedna z najväčších strát, ktoré môže človek zažiť (jeden syn z dvoch).

Stratené veci boli vo všetkých troch podobenstvách nakoniec nájdené.

Radosť a oslava s ostatnými sa udiala, keď bol stratený predmet nájdený. Čo si myslíte, ako sa cítili pastier, žena a otec, keď našli svoje chýbajúce veci? Čo si myslíte, aká radosť sa odohrávala? Ako by ste vy oslavovali, ak by ste stratili niečo veľkej hodnoty, a potom to znova našli?

Je jeden rozdiel medzi prvými dvoma podobenstvami (stratená ovca, stratený peniaz) a tým posledným (podobenstvo o stratenom synovi). Na rozdiel od prvých dvoch, v podobenstve o stratenom synovi ho nikto nejde hľadať. Prečo je to tak? Mnoho ľudí si myslí, že dôvodom je ukázať, že človek musí prevziať zodpovednosť za svoje vlastné činy a „prísť domov“. Toto môže byť čiastočne pravda, ale toto nie je to, na čo chcel Ježiš poukázať. Jestvuje hlbší dôvod, ktorý by sa mal stať zrejším, keď sa bližšie pozrieme na text.

II. PODOBENSTVO O STRATENOM SYNOVI

Ako je jeho zvykom, Ježiš kladie svoj dôraz na postoje. Pohľad na postoje každej z troch osôb nám pomôže pochopiť, čo Ježiš zamýšľal, aby sa Jeho poslucháči z podobenstva naučili.

A. Otec

Toto podobenstvo je niekedy nazývané ako podobenstvo o Otcovej láske. Otec bol zrejme milujúcim človekom, ktorý dal svojmu synovi slobodu, aby si vybral – dokonca aj keď urobil nesprávne rozhodnutie. Naďalej preukazovať nepodmienujúcu lásku voči svojmu synovi tým, že ho prijal späť a zabudol na minulosť. Nepodmienujúca láska otca ožiarila strádanie uprostred synovho žiaľu, otvorila dvere nádeje pre jeho návrat, ukázala cestu a uľahčila proces pokáania.

Toto podobenstvo nám nehovorí len o otcovskej láske. Kristus v ňom uviedol vynikajúci obraz toho, ako človek reaguje na lásku preukázanú mu našim nebeským Otcem, Bohom. Reakcia dvoch synov nám ukazuje dve reakcie ľudí na Otcovu lásku.

B. Mladší brat

Konanie mladšieho brata odhaľuje človeka, ktorý bol v podstate sebecký. Nezaujímal sa o pocity svojho otca alebo o svoju vlastnú zodpovednosť ako člena rodiny. V židovskej kultúre mohol otec rozdeliť dedičstvo, ale mal právo podržať si príjem z neho do svojej smrti. Keď si syn pýtal plné práva na dedičstvo a príjem z neho, kým bol otec ešte stále nažive, vyjadril tým, že už považuje svojho otca za mŕtveho.

Synovo sebestvo sa ukázalo, keď premárnil svoje bohatstvo bez ohľadu na to, ako ťažko pracoval jeho otec, aby tieto peniaze zarobil. Ani sa nezastavil, aby sa zamyslel nad tým, že jeho neprítomnosť by znamenala, že jeho brat by musel pracovať oveľa ťažšie.

Celkom prirodzene viedlo jeho sebestvo nakoniec k sklamaniu a zúfalstvu. Keď sa dostal celkom na dno, skutočne sa kajal. Otvorene vyznal svoj hriech a nehodnosť pred otcom (v. 21). Láska prejavovaná jeho otcom a spôsob, ktorým ho prijal, mali zrejme hlboký dosah na syna, ktorý svoj život navždy zmenil. Čo si myslíte... utiekol by ešte niekedy stratený syn opäť od svojho otca? Väčšina z nás by súhlasila, že je pochybné, aby ešte niekedy utiekol znova preč, pretože našiel to, po čom túži každá duša - lásku. Láska je najsilnejšou motiváciou, akú poznáme (inak Boh by nebol „Láska“ 1J. 4:8). Táto láska bola stratenému synovi k dispozícii bez podmienok od jeho otca. Je pravým synom v duchovnom zmysle. (Pozri Duchovný charakter, 6. lekcia „Žijeme ako synovia, nie ako siroty“ a 7. lekcii „Učíme sa byť synmi“, 2. Manuál.)

Utekol by ešte niekedy stratený syn opäť od svojho otca?

C. Starší brat

Často dávame prednosť staršiemu synovi, ktorého činy sa nám zdajú slušnejšie. Samozrejme, prejavil zodpovednosť, tvrdo pracoval a nikdy nenechal rodinu ako jeho mladší brat. Predsa však, starší brat bol tiež zameraný na seba. Neprejavil záujem o utrpenie svojho otca alebo o svojho strateného brata. Nie je tam žiadna zmienka o tom, že by sa bol vôbec pokúsil nájsť a priviesť svojho brata späť. Dokonca ho ani nenazval svojim bratom, ale keď hovoril so svojim otcom radšej o ňom hovoril ako „tvoj syn“ (v. 30). Žiarlil na svojho brata a rozhorčil sa, že jeho otec poctil brata viac ako jeho. Seba ospravedlnil na základe svojho konania pre otca.

Hlboko vo svojom vnútri závidel starší brat svojmu bratovi a cítil sa urazený, keď otec oslavoval návrat „strateného“ syna. Myslel si, že si zaslúži takéto zaobchádzanie vďaka svojej tvrdej práci pre svojho otca (v.29). Takáto reakcia zo strany staršieho brata odhaľuje, že roky slúžil svojmu otcovi zo zmyslu pre povinnosť, nie z lásky. Povedané duchovne, tento syn je sirotou (pozri Duchovný charakter lekcii 6 a 7).

Jeho srdce zostalo chladné a egoistické, čo zničilo jeho vzťahy so zvyšnými členmi rodiny. Podobne ako jeho mladší brat, aj on potreboval pokánie.

D. Výklad

Boh miluje svoje deti tým istým spôsobom ako otec v podobenstve – bez podmienok. Týmto podobenstvom Ježiš odpovedal na obvinenia náboženských vedúcich (farizejov a saduceov). „Stratený syn“ symbolizuje hriešnikov, s ktorými mal Ježiš spoločenstvo (Lukáš 15:1-2). Keď povedal toto podobenstvo, Ježiš vysvetlil svojim žalobcom, prečo mal spoločenstvo s hriešníkmi – miloval ich bez podmienok. Náboženský vodcovia, ktorí odsudzovali Ježiša kvôli tomu, že mal spoločenstvo s hriešníkmi, konali podobne ako závistlivý a samospravodlivý starší brat, zatiaľ čo by mali byť ako otec, plní nepodmienečnej lásky radujúci sa, keď sa stratení vrátia domov.

III. APLIKÁCIA – MILUJEME TAK, AKO MILUJE OTEC?

Skutočným nebezpečenstvom pre veriacich je, že hoci sme všetci boli mámotratnými a vrátili sme sa domov, po istom čase máme silnú tendenciu stať sa takými ako starší brat. Ježiš chce, aby sme sa kajali ako mladší syn a mali sme lásku, ako mal otec. Nasledujúce otázky vám pomôžu určiť váš skutočný stav (či ste sa stali takými, ako je starší syn z podobenstva).

- Aký je môj postoj voči strateným? Pohrdam nimi? Posudzujem? Mám súcit a odpúšťam? Uvažujte o chvíľach, keď ste boli s „nežiadúcimi“ ľuďmi. Aká bola vaša reakcia?
- Hľadám aktívne stratených alebo len čakám na nich, kedy „prídu domov“? Porovnajme Ježišove slová v Lukášovi 19:10.
- Cítim sa nepohodlne, keď „jem s“ hriešníkmi? Starám sa viac o to, čo si myslia ľudia o mne ako o stratených hriešníkoch?

- „Utekám hriešnikom v ústrety“ a preukazujem im súcit, alebo ich odmietam spolu s ich hriechom? (Napríklad, ako by som reagoval, ak by prostitútka alebo narkoman prišli do môjho spoločenstva?)
- Je moja láska k Otcovi taká, že milujem tých, ktorých On miluje? Keď sa hriešnici kajajú, radujem sa a prijímam ich ako bratov a sestry?
- Repečem vo svojom vnútri na to, ako ťažko pracujem a ako som neocenený namiesto toho, aby som sa radoval a oslavoval s Pánom?

AKČNÝ PLÁN

Čítajte Lukáš 15. Potom si znovu prečítajte a napíšte odpovede na otázky k aplikácii. Venujte čas modlitbám a proste Boha, aby vám dal to isté srdce súcitu voči ľuďom, aké má aj Boh. Ak sú veci, ktoré Mu potrebujete vyznať, urobte to. Ak sa potrebujete vyspovedať druhým alebo urobiť si plány pozitívnych krokov, aby ste jednali s druhými tak, ako jedná Boh s vami, napíšte si ich spolu s tým, ako to urobíte.

DUCHOVNÝ
CHARAKTERLEKCIA
13

Milosť je pre pokorných

☞ Ciel' lekcie

Cielom tejto lekcie je ukázať, ako musí byť kresťanský život žitý v pokore. Sila prichádza zo slabosti ... a kresťanský život musí vychádzať z pokory.

☞ Hlavné body

- Kresťania by mali byť charakteristickí svojou pokorou.
- Sme povolani slúžiť nie vo vlastnej sile, ale v moci Ducha.
- Modlitba vyjadruje pokoru pred Bohom.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Chápať, ako slúžiť v pokore.
- Poznať princíp, že sila prúdi zo slabosti.
- Urobiť záväzok mať vzťah závislosti na Otcovi.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Test pokory je veľmi mocný. Môže viesť účastníkov ku chvíli pokánia. Hľadajte príležitosť zaoberať sa osobnými duchovnými záležitosťami, kedykoľvek je to možné. Hľadajte dobré spôsoby ilustrácie pojmov v tejto lekcii z vašich vlastných skúseností.

ÚVOD

Mnoho kresťanov zápasí s tým, aby si udržalo pokoru. Niektorí kresťania – dokonca vedúci – začínajú v pokore, ale po niekoľkých úspechoch v službe, sa v nich rozvinie nepatrná pýcha alebo sebaistota, ktorá protirečí kresťanskej pokore. Snáď nie je pre kresťana nič smrteľnejšie ako pýcha – a zakladatelia zborov nie sú v tomto tiež výnimkou. Pýcha nielen vytvára bariéry medzi kresťanmi bratmi, ale je tiež jednou z tých vecí, ktoré Pán nenávidí (Pr 6:16-17).

Ježiš povedal svojim nasledovníkom veľmi jasne, že by nemali slúžiť sami sebe (Mt 20:20-28; J 13:1-16). Mnoho svetských vodcov používa zastrašovanie alebo nadradenosť, aby dosiahli u svojich nasledovníkov podriadenosť. Tieto veci by kresťana nemali nikdy charakterizovať (Mt 20:25,28; 1Pe 5:1-7). Naopak, pokora by mala byť znamením všetkých kresťanov, pričom vedúci by mal byť príkladom toho, ako to robil Kristus.

I. POKORA – ČO TO JE?

Čo vám príde na myseľ, keď počujete slovo „pokora“? Mnoho ľudí si myslí, že pokora znamená poníženosť. Niekedy opisujeme biedne oblečeného, slabo živeného, chudobného človeka ako „pokorného“. Zatiaľ čo Boh chce, aby sme boli pokorní. On nechce, aby sme videli seba ako biednych žobrákov alebo úbožiacov. Písmo nám hovorí, že sme Jeho deti a spoludedičia Jeho kráľovstva s Kristom. Veriť niečomu inému je veľkou deformáciou biblickej pravdy.

Cielene si vybrať to najnižšie miesto sa zdá byť v očiach sveta nesprávnym...

Pokora je „nemyslieť si o sebe viac, ako by človek mal“ (R 12:3). Pokorný človek nepriťahuje pozornosť na seba, ani nerobí veci, aby nimi určoval svoju vlastnú dôležitosť. Cielene si vybrať to najnižšie miesto sa zdá byť v očiach sveta nesprávnym – a dokonca možno aj niektorým z nás. Ale je to cesta

k spravodlivosti a spôsob, ktorým kresťania, zvlášť vedúci, zobrazujú evanjelium ľuďom v ich okolí. Naša telesnosť opovrhuje posledným miestom a zápasíme s tým, aby sme zaujali to najposlednejšie miesto. Ale je to práve toto miesto, kde pokorný nachádza milosť (Lk 14:10).

„Bôh sa pyšným protiví a pokorným dáva milosť“ (1Pt 5:5). On nás nenechá v našej bláznivej pýche. Chce, aby sme boli pokorní. Práve z miesta pokorenia chápeme Božiu veľkosť. Zdá sa vám, že ste niekedy v konflikte s Bohom? Mohlo by to byť tak, že niektoré zápasy, ktorým čelíme, sú v skutočnosti Božou snahou naučiť nás pokore?

Snáď najlepším spôsobom, ako pochopiť pokoru, je preskúmať sa. 12 otázok uvedených v tabuľke 13.1 nám pomôže pochopiť pokoru, keď odhalia niektoré veci, v ktorých sme pozadu. Každú otázku pozorne zvážte.

Tab. 13.1 Test pokory

1. Ako prijímate kritiku?
2. Je pre ľudí ľahké prísť za vami? Ste prístupní?
3. Ste často zapojení do mocenských zápasov a sporov?
4. Myslíte si, že každý okrem vás sa mylí?
5. Vází hnev pod povrchom vášho života?
6. Viete sa tešiť, keď počujete o úspechu druhého?
7. Považujú vás ostatní za kritického človeka?
8. Často sa obhajujete pred druhými?
9. Ste dobrý poslucháč schopný sa sústrediť viac na druhých ako na svoju vlastnú odpoveď alebo na to, čo je správne urobiť?
10. Vyberáte si zámerne to najposlednejšie miesto? (Lukáš 14:7-11)
11. Ste milosrdný a jemný, alebo sú vo vašej osobnosti ostré hrany?
12. Je modlitba to, k čomu má sklón vaše srdce?

II. PRÍKLADY POKORY

A. Ježiš

Apoštol Pavol jasne prehlasuje, že Ježiš je naším príkladom pokory. Vo Filipänom 2:5 sa dozvedáme, že máme mať ten istý postoj ako Kristus Ježiš, ktorý sa pokoril dokonca až po bod smrti.

Náš príklad pokory, Ježiš, bol dokonalý vo všetkých veciach. Predsa však, tento **dokonalý človek – Ježiš Kristus – bol dokonale závislý!** Všimnite si, čo povedal Ježiš o sebe: „*Ameň, ameň vám hovorím, že Syn nemôže robiť nič sám od seba, iba to, čo vidí činiť svojho Otca, lebo čokoľvek on činí, to podobne činí aj Syn.*“ (J 5:19). Ak niekto nepotreboval byť závislý, tak to bol Ježiš. Ale závislosť nie je znakom slabosti, ale skôr znakom sily. Tento pohľad na vodcovstvo a kresťanský život je prevrátený hore nohami.

Pokora je uznanie toho, že „som závislý na Bohu vo všetkom, čo potrebujem dosiahnuť“.

Pokora je uznanie toho, že „sám to neviem urobiť. Som závislý na Bohu vo všetkom, čo potrebujem dosiahnuť“. V očiach sveta je takéto priznanie vnímané ako slabosť, nie sila. Možno to je dôvodom, prečo tak mnohí z nás majú taký zápas s pojmom pokory. Dovoľujeme svetú, aby stanovil naše normy, nie Boh.

B. Pavol

Veľký zakladateľ zborov, Pavol, mal byť na čo pyšný podľa ľudských meradiel. (F 3:4-11, 2K 11:22-29). Avšak môžeme vidieť, že ako pokračovala jeho služba, Pavol rástol v pokore. Všimnite si, že v ranom štádiu jeho služby opísal sám seba ako „najmenšieho z apoštolov“ (1K 15:9). Neskôr, vo svojom liste do Efezu, sa nazval „najmenším zo svätých“ (Ef 3:8). A v poslednej fáze svojho života opisuje sám seba ako „najväčšieho z hriešnikov“. (1Ti 1:15).

Pavol mal tiež „osteň“, ktorému nie celkom rozumieme, ale za ktorý prosil, aby ho Boh vzal preč. Všimnite si jeho komentár ohľadom tejto požiadavky: „*a povedal mi: Dost' ti je moja milosť. Lebo moja moc sa dokonáva v slabosti. Teda najradšej sa budem chváliť svojimi slabosťami, aby prebývala na mne moc Kristova. Preto mám záľubu v slabostiach, v pohaneniach, v tiesňach, v prenasledovaniach, v úzkostiach za Krista; lebo keď som slabý, vtedy som mocný.*“ (2K 12:9-10). Z Božej perspektívy bolo pre Pavla dôležitejšie, aby svedčil skrze prostriedky „ostňa“ a žil v pokornej závislosti na Bohu ako to, aby bol Pavol od ostňa oslobodený a stal sa pyšným. Boh chce, aby Jeho deti na ňom boli závislé. Boh chce, aby sme ty i ja záviseli na ňom.

Naša samospravodlivosť je iná forma nezávislosti. Porovnajme podobnosti a rozdiely muža, ktorý je silný navonok (silný v sebe) ale slabý vo vnútri s vedúcim, ktorý je navonok slabý ale vo vnútri silný (pozri tabuľku 13.2).

Tab. 13.2 Saul a Pavol

Saul: <i>Navonok silný</i> <i>Vo vnútri slabý</i>	Pavol: <i>Vo vnútri silný</i> <i>Navonok slabý</i>
Tento muž bol veľmi silný vo svojom rozhodnutí „robiť tú správnu vec“. Jeho zápal ho dokonca doviedol k tomu, že dával kresťanov do väzenia. Ako farizej prísne dodržiaval zákon. Navonok mohol byť bezchybný, ale vo vnútri chradol (F 3:4-11).	Keď sa Saul obrátil, stal sa menej závislým na svojom vlastnom zápale, aby dosiahol veci a závislejším na Otcovej sile, ktorá konala v ňom. Nestaral sa viac o to, ako bol vnímaný navonok a rozhodol sa prevziať to najposlednejšie miesto. Porozmýšľajte o tom, ako sa Pavol pokoril pred korintskými. „ <i>Ktože je slabý, a ja by som nebol slabý? Kto sa uráža, a ja by som sa nepálil?</i> “ (2K 11:29). „ <i>Ale odo mňa nech je to preč, aby som sa chváliť krome krížom nášeho Pána Ježiša Krista...</i> “ (Gal 6:14). Vidíme muža, ktorý bol silným, pretože sa nestaral o to, čo si o ňom myslia ostatní. Staral sa o to, čo si o ňom myslí Ježiš a výsledkom bolo, že stal sa silnou osobnosťou, ktorú si Boh používal mocným spôsobom.

III. MODLITBA VYJADRUJE POKORU VOČI BOHU

Mnoho kresťanov má malú znalosť toho, ako žiť v závislosti a dôvere, keď sa život zdá byť mimo kontroly. Nanešťastie, modlitba môže byť ďalším spôsobom, ako prejať svoju nezávislosť. Niekedy sa modlíme, aby sme získali kontrolu nad situáciou, o ktorej pociťujeme, že je mimo kontroly. Ale skutočná modlitba je o tom, že Boh má veci pod kontrolou. Je to uznanie úplnej závislosti na Bohu. Pokorný človek sa nemodlí v pokuse získať kontrolu nad situáciou. Skôr sa modlí, aby bol naviazaný na ciele a plány Boha. Vyzerá vaša modlitba takto?

IV. KREŠŤANSKÝ ŽIVOT CHARAKTERIZOVANÝ POKOROU

Pýcha nám bráni uznať našu potrebu závislosti na Bohu. Kresťanský život sme začali ako žobráci a Boh nám dal chlieb na jedenie. Staral sa o nás v mnohom podobne tak ako o Izrael pri putovaní púšťou. Každý deň potrebovali chlieb od Otca, aby ich udržoval pri živote. My sme v tej istej situácii. Ale keď sa rozhodneme, že už viac nepotrebujeme chlieb, dostaneme sa do ťažkostí. Už viac nie sme žobrácami, ale skôr už máme svoj vlastný zdroj chleba. Toto je nezávislosť a prichádza s našou láskou voči našej vlastnej spravodlivosti.

Pýcha a nezávislosť robia aj z vedúcich udeľovačov chleba a nie tých, ktorí vedú druhých k miestu, kde chlieb je. Toto je nebezpečný posun od evanjelia. Namýšľame si, že my máme to, čo ľudia potrebujú, a nie Ježiš. Podporujeme závislosť na nás, a nie na Ježišovi. Ako vedúci potrebujeme ľudí priviesť k Tomu, ktorý má moc, potravu, útechu a odpustenie.

Pýcha a nezávislosť robia aj z vedúcich udeľovačov chleba a nie tých, ktorí vedú druhých k miestu, kde chlieb je.

1. Petra 5:1-4 dáva isté princípy pre tých, ktorí chcú byť staršími alebo vedúcimi v cirkvi. Mali by byť opísaní nasledujúcimi štyrmi spôsobmi:

- pastier
- ochotný slúžiť
- nepanujúci nad druhými
- príklad

Spôsob vedenia opísaný vyššie je mimoriadne milujúci a orientovaný na službu. Nasledovník by prirodzene chcel reagovať s náklonnosťou voči vedúcemu, ktorý spĺňa kritériá uvedené vyššie. Ľudia normálne nechcú ublížiť niekomu, kto ich miluje. Toto je dôvod, prečo je pre Petra veľmi prirodzené, aby hneď v nasledujúcom verši (1Pt 5:5) povzbudzoval mladých mužov, bezpochyby nasledovníkov starších, aby sa podriaďovali ich vedeniu.

Vo verši 5. a 6. sa tiež dozvedáme, že „všetci“ sa majú snažiť o pokoru. „*oblečte sa do pokory*“. Inými slovami „hľadajte ju“. „*Pokorte sa*“ (v 6) je príkaz od Ducha Svätého, nie možnosť. Toto napomenutie nie je len pre vedúcich alebo len pre nasledovníkov. Je pre každého.

Nasledujúca tabuľka môže pomôcť ukázať rozdiel medzi kresťanom, ktorý žije nezávisle a tým, ktorý žije v závislosti na Bohu.

Tab. 13.3 - Nezávislosť verzus závislosť

nezávislosť – PÝCHA	závislosť – POKORA
<p>Nezávislý človek pozerá na veci z hľadiska „úspech/neúspech“.</p> <p>Nevera je pre tohto človeka normálnym vzorcom chovania, pretože vie, že má obmedzenia.</p>	<p>Človek, ktorý závisí na Kristovi chápe, že Ježiš má veci pod kontrolou. Žije v tejto dôvere.</p> <p>Viera je ústredná v živote tohto človeka. Jediným zlyhaním je nevera.</p>

ZÁVER

Ste naplnený pýchou, alebo vás charakterizuje pokora? Ak nie ste pokorný, potom nedosahujete veľké požehnania od mocného Boha, ktorý dáva milosť **pokorným**. Hovorte so svojim mentorom o svojej potrebe byť pokorným pred Bohom. Urobte toto predmetom svojich modlitieb.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo si myslíte, prečo mnoho kresťanov, vrátane vedúcich, zápasí s pokorou?
- V ktorých oblastiach vidíte, že je ťažké byť pre vás pokorným?
- Prečo dáva Boh pokorným milosť?
- Aký rozdiel spôsobuje pokora v živote zakladateľa zborov?

AKČNÝ PLÁN

Nájdite si partnera, ktorému budete skladať účty zo života, človeka, s ktorým sa môžete zdieľať úprimne a otvorene.

Požiadajte tohto svojho partnera, aby vám pomohol monitorovať veci, ktoré sú obsiahnuté v teste pokory. Vo svojom duchovnom denníku si zapíšte zmeny, ktoré vidíte, že sa odohrávajú vo vašom živote.

MODLITBA

MODLITBA

LEKCIA

8,9

Koncert modlitieb

AKO SA MODLIŤ BIBLICKY

Cieľ lekcie

Poskytnúť príležitosť budúcim zakladateľom zborov, aby sa spojili v modlitbe za naplnenie Veľkého poverenia - nielen v ich regióne, ale „až po končiny zeme.“

Hlavné body

Modlitba bola začiatočným bodom šírenia evanjelia v Skutkoch.

Biblická modlitba by mala obsahovať príhovorné modlitby za prácu Pána po celom svete.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie každý účastník bude...

Si vedomejší globálneho rozmeru evanjelia.

Presvedčenejší, že modlitba je kľúčom k tomu, aby sme videli Božie dielo ako mocné aj dnes tak, ako Boh konal v knihe Skutkov.

Doporučenia pre inštruktov

Všimnite si, že tento blok má dve časti, kombinuje vyučovanie a modlitby. Každý oddiel predstavuje biblický princíp, ktorý sa vzťahuje k modlitbe za zakladanie zborov. Hneď po predstavení každého princípu by mal byť venovaný čas na modlitby ohľadom tej témy. Možno budete chcieť striedať modlitby v celej skupine a v menších skupinkách.

ÚVOD

Každý zakladateľ zborov, ktorý túži byť efektívny, musí byť odovzdaný modlitbe. Modlitba je zdrojom moci i vedenia od Pána. Nič, čo má duchovnú hodnotu, nebude bez nej dosiahnuté. Avšak je možné sa modliť často a horlivo, ale nie za dôležité veci. Zatiaľčo je zaiste pravda, že Boh chce, aby sme sa modlili za svoje vlastné potreby, to samo osebe nestačí. On tiež očakáva, že sa budeme modliť za potreby druhých a za naplnenie Jeho plánu na získanie všetkých národov — to jest Veľkého poverenia.

I. EVANJELIUM PRE VŠETKÝCH ĽUDÍ

Božie srdce túži, aby všetci počuli dobrú správu evanjelia. Ježiš Kristus opustil nebesia, aby poskytol spásu skrze svoju vyliatu krv a apoštolovia cestovali po celom vtedy známom svete, aby oznamovali túto skutočnosť. Mnoho veriacich je dnes spokojných s tým, že sa starajú len o svoje vlastné potreby alebo o potreby tých, ktorí sú im nablízku a ignorujú potreby sveta. V istom zmysle prvotná cirkev zápasila s týmto istým problémom. Prví veriaci boli všetko etnickí Židia a mali ťažkosti s tým, aby sa rozhodli niesť evanjelium ostatným národom. Čo ich nakoniec presvedčilo? Jedným slovom - modlitba. Sú štyri veľmi významné udalosti v Skutkoch, kde modlitba poskytla moc či motiváciu k svedectvu, alebo oboje.

A. 120 učeníkov v Skutkoch 1:12-14

Posledný Ježišov príkaz učeníkom pred Jeho vzkriesením bolo, aby čakali v Jeruzaleme. Strávili spoločne čas „neustále sa modliac“ v hornej miestnosti. Výsledkom tohto rozšíreného modlitebného stretnutia bol príchod Ducha Svätého, mocná Petrova kázeň a obrátenie 3000 ľudí v jednom dni!

B. Jeruzalemský zbor v Skutkoch 4:23-31

Mladá cirkev v Jeruzaleme čelila silnej opozícii zo strany náboženských predstaviteľov, ktorí im nariadili zastaviť šírenia evanjelia Ježiša Krista. Ako odpoveď sa veriaci spolu stretli a predložili svoju záležitosť Bohu. Výsledkom bolo vylatie moci Ducha Svätého a sprievodná odvaha pokračovať vo svedectve napriek opozícii.

C. Peter na streche v Skutkoch 10:9-15

V tomto bode v Skutkoch evanjelium ešte nepreniklo za hranice Židov. Opäť raz Boh použil modlitbu - tentoraz modlitbu samotného Petra - aby priniesol túžbu získať dokonca aj pohanov. Peter nechcel dokonca *vstúpiť do domu* pohana alebo *s ním jesť*, nie to ešte mu svedčiť. Ale keď sa Boh stretol s Petrom počas jeho modlitebnej chvíle, potom nielen ochotne šiel do domu Kornélia a otvoril dvere viery pre pohanov, ale dokonca aj obraňoval právo pohanov na spasenie pred nepriateľskými veriacimi zo Židov (Skutky 11).

D. Pavol a Barnabáš v Antiochii v Skutkoch 13:1-3

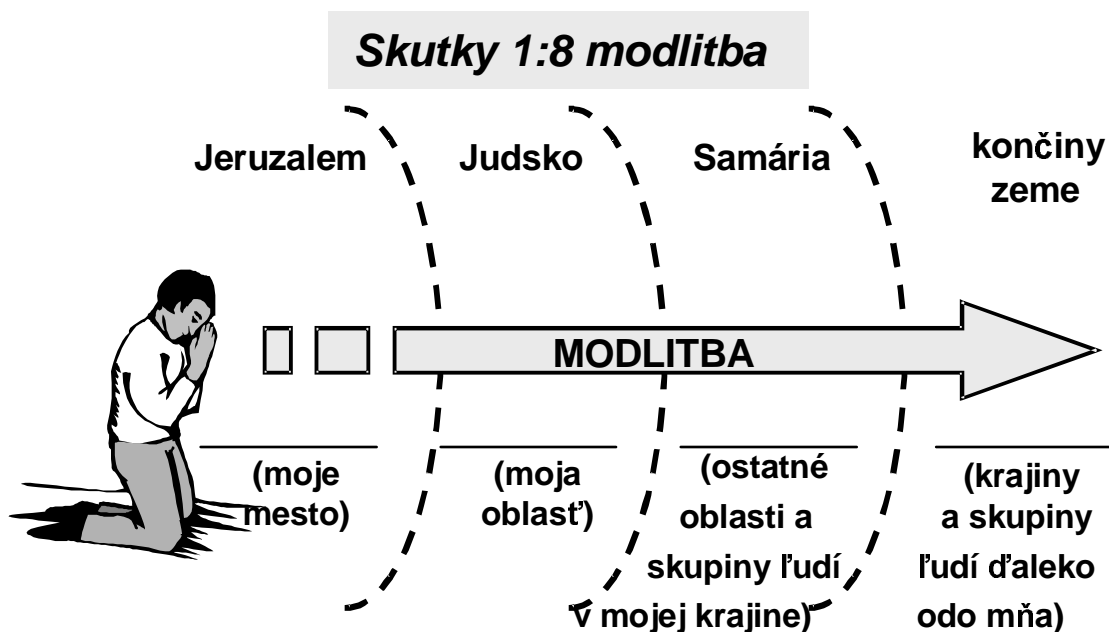
Prvý vážny pokus ranej cirkvi skutočne sa zaoberať Veľkým poverením a niesť evanjelium *všetkým národom* nájdeme v misijných cestách apoštola Pavla. Tie cesty vyrástli z modlitebného stretnutia zboru v Antiochii. V tomto prípade Biblia výslovne hovorí, že sa postili. 5. lekcia o Modlitbe vysvetľuje, že pôst zvyčajne znamenal odloženie jedla alebo nápojov, aby bol vyjadrený zámer mať *sústredenú modlitbu a spoločenstvo s Bohom*. Bolo to počas tohto intenzívneho času spoločenstva s Pánom, keď im dal pokyn oddeliť Pavla a Barnabáša pre misijnú službu. Cirkev hneď súhlasila a vyslala ich s *modlitbou*.

II. MODLITBY ZA SVET

Prvotnej cirkvi to dlho trvalo, kým pochopila svoju zodpovednosť za získanie všetkých národov. Toto je ten biblický príklad, ktorý by sme nemali opakovať. V tom istom čase im Ježiš povedal, aby čakali na Ducha Svätého a tiež im povedal, *kde a komu* majú kázať evanjelium. Znamenalo to ísť k tým, čo sú v Jeruzaleme, Judsku, Samárii a až do posledných končín zeme (Skutky 1:4-8). A predsa sledujeme dejiny cirkiev v trinástich kapitolách Skutkov bez toho, aby to vzali vážne. Aké smutné!

Zmyslom nasledujúceho koncertu modlitieb je sústrediť sa nielen na naše osobné a miestne potreby, ale rozšíriť naše modlitby po „končiny zeme“. To bol Pánov zámer. Keď sa pozriete na nasledujúci obrázok, rozmyšľajte o tom, čo by každá z tých oblastí mohla predstavovať pre vás a vyplňte podľa toho prázdne miesta. Vráťte sa k tomu počas modlitebnej chvíle.

obrázok 8.1 Skutky 1:8 modlitba

III. KONCERT MODLITIEB – MODLITBY ZA CELÝ SVET

Nasledujúci odsek predstavuje strategické biblické témy na modlitby, ktoré facilitátori a vedúci môžu použiť ako základ k tomu, aby sa efektívnejšie sústredili a viedli svoje modlitebné skupiny a siete. Použite túto štruktúru ako sprievodcu pre dnešný koncert modlitieb.

A. Modlite sa za osobné potreby a problémy

Hoci naše modlitebné skupiny sa majú modliť za zakladanie zborov saturáciou, niekedy sa musíme vzdať našich vlastných bremien, aby sme mohli lepšie udržať naše mysle pri veciach, ktoré sú v Božom srdci pre naše národy, regióny, mestá, mestečká, dediny až po poslednú štvrt'. Filipanom 4:6-7 nám hovorí, že keď sa modlíme za naše starosti, Boží pokoj bude strážiť naše srdcia a mysle vo veciach Krista.

Rozdeľte sa do skupiniek po dvoch alebo troch, krátko zdieľajte osobné potreby a strávte chvíľu striedajúc sa pri modlitbách za seba navzájom.

B. Modlite sa za Božiu cirkev

Keď sa pozeráme na potreby cirkvi, môžeme byť pokúšaní modliť sa za veci, ktoré trápia osobne nás alebo sa dokonca modlíme s kritickým postojom. Toto nie je rozumné, keďže cirkev je Kristova nevesta (Efežanom 5:22-32) a žiaden ženích neocení negatívny postoj voči svojej milovanej neveste. Nasledujúce modlitebné požiadavky môžu pomôcť viesť naše modlitby za cirkev.

Strávte niekoľko minút v modlitbách spolu ako skupina za nasledujúce oblasti:

1. Modlite sa za jednotu

Keď sa Ježiš modlil za veriacich, modlil sa za jednotu. Modlil sa, aby sme boli jedno, vďaka našej láske k Nemu a k Otcovi a našej láske k sebe navzájom, ktorá sa podobá láske medzi Ježišom a Ocom (J 17:20-23). Toto prispieva k zakladaniu zborov saturáciou, pretože skrze túto jednotu bude svet vedieť o Ježišovi.

2. Modlite sa za lásku Krista

Apoštol Pavol sa modlil za cirkev vo Filipis, aby oplývala láskou, ale nie slepou láskou. Modlil sa za inteligentnú lásku s hlbokou známosťou (F 1:9). Toto prispieva k zakladaniu zborov saturáciou, pretože keď milujeme jeden druhého, všetci budú poznať, že nasledujeme Ježiša (J 13:35).

3. Modlite sa za poslušnosť

Pavol sa modlil, aby cirkev v Efeze pochopila svoje povolanie a veľkú nádej, ktorú toto povolanie od Boha obsahuje (Ef 1:18). Toto prispieva k zakladaniu zborov saturáciou, pretože ak Cirkev rozumie svojmu povolaniu, bude sa znásobovať a niesť evanjelium do sveta (Mt 28:18-20).

C. Modlite sa za viac pracovníkov na Božej žatve

Toto je priamy príkaz z Matúša 9:38. Ak nám Ježiš prikázal modliť sa za niečo a my sme verní v modlitbách, bude On verný v odpovedi? Môže to byť tak, že preto je nedostatok pracovníkov, lebo je málo modlitieb za túto vec, ktorú prikázal sám Ježiš? Porozmýšľajte o tom.

Proste Pána, aby vyslal viac pracovníkov na svoju žatvu aj tu aj vo svete.

D. Modlite sa za zakladateľov zborov

Pavol bol apoštol, ktorý zakladal zbory. Poznajúc potreby svojho povolania, prosil cirkev v Efeze, aby sa modlili za neho, aby mal správne slová a odvahu hlásať evanjelium (Ef 6:19-20).

Modlite sa menovite za tých medzi vami a ostatnými, ktorých poznáte, čo zakladajú nové zbory.

E. Modlite sa za politických, sociálnych a náboženských vodcov

1.Timoteovi 2:1-5 dáva jasné pokyny kresťanom, aby sa modlili za vládnych predstaviteľov a za tých, ktorí sú v postavení. *Zmyslom* tejto modlitby je to, aby bol pokoj, ktorý vyústi do *spásy mnohých*.

Rozdeľte sa znova na malé skupinky a modlite sa za vašu vládu a ostatných vodcov menovite prosiac Boha, aby ich použil na vytvorenie lepšieho prostredia na kázanie evanjelia.

F. Modlite sa za váš národ a národy sveta

Pavol kázal pohanom, ale otvorene prehlásil, že sa prihovára u Boha za svoj vlastný národ, Izrael. V Rimanom 10:1 napísal, „Bratia, záľuba môjho srdca a prosba k Bohu za Izraela je, aby boli spasení.“ V inom prípade Boh požehnal príhovorné modlitby svätých v nebesiach tým, že získal ľudí z každého národa pre seba s krvou Ježiša Krista (Zj 5:8-10). Keď sa modlíme za celé národy, prispievame k zakladaniu zborov saturáciou pred Božím trónom.

Uzavrite tento koncert modlitieb tak, že zvyšný čas budete venovať modlitbám v skupine za spásu svojho vlastného národa a tiež za iné národy národnosti, ktoré sú vo vašej krajine i po celom svete. Spomeňte každú jednu zvlášť a menovite tak, ako ich Boh prináša do vašej mysle.

VODCOVSTVO

VODCOVSTVO

6

LEKCIA

Slúžiace vodcovstvo

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je prediskutovať dôležitosť a dôsledky postoja služobníka pre vodcovstvo v hnutiach zakladania zborov.

Hlavné body

Vodca hovorí „čo“, služobník „ako“.

Vodca-služobník je biblický model pre kresťanských vedúcich.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

Poznať rozdiel medzi svetským vodcom a vodcom-služobníkom

Byť odovzdaný viesť ako služobník, a nie ako šéf.

Príloha

6A Test vodcu

ÚVOD

Jedna z najväčších potrieb hnutia zakladania zborov je biblicky motivované vedenie. Keď sú do vodcovstva v cirkvi zavádzané svetské prístupy, alebo keď sa ľudia spoliehajú na svoje prirodzené dispozície, a nie na Božie slovo, tendenciou je smerovanie k vodcom, ktorí sú orientovaní na moc, ktorí kontrolujú. Ak neprelomíme toto jarmo nebiblického vodcovstva a neuvoľníme zdroje Tela Kristovho, je len malá nádej, že svet môže byť zevanjelizovaný a privedený pod panstvo Krista ešte počas nášho života.

Kristus nám zanechal príklad toho, ako viesť druhých a náš model vodcovstva by mal pochádzať z Jeho príkladu. Jeho prístup k vodcovstvu zahŕňovalo dávanie seba svojim nasledovníkom.

I. SVETSKÉ VODCOVSTVO

Je tendencia pozeráť na vodcovstvo ako na záležitosť moci. Niektorí cítia, že autorita im dáva právo viesť tak, že druhým vládnu. Toto myslenie môže vyústiť do pochybného a sebe-slúžiaceho vodcovstva. Takéto príklady vidíme v politike, vzdelávaní, obchode atď. Môžu v nás vytvoriť tendenciu viesť podľa spôsobov sveta, keďže tieto spôsoby sú nám také známe.

Svet pozerá na vodcovstvo ako na záležitosť moci.

Svetské vodcovstvo je založené na určitých predpokladoch ohľadom toho, čím sú ľudia motivovaní, ako sú:

- Nemôžete dôverovať ľuďom v tom, že urobia to, čo chcete, aby urobili.
- Ak príliš druhým dôverujete, zneužijú to.
- Vedúci predpokladajú autoritu buď na základe svojho postavenia alebo svojej osobnosti.
- Ľudia urobia to, čo od nich chcete len vtedy, keď sú motivovaní odmenou alebo zastrášením trestom.
- Vedúci by sa mali vyhnúť blízkeho kontaktu so svojimi nasledovníkmi, lebo ich nasledovníci budú na nich pozeráť ako na slabých.

Súhlasíte s niektorým z týchto výrokov? Prečo áno, prečo nie?

Hore uvedené predpoklady sú bežné u mnohých vedúcich. Nemusia to povedať otvorene, ale vo vnútri môžu rozmyšľať o svojej vodcovskej úlohe zo sebeckej, despotickej perspektívy. Počúvajte rozhovor samého so sebou pri nasledujúcich vodcoch a prediskutujte, v čom je každý z nich sebecký:

- *Viem najlepšie, čo treba urobiť. Napokon, som najlepšie trénovaný, najskúsenejší a lepšie informovaný ohľadom našej úlohy ako ktokoľvek iný. Moji nasledovníci to odo mňa ako od vedúceho očakávajú.*
- *Ako vedúci nemôžem robiť všetko sám, takže potrebujem pomoc svojich nasledovníkov, aby práca bola urobená, ale nepotrebujem ich nápady alebo plány na uskutočnenie toho, čo má byť urobené.*
- *Predpokladám, že by som mal počúvať svojich nasledovníkov. V týchto dňoch to odo mňa veľmi očakávajú. Ale neočakávam, že budem počuť niečo nové. Som si dosť istý, že skončíme pri tom, že to urobíme po mojom.*
- *Samozrejme, ja som ten kto riadi postupy práce a kontroluje priebeh všetkých stretnutí. Napokon, je to moja agenda a už som si premyslel každý bod.*

II. VODCA – SLUŽOBNÍK

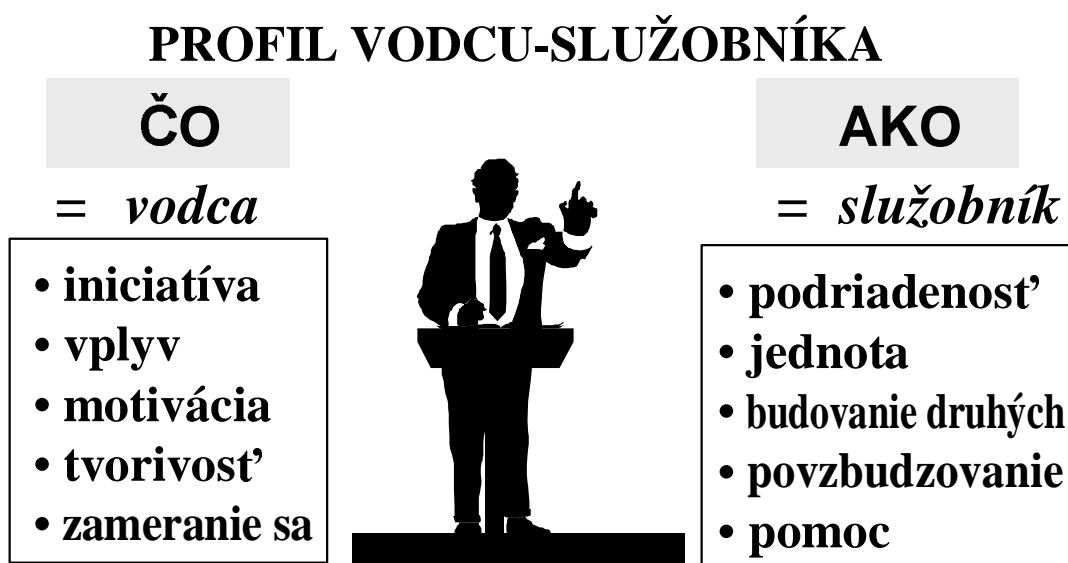
Ježiš venoval čas tomu, aby jasne vysvetlil svetský spôsob vedenia (Mt 20:25-28). Vyslovil sa „*Nie tak bude medzi vami*“, a jasne povedal, že jeho učeníci by nikdy nemali uplatňovať metódy vedenia ťažkej ruky, ktoré sú orientované na seba. Namiesto toho tí, čo nasledujú Ježiša, majú byť „služobníkmi všetkých“.

A. Služobník a vodca môžu ísť spolu

Pri zbežnom pohľade sa slová „služobník“ a „vodca“ javia ako trochu protichodné. Na jednej strane služobník je človek, ktorý je zamestnaný druhým a koná vôľu svojho zamestnávateľa. Istota jeho zamestnania závisí na nej, ako aj jeho česť ako najatého sluhu. Slovo „služobník“ naznačuje reagujúcu aktivitu, podriadené postavenie a odovzdaného ducha.

Na druhej strane, slovo „vodca“ naznačuje iniciatívu. To znamená riadenie, vplyv a motiváciu. Vyžaduje proaktívnosť, tvorivé zapojenie, zameranie sa a budovanie druhých tak, aby spolu vytvorili viac, ako by mohol každý z nich individuálne. Vodcovstvo je *poznatie toho, kam človek ide a schopnosť inšpirovať ostatných, aby sa pridali.*

obrázok 3.1 Vodca – služobník

Ako môžu ísť tieto dve veci spolu? Zatiaľ čo vodca popisuje „čo“, služobník určuje v zásade „ako“ (potreby druhých). My vedíme ako služobníci. Byť „vodcom“ vo svetskom zmysle nevyžaduje postoj služobníka. Avšak v úlohe šírenia hnutia zakladania zborov je to nevyhnutnosťou.

B. Kresťanské princípy ohľadom motivácie a vodcovstva

- Ľudia sú stvorení na Boží obraz, a preto majú hodnotu vo svojej podstate (1M 1:27-28).
- Ľudia sú motivovaní podávať vynikajúce výkony ako prejav toho, že uznávajú, že všetko má byť robené na Božiu slávu (Kol 3:23).
- Ľudia nebudú rásť a rozvíjať sa, pokiaľ im nie je daná dôvera a sloboda byť rovnako úspešní ako aj zlyhať.
- Vedúci je vybraný Bohom a prijíma autoritu od Neho (R 13:1).
- Úspešný vedúci pozerá na ostatných ako na priateľov, nie podriadených a jedná s nimi v duchu otvorenosti a pokory (J 15:15).

III. UČENIE NOVÉHO ZÁKONA O VODCOVI, KTORÝ JE SLUŽOBNÍKOM

Ježiš a apoštolovia nielen vyučovali o slúžiacom vodcovi, ale tiež to ukázali na svojom živote. Ich príklad by mal byť pre nás neustálou výzvou keď, dnes slúžime.

A. Príklad a učenie Ježiša

Ježišovo vodcovstvo nemalo byť slúžiace sebe (Mt 20:25-28; J 13:1-16). Ježiš odložil bokom svoju vlastnú česť, aby slúžil - najnázornejšie to vidno vo vrchnej dvorane, keď umýval nohy učeníkom. Nakoniec ho Jeho jedinečná služba viedla k tomu, aby fyzicky zomrel za tých, o ktorých sa staral (F 2:1-11). Vzal na seba podobu služobníka, aby niesol naše bremeno hriechu. Pozval stratených, aby prišli k Nemu a našli odpočinok od svojich bremien. Povedal, „*Podďte ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obťažaní, a ja vám dám odpočinutie. Vezmite moje jarmo na seba a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie svojim dušiam; lebo moje jarmo je užitočné a moje bremeno ľahké.*“ (Mt 11:28-30).

Ako veľký vodca Ježiš roznieť najúžasnejšie hnutie všetkých čias, hnutie svojej celosvetovej cirkvi. Predsa však bol Ježiš veľmi jasne aj služobníkom. Aké je to ironické, že to bolo práve z pozície služobníka, keď Ježiš rozbehol hnutie, o ktorom dnes hovoríme.

Ježiš nazýva svojich učeníkov „priateľmi“ a seba „služobníkom“ (J 15:15). Učeníci toto od Neho nevyžadovali. Učeníci mali k nemu postoj najhlbšieho rešpektu a poslušnosti. V bežných vzťahoch sú často tieto roly obrátené. Vodca vyžaduje rešpekt a poslušnosť, zatiaľ čo nasledovníci hľadajú priateľa a služobníka.

Ježiš tiež vyučoval svojich učeníkov, aké je dôležité, aby boli slúžiacimi vodcami. V Matúšovi 20:25-28 ich varoval, aby nenapodobňovali svetský systém vedenia. Skôr ich vyzval, aby nasledovali Jeho príklad, aby venovali celé svoje životy hľadaniu a zachraňovaniu stratených.

B. Príklad a učenie Pavla

Snáď najlepší príklad Pavlovho srdca ako služobníka je vidieť v jeho 1. liste Tesaloničanom. Pozrite sa bližšie na to, ako opísal svoju službu medzi nimi:

„...ani sme nehľadali od ľudí chvály, ani od vás ani od iných, hoci sme si mohli dodať vážnosti jako Kristovi apoštolovia. Ale sme boli láskaví medzi vami, sťa by kojaca matka nežne k sebe vinula a opatrovala svoje vlastné deti. A naplnení súc takou srdečnou láskou naproti vám hotoví sme boli dať vám nie len evanjelium Božie, ale aj svoje vlastné duše, pretože ste sa nám stali takí milí. Lebo veď sa pamätáte, bratia, na našu úsilnú prácu a námahu, lebo sme pracovali dňom i nocou, aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu a tak sme vám hlásali evanjelium Božie.“ (1Tes 2:6-9).

Pavol jasne cítil, že jeho postavenie ako apoštola ho oprávňovalo, aby slúžil ostatným a niesol ich bremená a nie, aby jemu bolo slúžené. Učil nás konať to isté:

- „A my mocní sme povinní niesť slabosti tých, ktorí nie sú mocní, a nie ľúbiť sa sami sebe.“ (R 15:1).
- „A prosíme vás, bratia, napomínajte neriadnych, posmeľujte malomyselných, ujímajte sa slabých a buďte zhovievaví ku všetkým.“ (1Tes 5:14).
- „Bratia, keby aj bol človek zachvátený nejakým pokleskom, vy duchovní napravte takého v duchu krotkosti, a každý hľad' sám na seba, aby si aj ty nebol pokušený. Jedni druhých bremená neste a tak naplňte zákon Kristov.“ (G 6:1,2).

C. Príklad a učenie Petra

Vo svojej prvej epištole Peter veľmi jasne hovorí, že od vedúcich v cirkvi sa očakáva, že budú služobníkmi ostatných (1Pt 5:1-4). Peter sa na nich obracia ako ten, ktorý videl Kristovo utrpenie z prvej ruky a dokonca naráža na Ježišovo učenie o vodcovstve (Mt 20:25-28), keď poučuje týchto starších, aby nepanovali nad tými, ktorí im boli zverení.

Petrov život potvrdzuje, že veril tomu, čo učil. V službe Pánovi veľmi trpel. Tradícia hovorí, že Peter bol ukrižovaný dole hlavou *na svoju žiadosť*, pretože sa necítil byť hodným, aby bol ukrižovaný v tej istej polohe ako Kristus.

IV. APLIKÁCIA

Slúžiace vodcovstvo je biblickým prístupom k vodcovstvu. Jednoducho povedané, vodca-služobník znamená, že vedúci kladie dobro svojho nasledovníka pred svoje vlastné. Kresťanskí vedúci sú v prvom rade a predovšetkým služobníkmi. Zastrasovanie, nadradenosť, a násilie by nemali nikdy charakterizovať kresťanského vedúceho (Mt 20:25-28, 1Pt 5:1-7). Kresťanský vedúci nie je „vládca“ v zmysle diktátora [slovo „vládnuť“ (grécky koreň „arch“) nie je nikdy použité v Novom zákone na opísanie vzťahov medzi kresťanmi]. Namiesto toho je služobníkom.

Vodca-služobník znamená, že vedúci kladie dobro svojich nasledovníkov pred svoje vlastné.

Vlastnosti a charakteristiky slúžiaceho vodcu

- **Vodca-služobník** udržiava a buduje jednotu (Ef 4:3). Vyhýba sa nepotrebným hádkam ohľadom vlastníckych práv, cti alebo územia.
- **Vodca-služobník** nie je ohrozený silou a dosiahnutými výsledkami druhých. Namiesto toho uznáva hodnotu týchto ich silných stránok a používa ich ako pomoc na dosiahnutie cieľov skupiny.
- **Vodca-služobník** je „budovateľom“ ostatných.
- **Vodca-služobník** pracuje na povzbudzovaní a vyzdvihovaní druhých každým možným spôsobom. Oslavuje víťazstvá druhých bez ohľadu na to, aké sú malé.
- **Vodca-služobník** je pro-aktívny, posúva veci dopredu, pričom zachováva miernosť a berie ohľad na druhých.
- **Vodca-služobník** hovorí o druhých dobre za každých okolností.
- **Vodca-služobník** sa snaží budovať širokú základňu vedúcich, ktorí by viedli s ním.
- **Vodca-služobník** dáva najavo a používa autoritu primerane (postaveniu, vzťahom, skúsenosti, osobnosti i po duchovnej stránke).
- **Vodca-služobník** neodvodzuje svoj význam, hodnotu alebo povesť z postavenia, v ktorom sa nachádza.
- **Vodca-služobník** nerobí rozhodnutia, ktoré sú založené na jeho postupe, povýšení, pohodlí, raste autority alebo postavenia na úkor tých, ktorým slúži.
- **Závazok vodcu-služobníka** voči napredovaniu jeho nasledovníkov a ich služby je kľúčovým vyjadrením jeho lásky.
- **Vodca-služobník** pripravuje ďalších vodcov-služobníkov, aby bola vytvorená dobrá základňa pre vedenie nových, reproduktívnych sa zborov.

ZÁVER

Postoj slúžiaceho vodcu je, že jeho práca má viesť ostatných, aby robili to, čo chce od nich Boh. Jeho práca nie je „panovať nad druhými“ alebo manipulovať ľuďmi, aby robili to, čo si myslí, že je najlepšie. Namiesto toho má budovať ostatných vo všetkých oblastiach života a služby. Úspech vodcu-služobníka je meraný dosiahnutými výsledkami v životoch tých, ktorých vedie.

Vodca-služobník musí budovať druhých vo všetkých oblastiach života a služby.

Vodca-služobník si uvedomuje, že pred Bohom je na tej istej úrovni ako tí, ktorých vedie. Jeho autorita viesť nie je skutočne jeho, ale pochádza od Boha, takže nemá slobodu používať ju ľubovoľne, ako si želá. Musí používať túto autoritu tým istým spôsobom, ako robil Ježiš, ako služobník tých, ktorých vedie.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Prečo je pre vedúceho ťažké, aby bol slúžiacim vodcom?
- Ktoré sú to bremená, ktoré by mal byť zakladateľ zborov ochotný niesť za druhých?
- Opíš, ako by vyzeral zakladateľ zboru, ktorý by bol vodcom-služobníkom.
- Aké zmeny vo vašom vlastnom živote a službe potrebujete urobiť, aby ste boli lepší vodca-služobník?

AKČNÝ PLÁN

Vyplňte Prílohu 6A, „Test vodcu“. Otestujte svoj vlastný štýl vedenia na základe výsledkov tohto testu. Ako vedúci určte oblasti vo svojom živote a službe, ktoré potrebujete zmeniť.

ZDROJE

Engel, James F., Jane Overstreet, and Terry Sparks. *Leadership: Making Human Strength Productive*. St. Davids, PA: The Center For Organizational Excellence, Eastern College, 1996.

Test vodcu

Použite škálu uvedenú nižšie na vyhodnotenie svojich vlastností ako vedúceho zakladateľa zboru. Zakrúžkujte jedno číslo (od 1 do 5), ktoré najlepšie vystihuje, do akej miery vás charakterizuje každý výrok. Môže byť tiež užitočné dovoliť niekomu, koho poznáte a komu dôverujete (vaša manželka alebo duchovný priateľ), aby vás úprimne ohodnotil. Potom porovnajte výsledky, aby ste určili, v čom sa zhodujete a v čom nie. Z tohto môžete chcieť vyvodiť nejaké zmeny v štýle vašej služby, aby ste boli pri zakladaní zborov efektívnejší.

Zakrúžkujte jedno číslo ku každej otázke

	slabý	vynikajúci			
	1	2	3	4	5
1. Vždy som ochotný niešť vierou-motivované riziká pre Boha.	1	2	3	4	5
2. Mám schopnosť komunikovať Bohom danú víziu ostatným.	1	2	3	4	5
3. Som odovzdaný evanjelizácii, zakladaniu zborov a založeniu malej skupinky biblického štúdia.	1	2	3	4	5
4. Som rád iniciatívnym.	1	2	3	4	5
5. Chcem a som schopný pracovať na interpersonálnych konfliktoch.	1	2	3	4	5
6. Som schopný vytvoriť u ostatných vedomie vlastníctva služby.	1	2	3	4	5
7. Viem využiť duchovné dary a schopnosti druhých.	1	2	3	4	5
8. Kráčam s Kristom.	1	2	3	4	5
9. Som vodca-služobník.	1	2	3	4	5
10. Mám plnú spoluprácu a podporu svojej rodiny.	1	2	3	4	5
11. Viem dobre jednať s necirkevnými a neobrátenými ľuďmi.	1	2	3	4	5
12. Pristupujem k výzvam ako k „príležitostiam“ a nie ako k „problémom“.	1	2	3	4	5
13. Pokračujem v dosahovaní cieľa, ktorý som si stanovil spolu s ostatnými.	1	2	3	4	5
14. Som schopný obnoviť činnosť, keď čelím ťažkým časom.	1	2	3	4	5
15. Mám „povolanie od Boha“, aby som robil zakladanie zborov.	1	2	3	4	5
16. Viem, ako delegovať ľuďom zodpovednosť.	1	2	3	4	5
17. Vychovávam ostatných, aby používali svoje dary efektívnejšie.	1	2	3	4	5

VODCOVSTVO

7

LEKCIA

Dynamika vodcovstva

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť, v akom vzájomnom vzťahu sú vedúci, skupina a úloha, a ako spolu ovplyvňujú proces zakladania zboru.

Hlavné body

Vedúci, skupina a úloha všetci spolu ovplyvňujú úspech vodcovstva.

Rôzne štýly vodcovstva sú vhodné pre rôzne situácie, ale spôsob vedenia skupiny, ktorá zakladá zbor, by mal byť zameraný na skupinu.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

Poznať svoj prirodzený štýl vedenia.

Byť vo svojom štýle vedenia viac odovzdaný „orientácii na skupinu“.

ÚVOD

Čím to je, že niektorí vedúci zlyhajú a iní sú úspešní? Prečo mnohí vedúci vynikajú v niektorých situáciách a v iných zlyhajú? Tým istým spôsobom je skutočne možné popísať všeobecný typ vedúceho, ktorý bude úspešný vo všetkých situáciách a vo všetkých kultúrach. Môžeme urobiť smelé prehlásenia typu ako „Vedúci musí vždy...?“ Mnohí sa pokúsili urobiť presne to a zlyhali. Ak sa štúdium vodcovstva zameriava len na zručnosti a schopnosti vedúceho, chyba mu dôležitá časť, aby mohlo byť vyvážené.

Odpoveď na vyššie položenú otázku je komplexná, pretože efektívnosť vedúceho ovplyvňuje niekoľko faktorov, pričom zručnosti vedúceho sú toho len jednou časťou. Namiesto toho vodcovstvo sa týka vzájomných vzťahov troch faktorov, ako je to znázornené na obrázku 7.1.

- Vlastnosti vedúceho.
- Vlastnosti skupiny.
- Charakter úlohy.

Aby vedúci úspešne viedol svoju skupinu pri plnení jej úlohy, musia byť tieto tri faktory v súlade. Vedúci musí byť schopný viesť skupinu a vedieť, ako k úlohe pristupovať. Skupina musí byť schopná dokončiť úlohu a ochotná nasledovať vedúceho. Aby sme sa uistili, že skupina odovzdaná založeniu zboru je primerane dobre pripravená pre túto úlohu, je nevyhnutné vyhodnotiť „chémiu“ medzi všetkými týmito tromi prvkami.

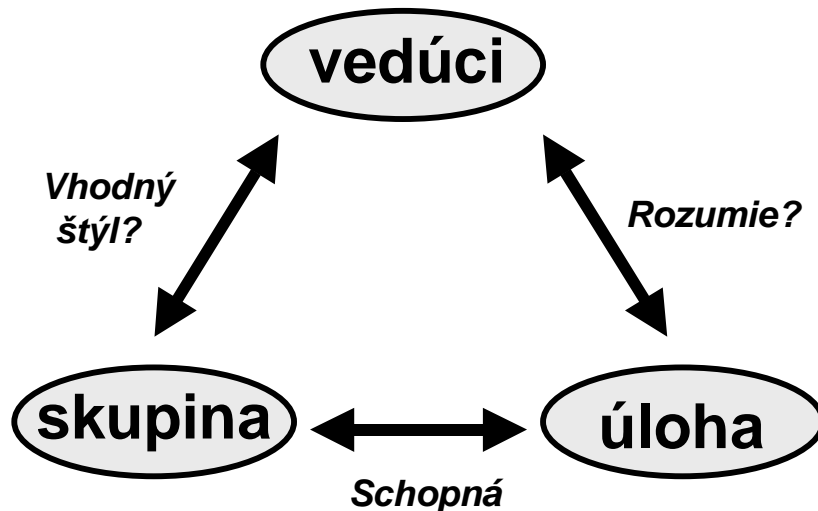
Aby vedúci úspešne viedol svoju skupinu pri plnení jej úlohy, tri faktory musia byť vo vzájomnom súlade.

I. VLASTNOSTI VEDÚCEHO

Hoci vedúci nie je jediným faktorom, je tou najdôležitejšou premennou v procese vodcovstva. Bez vedenia sa udeje málo a správny vedúci môže zmeniť celý svet. Niekedy skupina nemá jasného vedúceho. Toto je bežný problém v službe – nikto sa nepostaví, aby prevzal vedenie. Ak však skupina plní úlohu, jeden alebo viacerí členovia skupiny pravdepodobne spĺňajú úlohu vedúceho – dokonca aj ak to nie je zrejmé. V skutočnosti sú situácie, keď niekoľko ľudí bude viesť konsenzom a zámerne sa rozhodne, že nebudú mať vedúceho. Hoci toto niekedy funguje, je ťažké urobiť pokrok pri akejkoľvek úlohe bez človeka, ktorý by koordinoval a zabezpečoval, aby boli rozhodnutia skupiny kontrolované. Toto je prvotný dôvod, prečo majú rôzne výbory takú zľú poveseť v tom, že nedosiahnu veľa.

Táto lekcia predpokladá, že vaša skupina zakladania zboru má vedúceho — dokonca aj ak rozdiel medzi autoritou vedúceho a ostatnými členmi skupiny je minimálny. Tiež sa predpokladá, že vy ste pravdepodobne ten vedúci a že vašou túžbou je byť lepším vedúcim. Ktoré sú to tie dôležité faktory vo vzťahu medzi vedúcim, skupinou a úlohou?

Obrázok 7.1 Tri faktory úspešného vedenia

A. Osoba vedúceho

Charakterom vedúceho sme sa už zaoberali v predošlých lekciách, takže tu sa ho len dotkneme. To neznamená, že to nie je dôležité. Na druhej strane, keď sa zaoberáme duchovnou úlohou zakladania zborov, srdce vedúceho je pravdepodobne ten jediný najdôležitejší faktor úspechu skupiny. To je dôvod, prečo je tak dôležité pre Pána a prečo by malo byť tou najdôležitejšou prioritou aj pre nás (1S 16:7).

Na základe toho, čo bolo prediskutované v predchádzajúcich lekciách o vodcovstve v 2. Manuáli, zvážte nasledovné:

- Do akej miery zapadáte do „profilu“ vedúceho v kontexte zakladania zborov, ako sa o tom píše v 2. lekcii o Vodcovstve „Profil vodcu“?
- Zrejme nikto nezapadá do tohto profilu úplne perfektne. Ako sa vyrovnávate ako vedúci s tými oblasťami, v ktorých nie ste obdarovaní?
- Konáte podľa biblických princípov vodcovstva, ako sú načrtnuté v 1. lekcii o Vodcovstve „Biblické princípy vodcovstva“?

B. Aký je vzťah vedúceho ku skupine:

Štýly vedenia sú rôzne od vedúceho k vedúcemu a od situácie k situácii. Obrázok 7.2 ilustruje päť štýlov vodcovstva, ktoré sú bežné. Štýl vedúceho môže byť v rozpätí od „orientovaného na vedúceho“ až po „orientovaný na skupinu“ podľa toho, do akej miery sa vedúci delí o riadenie so skupinou.

Mohlo by sa dohadovať, že sú chvíle a miesta pre každý z týchto piatich štýlov vodcovstva. Avšak štýl „orientovaný na vedúceho“ na konci škály by bol normálne vhodný len vtedy, keď skupine chýba zrelosť alebo znalosti, aby robila dobré rozhodnutia alebo snád' v krízových situáciách.

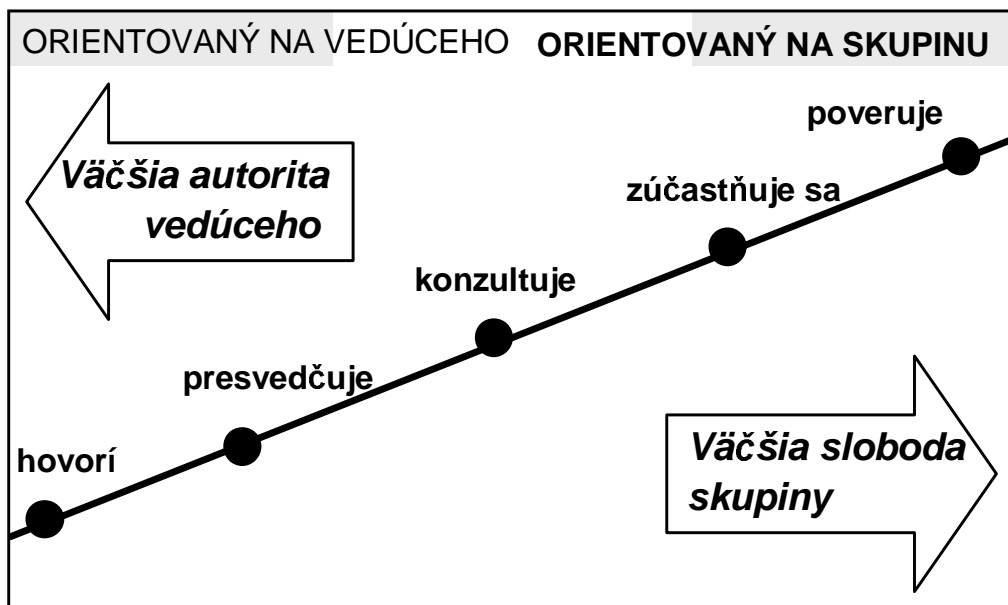
Vzhľadom na cieľ založenia zboru by mala byť významná miera zrelosti a duchovnosti na strane všetkých tých, ktorí slúžia a vedú prácu. Preto by mal vedúci skupiny, ktorá zakladá zbor, očakávať používanie najmä toho štýlu vedenia, ktorý je „orientovaný na skupinu“. Problémy vznikajú, keď je

vedúci zakladaného zboru spokojný jedine so štýlom „orientovaným na vedúceho“. V tom prípade má vedúci štyri možnosti. Môže:

- Naučiť sa, ako zmeniť svoj štýl
- Vzdať sa úlohy vedúceho
- Pracovať sám
- Frustrovať celú skupinu a brániť založeniu nového zboru

Keď sa pozriete na obrázok 7.2 a prečítate si diskusiu ku každému zo štýlov vedenia, vyhodnoťte svoj vlastný štýl, ktorý uprednostňujete. Hovoríme „preferujete“, pretože hoci väčšina vedúcich môže byť schopná používať viacero štýlov, majú tendenciu byť „doma“ v jednom z nich.

Obrázok 7.2 Päť bežných štýlov vedenia

1. **Hovorenie**

Vedúci identifikuje problémy, zvažuje možnosti, vyberá jedno riešenie a hovorí svojim nasledovníkom, čo majú robiť. Vedúci môže zväziť názory členov, ale členovia sa priamo nezúčastňujú na procese rozhodovania.

2. **Presvedčanie**

Vedúci robia rozhodnutia a pokúšajú sa presvedčiť členov skupiny, aby ich prijali. Vedúci, ktorý používa tento štýl, môže zdôrazňovať, že zväzil ciele organizácie a záujmy členov skupiny. Dokonca zdôrazňuje, aký úžitok budú mať členovia z toho, keď uskutočnia toto rozhodnutie.

3. **Konzultovanie**

Členovia skupiny majú od začiatku príležitosť ovplyvniť proces rozhodovania. Vedúci používajúci tento štýl predstavujú problémy a príslušné informácie o pozadí veci. Pozývajú skupinu, aby navrhla alternatívne kroky. Vedúci potom vyberú najslubnejšie riešenie.

4. **Zúčastňovanie**

Vedúci sa zúčastňujú na diskusii v podobnej miere ako ostatní členovia a vopred súhlasia s tým, že uskutočnia ktorékoľvek rozhodnutie, ktoré urobí skupina.

5. Poverovanie (delegovanie)

Vedúci definujú hranice, v ktorých sa majú riešiť problémy alebo naplňať úlohy. Potom sa obrátia na skupinu, aby vypracovala riešenia alebo realizovala úlohu.

Pamätajte na to, že žiaden z týchto piatich štýlov nie je vo svojej podstate dobrý alebo zlý. Napríklad armáda má veľké úspechy pri *hovorení* vojakom, čo majú robiť bez toho, aby sa o tom diskutovalo. Dokonca aj v situácii zakladania zboru môžu byť niektoré situácie, kedy je najlepšie a najjednoduchšie, ak vedúci urobí určité rozhodnutia bez konzultovania so skupinou. Zvyčajne sa to deje, keď je naliehavá potreba urobiť rozhodnutie *teraz!* Avšak vo všetkých iných situáciách, okrem extrémnych situácií, vedúci zakladaného zboru by mal konzultovať s tými, s ktorými pracuje. Dobrý vedúci potrebuje vedieť, kedy by bol každý z týchto štýlov vedenia vhodný a mal by rásť vo svojej schopnosti používať, keď je to nevyhnutné, aj iný štýl ako ten, ktorý je prirodzený jemu.

Vedúci zakladaného zboru by normálne mal konzultovať s tými, s ktorými pracuje.

C. Pochopenie úlohy vedúcim

Malo by byť zrejmé, že vedúci musí rozumieť úlohe, ktorá má byť dosiahnutá a musí vedieť, ako ju uskutočniť. Avšak vedúci sú často ustanovení čisto na základe svojej osobnosti alebo schopnostiach vedenia v minulosti, dokonca aj vtedy, ak úlohe hneď nerozumejú. Niektorí môžu byť dosť inteligentní, aby sa rýchlo zorientovali a boli úspešní, ale mnohí v tejto situácii zlyhajú. Je veľmi žiadúce, aby vedúci dôkladne porozumel danej úlohe.

Zakladanie zboru je príliš dôležitou úlohou na to, aby bola zverená vedúcim, ktorí jej nerozumejú alebo ktorí sa nechcú o nej učiť. V skutočnosti vedúci, ktorý sa neučí, bude zriedka viesť skupinu k úspešnému zavŕšeniu úlohy. Preto vedúci zakladaného zboru *musí* rozumieť procesu zakladania zboru a rásť vo svojich znalostiach. Úloha vedúceho je kľúčová. Ak má vedúci chybné predpoklady alebo názory, založenie zboru pravdepodobne nebude úspešné.

Nie je nevyhnutné, aby vedúci vedel *všetko* o zakladaní zboru. Ak by to tak malo byť, tak by nikdy žiaden zbor nebol založený – pre nedostatok vedúcich. V tom istom zmysle nie je dokonca ani nevyhnutné, aby vedúci vedel viac ako ktorýkoľvek člen skupiny. Snáď iný člen je „odborníkom na zakladanie zborov“, ale nie je práve schopným vedúcim. Najlepším riešením v tom prípade je, aby obdarovanejší vedúci prevzal vedenie skupiny, ale uistil sa, že prijme skupinový štýl vedenia, aby skupina mala úžitok zo skúseností člena/-ov, ktorí majú viac vedomostí.

Nie je nevyhnutné, aby vedúci vedel všetko o zakladaní zboru.

II. CHARAKTERISTIKA SKUPINY

Pod „skupinou“ rozumieme „kohokoľvek, koho vedúci vedie“. Vedúci nemusí mať pod kontrolou tento faktor. Môžete pracovať s ľuďmi, ktorých ste si nevybrali, ale Boh vás viedol dokopy. Či už ste si osobne vybrali členov skupiny alebo nie, môžete si zlepšiť svoje úspechy vo vedení a úspechy skupiny tým, že ste si vedomý podstaty skupiny.

Skupina, ktorá zakladá zbor, musí viesť zbožný život a musí byť schopná uskutočňovať základné funkcie, ako sú evanjelizácia, učeníctvo a budovanie vzťahov. Ak sú členovia schopní v týchto oblastiach, vaša úloha ako vedúceho bude jednoducho udržať ich zameranie na cieľ založenia zboru. Ak majú nedostatok v jednej alebo viacerých oblastiach, budete musieť nájsť spôsoby, ako rozvíjať ich zručnosti v týchto oblastiach. Preto starostlivé vyhodnocovanie skupiny bude veľmi prospešné a zvýši jej šance na založenie silného, rastúceho zboru. Je niekoľko oblastí, ktoré je potrebné zvážiť.

Ak má skupina nedostatok v niektorej oblasti, vedúci bude musieť rozvíjať ich zručnosti v týchto oblastiach.

A. Zručnosti a schopnosti členov skupiny

Pozrite sa na skupinu, s ktorou pracujete a zvážte nasledovné otázky.

- Koľko skúseností majú členovia skupiny v evanjelizácii a učeníctve, atď.? Potrebujete sa sústrediť na výchovu?
- V akých ohľadoch sú niektorí z nich pripravení na vyslanie do služby?
- Sú si členovia skupiny vedomí svojich duchovných darov?

Odpovede na tieto otázky ovplyvnia napredovanie skupiny. Nemôžete viesť skupinu tam, kam nie je pripravená ísť. Ak vašej skupine chýbajú zručnosti k službe, budete ich musieť vychovať.

B. Odovzdanie sa členov skupiny voči úlohe

Snáď v skupine, s ktorou pracujete, sú zruční ľudia. Niektorí už v minulosti založili nejaké zbory; iní sú skúsení evanjelizátori alebo vedúci bunkových skupiniek. Ale možno členovia vašej skupiny nie sú k dispozícii, kvôli iným záväzkom, ktoré majú.

- Koliduje pracovný rozvrh so stretnutiami kvôli službe a aktivitami služby?
- Rušia rodinné povinnosti zameranie členov skupiny?
- Myslia si členovia, že zakladaný zbor je životne dôležitý?

Snáď sú členovia skupiny odovzdaní zakladanému zboru, ale majú veľmi odlišné názory na to, aký druh zboru zakladajú. Môžu očakávať odlišné štýly služby alebo majú konfliktné vízie na štruktúru zboru. Ak váš tím nevypracoval jasný plán a stratégiu, tento problém pravdepodobne vznikne. Budete to mať ťažké pohnúť skupinu vpred, pokiaľ sa všetci nezhodnete na tom, kam smerujete.

C. Vzťahy medzi členmi

Vodcovstvo je zväčša záležitosť „ľudí“. Veľkou časťou služby je jednanie s druhými. Ak sú problémy vo vzťahoch medzi tými, s ktorými pracujete, bude to skôr alebo neskôr zasahovať do úloh. Vedúci potrebujú neustále sledovať vzťahy medzi členmi skupiny. Ak si skupina navzájom neverí, napredovanie môže byť zabrzdené. Ak členovia súperia kvôli uznaniu alebo postaveniu, pravá spolupráca nebude možná. Rôzne motivácie a skrytá agenda môžu podvedome prekážať cieľu.

Je tiež možné, že jeden alebo viac členov skupiny by mohlo mať vzťahové problémy s vedúcim. Toto často vznikne, keď štýly vedenia odporujú očakávaniam. Vedúci môže používať veľmi direktívny štýl v skupine, ktorá si cení slobodu. Tým spôsobuje, že sa členovia skupiny cítia podceňovaní. Alebo, v opačnom prípade, vedúci môže vyčkávať s rozhodnutiami v skupine, ktorá by uprednostnila silnejšie vedenie zo strany vedúceho, a tak sa cítia jej členovia zmätení alebo majú problém vedieť, čo robiť. Obojím problémom je potrebné sa venovať a mal by byť dosiahnutý uskutočniteľný kompromis.

Problémy často vzniknú, keď štýly vedenia odporujú očakávaniam skupiny.

Ako jednáte v medziľudských konfliktoch ako vedúci druhých? Skúsený vedúci ponúka nasledovnú radu:

Keď sa zdá, že veci je napätie medzi tými, ktorých viedem, alebo keď niekto prejaví „rozvratný“ zápal pre určitý bod alebo názor, pokúsím sa spýtať sám seba „Čo sa tu deje?“. Často sú pod povrchom zranenia, obavy alebo medziľudské záležitosti, ktoré vychádzajú na povrch nezvyčajným spôsobom. Možno som sa dotkol tohto človeka alebo snáď sa necíti byť skupinou ocenený. Tým, že strávim trochu viac času so zdanlivým „problémovým“ človekom, snáď tým, že mu dám šancu otvoriť sa, som často schopný uistiť ho o jeho hodnote a prijať mnou i skupinou. Často len toto stačí, aby sa zlepšilo porozumenie medzi nami.

III. PODSTATA ÚLOHY

Tretím faktorom vo vedení je úloha. Úloha je zmysel, kvôli ktorému skupina existuje. Je dôležité, aby bola úloha jasná v mysli každého člena. Zodpovednosť udržať pred nimi tento cieľ padá priamo na plecia vedúceho.

Je zodpovednosťou vedúceho, aby urobil úlohu jasnou.

Sú dva extrémny:

- 1) zlyhanie v tom, aby úloha zostala pred očami skupiny jasná a
- 2) prílišné zdôrazňovanie úlohy až k poškodeniu vzťahov v skupine.

Prvý extrém zapríčiňuje, že skupina sa zmieta v nepodstatných aktivitách alebo sa bude natoľko zaoberať starostlivosťou o skupinu, že zabudnú na stratených, ku ktorým ich Pán poslal. Druhý extrém vyústi v zranených vzťahoch a neschopnosti modelovať kresťanskú komunitu.

Vašou úlohou je zakladanie zborov saturáciou. Ako vedúci potrebujete neustále vyhodnocovať, či vaša skupina pri zakladaní zboru napreduje alebo nie. Váš prieskum vám pomôže pochopiť vašu konkrétnu situáciu a zamerať vaše úsilie na dôležité oblasti. Navyše k tomu, čo ste sa dozvedeli pri vašom prieskume, potrebujete zvážiť, ako nasledovné veci ovplyvňujú ťažkosti pri zakladaní zboru vo vašej cieľovej oblasti a prispôbiť tomu vaše očakávania.

Ako vedúci potrebujete neustále vyhodnocovať, či vaša skupina pri zakladaní zboru napreduje alebo nie.

- Zakladáte zbor medzi prijímajúcimi alebo odmietajúcimi ľuďmi?
- Ste vy alebo členovia vašej skupiny „outsideri“ alebo „cudzinci“ medzi týmito ľuďmi?
- Sú ekonomické skutočnosti, ktoré činia úsilie o založenie zboru obtiažnym?
- Máte dostatok informácií o vašom kontexte? Rozumiete vy a vaša skupina svojej úlohe?
- Máte jasný plán a stratégiu, ktorá berie do úvahy výsledky vášho prieskumu?
- Existujú nejaké duchovné vplyvy, ktorým je potrebné čeliť?
- Sú nejaké politické tlaky, ktoré ovplyvňujú situáciu?
- Máte zdroje potrebné na dokončenie úlohy?
- Akým spôsobom pripravil Boh vás a vašu skupinu na túto úlohu?
- Sú nejaké „otvorené dvere“, ktoré sa ukazujú ako efektívne pri práci a ktoré potrebujete plnšie využívať?
- Rastú ľudia, ktorých vaša skupina už zasiahla, a sú v učeníctve v Pánovi? Aké korekcie potrebujete urobiť vo svojej stratégii, aby ste im lepšie pomohli?

ZÁVER

Ako môžete vidieť, je mnoho faktorov, ktoré ovplyvňujú proces vedenia. Ako zakladateľ zboru potrebujete sledovať svoje vlastné schopnosti a zručnosti ako vedúceho, duchovne viesť a vychovávať svoju skupinu a sledovať rôzne stránky úlohy. Akčný plán na konci tejto lekcie vám pomôže urobiť inventúru vašich okolností.

OTÁZKY UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ktoré sú tri hlavné faktory, ktoré ovplyvňujú úspech vedenia?
- Aký je najtypickejší štýl svetského vedenia vo vašej krajine?
- Aký je najtypickejší štýl vedenia vo vašich zboroch?
- Ktorý štýl vedenia bol uplatňovaný tými kresťanskými vedúcimi, ktorí mali v minulosti na vás najpozitívnejší vplyv?

AKČNÝ PLÁN

Napište správu na rôzne faktory vo vašej situácii, v ktorej ste vedúcim a to tým, že odpoviete na nasledujúce otázky. Dajte túto správu svojmu mentorovi a prediskutujte ju s ním ešte pred ďalším tréningovým stretnutím.

1) Popíšte seba ako vedúceho

- Ktorý štýl vedenia používate najčastejšie?
- Ktoré obmedzenia na seba vidíte, že máte? Čo môžete urobiť, aby ste kompenzovali tieto obmedzenia?

2) Popíšte vašu skupinu

- Popíšte ich zručnosti a schopnosti.
- Aká je ich úroveň záväzku voči úlohe?
- Sú nejaké medziľudské konflikty, ktorým sa potrebujete venovať?

3) Popíšte vašu úlohu

- Zakladáte zbor medzi prijímajúcimi alebo odmietavými ľuďmi?
- Ste vy alebo členovia vašej skupiny „outsideri“ alebo „cudzinci“ medzi týmito skupinami?
- Sú ekonomické skutočnosti, ktoré činia úsilie o založenie zboru obtiažnym?
- Máte dostatok informácií o vašom kontexte? Rozumiete vy a vaša skupina svojej úlohe?
- Máte jasný plán a stratégiu, ktorá berie do úvahy výsledky vášho prieskumu?
- Existujú tu nejaké duchovné vplyvy, ktorým je potrebné čeliť?
- Sú nejaké politické tlaky, ktoré ovplyvňujú situáciu?
- Máte zdroje potrebné na dokončenie úlohy?
- Akým spôsobom pripravil Boh vás a vašu skupinu na túto úlohu?

4) Záver

- Ako výsledok toho, čo ste sa naučili, na čo sa potrebujete zamerať?
- Ktorý štýl vedenia by bol najefektívnejší vo vašej situácii a prečo?

ZDROJE

D'Souza, A., and Engel, J. F. "Leadership Styles, Being a Leader" in *Leadership: Making Human Strength Productive*. St. Davids, PA: The Center For Organizational Excellence, Eastern College, 1996. (Used by Permission)

VODCOVSTVO

8

LEKCIA

Štýly interakcie

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tohto workshopu je predstaviť štýly interakcie, dať vedúcemu istý rámec pre pochopenie toho, ako môže s ostatnými pracovať čo najefektívnejšie.

☞ Hlavné body

- Štýly interakcie nie sú to isté ako štýly vedenia, ale ovplyvňujú vedenie.
- Všetky štýly interakcie majú svoje silné i slabé stránky.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Poznať svoj štýl interakcie s druhými.
- Chápať, ako vznikajú konflikty kvôli rôznym štýlom interakcie.
- Určiť jeden spôsob, ako zlepšiť svoju efektivitu s druhými.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Táto lekcia je kombináciou lekcie a workshopu. Účastníci vyhodnotia svoj vlastný štýl interakcie použitím tabuľky na obrázku 8.1 (venujte tejto aktivite 15 minút). Vráťte sa k výsledkom vyhodnotenia, keď budete pracovať na vysvetľovaní každého druhu štýlu interakcie. Táto lekcia je najlepšia vtedy, keď účastníci s inštruktorom veľa diskutujú.

ÚVOD

Vedenie je sociálnym procesom. Vedúci jedná s ľuďmi a medziľudské vzťahy sú veľkou časťou efektivity. Vaša efektivita ako zakladateľa zboru je vo veľkej miere ovplyvnená vašou schopnosťou chápať a jednať s druhými ľuďmi. *Štýly interakcie* sa zameriavajú na medziľudské vzťahy, zatiaľ čo *štýly vedenia* sa zameriavajú na dosiahnutie určitej úlohy. Samozrejme, do istej miery sa prekrývajú a oboje je dôležité, aby ich vedúci bral do úvahy. V tejto lekcii sa pozrieme na niekoľko štýlov interakcie s druhými. Budete mať príležitosť objaviť svoje vlastné tendencie jednania s druhými. Nástroj vyhodnotenia v tejto lekcii bude užitočný aj pri pochopení druhých.

I. OBJAVTE SVOJ VLASTNÝ ŠTÝL INTERAKCIE

Boh nás všetkých stvoril ako rozdielných a povoláva nás k rôznym úlohám. To znamená, že **nikto nie je taký ako vy**. Keď očakávame od iných, že sa budú správať ako my, rozmýšľať ako my a vidieť veci tým spôsobom ako my, potom skončíme pri tom, že budujeme vzťahy len s takými ľuďmi, ktorí sú ako my. Keď zlyháme v tom, aby sme si vážili druhých, často sa dostaneme do konfliktu.

Keď objavíte svoj štýl interakcie, môžete maximalizovať svoje silné a minimalizovať slabé stránky. Potrebujeme sa na seba objektívne pozrieť, aby sme videli, ako pôsobíme druhých. Môžeme druhých uraziť a ani o tom nevieme. Môžeme sa cítiť neschopnými motivovať druhých a nevieme prečo. Nasledujúce odstavce obsahujú cvičenie, ktoré vám môže pomôcť objaviť váš štýl interakcie s druhými. Keď objavíte svoj štýl interakcie, môžete začať robiť zmeny, aby ste maximalizovali svoje silné a minimalizovali slabé stránky. Toto môže znížiť konflikty s druhými a pomôcť vám byť efektívnejšími.

A. Smernice pre vyhodnocovanie vášho štýlu interakcie

Obrázok 8.1 obsahuje štyri stĺpce s výroky. Odpovedajte na všetky výroky v tabuľke tým, že napíšete 0, 1, alebo 2 na voľnú čiaru, ktorá je pri každom výroku.

- 0 = Tento výrok vás nikdy nevystihuje.
- 1 = Tento výrok vás niekedy vystihuje.
- 2 = Tento výrok vás vystihuje veľmi dobre.

Obrázok 8.1 Vyhodnotenie vlastného štýlu interakcie

Stĺpec 1	Stĺpec 2	Stĺpec 3	Stĺpec 4
Pochopím celkový obraz skôr ako ostatní okolo mňa _____	Som človek, ktorý vytvára nadšenie v ľuďoch, ktorí sú okolo neho _____	Ľudia hovoria, že prejavujem trpezlivosť a pochopenie _____	Môže sa so mnou rátať, že splním úlohu, ktorá mi je daná _____
Som rád, keď sa veci udejú rýchlo _____	Najlepšie pracujem, keď ma druhí nekontrolujú _____	Ľudia hovoria, že je so mnou ľahké vychádzať _____	Jedna z mojich najsilnejších stránok je to, že venujem pozornosť detailom _____
V detailoch nie som veľmi dobrý _____	Často uprednostním ľudí pred programami _____	Som dobrý poslucháč _____	Ak práca stojí za to, aby bola urobená, stojí za to, aby bola urobená veľmi dobre. _____
Často spochybňujem status quo _____	Manažment času je pre mňa náročná vec _____	Ľudia sú pre mňa práve tak dôležití ako program služby _____	Potrebujem presne vedieť, čo sa odo mňa očakáva _____
Keď je to nevyhnutné, prevezmem riadenie, aby sa veci uskutočnili _____	Ľudia sú radi v mojej spoločnosti _____	Najlepšie pracujem v situáciách, kde ľudia pracujú spolu v harmónii _____	Nechcem robiť rozhodnutia, pokiaľ nemám všetky fakty _____
Niekedy je pre mňa ťažké byť dobrým tímovým hráčom _____	Zvyknem to brať osobne, ak so mnou ľudia nesúhlasia _____	Najefektívnejší som vtedy, ak je moja pracovná situácia stabilná a bezpečná _____	Mám ťažkosti pri vyjadrovaní svojich pocitov _____
Niektorí ľudia hovoria, že nie som veľmi dobrý poslucháč _____	Nie som veľmi dobrý pri práci s faktami a detailmi _____	Najlepšie pracujem, keď mi ľudia dajú vedieť, že som uznávaný _____	Som opatrný človek, ktorý sa zdráha riskovať _____
Často sa začnem nudiť, keď sa moja služba stane rutinnou _____	Je pre mňa ľahké vyjadrovať svoje myšlienky a pocity _____	Príliš veľa zmien ma ohrozuje _____	Fungujem dobre, keď sú známe smernice a zásady _____
Frustruje ma, keď ostatní ľudia odporujú mojim myšlienkam _____	Najlepšie robím, keď vnímam, že ostatní ma skutočne majú radi _____	Môj nadriadený môže počítať s mojou lojalnosťou _____	Som kritický, keď moje výkony nedosahujú štandard _____
Výzvy a zmeny sú pre mňa vítané—čím viac, tým lepšie _____	Som efektívny pri motivovaní druhých, aby pracovali spolu _____	Robím všetko pre to, aby som naplnil potreby tých, ktorí sú mi blízki _____	Ľudia sa často pozastavujú nad tým, čo si myslím _____
Súčet pre stĺpec 1: _____	Súčet pre stĺpec 2: _____	Súčet pre stĺpec 3: _____	Súčet pre stĺpec 4: _____

B. Skóre

Po skončení sčítajte svoje odpovede v každom stĺpci a napíšte súčet na čiaru pod každým stĺpcom. Vracajte sa k týmto číslam, keď budete pokračovať v práci na zvyšku tejto lekcie.

C. Interpretácia výsledkov

Sú štyri základné štýly interakcie. Štyri stĺpce na obrázku 8.1 reprezentujú tieto štyri štýly. Znova, tieto štýly interakcie sa odlišujú od „štýlov vedenia“, ktoré boli predstavené v predchádzajúcej lekcii, pretože sa týkajú každého, či už je niekto vedúci alebo nie.

Teraz môžete určiť svoj bežný štýl interakcie tým, že vyplníte súčty z obrázku 7.1 do priestoru vedľa „súčet pre stĺpec...“ v tabuľke 8.2 nižšie. Potom nájdite najvyššie číslo a napíšte „1“ vedľa neho do priestoru pod „poradie.“ Potom označte váš druhý najvyšší štýl ako „2“, váš tretí najvyšší ako „3“ a najnižší ako „4“.

Tabuľka 8.2 Váš štýl

Súčty z obrázku 8.1	Štýl	Poradie
Súčet zo stĺpca 1:	ČINITEĽ	
Súčet zo stĺpca 2:	MOTIVÁTOR	
Súčet zo stĺpca 3:	TÍMOVÝ HRÁČ	
Súčet zo stĺpca 4:	MYSLITEĽ	

Teraz viete, ktorý z týchto štyroch štýlov je najsilnejší a ktorý najslabší. Ste pripravený pozrieť sa, čo ktorý z nich znamená, na ich rôzne silné a slabé stránky a čo môžete spraviť, aby ste zlepšili svoju interakciu.

II. ŠTYRI ŠTÝLY INTERAKCIE

Ani jeden z týchto štyroch štýlov nie je lepší ako ostatné. Každý z nich má svoje silné i slabé stránky. Boh používa vo svojom kráľovstve všetky druhy osobnosti.

A. Činiteľ

„Sú iniciatívni a idú až po hranicu, kde spôsobujú zmenu, aby bola služba efektívnejšia.“

Činitelia majú tendenciu byť zdatnými ľuďmi, schopní prijať výzvy a riešiť problémy rýchlym a efektívnym spôsobom. Sú to ľudia činu a môžu byť závislí na tom, aby sa veci urobili. Činitelia sa neboja riskovať; niekedy si vezmú priveľa práce a môžu sa javiť ako netrpezliví, keď nevidno zjavný pokrok.

Príklad: Pavol (F 4:13)

<p>Túži po situáciách, ktoré umožňujú: slobodu, autoritu, rôznosť, ťažké úlohy, príležitosť pre ďalší vývoj, podporujú individualitu</p> <p>Tí, ktorí sú podobní, vás môžu vidieť ako: presvedčivého, nezávislého, zdatného, praktického, rozhodného</p>	<p>Reagujú najlepšie na tých, čo : Poskytujú priame odpovede, držia sa veci, zdôrazňujú logiku, vytvárajú tlak</p> <p>Tí, čo sú odlišní, vás môžu vidieť ako: drsného, nátlakového, dominantného, tvrdého, obtiažneho</p>
--	---

ČO ROBIŤ

- Učte sa počúvať, buďte trpezliví
- Menej riadte
- Rozvíjajte väčší záujem o ľudí
- Buďte flexibilnejší a viac ľudí podporujte
- Vysvetľujte, prečo sú veci tak, ako sú

B. Motivátor

„Motivuje a ovplyvňuje ostatných, aby pracovali spolu na dosiahnutí dôležitých výsledkov.“

Motivátori sú optimistickí a entuziastickí ľudia, ktorí sú veľmi dobrí pri jednaní s druhými. Často sú veľmi presvedčiví a vedú vysvetliť myšlienky a možnosti takým spôsobom, ktorý inšpiruje ostatných k tomu, aby sa zapojili. Ich tendenciou je nadchnúť sa novými vecami, čo im môže sťažiť pokračovanie v niektorých úlohách.

Príklad: Peter (Mt 14:28,16:16)

Túži po situáciách, ktoré umožňujú: Prestíž, priateľské vzťahy, slobodu od kontroly a detailov, príležitosť motivovať a pomáhať druhým, slobodné vyjadrovanie myšlienok	Reagujú najlepšie na tých, čo: Sú priateľskí a demokratickí, poskytujú uznanie a prijímanie, hľadajú sociálne zapojenie sa
Tí, ktorí sú podobní, vás môžu vidieť ako: Stimulujúceho, entuziastického, vzrušujúceho, otvoreného, navonok príjemného	Tí, čo sú odlišní, vás môžu vidieť ako: popudlivého, sebeckého, výbušného, manipulatívneho, mnohovravného

ČO ROBIŤ

- Buďte menej impulzívnym – prehodnocujte svoje myšlienky
- Orientujte sa viac na výsledok
- Kontrolujte svoje činy a emócie
- Zamerajte sa viac na detaily/fakty
- Spomaľte, počúvajte, nehovorte tak veľa

C. Tímový hráč

„Ochotne spolupracuje s ostatnými, aby boli vízia a plány uskutočnené “

Tímoví hráči podporujú, sú lojálni, majú silný zmysel pre potreby druhých. Dá sa na nich spoľahnúť, že uskutočnia úlohy ako boli zadané ich vedúcimi a neurazia tých, voči ktorým sú odozdaní. Tímoví hráči nemusia dobre pracovať sami, keďže im niekedy chýba osobná iniciatíva.

Príklad: Barnabáš (Sk 15:37-39)

Túži po situáciách, ktoré umožňujú: Individuálnu špecializáciu, skupinovú identitu, dané vzorce práce, bezpečie, jasné ciele a popis práce	Reagujú najlepšie na tých, čo: Slúžia ako priatelia, dávajú čas na prispôsobenie sa zmene, poskytujú slobodu pracovať svojim vlastným tempom, poskytujú podporu
Tí, ktorí sú podobní, vás môžu vidieť ako: Podporujúceho, ochotného, spoľahlivého, dôveryhodného, príjemného	Tí, čo sú odlišní, vás môžu vidieť ako: konformného, nemotorného, závislého, pomalého, rezervovaného

ČO ROBIŤ

- Menej sa zaoberajte tým, čo si myslia druhí
- Buďte priamejší
- Viac sa zameriavajte na samotnú úlohu
- Čelte konfrontácii a buďte rozhodnejší
- Učte sa povedať „nie“
- Urobte viac pre to, aby ste iniciovali akciu

D. Mysliteľ

„Motivovaný aby uskutočňoval vízie a plány na výbornej úrovni a s pozornosťou voči detailom“

Myslitelia sú svedomití, systematickí ľudia, ktorí majú veľkú vnímavosť voči detailom. Dá sa na nich spoľahnúť, že budú pokračovať v projekte, ktorý sa ostatným zdá príliš zložitý. Myslitelia sú vyzývaní neočakávanými zmenami a majú tendenciu stať sa strnulými, keď čelia nejednoznačnosti.

Príklad: Lukáš (Luke 1:1-4)

Túži po situáciách, ktoré umožňujú: Špecializáciu, presnosť, plánovanie, bezpečie, stabilitu, obmedzené riziko zlyhania	Reagujú najlepšie na tých, čo: Poskytujú uistenie, udržujú podpornú atmosféru, špecifikujú metódy a štandardy
Tí, ktorí sú podobní, vás môžu vidieť ako: Dôkladného, vytrvalého, poriadneho, seriózneho, usilovného	Tí, čo sú odlišní, vás môžu vidieť ako: kritického, úzkoprseho, priberčivého, nerozhodného, moralistického

ČO ROBIŤ

- Zamerajte sa na robenie správnych vecí – nielen na robenie vecí správnym spôsobom
- Reagujte rýchlejšie
- Začnite dôverovať svojej intuícii a buďte menej orientovaný na fakty
- Buďte ochotnejší riskovať
- Buďte otvorenejší a flexibilnejší
- Nebojte sa rozvíjať vzťahy

Vystihujú vás výsledky? Možno sa budete chcieť podeliť o svoje výsledky s manželkou (manželom) alebo s niekým, kto vás dobre pozná, aby ste videli, či môžu tieto výsledky potvrdiť. Pamätajte na to, že tieto štýly nezodpovedajú ľuďom perfektne. Môžete zistiť, že nezapadáte presne do žiadneho z týchto štyroch štýlov. Pre väčšinu ľudí platí, že dve skupiny, v ktorých mali najvyššie skóre, osvetlia ich štýl.

Venujte čas tomu, aby ste sa s ostatnými účastníkmi podelili o to, čo ste sa doteraz o sebe naučili. V malých skupinkách odpovedajte na nasledujúce otázky:

- Ako vyzerá pracovné prostredie, ktoré preferujete?
- Na akých ľuďoch najlepšie reagujete?
- Popíšte svoje skutočné pracovné prostredie. Nakoľko sa podobá alebo nepodobá na to, aké preferujete?
- Máte ťažkosti ovplyvňovať tých o, ktorých máte podozrenie, že ich štýl je odlišný od vášho vlastného?
- Čo také ste sa o sebe dozvedeli, čo ste si predtým neuvedomovali?
- Aké kroky môžete urobiť, aby ste boli efektívnejší pri ľuďoch, ktorí sú okolo vás? Potrebujete byť priamejší? Potrebujete viac počúvať? Potrebujete byť otvorenejší, spoločenskejší?

ZÁVER

Čo môžete teraz urobiť, keď viete pár vecí o sebe, aby ste boli efektívnejší pri druhých? Ako už bolo povedané, každý z týchto štýlov má svoje jedinečné silné i slabé stránky. Budete chcieť využiť svoje silné stránky a učiť sa rásť skrze slabosti.

OTZÁKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

Pre každú zo štyroch skupín ľudí opíšte silné a slabé stránky v zmysle procesu zakladania zboru.

- Ako pristupujú činitelia k úlohe založenia zboru? Aké sú ich silné a slabé stránky?
- Ako pristupujú motivátori k úlohe založenia zboru? Aké sú ich silné a slabé stránky?
- Ako pristupujú tímoví hráči k úlohe založenia zboru? Aké sú ich silné a slabé stránky?
- Ako pristupujú myslitelia k úlohe založenia zboru? Aké sú ich silné a slabé stránky?

AKČNÝ PLÁN

- Aby ste lepšie pochopili tieto štyri kategórie, vyberte si päť ľudí, ktorých poznáte z vášho okruhu priateľov a ticho ich pozorujte v rôznych situáciách a diskrétno zaznamenávajte ich činy alebo výroky, ktoré potvrdzujú ich štýl interakcie.
- Zvážte „akčné kroky“, ktoré potvrdzujú každý zo štýlov. Určte dva, na ktorých budete vedome pracovať predtým, než bude ďalšie tréningové stretnutie. Podelte sa o to so svojim mentorom a poproste ho, aby vám dal spätnú väzbu k tomu, ako sa vám darí.

ZDROJE

Engel, James F., Jane Overstreet, and Terry Sparks. *Leadership: Making Human Strength Productive*. St. Davids, PA: The Center For Organizational Excellence, Eastern College, 1996. (Used by Permission)

VODCOVSTVO

9

LEKCIA

Aké sú potreby vedenia

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je pomôcť účastníkovi vidieť, koľko a akých vedúcich je potrebných pre miestne zbory a pre celé telo Kristovo (Cirkev) v jeho národe.

☞ Hlavné body

- Úloha zakladania zborov saturáciou vyžaduje rozmanitosť vedúcich.
- Každý veriaci by mal byť vychovávaný k vedeniu, hoci nie všetci v ňom budú vynikať.
- Čím je nižšia úroveň vedenia, tým viac vedúcich je potrebných.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní obsahu tejto lekcie by každý účastník mal...

- Poznať štyri úrovne vedenia, ktoré sú popísané v tejto lekcii.
- Byť schopný stanoviť potreby, ktoré si vyžaduje vedenie v jeho službe.

ÚVOD

Bez vodcov nebude zajtrajška; bude len opakovanie dneška.

Cirkev potrebuje vedenie. Pravdepodobne by sme všetci súhlasili s týmto prehlásením. Vyzvoláva však aj množstvo ďalších dôležitých otázok. Akí vedúci sú potrební? Kto by mal byť kandidátom na výchovu k vodcovstvu? Kde by mali byť vedúci zboru vychovávaní? Ako by mali byť vychovávaní? Kto by ich mal vychovávať? Aké úlohy by mali prevziať v zborovom živote? Dwight Smith, vedúci misie povedal, že „Bez vodcov nebude zajtrajška; bude len opakovanie dneška“.

Keď sú takéto otázky ohľadom vedenia v cirkvi predmetom diskusie, vyskytujú sa zvyčajne dva falošné predpoklady. Prvá domnienka je, že vedúci môžu byť vychovávaní v špeciálnych programoch (Biblická škola, seminár), a potom byť vyslaní do práce v miestnych zboroch. Druhá domnienka je, že vedenie znamená „pastori“. Tieto domnienky len obmedzujú možnosti, ktoré sú k dispozícii na naplnenie potrieb vedenia. Táto lekcia sa pokúsi poskytnúť lepšie pochopenie skutočných potrieb vedenia v Cirkvi.

I. AKÝCH VEDÚCICH POTREBUJE CIRKEV?

Úzke chápanie cirkevného vedenia ako len pastora, hoci je bežné, ignoruje skutočnosť, že mnoho iných vedúcich je v Cirkvi potrebných, ak máme naplniť Veľké poverenie. Nie je to ani vôľa Pánova, aby pastori sami uskutočňovali službu Cirkvi. Rozoznávame prinajmenšom štyri úrovne cirkevného vedenia. Použijúc tieto úrovne, popíšeme úlohy vedúcich spolu s rôznymi druhmi výchovných programov, ktoré sú potrebné na ich prípravu k službe.

Je potrebných mnoho ďalších vedúcich popri pastoroch, ak má Cirkev naplniť Veľké poverenie.

Skôr ako určíme, akých vedúcich Cirkev potrebuje, musíme pamätať na našu definíciu vedenia, ktorá bola uvedená v predošlých lekciiach. Vedenie je *vplyv*. Musíme byť opatrní, aby sme neupadli do pasce, že si budeme myslieť, že vedenie je viac formálnym postavením ako vplyvom. Použijúc túto definíciu, môžeme teraz myslieť na vedúcich zboru ako na ľudí, ktorí sú schopní ovplyvňovať ostatných tak, aby duchovne rástli a zasiahli množstvo stratených. Zrejme je, že Cirkev potrebuje obrovské množstvo takýchto vedúcich. V skutočnosti, *väčšina*, ak nie všetci kresťania, by mali byť schopní plniť tieto úlohy.

Tento nový spôsob nazerania na vedúcich v Cirkvi ukazuje dôležitosť výchovy nielen „niekoľkých vybraných“ vedúcich, ale oveľa širšej výchovy veriacich vo všeobecnosti. Nie všetci budú schopní tej istej úrovne vedenia. Niektorí majú prirodzenejšie schopnosti viesť alebo sú duchovne obdarovaní pre tieto úlohy. Títo môžu viesť veľmi veľké zbory alebo skupiny zborov. Iní budú viesť menej senzačným spôsobom ako napríklad v malej skupinke. Štyri úrovne vedenia sú:

**Je dôležité
k vodcovstvu
vychovávať veriacich
vo všeobecnosti
a nevyberať si len
vybrať niektorých.**

A. Vedúci malých alebo bunkových skupiniek – praktici

Títo vedúci majú menej formálnu úlohu vedenia, ako majú vedúci zborov alebo pastori, ale je to jedna z najdôležitejších pozícií. Títo vedúci majú najpriamejší kontakt so stratenými a rovnako aj s novými i zrelými veriacimi. Oni sú v mnohom ohľade „frontovou líniou“. „Vyššie“ úrovne vedenia skutočne sú len ako pomoc pri výchove, mobilizovaní a videní budúcnosti tejto skupiny, aby udržiavali v činnosti väčšinu práce zakladania zboru. Zatiaľ čo takýto vedúci by mal byť kresťan, ktorý rastie, nezdá sa, že by boli pre túto úroveň vedúcich rovnako prísne smernice, ako sú pre starších (zboru). Toto je dobré miesto, aby boli v službe využiti aj menej zrelí veriaci. Bude to pre nich naplňajúca skúsenosť, a ako budú dozrievať a bude sa im dariť, môže im byť daná ďalšia zodpovednosť. Veľká časť skutočnej služby ranej cirkvi sa diala v malých skupinách s takýmto vedením (Sk 2:46-47).

B. Miestni vedúci cirkvi – vstrojovatelia

Miestni vedúci cirkvi majú zodpovednosť pripravovať celý miestny zbor do služby a viesť ho v tejto úlohe. Nikdy nebolo zámerom, aby robili dielo služby sami. Skôr je ich úloha príliš dôležitá na to, aby trávili čas „prestieraním stolov“. Vedúci v tejto kategórii by mohli byť nazvaní ako bratia, starší, diakoni, pastori alebo nejako inak, podľa konkrétnej cirkvi, ku ktorej patria. Môže tam byť len jeden alebo viacerí podľa toho, aký veľký je zbor. Majú pred Pánom úžasnú zodpovednosť a mali by byť starostlivo vybraní. Len o tých by sa malo uvažovať pre túto úroveň vedenia, ktorých charakter a zbožný život bol osvedčený.

C. Regionálni vedúci cirkvi – mobilizátori

Kým človek dorastie na túto úroveň vedenia, mal by stráviť väčšinu svojho času motivovaním druhých, aby konali dielo služby. Týmto spôsobom môžu znásobovať svoje úsilie a dosiahnuť maximálny účinok cez svoju skúsenosť. Tí, ktorí sú na tejto úrovni, by mohli byť nazvaní ako dozorcovia, biskupi, presbyteri alebo mnohými inými titulmi. Pomenovanie nie je natoľko dôležité ako úloha, ktorú zastávajú. Na tejto úrovni je snáď najväčšia náchylnosť k hriechu pýchy, a preto musia byť starostlivo vybraní.

D. Národní vedúci cirkvi – vizionári

Národní vedúci sú tí, ktorí sú schopní pomáhať druhým vidieť, čo by mohlo byť. Trávia svoj čas tým, že objasňujú cieľ našich aktivít pre nás ostatných. Zatiaľ čo *mobilizátori* udržiavajú mechanizmus hnutia v chode, *vizionári* nás vedú smerom k cieľu, aby sme prinášali evanjelium každému národu. Jednota a spolupráca medzi veriacimi je kľúčom k naplneniu Veľkého poverenia. Ježiš sa modlil, aby jednota veriacich bola svedectvom, ktoré by dokázalo svetu, že On bol poslaný Otcom a že nás miluje (J 17:23). A predsa udržiavať túto jednotu bez kompromisov s pravdou evanjelia je obrovskou úlohou. Len niekoľko vedúcich má múdrosť, aby boli schopní byť národnými vedúcimi cirkvi.

**Len niekoľko vedúcich
má múdrosť, aby boli
schopní byť
národnými vedúcimi
cirkvi.**

Malo by sa poznamenať, že jestvuje prirodzené a primerané stieranie hraníc medzi úlohami týchto štyroch úrovni vedenia. Tieto kategórie predstavujú *primárne* funkcie každej úrovne vedenia. V skutočnosti každá zo štyroch úrovni by mala v menšej miere naplňovať ostatné úlohy. Napríklad, pastor by mal aj vidieť dopredu. Vedúci malej skupinky by mal vstrojovať. Národní vedúci by mal mobilizovať atď. Mali by však tráviť väčšinu svojho času a byť najobdarovanejší v tých oblastiach, ktoré zodpovedajú ich úrovni vedenia.

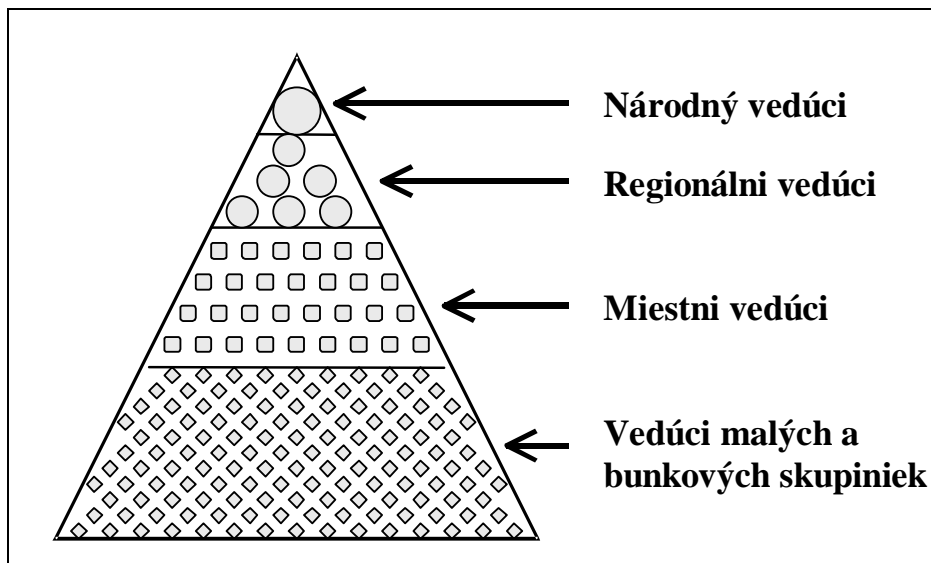
Sú rôzne spôsoby triedenia úrovni vedenia, ale pre naše ciele budeme používať tieto štyri. A hoci tieto tréningové manuály sa zameriavajú na prvé dve úrovne, to neznamená, že zvyšné dve nie sú dôležité. Naopak, regionálni a národní vedúci zvyčajne začínajú svoju službu na prvých dvoch úrovniach a je im daná väčšia zodpovednosť, keď sú ich schopnosti ocenené.

Treba tiež poznamenať, že množstvo (rôznych) ľudí je potrebných, aby boli naplnené tieto úlohy vo vedení. Aby vzniklo hnutie zakladania zborov, je potrebné motivovať a viesť mnoho rôznych skupín. Hoci budú potrební kvalifikovaní muži na mnohých pozíciách, aj ženy budú potrebné – vedúce a mládežnícke vedúce. V niektorých prípadoch môžu byť slobodní muži a ženy schopnejší venovať čas a energiu potrebnú k tomu, aby sa hnutie rozšírilo. Toto bol prípad v Novom zákone, kde Pán veľkým spôsobom použil apoštola Pavla ako slobodného muža.

II. KOĽKO VEDÚCICH POTREBUJE CIRKEV?

Potreby vedenia v cirkvi môžu byť najlepšie ilustrované pyramídou na obrázku 9.1. Tento obrázok znázorňuje skutočnosť, že oveľa viac vedúcich je potrebných v dolnej časti pyramídy ako na jej vrchole. Toto je kvôli rastúcemu počtu skupín, ktoré je potrebné viesť, ako ideme pyramídou smerom nadol. Je relatívne malý počet národných cirkví, ale každá z nich môže mať mnoho regiónov. Každá regionálna cirkev môže pozostávať z veľkého počtu miestnych zborov. Každý zdravý miestny zbor bude mať mnoho malých skupiniek a/alebo bunkových skupiniek, ktoré sa spolu stretávajú na budovanie, k modlitbe, uctievaniu, evanjelizácii a iným aktivitám a potrebám.

Obrázok 9.1 Pyramída úrovni vedenia cirkvi

Keď sa pýtame „Koľko vedúcich potrebujeme?“ odpoveďou je „Toľko, koľko len sme schopní vychovať!“ Keď zvažíme všetky úrovne vedenia, vidíme, že potreba je obrovská a rastie s tým, ako sú ľudia získavaní pre Pána, ako sú formované malé skupinky a sú zakladané nové miestne zbory. Toto vedie k ďalšej logickej otázke.

A. „Stôl s pieskom“

Služba stojí a padá so svojim vedením. To znamená, že skôr ako zbor môže prijať nových členov, musí rozšíriť svoju základňu vedúcich. Ako analógiu môžeme použiť sypanie piesku na stôl. Môžete mať na stole len takú hromadu piesku, pokiaľ nie je pokrytý. Keď už nie je na stole viac miesta, potom je stôl pokrytý pieskom a piesok získa podobu pyramídy, pričom všetok piesok navyše bude padať zo stola dole. Ak chcete pridať viac piesku a vybudovať väčšiu pyramídu, musíte rozšíriť základňu stola.

Pointa pyramidového princípu je jednoduchá. Ak chcete rásť, musíte začať rozširovaním základne. Potenciálnych vedúcich môžete nájsť priamo vo vašich bunkových skupinkách a zboroch. Jednoducho je len potrebné, aby boli rozpoznaní a vychovávaní. Vychovávajú vedúcich a váš zbor bude schopný rásť v zdraví i počte. Ak váš zbor nerastie, potom je veľmi pravdepodobné, že na určitej úrovni nemá dostatok vedúcich. Napríklad, má váš zbor dostatok vedúcich malých skupiniek? Ak nie, snáď sa potrebujete sústrediť na rozvíjanie vodcovstva tak, aby váš zbor mohol byť efektívnejší pri získavaní druhých pre Krista.

Potenciálnych vedúcich môžete nájsť priamo vo vašich bunkových skupinkách a zboroch. Jednoducho je len potrebné, aby boli rozpoznaní a vychovávaní.

B. „Jetrov princíp“

Sekulárni experti na vodcovstvo hovoria, že pre efektívnu akciu skupiny, či už vo vojenskej, obchodnej alebo sociálnej oblasti musí byť 10-15% skupiny v postavení vedúceho. Toto percento zaisťuje, že skupina má primeranú komunikáciu, riadenie a interakciu tak, aby mohli niečo dosiahnuť. Inými slovami, na každých sedem až desať ľudí by mal byť jeden vedúci, ktorý ich vedie.

Neprekvapuje nás, že Boh nám poskytol biblický príklad „koeficient vedenia“ tisíce rokov predtým, ako sekulárni odborníci urobili svoje objavy. V 2.Mojžišovej 18 bol Mojžiš vyčerpaný z vedenia ľudu Izraela. Jeho svokor Jetro to videl a navrhol lepší spôsob ako viesť ľudí. Tento príklad, ktorý budeme volať „Jetrov princíp“, stále platí. Poradil Mojžišovi, aby ustanovil vedúcich nad tisíckami, stovkami, päťdesiatimi a desiatimi. Koľko je to vedúcich? Sčítajme vedúcich pre skupinu 1000 ľudí:

Tabuľka 9.2

Na každých 1000 ľudí	Druh vedúceho	Potrebný počet
1000 ÷	1000 =	1
1000 ÷	100 =	10
1000 ÷	50 =	20
1000 ÷	10 =	100
Celkový počet vedúcich potrebný na 1000		131

Z tabuľky 9.2 môžete vidieť, že podľa „Jetrovho princípu“ by malo byť 131 vedúcich na každých 1000 ľudí, ktorí sú vedení. Ak toto určíme ako percento, 131 z 1000 je 13.1%. Tento počet sa veľmi presne zhoduje so sekulárnymi 10-15%. Tu je pre vás jednoduchý test. Vo vašom súčasnom alebo zakladanom zbore by malo byť 10-15% ľudí vedúcimi. Vynásobte počet ľudí, ktorých máte 0.15 (alebo 15%), aby ste videli, ako na tom ste:

Celkový počet ľudí v mojom zbore: _____

Násobené 15%: X 0.15

Počet vedúcich, ktorých by ste mali mať: _____

Počet, ktorý teraz skutočne máte: _____

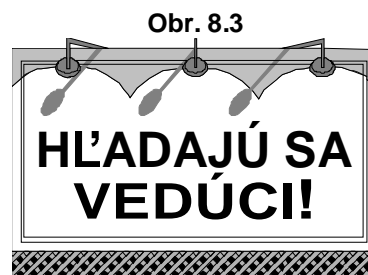
Ako ste na tom? Blahoželáme, ak máte dokonca viac ako 15%. Ak máte menej, je dôležité, aby ste začali pracovať na budovaní vedúcich.

III. KDE NÁJDEME TÝCHTO VEDÚCICH?

Pán nám nikdy nedáva splniť úlohu, pokiaľ nevie, že je to možné. Túto zdanlivo nemožnú úlohu môžeme dosiahnuť, ak dbáme na Jeho pokyny a niektoré základné princípy Písma, ktoré sa týkajú výchovy vedúcich.

V Matúšovi 25:14-30 Ježiš povedal podobenstvo o troch sluchoch. Zatiaľ čo toto podobenstvo má špecifický zmysel, verše 21 a 23 opakujú povšimnutiahodnú frázu „nad málom si bol verný, nad mnohom ťa ustanovím.“ Tento koncept je rozumný a zdá sa, že vysvetľuje, ako môžeme nájsť vedúcich, ktorých potrebujeme. Mali by sme hľadať tých, ktorí sú verní v „menších úlohách vedenia a dať im väčšie zodpovednosti. Už sme to videli, keď sme pozerali na úrovne vedenia. Úspech (a vernosť) na nižších úrovniach boli vždy požiadavkami pre vyššie úlohy.

Preto táto rastúca potreba kresťanských vedúcich v Cirkvi bude musieť byť naplnená tým, že činíme učeníkmi nových veriacich a vychovávame ich k vodcovstvu. Tu by sme mali hľadať vedúcich a tu by sme mali začať vychovávať. Toto nemá naznačovať, že novoobrátení sú ihneď pripravení slúžiť ako vedúci zboru. Nie sú, a Biblia varuje pred urýchľovaním tohto procesu (1Tim 3:6). Avšak skutočnosť, že nemôžu ihneď *slúžiť* ako vedúci neodstraňuje našu zodpovednosť, aby sme ich začali vychovávať pre možnú *budúcu* službu. Mali by sme sa ihneď zamerať na rozvíjanie vernosti, zbožného charakteru a postoja služobníka. Keď sa muži a ženy preukážu ako verní, mala by im byť daná rovnako väčšia zodpovednosť a dôkladnejší tréning.

ZÁVER

Teraz je čas, aby sme zobrali vážnejšie výchovu viacerých vedúcich na viacerých úrovniach. Budúci rast a zdravie cirkvi od toho závisí. Nemôžeme predpokladať, že tí správni vedúci prídu z výchovných inštitúcií práve vo chvíli, keď ich budeme potrebovať. Miestni vedúci zboru potrebujú v tomto prevziať iniciatívu.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Koľko ľudí vo vašom zbore funguje na niektorej úrovni ako vedúci?
- Aká je najväčšia potreba vo vedení vo vašej službe v tomto období?
- Čo môžete urobiť v zbore, ktorý zakladáte, aby ste vychovali vedúcich malých a bunkových skupiniek?
- Kto sú vedúci vo vašom regióne? Kde a ako boli vychovaní?

AKČNÝ PLÁN

Študujte výchovné programy a potreby vedenia vo vašej oblasti. Aký tréning je k dispozícii pre každú úroveň vedenia? Ako môžete ťažiť z týchto zdrojov v zbore, ktorý zakladáte? Podel'te sa s výsledkami vašej štúdie so svojím mentorom.

ZDROJE

Womack, David A. *The Pyramid Principle*. Minneapolis, MN: Bethany Fellowship, 1977.

VODCOVSTVO
10
LEKCIA

Výcvik nových vodcov

<p>Cieľ lekcie</p> <p>Cieľom tejto lekcie je zdôrazniť zodpovednosť zakladateľov zborov za znásobovanie seba cez výchovu ďalších vedúcich. Nestačí len delegovať zodpovednosť; vedenie musí byť znásobované. Táto lekcia popisuje jednoduchú metódu výchovy priamo pri práci, ktorá môže vyústiť v znásobovaní vedúcich.</p>
<p>Hlavné body</p> <p>Mojžiš, Ježiš, a Pavol, všetci predvádzali výchovu nových vedúcich. Výchova by mala brať do úvahy rovnako potreby služby a potreby nového vedúceho. Vedúci by mal postupne zapájať a vyslať toho, koho vychováva.</p>
<p>Požadované výsledky</p> <p>Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal....</p> <p>Vedieť, ako boli vychovávaní vodcovia v Biblii.</p> <p>Poznať a používať 5 krokový postup na výchovu nového vedúceho v novej úlohe.</p> <p>Byť odovzdaní znásobovaniu seba cez rozvíjanie ďalších vedúcich.</p>
<p>Príloha</p> <p>10A Vlastnosti, ktoré je potrebné podporovať u nového vodcu</p>

ÚVOD

Rozvoj vedenia je jeden z najdôležitejších aspektov zakladania zborov a rastu cirkvi. Bez rozvoja vedúcich zostávajú členovia cirkvi navždy závislí na zakladateľovi zboru a jeho tíme. Rastúce cirkvi majú zvyčajne program, formálny alebo neformálny, v ktorom sú vedúci vychovávaní, aby preberali zodpovednosť. Stagnujúce cirkvi zvyčajne takýto program nemajú.

Ako zakladatelia zborov musíte znásobovať seba prípravou ďalších vedúcich. V ranom štádiu zakladania zboru, keď zakladateľ zboru trávi väčšinu svojho času evanjelizáciou, potrebuje začať rozpoznávať a budovať tých, ktorí by mohli byť v budúcnosti vedúcimi. V neskorších štádiách zakladania zboru zrejme strávi väčšinu času tým, že sa zapoja do budovania vedúcich. Rozvoj vedenia je základom k tomu, aby sa vytvoril aktívny, rastúci zbor. Ako to urobíme? Najprv si všimnite nasledujúce biblické príklady:

I. BIBLICKÉ PRÍKLADY ZNÁSBOVANIA VEDENIA

A. Mojžiš a Jozua

Mojžiš dosiahol pre Boha neuveriteľné veci. Oslobodil deti Izraela z egyptského otroctva a priviedol ich k hraniciam zaslúbenej zeme. Jozua stál po Mojžišovom boku ako spoľahlivý bojovník od začiatku, keď sa Mojžiš stal vodcom (Ex. 17:9-14). Jozua šiel s Mojžišom na vrch Sinaj, aby prijali zákon a prikázania (Ex 24:12-13) a zdá, že mal zvláštne povolenie vstupovať do „stánku stretávania“, kde sa Boh stretal s Mojžišom (Ex 33:7-11). Jozuova veľká viera sa najlepšie prejavila, keď on a Káleb jediní verili, že Boh im dá silu, aby dobyli Kanaán (Nu 14:6-9).

V istom momente svojho života si Mojžiš položil otázku, ktorú si často kladú všetci vedúci: „Kto ma nahradí?“ Mojžiš rozpoznal, že Izrael bude potrebovať v budúcnosti vedenie a prosil Boha o niekoho, kto by ho nahradil. Boh si vybral Jozua, ktorý sa učil po Mojžišovom boku a potom povedal Mojžišovi, aby udelil Jozuovi časť svojej autority tak, aby ľudia vedeli, že Jozua bol muž vybraný Bohom (Nu 27:15-22).

Mojžiš videl zaslúbenú zem, ale nevošiel do nej. Jozua však videl uskutočnenie Mojžišovho sna, keď víťazne vstúpil do zaslúbenej zeme s celým Izraelom. Mojžiš by sa mohol stať závistlivým, že on do zaslúbenej zeme nevstúpi a Jozua áno (Dt 1:37-38). Namiesto toho Mojžiš odovzdal Jozuovi vedenie elegantným spôsobom, práve tak ako Boh nariadil (Dt 31:7, 34:9). Mojžiš slúžil ako žiarivý príklad slúžiaceho vodcu, ktorý sa snaží o to najlepšie pre ľudí a dielo Pánovo, a nie o svoju vlastnú slávu.

B. Ježiš

Ježiš mal plán rozšíriť posolstvo spásy do celého sveta. Ako to spravil? Pri mnohých príležitostiach vyučoval veľké zástupy, ale jeho skutočný záujem bol na rozvoji jeho najbližších nasledovníkov. Táto relatívne malá skupina mužov mala pokračovať v šírení zvesti o spásе dokonca s ešte väčším dosahom po tom, čo On odišiel. Ježiš začal osobne vyberať týchto mužov ešte predtým, ako začal svoju väčšiu kazateľskú službu (J 1:35-51).

Ježiš strávil tri a pol roka prejavujúc moc svojho posolstva vo svojom kázaní a uzdravovaní a neskôr vo svojej obetujúcej sa smrti a zázračnom vzkriesení. Bol pre svojich učeníkov živým príkladom svojho posolstva. Pri prvej vhodnej príležitosti dal Ježiš svojim učeníkom šancu zúčastniť sa na Jeho službe tým, že ich vyslal ako misionárov (Mt 10). Keď nebola ich služba úspešná, Ježiš poskytol včasné poučenie, aby odstránil problém (Mt 17:14-21). Ich výchova k službe bola zjavne dôležitejšia než skutočné úlohy, ktoré splnili. Ježiš svojich učeníkov pripravoval, aby boli schopní pokračovať aj bez Jeho fyzickej prítomnosti. Svojim učeníkom dostatočne dôveroval, aby im dal „kľúče kráľovstva“ (Mt 16:19) a vložil budúcu službu do ich rúk (Mt 18:18-20).

Ježiš učil veľké zástupy pri mnohých príležitostiach, ale jeho v skutočnosti sa zameriaval na prípravu svojich veľmi blízkych nasledovníkov.

A tak vidíme, že Ježiš znásoboval sám seba v životoch druhých, aby dosiahol svoj zámer. Povedal: „Podďte za mnou, a učiním vás rybármi ľudí.“ (Mt. 4:19). Ježiš sám bol rybárom ľudí, takže v podstate povedal: „Nasleduj ma a urobím ťa tým, čím som sám!“ Pri rozvíjaní vodcovstva máme záujem tiež o výchovu tých, ktorí nás nahradia, a nie len nájsť si pomocníkov. Našou túžbou by malo byť, aby sme videli, ako tí, ktorých vychovávame nakoniec dosiahnu alebo dokonca prevýšia úroveň úspechu, ktorú sme mali v službe my.

C. Pavol

Pavlov záväzok voči rozvíjaniu vedúcich vidíme najzreteľnejšie v jeho slovách Timoteovi v 2. Timoteovi 2:2: „A to, čo si počul odo mňa skrze mnohých svedkov, zver to verným ľuďom, ktorí budú schopní aj iných učiť.“ Odkazuje na prítomných „mnohých svedkov“, keď učil Timotea. Tak ako Ježiš i Pavol viedol v učeníctve skôr ľudí v malých skupinách, než systémom „jeden s jedným“. Potrebujeme nasledovať ich príklad vystrojovaním vedúcich „v akcii“. Týmto spôsobom sa budú ostatní učiť pripravovať vedúcich. Pamätajte, vedenie druhých v učeníctve je niečo, čo sa len vyučuje, ale človek si to osvojí.

Pavlovi záležalo na tom, aby sa Timoteus naučil ako pripravovať druhých do služby. Všimnite si jeho odkaz v 2. Timoteovi 2:2 na *verných mužov*. Výber tých, ktorí majú byť vychovávaní, je dôležitou súčasťou výchovného procesu. Hlavnou požiadavkou pri kresťanskej službe je vernosť. Pavol neodovzdával Timoteovi len *informácie*, ale tiež *metódu* prípravy druhých. Ako Pavol dohliadal na Timotea a viedol ho v učeníctve, tak by sa mal Timoteus učiť pozorovať a viesť v učeníctve ďalších. Pavol si musel byť istý, že tento vzorec výchovy sa zopakuje v tretej či dokonca vo štvrtej generácii.

Timoteus nie je v žiadnom prípade jediný, koho Pavol vychovával.

Pavol vychoval Timotea do služby takmer tak, ako by bol jeho vlastný syn, ale Timoteus nie je v žiadnom prípade jediný, koho Pavol vychovával. Čítame o Sílasovi, Jánovi Markovi, Barnabášovi, Akvilovi a Priscille a Apollovi - všetci, ktorí sa v rôznej miere od Pavla učili. Posledná Pavlova misijná cesta sa zdá byť výchovno - učenickou cestou. Počas tejto cesty čítame o siedmich ľuďoch (Sk 20:4), ktorí s Pavlom cestovali. Väčšina z nich sa od neho učila. Vo svojich epištolách Pavol spomína Epafrasa, Démasa, Archippa, Títa, Fojbu a mnoho ďalších. Napríklad, v závere svojej epištoly Rimanom Pavol pozdravuje 27 ľudí, z ktorých mnohí pracovali s ním a mohli byť vychovávaní Pavlom.

Mali by ste použiť tento vzorec, ktorý je vysvetlený v 2. Timoteovi 2:2 a znázornený Pavlom tým, že zapojíte potenciálnych vedúcich do všetkého, čo robíte počas obdobia, keď ste spolu. Či plánujete stretnutie skupiny, návštevu stratených, poradenstvo zraneným ľuďom, modlenie sa za stratené ovce alebo vyučovanie – všetko by to mali byť spoločné projekty.

II. VÝCHOVNÉ CIELE

Už vám bolo predstavené „Z-myslenie“. V kontexte zakladania zboru to znamená také plánovanie, keď máme na mysli konečný výsledok. Efektívna výchova vedúcich si tiež vyžaduje, aby sme sa pozerali dopredu na potreby nového zboru, keď vychováваме. Hlavné otázky, ktoré si potrebujeme položiť, sú: „Akými sa majú stať ľudia, ktorým pomáhame?“ „Akí vedúci sú potrební?“ „O čo sa usilujeme?“ „Ako bude vyzerať hotový produkt?“ Tieto základné otázky sú dôležité, keďže vedú výchovný proces.

Potrebujeme mať jasný obraz potrieb vodcovstva, ale mali by sme byť tiež opatrní, aby sme netlačili nesprávnu osobu do týchto foriem. Keď nájdeme „verných“ ľudí, ktorí majú schopnosti viesť, nemali by byť vychovávaní v strnulom, neflexibilnom programe. Každý potenciálny vedúci má svoju vlastnú osobnosť, schopnosti, duchovné dary, pozadie a skúsenosť, ktoré *musia* byť brané do úvahy. Preto keď vychováваме potenciálnych vedúcich, zvažujte nasledujúce faktory:

Efektívne vedenie vyžaduje, aby sme sa, keď vychováваме, pozerali dopredu na potreby nového zboru.

Duchovné dary – Pamätajte, že Boh obdaroval každého člena tela. Ľudia budú priťahovaní a nájdu naplnenie v službe, ktorá využíva ich duchovné obdarovanie. Napríklad, niekto s darmi milosrdenstva a správcovstva by mohol byť efektívny pri koordinovaní vývarovne pre chudobných alebo pomoci starším, ale nie pri vyučovaní triedy nedeľnej školy. Umiestňujte rastúcich vedúcich tam, kde sa najlepšie hodia, a nie jednoducho tam, kde je potreba.

Schopnosti – Každý má prirodzené talenty alebo činnosti, ktoré získal svojím úsilím a praxou a ktoré môžu byť tiež pri službe užitočné. Avšak tieto *prirodené* schopnosti nemôžu nahradiť *duchovné* dary, takže musíme byť pozorní, aby sme nenútili vedúceho, ktorý rastie, aby sa zamerlal na službu, ktorú síce *vie* robiť, ale na ktorú nemá duchovné dary. V ideálnom prípade, samozrejme, sa nájde služba, ktorá „sedí“ a využíva rovnako vedúceho dary ako aj jeho alebo jej schopnosti.

Potreby služby – Potreby služby pri zakladaní vášho zboru by mali tiež ovplyvniť proces výchovy. Ak dary človeka nezapadajú do konkrétnej služby, ktorá prebieha, mali by byť pravdepodobne rozvíjané v nejakom inom prostredí. Avšak duchovné dary nového vedúceho nemusia byť hneď zrejmé — zvyčajne sú objavené cez službu. Boh môže chcieť, aby niekto rozvíjal zručnosť, v ktorej nemá žiadne predchádzajúce skúsenosti alebo viditeľné obdarovanie. Je tiež pravdou, že vedúci sa často musí naučiť naplňať úlohy, ktoré sú potrebné k tomu, aby pomohli pohnúť dopredu službu zakladania zborov. Hoci kresťanský vedúci by sa mal zamerať na svoje obdarovanie, nie je ospravedlnený od zapojenia sa do ostatných oblastí služby. Napríklad Timoteus sa potreboval naučiť byť evanjelizátorom (2Tim 4:5).

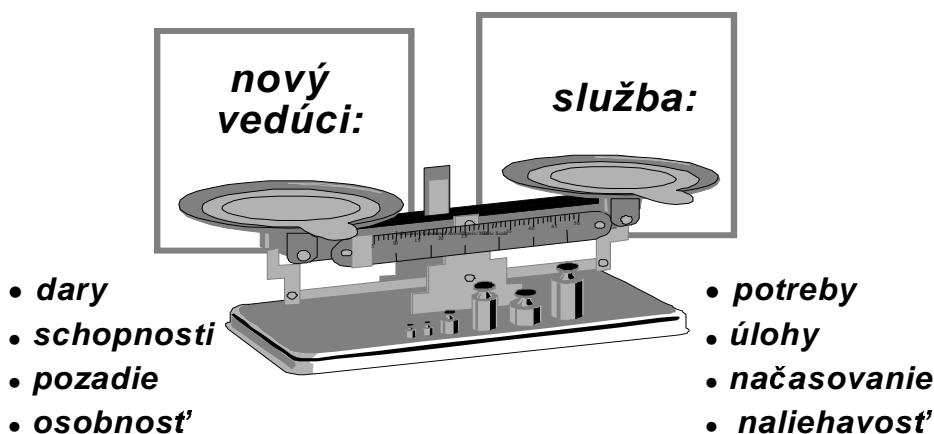
Skúsenosť – Minulá skúsenosť vo vedení by mala byť starostlivo vyhodnotená, pretože môže byť pozitívne alebo negatívne ovplyvniť budúci úspech toho, kto je vychovávaný vo vedení. Mohla by to byť *pozitívna* skúsenosť, pretože sa vychovávaný už naučil niektoré ťažké a hodnotné lekcie o vodcovstve. Tieto nemusia byť opakované a môžu ušetriť čas vo výchovnom procese. Môže tiež pomôcť, ak rýchlo určíme silné a slabé stránky vychovávaného. Avšak môže byť *negatívna*, ak tá skúsenosť naučila alebo posilnila autoritársky alebo iný nebiblický štýl vedenia. Môže tiež spôsobiť, že potenciálna schopnosť sa len ťažko rozlíši — náznaky schopnosti môžu byť len skúsenosťou, alebo nedostatok skúsenosti môže ukázať, že tam nie je žiadna schopnosť.

Osobnosť – Je tak veľa faktorov osobnosti, že snáď ani nemôžeme spomenúť všetky kombinácie. Napríklad, potenciálny vedúci môže, ale nemusí ľahko jednať s ľuďmi – životne dôležitá zručnosť. Jeden vedúci môže ľahko upadnúť do depresie a potrebuje veľa povzbudzovania, kým iný je optimistický a pozitívny. Buďte si vedomí týchto a ďalších faktorov, keď si vyberáte a vychovávate vedúcich.

Zvažovanie týchto faktorov na modlitbe môže odhaliť, k čomu Boh povoláva potenciálnych vedúcich, čím sa majú stať. Preskúmajte ich a prispôbte na skutočnú situáciu vo vašej službe a pre vašich vychovávaných. Toto sa ľahšie povie, ako urobiť. Chce to múdrosť a citlivosť na prípravu nového vedúceho k potenciálu, ktorý má, naplniť jestvujúce potreby v zakladanom zbere a nepodceniť ani jedno. Obrázok 10.1 ilustruje ťažkosti a dôležitosť nájdania rovnováhy.

Obrázok 10.1 Udržiavanie rovnováhy

Udržiavanie rovnováhy vyžaduje . . .

Akonáhle je táto dynamika pochopená, vychovávateľ by mal vyhodnotiť vychovávaného a určiť vodcovské zručnosti a kvality vychovávaného v aktuálnej situácii zakladaného zboru. Každá situácia je odlišná tak ako je aj každý jednotlivec.

Prístup, ktorý je často efektívny, je urobiť zoznam silných a slabých stránok vychovávaného a napísať špecifické oblasti rastu, ktoré chcete povzbudiť. Keď porovnáte potenciálnych vedúcich s týmto zoznamom cieľov, pomôže vám to spoznať, ako pristupovať k výchovnému procesu pre každého z nich. Napríklad, ak vedúci vo výchove nedosahuje konkrétny cieľ, potom „učebná aktivita“ môže byť pripravená tak, aby mu v tej oblasti pomohla rásť. Všimnite si nasledujúce príklady:

Tabuľka 10.2 Ciele vedú k učebným činnostiam

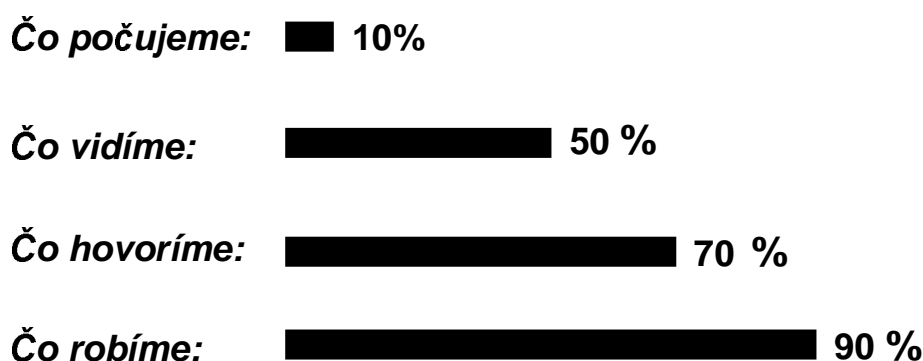
VÝCHOVNÝ CIEĽ	UČEBNÁ AKTIVITA
Zlepšiť slabé kazateľské zručnosti.	Ukázať mu, ako si pripravujete svoje kázne.
Zvýšiť natoľko znalosti Biblie, aby bol schopný viesť efektívne bunkovú skupinku.	Nech sa zúčastní korešpondenčného kurzu, aby rástlo jeho porozumenie Biblii.
Posilniť slabé pastoračné schopnosti.	Nechať ho študovať pastorálne epištoly indukčnou metódou (1. a 2. Timoteovi a Títovi).
Zrelý veriaci túži byť vedúcim bunkovej skupinky, ale nejedná dobre s nezachránenými ľuďmi.	Nech sa potenciálny vedúci spriatelí s nespaseným človekom a robí si záznamy svojich skúseností ako jeho priateľstvo rastie.

III. PÄŤKROKOVÝ POSTUP VÝCHOVY NOVÝCH VEDÚCICH

Tento postup výchovy nových vedúcich už bol vysvetlený v lekcii in cell group lesson 9, "Training New Cell Group Leaders." Bunkové skupinky ponúkajú skvelú výchovnú pôdu na prípravu nových vedúcich. Poskytujú príležitosť pre výchovu vedúcich „v praxi“ uvedomujúc si, že **najlepšie sa učíme robením**. Vždy majte na pamäti, že výchova je aktívny proces. Nekladte všetok dôraz na vedomosti a informácie. Namiesto toho hľadajte tvorivé spôsoby, ako dostať adepta na vedúceho k **ROBENIU** vecí. Najviac sa naučí z toho, čo robí.

Obrázok 10.3 ukazuje, ako tá-ktorá ľubovoľná prezentácia utkvie v pamäti za normálnych okolností po skončení 30 dní. Pamäť závisí od toho, aký druh zapojenia sme mali v učebnej činnosti. Je zrejme, že najlepšie si pamätáme, ak sme zapojení do *robenia* činnosti.

Obrázok 10.3 Koľko si pamätáme?

Nasledujúci päťkrokový proces môže byť použitý ako pomôcka na rozvíjanie konkrétnych zručností potenciálnych vedúcich. Je to postup založený na aktivite.

A. Krok 1: „Ja to robím“

Pri výchove vedúcich by ste mali viesť príkladom. Snáď pravidlom číslo jedna pri rozvíjaní vedúcich je byť takým vedúcim, ktorého budú chcieť ostatní napodobňovať. Často výchova zlyhá, lebo neobsahovala dobré predvádzanie pojmu alebo zručnosti. Modeluj službu ešte predtým ako ju budeš vyžadovať od svojho učeníka.

B. Krok 2: „Ja to robím; ty pozeráš“

Zatiaľ čo učeník „pozeral“ aj v kroku 1, bola to pasívnejšia, jednostranná aktivita. V tomto kroku máme na mysli aktívnu, obojstrannú interakciu medzi vedúcim a učenikom. Učeník vie, že je pripravovaný na vedenie a prijíma všetko, čo sa môže naučiť pozorovaním vašej služby. Vysvetľovanie vašich činov je veľmi dôležité. Nič nepovažujte za samozrejmosť. Vysvetľujte, čo robíte a prečo to robíte tak ako to robíte. Vysvetľujte princípy služby, ktoré vedú vaše činnosti.

C. Krok 3: „Robíme to spolu“

Uistite sa, že ste predstavili konkrétnu zručnosť služby so svojimi aspiring leaders, aby ste im poskytli praktickú skúsenosť a pomohli im vidieť a učiť sa zo svojich chýb v bezpečnom prostredí so svojim mentorom (vami). Tento krok je trochu podobný tomu, ako sa dieťa učí ísť na bicykli s rodičom, ktorý ho pridržiuje, keď je to potrebné. Vaša prítomnosť dá učenikom istotu, že im môžete pomôcť, ak majú problém, ale tiež si budú môcť preskúšať veci, ktoré sa od vás učia. Dĺžka zotrvania na tomto stupni úplne závisí od toho, ako rýchlo sa vy a učeník zhodnete na tom, že je pripravený skúsiť viesť samostatne.

D. Krok 4: „Ty to robíš; ja sa pozerám”

Pozorujte svojho učeníka-vodcu ako predvádza zručnosť v službe. Nevstupujte do toho. Dovoľte mu uspieť alebo zlyhať. Potom, po udalosti a v súkromí, objektívne vysvetlite silné a slabé stránky, ktoré ste pozorovali. V tomto bode si prejdite ciele. Je dôležité vysvetliť aj klady i zápory, ale kedykoľvek je to možné, zdôraznite klady. Poskytnite činnosť k učeniu sa na posilnenie slabšej stránky, ak je to nevyhnutné.

E. Krok 5: „Ty to robíš”

Akonáhle si myslíte, že noví vedúci sú pripravení, odovzdajte im úlohu. Neuponáhľajte to, ale obyčajne je našou tendenciou čakať príliš dlho a ochromiť vedúceho svojou neustálou prítomnosťou. Mali by ste zostať blízki priateľia a jednať s novým vedúcim ako so seberovným. Tento proces nekončí výchovou ďalšieho vedúceho. Máme záujem na znásobovaní mnohých vedúcich. Preto povzbudzujte nového vedúceho, aby čím skôr začal seba znásobovať v živote ďalšieho človeka.

Tabuľka 10.4 Päť krokov

Krok	Vedúci	Učeník
Krok 1	<i>robí</i>	-
Krok 2	<i>robí</i>	<i>pozoruje</i>
Krok 3	<i>robí</i>	<i>robí</i>
Krok 4	<i>pozoruje</i>	<i>robí</i>
Krok 5	-	<i>robí</i>

Týchto päť krokov nemusí vždy nasledovať presne v tomto poradí. Často však výchova zlyhá, pretože časť postupu nie je dodržaná. Zvážte prípad mladého učeníka-vodcu, ktorý bol požiadaný, aby mal kázeň, ale nebol vychovávaný v tomto procese. Jeho kázeň nebola veľmi jasná a každý prišiel k záveru, vrátane mladého muža, že kázanie nie je jeho darom. V skutočnosti len potreboval vidieť a prijať malé vedenie v tom, ako si pripraviť kázeň.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

Prečo je dôležité rozvíjanie vedúcich?

Ako ste boli vychovávaní ako vedúci? Opíšte formatívne činnosti, ktoré vám pomohli rozvinúť svoje vodcovské schopnosti.

Koľko generácií vedúcich je opísaných v 2. Timoteovi 2:2?

V čom je Matúš 4:19 podobný 2. Timoteovi 2:2?

AKČNÝ PLÁN

Vyberte si bežnú úlohu, ktorú viete dobre robiť, ako je napríklad šoférovanie auta, pečenie palacinek alebo výroba drevenej stoličky. Naučte niekoho iného, aby to urobil za použitia 5-krokového postupu, ktorý je opísaný v tejto lekcií. Popíšte výsledky svojmu trénerovi alebo mentorovi.

V malej skupinke s ostatnými účastníkmi alebo so svojím tímom zakladania zboru si vyberte 5 cieľov z Prílohy 10A, „Vlastnosti, ktoré je potrebné podporovať u nového vedúceho.” Popíšte, ako môže byť tento 5-krokový postup použitý pri každom tomto výchovnom ciele.

ZDROJE

- Allen, Roland. *Missionary Methods - St. Paul's or Ours?* Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans, 1962.
Steffen, Tom A. "Leadership: Ten Implications for Cross-Cultural Church Planters." N.p., n.d.

Vlastnosti, ktoré je potrebné podporovať u nového vodcu

I. VŠEOBECNÉ CIELE VO VÝCHOVE VEDÚCICH

Je nevyhnutné, aby nasledujúce ciele mal vedúci na každej úrovni:

- Buduje osobný vzťah s Bohom.
- Prejavuje ovocie Ducha Svätého.
- Používa svoje duchovné dary v službe.
- Má rastúcu lásku voči Bohu a druhým.
- Prejavuje morálnu integritu.
- Je odovzdaný autorite miestneho zboru.
- Prejavuje lásku a záujem o tých, ktorí sú v jeho/jej spoločenstve.
- Dobre vychádza s ostatnými skupinami veriacich.
- Aplikuje biblické princípy na vzťahy/do vzťahov.
- Dobre zvláda konflikty medzi ľuďmi.
- Počúva druhých a primerane reaguje.
- Je presvedčený, že Biblia je Božím slovom.
- Má praktické vedomosti Starej a Novej zmluvy.
- Študuje a aplikuje Bibliu.

II. VÝCHOVNÉ CIELE PRE VEDÚCICH MALÝCH SKUPINIEK

Vedúci malých skupiniek by mali prejavovať aj nasledujúce schopnosti a charakterové črty:

- Prejavuje zápal o duše.
- Praktizuje osobnú evanjelizáciu.
- Dobre jedná so stratenými.
- Vie predstaviť evanjelium jasným spôsobom.
- Vie podať jasné osobné svedectvo.
- Je v učeníckom vzťahu.
- Je vnímavý voči novoobráteným.
- Preukazuje lásku voči svojim učeníkom.
- Formuje učeníkov, ktorí vedú v učeníctve ďalších.
- Vie viesť diskusiu induktívneho štúdia Biblie v skupine.
- Rozumie potrebe bunkových skupiniek ako základu pre zdravý rast.
- Je schopný efektívne viesť stretnutie bunkovej skupinky.

II. VÝCHOVNÉ CIELE PRE MIESTNYCH VEDÚCICH

Miestni vedúci potrebujú byť charakterizovaní aj nasledujúcimi črtami:

- Je modelom učeníka, ktorého je hodno napodobňovať.
- Chápe, že Cirkev je Božím prostriedkom svetovej evanjelizácie.
- Pozná biblické základy pre zakladanie zborov a misiu.
- Je schopný používať rôzne metódy a techniky evanjelizácie.
- Je schopný vykonať základný prieskum v príprave na rast zboru a zakladanie zboru.
- Je schopný viesť verejné bohoslužby.
- Bibliu vyučuje efektívne či už v skupine alebo v situácii „jeden s jedným“.
- Rozpozná a rozvíja potenciálnych vedúcich bunkových skupiniek.
- Vie zorganizovať veriacich do zboru, ktorý sa dokáže sám spravovať, sám sa zabezpečiť a je misijne orientovaný.
- Chápe, ako vložiť biblické funkcie do kultúrnej relevantných foriem.
- Buduje a pracuje dobre v tíme.
- Vie, ako delegovať zodpovednosť.
- Stanovuje ciele, robí plány a vytvára ciele, ktoré je potrebné dosiahnuť.
- Rozvíja obdarovanosť a schopnosti druhých.
- Je proaktívny.

III. VÝCHOVNÉ CIELE PRE REGIONÁLNEHO A NÁRODNÉHO VEDÚCEHO

Regionálni a národní vedúci by mali dosiahnuť ešte vyšší štandard charakteru a schopností:

- Je schopný vyučovať a kázať.
- Bude schopný poskytnúť duchovné vedenie a poradenstvo v širokom spektre situácií.
- Má pokročilé pochopenie Biblie a teológie.
- Vie vychovávať cirkevných pracovníkov pre evanjelizáciu, učeníctvo, vedenie bunkových skupiniek, správcovstvo a uctievanie alebo pre ďalšie oblasti služby podľa potreby.
- Buduje a používa bunkové skupinky na saturovanie komunity a mobilizovanie tela Kristovho.
- Predstavuje človeka, ktorý rastie vo svojich duševných schopnostiach.
- Predstavuje vnímavosť hľadača, včleňuje novoprichádzajúcich.
- Je schopný prisluhovať krst a Večeru Pánovu.
- Komunikuje víziu takým spôsobom, že inšpiruje ostatných.
- Vie viesť druhých tak, aby objavovali svoje dary a aplikovali ich do služby.

BUNKOVÉ SKUPINKY

BUNKOVÉ SKUPINKY

10

LEKCIA

Diskusia o otázkach a problémoch bunkových skupiniek

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je poskytnúť čas na interaktívnu diskusiu medzi účastníkmi o problémoch a otázkach, ktoré majú ohľadom bunkových skupiniek.

Hlavné body

- Interaktívna diskusia o skutočných problémoch bunkových skupiniek.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Chápať niektoré bežné problémy, ktoré vznikajú pri službe bunkových skupiniek.
- Použiť osobnú skúsenosť, aby poskytla odpovede na niektoré otázky a problémy, ktoré sú diskutované.
- Aplikovať odpovede a odporúčenia, ktoré poskytli ostatní účastníci ako pomoc na riešenie problémov alebo na zodpovedanie otázok na jeho vlastnej bunkovej skupinke.

Doporučenia pre inštruktorov

Táto lekcia bola navrhnutá tak, aby poskytla čas na interaktívnu diskusiu medzi účastníkmi. Vašou úlohou je pôsobiť medzi účastníkmi ako facilitátor alebo mediátor. Bude potrebné sa účastníkov spýtať na ich problémy a otázky. Neposkytujte odpovede alebo odporúčenia sami – umožnite, aby odpovede prišli zo skupiny, ak je to možné. V nepravdepodobnom prípade, že nikto z účastníkov nemá žiadnu otázku alebo problém, sú v tejto lekcii uvedené niektoré bežné otázky. Pokúste sa použiť skúsenosť účastníkov na zodpovedanie daných problémov a otázok počas trvania lekcie.

Zdôraznite, že účastníci musia rozmyšľať o riešeniach alebo odporúčaní, ktoré sú diskutované a určiť, ako môžu byť aplikované na ich vlastných skupinkách. Povzbudte ich, aby napísali špecifické konkrétne spôsoby, ktorými sa pokúsia odstrániť niektoré z problémov na ich vlastných skupinkách.

I. AKO VYZERÁ SLUŽBA NA BUNKOVEJ SKUPINKE

Max viedol bunkovú skupinku viac ako štyri mesiace. Hoci šesť ľudí chodí na stretnutia bunkovej skupinky pravidelne, nezdá sa, že by veľmi vo viere rástli a skupinka neprejavuje žiaden záujem o získavanie ľudí z okolia. Zdajú sa byť spokojní s tým, že sa každý týždeň stretnú, aby hovorili o svojich problémoch a trochu študovali Bibliu. Max je stále viac a viac frustrovaný a nevie, čo môže robiť inak, aby pomohol členom svojej skupinky stať sa duchovne zrelšími. Niektoré dni sa cíti tak, že by to so skupinkou vzdal.

Ako Max „objavil“, služba na bunkových skupinkách môže byť rovnako odmeňujúca i frustrujúca. Keď sa na skupinke darí, môže to byť pre vedúceho bunkovej skupinky veľmi uspokojujúce. Avšak keď vznikne problém, môže byť pre vedúceho veľmi ťažké prepracovať sa cezeň na modlitbách.

V každej bunkovej skupinke skôr alebo neskôr vznikne problém. Cieľom tejto lekcie je poskytnúť čas na diskusiu o rôznych problémoch alebo otázkach, ktoré môžu mať účastníci ohľadom ich vlastnej bunkovej skupinky. Je nádej, že niektorí z účastníkov zakúsili podobné problémy alebo ťažkosti a budú mať pre skupinu nejaké odporúčenia. Ak vzniknú otázky, na ktoré nejestvujú žiadne ľahké odpovede, skupina môže venovať toľko času, koľko je potrebné na prediskutovanie možných riešení alebo odpovedí na tieto otázky.

II. OTÁZKY A PROBLÉMY

Začnite diskutovať o problémoch alebo otázkach, ktoré sa týkajú vašich bunkových skupiniek. Inštruktor bude počas diskusie zodpovedný za mediáciu. Ak má skupina účastníkov neobyčajne dobré úspechy so svojimi skupinkami a nemajú žiadne problémy, nasledujúci zoznam môže byť použitý na diskusiu o typických oblastiach problémov v službe bunkových skupiniek. Pamätajte, tento zoznam je len pre prípad, že účastníci nemajú žiadne ďalšie otázky alebo problémy na diskusiu:

- Bunková skupinka duchovne nerastie.
- Vedúci nevie nájsť nového vedúceho.
- Bunková skupinka sa nechce rozdeliť (znásobovať).
- Bunková skupinka nevie nájsť vhodné miesto na stretnutia.
- Bunková skupinka nerastie počtom.
- Medzi dvoma alebo viacerými členmi skupinky sú isté konflikty a sa zdá, že vedúci ich nevie odstrániť.

III. RIEŠENIA

Každá bunková skupinka je iná a každá problémová situácia má svoje vlastné jedinečné charakteristiky. Napriek tomu často jestvujú isté spoločné základné princípy alebo dôvody problému. Každý vedúci bunkovej skupinky by mal pozorne počúvať doporučenia alebo riešenia, ktoré sú ponúknuté počas diskusie v tejto lekcií. Ak je to možné, mal by rozmyšľať o tom, ako aplikovať tieto princípy v daných riešeniach vo svojej vlastnej bunkovej skupinke, ak zakúša podobný problém.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo je najväčším problémom alebo zdrojom nepokoja na vašej bunkovej skupinke? Bolo dané riešenie alebo doporučenie počas tejto lekcie, ktoré môžete použiť ako pomoc na riešenie tohto problému?
- Poznáte ďalších vedúcich bunkových skupiniek, ktorí neboli na lekcií, ale ktorí by mohli mať úžitok z tejto diskusie? Ako by ste ich mohli povzbudiť a podeliť sa s nimi o niektoré veci, ktoré ste sa naučili?
- S kým môžete hovoriť o pokračujúcich alebo budúcich problémoch na vašej bunkovej skupinke?

AKČNÝ PLÁN

- Napíšte tri hlavné problémy, s ktorými máte skúsenosti na vašej bunkovej skupinke.
- Na základe dnešnej diskusie napíšte najmenej dve možné riešenia každého tohto problému.
- Modlite sa za múdrosť, aby ste vedeli uskutočniť riešenia, ktoré ste si práve napísali. Naplánujte si ich uskutočnenie, akonáhle to je možné.

BUNKOVÉ
SKUPINKY

11

LEKCIA

Znásobovanie bunkovej skupinky

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je vybaviť účastníka zručnosťami a vedomosťami, ktoré sú nevyhnutné k tomu, aby bol schopný napomáhať znásobovaniu bunkovej skupinky.

Hlavné body

- Znásobovanie bunkovej skupinky je zámerné.
- Zoskupenia uľahčujú prirodzený proces delenia bunky a znásobovania.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Chápať, prečo je nevyhnutné, aby bunková skupinka reprodukovala samu seba.
- Chápať ako používať „zoskupenia“, aby to pomohlo procesu znásobovania.
- Naučiť sa, ako zaobchádzať s niekoľkými typickými prekážkami, ktoré môžu sťažiť znásobovanie bunkovej skupinky.

I. CIEĽ ZNÁSBOVANIA

Toto bolo posledné stretnutie skupinky. Horšie to ani nemohlo byť. Vedúci skupinku opúšťal, nový vodca bol nespoľahlivý, ostatní v skupinke sa škriepili a bojovali o popredné miesta a jeden člen skupinky bol pred odhalením sprenevery, podvodu a nevernosti. Porážka a strach prenikli atmosféru miestnosti, keď sa vedúci postavil, aby prehovoril. Povedal:

„Nech sa vám srdce nestrachuje. Verte v Boha...“

Tým vedúcim bol Ježiš, nefunkčná bunková skupinka boli Jeho dvanásť učeníci a stretnutie sa odohralo len hodiny pred Jeho zajatím, súdom a popravou. Napriek pokročilému zhoršeniu morálky tejto skupinky, keď sa ocitli v bode znásobovania, mocou Svätého Ducha skupinka prežila a znova a znova sa znásobovala. Počas jednej generácie jej počet exponenciálne narástol a zaplnil Rímsku ríšu.

Tým istým spôsobom každá bunková skupinka, ktorá sa blíži k znásobovaniu, potrebuje zväziť Ježišove slová: *„Nech sa vám srdce nestrachuje! Verte v Boha...“* (J 14:1; evanjelický preklad).

Bez ohľadu na to, ako obtiažnym sa tento prechod môže zdať, znásobovanie bunkovej skupinky je pre väčšie dobro Božieho kráľovstva. Naším konečným cieľom služby bunkových skupiniek je naplnenie Veľkého poverenia. Našou metódou, ako sa priblížiť k tomuto cieľu, sú bunkové skupinky, ktoré evanjelizujú, vedú veriacich v učeníctve, pripravujú vedúcich a reprodukovávajú sa. Bez reprodukcie nebude tento cieľ nikdy dosiahnutý.

Naším konečným cieľom služby bunkových skupiniek je naplnenie Veľkého poverenia.

Už sme vopred uviedli, že bunkové skupinky môžu byť používané ako „stavebné kamene“ väčšej stratégie služby. Bunkové skupinky, ktoré sa reprodukovávajú, môžu byť používané na posilnenie existujúcich zborov a začatie nových zborov. Týmto spôsobom môžu byť používané ako základ pre stratégiu zakladania zborov. Tým istým spôsobom znásobovanie bunkových skupiniek umožňuje nielen vidieť vznik nových zborov, ale aj pomáha rozvíjať a zlepšiť hnutie zakladania zborov saturáciou v regióne alebo národe. Bunkové skupinky prirodzene prispievajú k malým „základným“ aktivitám ako sú evanjelizácia, učeníctvo a výchova vedúcich, ktoré sú potrebné, aby vzniklo hnutie nových zborov.

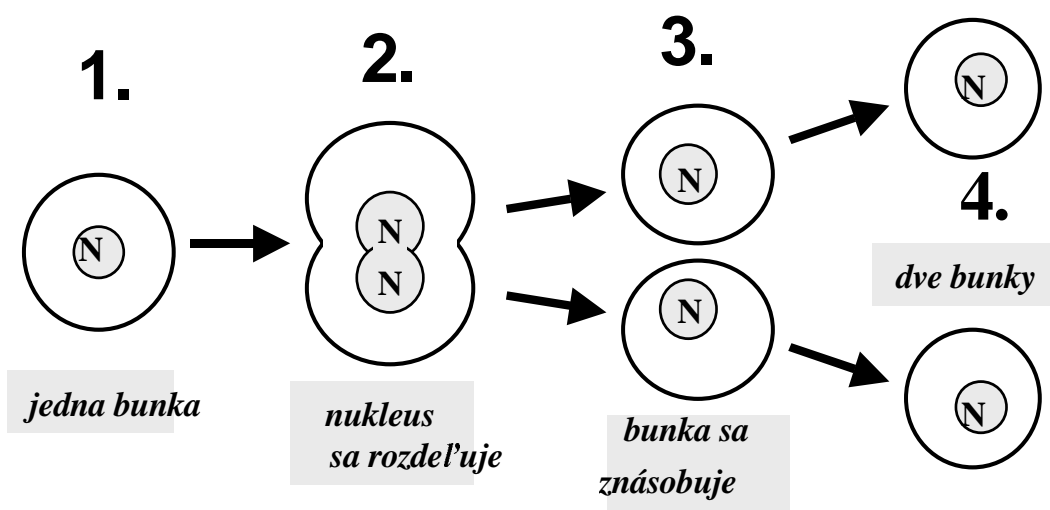
V mnohých ohľadoch je znásobovanie vyvrcholením mnohomesačného úsilia na bunkovej skupinke. Pre skupinku je to mimoriadna udalosť, jedna z tých, ktoré by mali byť podporované a oslavované. Hoci je niekoľko vecí, ktoré vedúci bunkovej skupinky môže a mal by urobiť, aby pripravil skupinku na znásobovanie, snáď tou najdôležitejšou vecou je jednoducho dôverovať Bohu, že bude viesť túto jednu skupinku, aby sa stala dvomi. Jeho mocou a vedením Ducha Svätého je znásobovanie procesom, ktorý sa bude na bunkovej skupinke diať opakovane.

II. PROCES „PRIRODZENÉHO“ ZNÁSBOVANIA

A. Biologické znásobovanie

V biológii sa bunky znásobujú procesom rastu a duplikovaním seba samých. Každá bunka má nukleus-jadro (znázornené ako „N“ na obrázku 11.1), ktoré riadi činnosť bunky. Ako je bunka vyživovaná a rastie, jeden nukleus začne rásť a rozvinie sa do dvoch nukleov. Keď narastie do správnej veľkosti, jedna bunka sa znásobí na dve, každá so svojim vlastným nukleom. Tento proces rastu a duplikovania pokračuje znovu a znovu dovtedy, dokiaľ sú bunky vyživované a môžu rásť.

Obrázok 11.1. Z násobovanie bunky

Z násobovanie na bunkovej skupinke sa deje podobným spôsobom ako biologické rozmnožovanie bunky. Každá bunková skupinka má vedúceho, ktorý skupinke poskytuje správne „podmienky“, aby rástla a bola vyživovaná. Ak bunková skupinka nemá výživu a nerozvíja sa (duchovný rast a evanjelizácia), skupinka nebude rásť. Vedúci poskytuje príklad, vyučovanie a stimuly členom skupinky, aby získavali ľudí vo svojom okolí. Skrze dielo Ducha Svätého sú títo priatelia a známi privedení do skupinky a majú príležitosť dozvedieť sa o Ježišovi a prijať Ho ako svojho Spasiteľa.

Ako bunková skupinka rastie v dospelosti, vedúci bunkovej skupinky tiež začne pracovať s novým vedúcim. Tento nový vedúci sa učí zo slov a činov svojho mentora a v mnohých ohľadoch sa stane jeho napodobňovateľom (1K. 11:1). Keď je nový vedúci intelektuálne a duchovne pripravený na vedenie svojej vlastnej skupinky, pôvodná bunková skupinka sa znásobí na dve skupinky. Každá skupinka má svojho vlastného vedúceho a nanovo môže začať proces rastu a znásobovania.

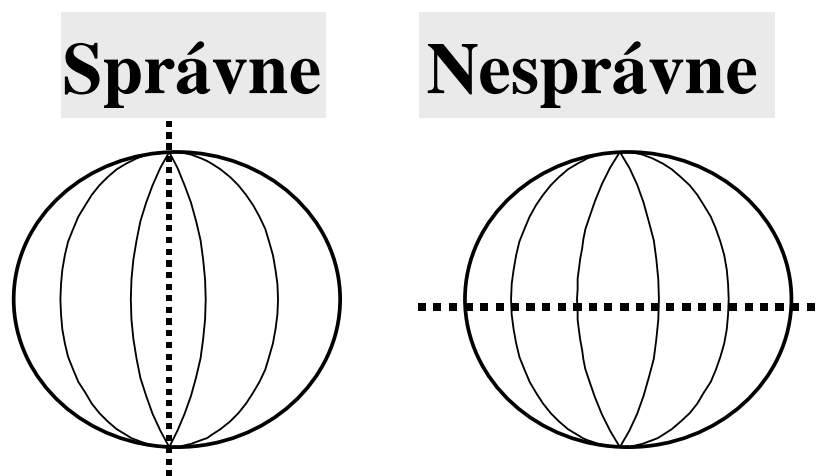
Keď je apprentice vedúci intelektuálne a duchovne pripravený na vedenie svojej vlastnej skupinky, pôvodná bunková skupinka sa znásobí na dve skupinky.

Boh stvoril biologické bunky s cieľom a schopnosťou duplikovať sa. Avšak bez správnych podmienok pre rast a rozvoj sa toto neudeje a bunky nakoniec zahynú. Bunkové skupinky majú tiež potenciál na rast, rozvoj a duplikovanie sa. Tým istým spôsobom ako biologická bunka, bez správnych podmienok pre rast, sa toto na bunkovej skupinke neudeje.

B. Prirodzené zoskupenia

Predstavte si bunkovú skupinku, kde vedúci drží dva veľké, šťavnaté pomaranče. Požiada dvoch dobrovoľníkov zo skupinky, aby pomaranč olúpali a potom ho rozdelili na polovicu. Avšak každý ho musí rozdeliť iným spôsobom. Prvý ho musí rozdeliť na polovicu priečne. Druhý ho musí rozdeliť pozdĺž dielikov.

Obrázok 11.2 Rozdelenie pomaranča

Môžete si predstaviť, čo sa stane s každým pomarančom. Toto môže byť paralelou k tomu, čo sa môže stať na bunkovej skupinke, keď je čas sformovať dve skupinky z jednej. Skupinka roztrhnutá na kusy bez ohľadu na prirodzené priateľstvá v skupinke môže spôsobiť veľký chaos. Ak sa skupinka rozdelí ľubovoľne, podľa počtu, geografických hraníc alebo nejakým iným spôsobom, ako sú prirodzené vzťahy, môžete skončiť s mnohými zraneniami u členov skupinky.

Avšak ak rozpoznáte prirodzené sa vyskytujúce zoskupenia vzťahov v rámci skupinky a potom rozdelíte skupinku podľa týchto zoskupení, výsledok prinesie omnoho viac úžitku. Aby ste podporili formovanie týchto zoskupení, začnite čoskoro po vzniku skupinky experimentovať s rôznymi zloženiami. Pozorujte, ako sa členovia prirodzene zafúrujú do podskupiniek po troch, štyroch alebo piatich členoch. Všimnite si, kto bol ku komu priťahovaný a kto prevzal vedenie. Skúste to počas troch alebo štyroch týždňov, aby ste videli, či sa nejaké prirodzené zoskupenia vyvíjajú.

Rozpoznajte prirodzené sa vyskytujúce zoskupenia vzťahov v rámci vašej skupinky a potom rozdeľte skupinku podľa týchto zoskupení.

Možno budete chcieť plánovať formovanie týchto podskupiniek načrtnutím diagramu vzťahov. Ktoré skupinky troch, štyroch alebo piatich ľudí sú si najpodobnejšie? Kto má deti podobného veku? Podobnú prácu? Podobné záujmy? Kto predtým rozvinul priateľstvá alebo siete vzťahov? Môžete dovoliť, aby sa tieto podskupinky formovali po svojom alebo môžete podporiť určitých ľudí na bunkovej skupinke, aby sformovali podskupinku založenú na tom, čo viete o ich osobnostiach a záujmoch. Zoskupenia budú v istom zmysle „mini bunky“. Na väčšine stretnutí bunkovej skupinky sa budete chcieť stretnúť ako veľká skupina, ale podľa zoskupení sa môžete rozdeliť na štúdium Biblie, modlitby alebo zdieľanie.

Váš učeník - vodca by mal buď prirodzene alebo podľa vášho doporučenia začať pracovať s jedným z týchto zoskupení. Ak je vo vašej bunkovej skupinke niekoľko zoskupení, nech váš

učeník-vodca pracuje so zoskupením, ktoré sa zdá mať najväčší potenciál na to, aby sa stal novou „dcérskou“ bunkovou skupinkou. Tým, že sa zapojí nový vedúci, rozvinie užšie vzťahy s týmito členmi a bude lepšie pripravený na ich vedenie, keď nastane čas založiť novú skupinku. Toto tiež prispeje k lepšej pastorálnej starostlivosti v skupinke. Mnoho ľudí bude hovoriť slobodnejšie v menšej skupinke troch až piatich ako pred väčšou skupinkou desiatich či viacerých ľudí. Keď sa ľudia spájajú do zoskupení, znamená to, že ich neprítomnosť bude skôr zaregistrovaná. Uvedomia si, že ich prítomnosť je potrebná a budú oslovení druhými takým spôsobom, že sa stanú skupinke odovzdanejšími.

Zoskupenia môžu byť použité aj ako pomôcka na určenie potenciálnych apprentice vedúcich. Skúsenosť ukazuje, že v malej skupine ľudí sa jeden človek vždy prirodzene ukáže ako vedúci, ak na tú úlohu nie je nikto určený. Ako vedúci bunkovej skupinky zisťuje na modlitbách, kto by sa mohol stať novým vedúcim, môže vyskúšať rôzne zoskupenia, aby videl, ktorí členovia sa prirodzene objavujú ako „vedúci“ zoskupení. Toto sú ľudia, za ktorých by sa mal vedúci modliť a snažiť posunúť ich k tomu, aby sa stali vodcami-učeníkmi.

C. Kroky k znásobovaniu

Znásobovanie bunkovej skupinky je zámerné – vedúci a členovia skupinky si musia pred seba postaviť tento cieľ a aktívne pracovať na jeho dosiahnutí. Toto je jediný spôsob, ako bude znásobovanie vnímané ako prirodzená súčasť životného cyklu bunkovej skupinky. Ak vedúci bunkovej skupinky neurobí znásobovanie svojou prioritou, ani členovia skupinky si ho neurobia prioritou.

1. Príprava na znásobovanie bunkovej skupinky

Vedúci bunkovej skupinky by mal pripravovať bunku na znásobovanie. Aby boli vytvorené na rast a znásobovanie bunkovej skupinky správne „podmienky“, vedúci má niekoľko zodpovedností:

- **Vedúci** musí neustále podávať členom víziu, že ich skupinka sa rozdelí na dve. Táto vízia musí začať spolu so začiatkom skupinky, nie až niekoľko týždňov predtým, ako je čas na znásobovanie. Mal by vysvetliť, prečo je znásobovanie dobré a nevyhnutné, aby pomohlo naplniť mandát, ktorý nám dal Kristus vo Veľkom poverení.
- **Vedúci** musí povzbudzovať skupinku, aby získavali neveriacich vo svojej sieti vzťahov. Bez rastu počtu nie je potreba znásobovania.
- **Vedúci** musí vytvoriť na skupinke prostredie, kde sa uskutočňuje učeníctvo medzi veriacimi. Bez duchovného rastu nemusí byť potreba multiplikácie jasne pochopená.
- **Vedúci** musí mentorovať nového vedúceho, ktorý prevezme zodpovednosť za vedenie jednej alebo dvoch skupiniek. Ako sa približuje čas znásobovania, apprentice musí pripraviť celkový cieľ pre svoju novú skupinku ako aj plán pre najmenej niekoľko prvých stretnutí. Vedúci by mal toto preskúmať spolu so svojím učeníkom a ponúknuť radu alebo doporučenia.
- Musí byť naplánovaný dátum, kedy sa znásobovanie udeje. Vedúci musí udržať skupinku v zodpovednosti voči dokončeniu procesu znásobovania v ten dátum alebo blízko neho.

2. Uskutočnenie znásobenia bunkovej skupinky

Predpokladajme, že vedúci bunkovej skupinky tieto všetky veci urobil. Ako by mala byť bunková skupinka skutočne znásobená?

- **Prediskutujte so skupinkou nadchádzajúce zmeny.** Ľudia, ktorí nikdy predtým neboli v skupinke, ktorá sa multiplikovala, sa budú v rôznej miere znásobovania obávať. Mylne sa domnievajú, že sila skupinky je v tom, kto k nej patrí a nie, komu skupinka patrí. Zoberte vážne ich obavy a pomôžte im s nimi. Počas procesu znásobovania, **POČÚVAJTE, MODLITE SA, & POVZBUDZUJTE.** Robte všetko pre to, aby sa obavy alebo negativizmus nestali dominantnou silou. Čítajte a rozjímajte nad Jánom 14-17, aby ste získali duchovný pohľad na to, akým spôsobom zvládol Ježiš stupeň znásobovania so svojou skupinkou učeníkov.

• **Určte, kto bude viesť ktorú skupinku.** V niektorých prípadoch, keď sa bunková skupinka znásobuje, vodca-učeník sa stane vedúcim „dcérskej“ bunkovej skupinky. Avšak toto úplne závisí od samotnej skupinky a je rovnako prijateľné, aby existujúci vedúci bunkovej skupinky začal pracovať s novou skupinkou, zatiaľ čo nový vedúci sa stane vedúcim pôvodnej skupinky. Toto niekedy dobre funguje, ak členovia novej skupinky nie sú tak duchovne zrelí ako členovia, ktorí zostávajú s pôvodnou skupinkou.

V niektorých prípadoch, keď sa bunková skupinka znásobuje, apprentice vedúci sa stane vedúcim „dcérskej“ bunkovej skupinky.

• **Rozhodnite, kto sa pripojí k novej skupinke a kto zostane s pôvodnou skupinkou.** Vedúci bunkovej skupinky potrebuje požiadať členov skupinky, aby sa modlili a rozhodli sa, čo Boh chce, členmi ktorej skupinky sa majú stať. Nemal by sa pýtať, ktorého vedúceho by radšej chceli. Toto môže vytvoriť súťaženie, nejednotu, reči a nepohodlnú situáciu pre všetkých, ktorých sa to týka. Vedúci by nemal zneužívať svoje postavenie alebo si vyberať, ktorí členovia pôjdu s ktorou skupinkou. Akékoľvek doporučenia by mali byť urobené starostlivo a bez čoho i len náznaku nútenia alebo manipulácie. Spoliehajte sa na Ducha Svätého, že usporiada skupinky takým spôsobom, ako On chce.

• **Vyberte miesto stretania novej skupinky.** Nová skupinka sa potrebuje rozhodnúť, kde sa bude stretávať. Toto by mohlo byť v domácnosti nového vedúceho alebo v domácnosti jedného z nových členov skupinky. Je dôležité rozhodnúť o mieste a urobiť prípravu na jeho používanie. Noví členovia skupinky potrebujú cítiť stabilitu, bezpečie a identitu na mieste, kde sa budú spolu stretávať.

• **Naplánujte stretávanie s novým vedúcim, aby ste pokračovali v jeho/jej mentorovaní v novej skupinke.** Vedúci bunkovej skupinky musí plánovať čas, aby bol so svojim učeníkom-vodcom po tom, čo nastane znásobovanie. Prvých niekoľko týždňov a mesiacov novej bunkovej skupinky bude pre nového vedúceho najťažších. Mať pri sebe blízko mentora, ktorý sa s ním bude modliť a hovoriť o problémoch, bude nesmiernou pomocou pre vedúceho novej bunkovej skupinky.

• **Akonáhle skupinka rozhodne, kedy bude posledné stretnutie pôvodnej skupinky, naplánujte to ako oslavu!** Spomínajte a vzdajte vďaku za všetky veci, ktoré Boh vykonal v tejto skupinke a cez ňu. Modlite sa za seba navzájom a za budúcnosť oboch skupiniek. Radujte sa, že skrze dve skupinky môže byť zasiahnutých viac ľudí s Kristovou láskou. Ukážte skupinke dôležitosť tohto kroku ako služby pri naplňaní Veľkého poverenia. Majte špeciálne „poverenie“ pre nového vedúceho a členov skupinky – zhromažďte ich spolu a modlite sa za nich, aby ich Boh mocne použil v ich novej skupinke.

Vždy, keď vznikne nová bunková skupinka, sú prirodzene prítomné isté pochybnosti, obavy a neistota. Čo ak nová skupinka nie je tak „dobrá“ ako pôvodná skupinka? Čo sa zmení? V čom budú vzťahy odlišné? Je dôležité mať na pamäti, že nová skupinka bude podstatne iná ako tá stará. Neočakávajte, že všetko bude také isté, ako to bolo na pôvodnej skupinke, pretože nebude. Duch Svätý túži konať cez životy veriacich v novej skupinke jedinečným a zvláštnym spôsobom.

Snáď to najdôležitejšie je jednoducho dôverovať, že Boh má veci pod kontrolou a bude viesť a smerovať rovnako starú i novú skupinku. Ježiš povedal v Jánovi 14:27, „*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam; nie tak, ako dáva svet, ja vám dávam. Nech sa neľaká vaše srdce ani nestrachuje!*“ Toto sú slová, ktorými sa dá žiť a zvlášť počas obdobia, keď bunková skupinka dosiahla fázu multiplikácie.

Keby sa to nechalo len na samotnú skupinku, len veľmi málo skupiniek by sa vôbec niekedy znásobovalo. Ľudia chcú zostať spolu.

III. PREKÁŽKY ZNÁSOBOVANIA

Téma znásobovania bunkovej skupinky sa teší medzi členmi bunkovej skupinky a vedúcimi veľkej pozornosti. Dve sily svádzajú v bunkovej skupinke proti sebe boj. Tou prvou je fakt, že znásobovanie skupinky je zdravé rovnako pre skupinku i pre kráľovstvo. Tou druhou je fakt, že keby sa to nechalo len

na samotnú skupinku, len veľmi málo skupiniek by sa vôbec niekedy znásobovalo. Znásobovanie je vnímané ako potenciálne bolestivá udalosť, rozdelenie, ktoré ukončuje vzťahy. Ľudia sa chcú dávať dokopy a zostať spolu. Len zriedkakedy si uvedomujú, že skupinka, ktorá sa zameriava len na svojich vlastných členov a ich potreby buď upadne alebo zahynie do jedného či dvoch rokov.

V ktorejkoľvek bunkovej skupinke nájdeme niektoré bežné prekážky, ktoré bránia uskutočneniu multiplikácie. Nasledujúca tabuľka popisuje niektoré tieto prekážky a ponúka doporučenia pre vedúceho bunkovej skupinky, ako ich môže prekonať. Samozrejme, môžu sa vyskytnúť aj iné prekážky alebo bariéry, ktoré sú jedinečné pre vašu kultúru alebo kontext. Ak je to tak, skúste porozmýšľať, ako by ste mohli tieto prekážky prekonať tak, aby sa znásobovanie vo vašej bunkovej skupinke mohlo odohrať.

Tabuľka 11.1 Prekážky znásobovania bunky

Problém	Doporučenia
Skupinka nechápe dôležitosť znásobovania.	Vedúci bunkovej skupinky musí dať nielen víziu pre znásobovanie, ale musí tiež vysvetliť, prečo je znásobovanie také dôležité. Členovia bunkovej skupinky musia chápať, aký z toho plynie úžitok pre skupinku i pre napredovanie kráľovstva Božieho.
Skupinka chápe potrebu znásobovania, ale je im spolu dobre a nechcú sa rozdeliť.	Modlite sa, aby vám dal Duch Svätý múdrosť, aby ste pochopili svoju skupinku a vašu jedinečnú situáciu. Zdôrazňujte dôležitosť znásobovania a vysvetlite, že to je ďalší krok v prirodzenom postupe života skupinky. Demonštrujte v čom znásobovanie znamená byť poslušný Božiemu príkazu „choďte a čiňte učeníkov“ v Mt. 28:19. Skrze znásobovanie má vaša bunková skupinka dôležitú a aktívnu úlohu pri službe napĺňania Veľkého poverenia. Modlite sa za rozdelenie skupinky podľa prirodzenej štruktúry používajúc koncept zoskupení.
Nie je nový vodca-učeník.	Po prvé, vedúci bunkovej skupinky musí stráviť čas na modlitbách, pýtajúc sa Ducha Svätého, aby mu dal múdrosť ohľadom toho, koho vybrať. Potom musí cielene urobiť túto voľbu a začať viesť v učeníctve a mentorovať tohto vodcu-učeníka. Používajte vo vašej bunkovej skupinke zoskupenia, aby ste mohli určiť prirodzene sa objavujúcich vedúcich. Modlite sa za týchto ľudí ako potenciálnych nových vedúcich pre nové bunkové skupinky. Ako pomôcku pri vyberaní nového vedúceho, si pozrite 3.Manuál, Bunkové skupinky, lekcia 9:”Výcvik nových vedúcich bunkových skupiniek”.
Nie je zhoda v tom, kto pôjde s ktorou skupinkou	Ak má vaša skupinka niekoľko zoskupení, zvažujte jedno alebo aj viac zoskupení ako zárodok novej skupinky. Zvažujte ako sú utvorené v skupinke prirodzené vzťahy. Požiadajte každého člena skupinky, aby sa modlil a prosil Ducha Svätého, aby mu/jej ujasnil, s ktorou skupinkou má byť. Vedte na stretnutí bunkovej skupinky otvorenú a úprimnú diskusiu, aby ste našli dôvody, ktoré zapríčiňujú nedostatok jednoty v tomto rozhodnutí.
Členovia bunkovej skupinky cítia, že vodca-učeník ešte nie je kvalifikovaný na to, aby bol vedúcim bunkovej skupinky	Čakajte na rozbehnutie bunkovej skupinky dovtedy, kým vodca-učeník nie je pripravený. Zapojte apprentice do VŠETKÝCH aspektov služby spolu s vami. Nech vodca-učeník robí na skupinke viac a viac služby. Nech vedúci bunkovej skupinky robí menej a menej služby. Stanovte nový dátum pre vodcu-učeníka, aby sa stal vedúcim bunkovej skupinky a snažte sa dovtedy rozvíjať jeho/jej intelekt, emocionálne i duchovne.

Prekážky znásobovania môžu byť na ktorejkoľvek skupinke, ale ak vedúci myslí na možné problémy vopred a koná proaktívne, aby boli tieto prekážky prekonané ešte predtým, ako z nich vzniknú problémy, mnohým z nich sa dá celkom vyhnúť. Tou najproaktívnejšou vecou, ktorú môže urobiť vedúci bunkovej skupinky, je od prvého dňa neustále udržiavať víziu a úžitok zo znásobovania pred očami skupinky.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ako pomáha multiplikácia bunkovej skupinky napredovaniu hnutia zakladania zborov saturáciou?
- Čo sú „prirodzené zoskupenia“ na bunkovej skupinke? Ako môžu byť použité ako pomoc skupinke prejsť fázou znásobovania? Čo sa môže stať, keď je skupinka pripravená na znásobovanie a členovia sa rozdelia ľubovoľne bez toho, aby sa brali do úvahy vzťahy na skupinke?
- Ako môžu byť zoskupenia použité na určenie potenciálnych vedúcich nových bunkových skupiniek?
- Aká je najbežnejšia prekážka multiplikácie na bunkovej skupinke? Ako môže byť prekonaná?

AKČNÝ PLÁN

- Zoskupenia sa na bunkovej skupinke niekedy jednoducho objavia. Ak vaša skupinka ešte nemá takéto zoskupenia, zvážte ich použitie pri rôznych príležitostiach stretnutia bunkovej skupinky. Vidíte nejaký ošoh z používania zoskupení na vašich skupinkách?
- Začnite rozmýšľať o tom, čo je potrebné, aby sa stalo na každej z vašich skupiniek, aby bol dosiahnutý cieľ znásobovania. Napíšte 5 vecí, ktoré budete robiť počas nasledujúcich troch mesiacov, aby ste pohli vaše skupinky bližšie k znásobovaniu.
- Porozmýšľajte o potenciálnych prekážkach znásobovania na každej z vašich skupiniek. Čo môžete urobiť vopred, aby ste ich prekonali a vyhli sa problémom, keď nastane čas znásobovania?
- Vypracujte plán znásobovania na vašich skupinkách. Uistite sa, že zapojíte svojich vodcov-učeníkov do tohto procesu tak, aby boli tiež vystrojení na plánovanie znásobovania na svojich skupinkách. Modlite sa za termín znásobovania a zahrňte ho do plánu znásobovania pre každú skupinku. Nájdite niekoho, kumu budete skladať účty, aby ste uskutočnili tento plán znásobovania.

ZDROJE

- Portions of this lesson were quoted with permission from an article entitled, Multiplication by Dan Smith (Small Group Network, 1996. <http://smallgroups.com>).
- Logan, Robert. Multiplication of Cell Groups. Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Co., n.d.

UČENÍCTVO

UČENÍCTVO

6

LEKCIA

Učenie – workshop

DISKUSIA O PRAKTICKÝCH OTÁZKACH, KTORÉ SA TÝKAJÚ UČENÍCTVA

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je umožniť zakladateľom zborov interakciu pri všetkých úlohách a iných praktických otázkach, ktoré sa týkajú činenia učeníkov.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Mať širšie pochopenie praktických otázok týkajúcich sa činenia učeníkov.
- S väčším rešpektom zapájať tvorivosť v Tele Kristovom do záležitostí týkajúcich sa učenia.
- Mať silnejšie presvedčenie o dôležitosti určovania a plánovania postupu činenia učeníkov.
- Mať v ruke napísaný počítačový náčrt plánu, ako bude činiť učeníkov z veriach, ktorým slúži.

Doporučenia pre inštruktora

Uistite sa, že oznámite človeku, ktorý je zodpovedný za usporiadanie tréningového stretnutia podľa 4. manuálu, že všetci účastníci si musia priniesť vyplnený svoj Plán činenia učeníkov, aby sa mohli byť zúčastniť výcviku podľa 4. Manuálu. Tento materiál vytvorí základ pre diskusiu, ktorá bude v prvej časti tejto lekcie.

Tiež dajte vedieť človeku, ktorý je zodpovedný za koordináciu stretnutí podľa 4. Manuálu, že všetci účastníci by mali byť pripravení zúčastniť sa workshopu o učeníctve, ktorý je súčasťou druhej polovice tejto hodiny. Tento workshop otázok a odpovedí by sa mal týkať praktických otázok zo strany zakladateľov zborov. V prípade, že zakladatelia zborov nemajú otázky, inštruktori by mali byť pripravení komentovať otázky obsiahnuté v tejto lekcii.

Vytvorte plagáty alebo čisté fólie **Plánu činenia učeníkov** (z Prílohy 5A, Manuál tretí) na meotar, aby mohli byť vyplnené, keď bude prebiehať diskusia vo väčšej skupine. Toto môže byť potrebné, ak diskusia v malých skupinách nebudú fungovať kvôli slabo vyplneným zadaniam. Je nutné, aby účastníci prešli týmto procesom a zvažovali otázky a súvislosti učenia. Aby bol čas tejto lekcie o učeníctve čo najlepšie využitý, je dôležité, aby sa účastníci rýchlo rozdelili do malých skupiniek po 5 až 8 ľudí.

V prípade potreby odvolať sa na **Plány učenia**, ktoré si pripravili počas alebo po tréningu podľa 3. Manuálu by mali mať zakladatelia zborov poruke tieto svoje plány vyplnené.

I. DISKUSIA V MALÝCH SKUPINÁCH (1/2 HODINY)

Venujte pol hodiny na interakciu o tom, ako a s akými výsledkami prebiehal proces vypracovania plánu učenia pre jednotlivcov a spoločnosti. Určte niekoho, kto bude viesť diskusiu, pričom použije nasledujúce otázky ako smernice. Skúste zapojiť do diskusie každého.

- Bolo toto cvičenie pre vás prakticky užitočné vo vašej službe? Ako?
- Ako ste určili poradie, podľa ktorého by ste sa venovali jednotlivým otázkam?
- O ktorých prvkoch následnej práce (zručnosti, pojmy alebo hodnoty) ste presvedčení, že musia byť obsiahnuté v prvých mesiacoch života nového kresťana? Prečo sú také dôležité? Ako môže _____ (vyberte jeden z prvkov) byť čo najlepšie rozvíjaný v živote veriaceho alebo zboru?
- Ako ste sa vy osobne presvedčili o dôležitosti _____ (danej otázky/pravdy/zručnosti alebo pojmu)?

- Ktoré formy vám najviac vyhovujú?
- Pokúsili ste sa vyvažovať formy tak, aby jedna alebo dve neboli príliš používané alebo zanedbávané?
- Čo robíte pre to, aby sa šírilo dielo činenia učeníkov tam, kde ste? Ako pripravujete tých, ktorí budú činiť učeníkov?
- Čo budete robiť budúci týždeň, aby to posunulo učeníkov dopredu v ich viere, nádeji a láske?

II. WORKSHOP ČINENIA UČENÍKOV (20 MINÚT)

Vo všeobecnosti môžeme očakávať, že praktické skutočnosti služby, kombinované s podnetmi z tréningového prostredia vytvoria v zakladateľoch hlad po tom, aby sa naučili viac o tom, ako činiť učeníkov. Avšak ak sa zakladatelia zborov zdráhajú klásť otázky, nasledujúce môžu slúžiť na podráždenie ich chuti.

- Opište udalosť, príhodu alebo činnosť, v ktorej ste boli zapojení čoskoro po tom, ako ste sa stali kresťanom, ktorá vám rozhodne pomohla k rastu vo vašom chodení s Kristom.
- Akú perlu pravdy by ste odovzdali tým, ktorí začínajú činiť učeníkov?

III. ZÁVER (3 MINÚTY)

Toto je posledná lekcija série o učeníctve vo výcviku zakladania zborov. V tejto sérii sme sa snažili priviesť vašu pozornosť k strategickej dôležitosťi činenia učeníkov v procese zakladania zborov. Na učenie sme sa pozerali z hľadiska základnej následnej práce a prípravy večnej Nevesty Krista. Videli sme cieľ učenia. Hovorili sme o potrebe stanoviť súčasné duchovné podmienky jednotlivca či zboru. Predstavili sme nástroj plánovania, aby boli prakticky naplnené tieto potreby a vytvorili sme pre vás príležitosti na vypracovanie a prediskutovanie vašich vlastných plánov.

Povzbudzujeme vás, aby ste naďalej považovali činenie učeníkov za prostriedok ako reprodukovať seba v životoch druhých a znásobovať schopných pracovníkov na získavanie vašich dedín, okresov, miest a krajiny pre Krista.

AKČNÝ PLÁN

Vo svetle diskusie počas tohto workshopu, znovu si pozrite a vyhodnoťte plány učenia, ktoré ste pripravili po výcviku podľa 3. Manuálu pre každého človeka, ktorého vediete v učeníctve vo vašej službe zakladania zborov. Urobte všetky nevyhnutné zmeny vo vašich plánoch založené na tom, čo ste sa naučili počas tohto workshopu. Pamätajte na to, že plány, ktoré ste vytvorili, nie sú statické – budú sa a mali by sa časom meniť podľa toho, ako budú vaši učeníci rásť. Pravidelne kontrolujte a aktualizujte plány činenia učeníkov, ktoré máte pre každého zo svojich učeníkov

SPRÁVCOVSTVO

SPRÁVCOVSTVO

1

LEKCIA

Úvod do správcovstva

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť význam nášho správcovstva pred Bohom. Všetko, čo máme, je Jeho. Preto sa od nás nevyžaduje jednoducho Mu dávať časť späť, ale skôr používať všetko čo máme na Jeho dielo a slávu.

Hlavné body

Kľúčovou vecou pri správcovstve je naša vernosť.

Správcovstvo siaha oveľa ďalej ako sú peniaze vrátane nášho majetku, času, duchovných darov, atď.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

Poznať princípy toho, čo to znamená byť správcom Božieho vlastníctva.

Chápať, že hodnoty sú pri správcovstve základom.

Doporučenia pre inštruktora

Začnite stretnutie tým, že sa opýtate účastníkov, ktoré veci im Boh dal. Napíšte tento zoznam na tabuľku alebo fóliu na meotar.

I. ČO JE SPRÁVCOVSTVO?

Správcovstvo je pojem používaný na opísanie činnosti správcu. Správca bol ten, kto dohliadal na majetok svojho pána. Jeho úloha bola veľmi zodpovedná a bolo životne dôležité, aby to bol človek s čestným charakterom. Možnosti na okradanie alebo zneužívanie pánovho majetku boli veľké.

Keď sa pozrieme na princípy správcovstva, budeme vidieť, že pravé správcovstvo zahŕňa to, ako jednáme so zdrojmi, ktoré nám Boh zveril. Toto sa týka našich:

- peňazí
- času
- majetku
- tela
- rodiny
- služby

II. PREČO HOVORIŤ O SPRÁVCOVSTVE? – DVE TÉMY**A. Vernosť**

Správcovstvo znamená byť zodpovedný v tom, čo nám Boh dal. Od prvého dňa človeka na zemi sme Božími správcami. Človek bol stvorený, aby panoval nad stvorením (1M 1:28). Pán umiestnil Adama do záhrady, aby ju obrábal a udržiaval pre Neho (1M 2:15). Hoci človek zvyčajne nechápe, že je jednoducho správcom Božieho stvorenia, Písmo jasne prehlasuje, že zem a všetko na nej patrí Bohu (1K 10:26). Čokoľvek vlastníme, je nám dané Bohom, aby sme to používali na Jeho slávu. Sleduje našu vernosť a odmení nás podľa nej.

B. Hodnoty

Spôsob, akým ľudia zaobchádzajú s vecami vymenovanými predtým (v bode I) ukazuje, kde je ich srdce. Ako povedal Ježiš: „Kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.“ Inými slovami, o srdci človeka môžete povedať veľa podľa toho, akým spôsobom zaobchádza so svojimi peniazmi alebo cennými vecami.

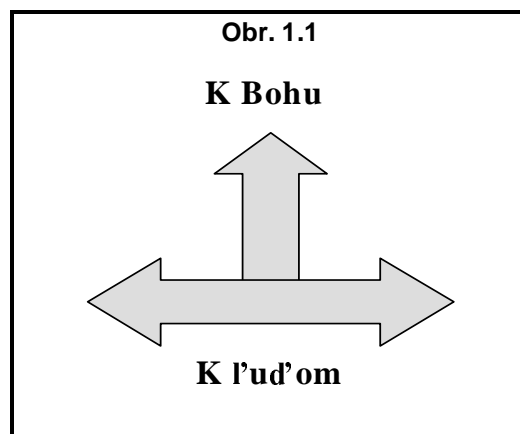
Naše hodnoty sú ideály alebo veci, o ktorých si myslíme, že sú v živote dôležité.

Naše hodnoty sú ideály alebo veci, o ktorých si myslíme, že sú v živote dôležité. Niektorí ľudia si cenia majetok alebo pohodlie. Iní si cenia rodinu alebo službu komunite. My doslova strávime svoj život a svoj čas tými vecami, ktoré sa nám osobne zdajú podstatné a životne dôležité. V Matúšovi 22:37-39 nájdeme to, čo sa niekedy nazýva ako „Veľké prikázanie“, v ktorom Ježiš zhrnul všetky biblické hodnoty do prehlásenia, ktoré má dve časti.

1. Naša najvyššia hodnota sa týka vzťahu s Bohom – „Miluj Pána, svojho Boha“

Vo vertikálnom zmysle máme slúžiť Bohu. Láska a vzťah k Bohu je našou najvyššou hodnotou. Keďže je pre nás prirodzené, že trávim čas s tými, ktorých milujeme, každý veriaci by mal tráviť osobný čas štúdiom Božieho slova a modlitbou. Keď stratíme osobný dôverný styk s Pánom, uniká nám Božie požehnanie a chýba nám moc v službe.

Slúžiť Bohu všetkými svojimi schopnosťami nie je chvíľkový pocit, ale každodenné rozhodnutie, ktoré zahŕňa všetky naše zdroje. Čím efektívnejšie využíva veriaci svoj čas a majetok, atď, tým efektívnejšie slúži svojmu Pánovi. Osobný čas s Pánom je niečo, čo je potrebné naplánovať do plného rozvrhu zakladateľa zboru, lebo inak sa to proste nestane. Zdravý vzťah s Bohom je základnou nevyhnutnou podmienkou, keď ideme slúžiť druhým.

2. Naša ďalšia hodnota sa týka vzťahov s druhými – „Miluj svojho blížneho ako seba samého“

Horizontálne máme slúžiť druhým. Vzťah lásky, ktorý máme s Bohom, by sa mal rozlievať v láske voči druhým. „Druhí“ zahŕňujú naše rodiny, spolupracovníkov, členov cirkvi, do ktorej patríme a stratených, ktorým hovoríme o Kristovi. Ako správcovia by sme sa mali starať o zdroje tak, aby potreby týchto „druhých“, tých, ktorých Boh vložil do našej starostlivosti, boli naplnené.

Zakladatelia zborov patria k najzanepoždanejším ľuďom v spoločnosti. Primerané spravovanie času, peňazí a ostatných zdrojov pomôže zakladateľovi zboru byť lepším služobníkom druhých a to tým, že im bude umožnená zmysluplná služba namiesto toho, aby dovolil, že okolnosti budú riadiť tento proces.

Skôr, ako môžeme hovoriť o správcovstve detailnejšie, musíme skontrolovať svoje hodnoty. Veľké prikázanie by malo byť našim sprievodcom ohľadom našich hodnôt a priorit. Ste človekom, ktorý miluje Boha celým svojím srdcom a tiež miluje druhých ako seba? Ak je tomu tak, vaše správcovstvo by malo o tom svedčiť.

III. PRINCÍPY SPRÁVCOVSTVA V BIBLIÍ

V Biblii je veľa príkladov správcov. Väčšina bohatých ľudí malo správcov. Skôr, než by sa sami mali osobne starať o spravovanie svojich každodenných záležitostí, najali si radšej dôveryhodného, schopného človeka ako správcu. Správcovia nemali svoj vlastný majetok. Správcovi bolo dovolené žiť v pánovom dome, jesť pri pánovom stole a odievať sa z majetku svojho pána. Nemal ani tak svoj vlastný majetok, ale mal prístup ku všetkému bohatstvu svojho pána.

A. Význam správcovstva

V Biblii je v súvislosti s konceptom správcovstva použitých niekoľko slov. Preklady sa rôznia, ale všeobecný význam je napriek tomu jasný. Niektoré z používaných pojmov sú napríklad:

1. Správca (*oikonomos*)

Toto je najšpecifickejšie slovo na označenie toho, kto pracoval ako správca. Bol zodpovedný za spravovanie majetku svojho pána. V domácnosti mal veľkú autoritu. Koreň slova „správca“ je ten istý ako koreň slova „domácnosť“. Tento človek bol zvyčajne otrokom, ale bol považovaný za dostatočne dôveryhodného, aby bol vybraný na túto dôležitú úlohu. Toto slovo je použité u Lukáša 12:42, Lukáša 16:1-3, a 1.Korinťanom 4:1.

2. Dozorca (*epitropos*)

Tento pojem sa zdá byť použitý vtedy, keď je tento človek v pozícii autority voči druhým ľuďom. On vypláca pracovníkov v Matúšovi 20:8. V Galaťanom 4:2 odkazuje na toho, kto je zodpovedný za poručníctvo dieťaťa do dospelosti.

3. Otok (*doulos*)

Otok patril inému človeku. Správca bol zvyčajne otrok, ale nie všetci otroci boli nazývaní správcovia. Otok nemusel mať nevyhnutne žiadnu autoritu nad ostatnými otrokmi alebo bohatstvom svojho pána. Ak mal túto autoritu, potom je pojem „správca“ primeraný. Príklady otrokov, ktorí fungovali ako správcovia nájdeme u Matúša 24:45 a Matúša 25:14.

4. Sluha (*doulos*)

V mnohých prekladoch je to isté slovo používané ako „otrok“ i „sluha“. Môže mať oba významy. V biblických časoch boli otroci, ktorí existovali v zavrnutiahodnej chudobe a trápení a boli tiež sluhovia, ktorí viedli omnoho lepší život. Avšak obaja patrili inému pánovi, a tak je použité to isté slovo.

5. Správcovstvo (*oikonomia*)

Správcovstvo je skôr úrad alebo funkcia správcu ako osoba samotná. Keď hovoríme o svojom správcovstve, poukazujeme na našu zodpovednosť niečo spravovať. Príklady tohto slova nájdeme u Lukáša 16:2, 1.Korinťanom 9:17 a Efežanom 3:2.

Správca bol otrok, ktorému bola zverená autorita, aby spravoval a staral sa o majetok svojho pána.

Z použitia týchto slov môžeme sformovať zmysluplný obraz toho, čo správcovstvo znamená. Správca bol bežne otrok, ktorému bola zverená autorita, aby spravoval a staral sa o majetok svojho pána, o jeho domácnosť, polia, obchod, iných sluhov, alebo bol dokonca poručníkom jeho syna.

B. Jozef – príklad správcovstva

Jozef môže byť najlepším príkladom dobrého správcu. Najprv spravoval domácnosť Putifara, egyptského úradníka, ktorý si ho kúpil ako otroka (1M 39). Hoci Putifar nebol veriaci, rýchlo zbadal, že Boh bol s Jozefom a prosperoval vo všetkom, čo robil. Preto Putifar odovzdal všetko, čo mal do Jozefových rúk, okrem svojej ženy (1M 39:9).

Ako Putifarov správca mohol Jozef jesť a odievať sa z majetku svojho pána. Žil v Putifarovom dome a riadil rovnako Putifarovu domácnosť i jeho polia. Ale príbeh jeho pukušenia Putifarovou ženou jasne ukazuje, že Jozef nikdy nezabudol, že všetky tieto veci patrili jeho pánovi a že sú hranice, po ktoré mohol ísť. Mohol si užívať ovocia svojej práce, pokiaľ bol jeho pán spokojný s jeho správcovstvom a pokiaľ nezhršil proti Putifarovi.

Neskôr bol Jozef opäť ustanovený správcom, najprv správcom väzenia a potom samotného faraóna. Ako správca faraóna bol najbohatším mužom v Egypte po faraónovi. Avšak jeho postavenie záviselo na jeho vernosti spravovania faraónových záležitostí takým spôsobom, ktorý uspokojoval faraóna.

C. Správcovstvo v podobenstvách

Pretože správca bol v biblických časoch tak bežný, Ježiš používal podobenstvá o správcoch k tomu, aby vyjadril pravdu o vzťahu veriaceho k Bohu. Čo je tou pravdou, ktorú nám chce Ježiš komunikovať skrze obraz správcu?

1. Dobrý správca je verný

V Lukášovi 12:42-48 Ježiš vyučoval, že správca musí byť verný dokonca aj vtedy, keď jeho pán nie je prítomný. Ak sa jeho pán náhle vráti a nájde ho zaoberať sa záležitosťami svojho pána, bude odmenený. Ale ak nie je pripravený na návrat svojho pána, bude s ním prísne zaobchádzané. Toto je paralelou k situácii veriaceho. Náš Pán je preč a náhle sa vráti. Máme počas Jeho neprítomnosti byť verní.

2. Obozretný správca používa svoj majetok, aby sa pripravil na budúcnosť

Ježiš povedal ďalšie podobenstvo o správcovstve v Lukášovi 16:1-12. Toto podobenstvo je trochu prekvapivé, keďže správca je chválený za podvádzanie svojho pána. Toto podobenstvo nemá zaiste za cieľ podporovať nepoctivosť. Skôr vyučuje veľmi jasné posolstvo o múdrosti používania vecí, ktoré sú teraz v našom vlastníctve, aby sme sa pripravili na budúcnosť. Zlý správca si uvedomuje, že jeho postavenie je dočasné, ako je aj náš život na tejto zemi. Rozhodne sa použiť všetko, čo je v jeho moci, aby si pre seba pripravil dobré prijatie, keď jeho práca skončí. Ježiš povedal, že konal múdrejšie ako často robíme my. Mali by sme používať všetko, čo máme na zemi, aby sme si ukladali poklad v nebi.

3. Správca bude ohodnotený podľa svojich schopností

Podobenstvo o talentoch v Matúšovi 25:14-30 je nám veľmi známe. Každému správcovi boli zverené peniaze, kým bol pán odcestovaný. Sú preto správcami týchto talentov. Avšak nie je im daný rovnaký obnos. Každý skôr dostal podľa toho, ako pán ohodnotil ich schopnosti. Keď sa pán vrátil, odmenil každého za jeho vernosť. Ten, ktorému boli dané dva talenty, dostal presne takú istú chválu ako ten, ktorý dostal päť. Len ten, ktorý premrhal svoj talent, bol súdený. Kľúčovou vecou bola správcova vernosť, a nie množstvo vecí, ktoré mu boli dané.

D. Účtovanie

Aj apoštol Pavol jasne učil, že sme Kristovými správcami. Zakladatelia zborov a vedúci sú zvlášť zodpovední, aby sa staral o tajomstvá Božie (1.K 4:1-2; Ef 3:2; Tit 1:7). Tiež učil, že náš Pán príde náhle vo chvíli, kedy Ho nebudeme čakať (1Tes 5:2). Keď sa Ježiš vráti po svoju cirkev, bude súdiť, či sme Mu boli v našej službe verní (R 14:4-12; 2K 5:10). Každý z týchto textov je určený zvlášť kresťanom. Skutočnosť, že Ježiš bude súdiť veriacich je ešte jasnejšia v 1.Korintňanom 3:10-15. V tomto texte Pavol opisuje ako oheň preskúša naše dielo a buď prijme odmenu alebo utrpíme stratu v závislosti od toho, ako sme slúžili. Toto sa jasne týka veriacich, keďže dokonca aj ten, kto nebude hodný odmeny, bude zachránený (v. 15).

IV. NAŠE SPRÁVCOVSTVO

A. Naše peniaze

Väčšina veriacich vie, že by mali dávať časť svojho majetku Pánovi. Avšak výsledkom skutočného pochopenia správcovstva je odlišný postoj. Nielen že by sme nemali len dávať, ale nemali by sme ani mrhať peniazmi, ani by sme ich nemali míňať na veci, ktoré netešia Boha. Koniec koncov sú to Jeho peniaze. My nemáme žiadne peniaze. Máme len peniaze, ktoré nám boli zverené. Či už ich dávame na cirkev alebo ich míňame na veci, ktoré Ho tešia, v zásade ich vraciame Bohu.

My nemáme žiadne peniaze. Máme len Božie peniaze, ktoré nám boli zverené.

B. Náš čas

Náš čas je asi tým najvzácnejším vlastníctvom, pretože nejestvuje spôsob, ako by sme ho mohli rozmnožiť. Všetci máme určitý počet dní, ktoré nám boli dané Bohom (Ž 139:16). On očakáva, že ich prežijeme na Jeho slávu. Keď bol Ježiš vzatý hore, anjeli napomenuli učeníkov, že tam stoja pozerajúc do neba (Sk 1:11). Mali zachovávať Jeho príkaz, aby čakali na Ducha Svätého, a potom niesli evanjelium všetkým národom. Pavol nám pripomína, aby sme boli usilovní a žili zbožný život, ako sa približuje deň nášho spasenia (R 13:11-14). Tiež hovorí, že máme využívať každú príležitosť v týchto zlých dňoch (Ef 5:15-17). Boh pre každého z nás určil úlohu, ktorú máme konať a dal nám obmedzený čas, v ktorom ju máme dosiahnuť (Ef 2:10). Musíme starostlivo zhodnotiť, ako trávime svoj čas, aby sme sa uistili, že robíme všetko, čo chce On od nás, aby sme robili.

C. Náš majetok

Dokonca aj úprimní veriaci často zanedbávajú túto oblasť. Môžu si myslieť, že Boh chce časť ich peňazí, a to je všetko. Ak majú veľmi malý finančný príjem, môžu si myslieť, že nemusia dávať. V skutočnosti Biblia nikdy neobmedzuje naše dávanie len na naše peniaze. Starozákonný desiatok bol bežne dávaný z prírastku v statku alebo úrody. Veľká časť príjmu veriacich Nového zákona bola aj v inej forme ako sú peniaze. Boh od nás chce, aby sme dávali časť *čohokoľvek* čo dostávame. Môže to byť mzda, zemiaky z našej záhrady, mlieko z našej kravy alebo nejaký iný druh príjmu. Zdroj nie je dôležitý. Boh je konečným zdrojom všetkého, čo máme a On od nás očakáva, že budeme na to pamätať a budeme Ho tým ctíť.

Veľká časť príjmu veriacich Nového zákona bola aj v inej forme ako sú peniaze.

Ste ochotní používať majetok, ktorý vám Boh zveril tak, aby ste sa Mu páčili a slúžili ním druhým? Členovia jeruzalemského zboru predávali veci, ktoré vlastnili, aby boli schopní dávať tým, ktorí trpeli núdzu (Sk 2:44). Po prvýkrát sa stretávame s Barnábasom v Písme, keď predáva svoju pôdu, aby dal výnos z nej cirkvi (Sk 4:36-37). Boh ho bohato požehnal a vybral ho ako spoločníka pre apoštola Pavla.

D. Naše telá

Málo kresťanov rozmýšľa o tejto zodpovednosti, ale je to dôležité. Naše telá sú chrámom Ducha Svätého (1K 6:19) a sú na Božiu slávu. Dokonca aj keď Biblia nezakazuje piť alkohol, fajčiť alebo užívať drogy, tieto veci môžu poškodiť tento chrám a obmedziť našu schopnosť slúžiť Pánovi. Správcovstvo tohto chrámu vyžaduje, aby sme sa pozorne vyhli tomu, čo poškodzuje naše zdravie. Sem patrí aj nedostatok cvičenia alebo spánku, slabá výživa alebo čokoľvek, čo je škodlivé.

E. Naše rodiny

Naše rodiny sú naším najväčším darom od Boha. Ak nevieme dobre spravovať naše rodiny, potom nie sme spôsobilí na správu cirkvi (1Tim 3:4-5). Naše rodiny neprekážajú našej službe. Majú byť jej súčasťou a náš rodinný život by nás mal pripraviť na efektívnu službu. Ako rastieme v našich schopnostiach starať sa o svoje rodiny a s láskou ich vyučujeme v Slove, učíme sa efektívnejšie starať o našich bratov a sestry v Kristovi a vyučovať ich.

F. Naša služba

1. Petra 4:10 nám hovorí, že všetci veriaci majú byť vernými správcami milosti Božej tým, že používajú svoje duchovné dary v službe druhým. Správny pohľad na službu odbremení plecia väčšine cirkevných vedúcich. Služba je Božou službou. Je to Jeho dielo, nie naše. My sme len Jeho služobníkmi, ktorí používajú Jeho zdroje, aby splnili úlohu. Ak nemáme dostatok zdrojov, On ich zabezpečí. Ak sme verní, dokončíme všetko, čo si Boh praje. Nemusíme cítiť zdrvujúce bremeno, ak sú veci ťažké. Skôr potrebujeme čakať na Pána, na Jeho vedenie a silu.

Je nevyhnutné, aby sme každý deň trávili chvíľu s Bohom. Keď sme vnímaví voči vedeniu Ducha Svätého, budeme robiť lepšie rozhodnutia a služba bude efektívnejšia. Dokonca aj Ježiš cítil potrebu spoločenstva s Otcom, aby dostal múdrosť. Toto je zvlášť zrejmé, keď mal urobiť veľké rozhodnutia ako napríklad - kde pracovať (Lk 4:42-44) alebo koho si vybrať za učeníka (Lk 6:12-16). Potrebujeme tú istú múdrosť. Ak nikdy nezabudneme, že sme púhymi služobníkmi, ktorí konajú Božiu vôľu, budeme Mu často načúvať.

V. SPRÁVCOVSTVO A ZAKLADATEĽ ZBORU

Dobré správcovstvo je pre zakladateľov zborov nesmierne dôležité. Zakladatelia zborov budú potrebovať správne používať všetky svoje dary, majetok, čas a peniaze, aby založili nový zbor. Budú tiež potrebovať rozumieť svojim zodpovednostiam, aby sa starali o svoje telo a rodinu, keď hľadajú rovnováhu medzi svojou službou a tým všetkým. Musia aplikovať princípy správcovstva na seba a vyučovať v nich iných.

A. Aplikácia na seba

Zakladatelia zborov čelia ťažkej úlohe. Musia zachrániť zajatých z rúk silného neviditeľného nepriateľa a založiť nové pevnosti pre Pána. Takých vecí nie sú schopní vo svojej vlastnej sile. Ale sú služobníkmi, ktorí používajú Jeho zdroje, ktoré im On poskytol, aby dokončili Jeho dielo. On poskytne všetko, čo je potrebné. Ich zodpovednosťou je používať to všetko starostlivo. Všetko, čo robia, od dávania po využívanie času, by malo byť posudzované vo svetle toho, ako potrebujú Jeho požehnanie a ich úlohy ako Jeho správcov.

Váš príklad a dôsledné vyučovanie pomôže novým veriacim pochopiť, ako byť dobrými správcami.

Ak máte ťažkosti so správcovstvom, môže tomu byť na vine nedostatok zamerania?. Kontrola hodnôt môže pomôcť priniesť zameranie? Na život v službe. Ste charakterizovaný ako človek, ktorý miluje Boha a druhých? (Mt 22:37-39). Je spôsob, akým zaobchádzate so svojim časom, majetkom, telom, rodinou, službou, atď. v harmónii s týmto?

B. Vyučovanie druhých

Efektívne zakladanie zborov vyžaduje zapojenie každého člena. Od chvíle ich obrátenia potrebujeme vyučovať každého nového kresťana jeho zodpovednosti ako správcu pred Bohom. Nepredpokladajte, že ostatní sa naučia byť dobrými správcami sami. **Náš príklad a dôsledné vyučovanie** pomôže novým veriacim pochopiť to, ako byť dobrými správcami.

Noví kresťania by mali byť zvlášť vyučovaní:

- Dávať štedro zo svojich peňazí a ostatného majetku.
- Nájsť a používať svoje duchovné dary v službe na budovanie cirkvi.
- Dávať svoj čas do služby rovnako veriacim i neveriacim.
- Staráť sa o svoje rodiny, aby vedeli ako sa starať o ostatných veriacich.

ZÁVER

Kresťan je správcom, či už to vie alebo nie. Všetko, čo máme, je Pánove a očakáva od nás, že to budeme používať na Jeho slávu. Tento princíp platí na všetkých veriacich – nie len na zakladateľov zborov. Ale zakladatelia zborov majú zvláštnu zodpovednosť, pretože my sme tými, ktorí musia znázorňovať tento princíp vo svojich životoch a vyučovať ho druhých. Komu je mnoho dané, od toho sa bude veľa vyžadovať.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ktoré sú to zdroje, ktoré vám Boh poskytol? Vymenujte ich.
- Ktoré oblasti opísané v bode IV sú najťažšie zvládnuteľné? Prečo?
- Môže chudobný človek skutočne dávať Pánovi? Mal/-a by? Koľko?
- Čomu by mal byť nový kresťan vyučovaný ohľadom správcovstva?
- Nakoľko sú hodnoty dôležité v diskusii o správcovstve?

SPRÁVCOVSTVO

2

LEKCIA

Spravovanie financií

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je ukázať, ako obetavé dávanie a zbory, ktoré sa sami financujú, môžu zvýšiť úspech zakladania zborov.

Hlavné body

- Boh túži po tom, aby sme mali vieru, aby sme dávali na Jeho dielo obetavo.
- Zbory so samofinancovaním rastú rýchlejšie ako ostatné.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal

- Chápať ako samofinancovanie pomáha rastu cirkvi a zrelosti.
- Zúčastniť sa dávania vo väčšom meradle a vyučovať ostatných, aby robili to isté.

Doporučenia pre inštruktorov

Snažte sa vyhnúť vášnivej debate o otázke desiatkov. Hlavným bodom tejto lekcie je, že sme zodpovední za používanie peňazí na Božiu slávu. Zamerajte sa na túto otázku, ktorá je relevantná bez ohľadu na to, čo niekto verí o desiatkoch.

Buďte na pozore pre prípad, že niekto na výcviku má skúsenosti v zostavovaní rozpočtu a mohol by sa o to podeliť s ostatnými.

I. BÁDAJME V BIBLIÍ

Biblia má toho veľa čo povedať k peniazom. Vybrali sme nasledovné texty, aby nám pomohli pochopiť Božiu predstavu ohľadom nášho finančného dávania.

A. Desiatky v zákone Starého zákona

Od ľudu Izraela sa vyžadovalo dávať desiatok alebo desať percent zo svojej produkcie Pánovi a Jeho dielu (2M 27:30-32; 4M 18:23-24). Okrem týchto požiadaviek bolo ešte mnoho ďalších milodarov a daní, ktoré sú nazývané desiatkami. Takže veriaci Starého zákona, ktorý sa vážne snažil dodržiavať Zákon, dal pravdepodobne okolo 28 percent svojho príjmu späť Bohu. Toto pozostávalo najmä z dobytky a produkcie jeho polí.

Technické aspekty dávania desiatkov v Starom zákone odložme teraz bokom. Desiatok bol v prvom rade osobným duchovným cvičením, ku ktorému Boh pripojil zaslúbenie, že bude naň reagovať. Ak niekto nedával desiatok, bolo to Bohom považované za krádež, pretože to patrilo Jemu. Boh vyzval Izraelitov, aby Ho v tomto vyskúšali, zaslúbil, že vyleje svoje požehnanie na tých, ktorí Mu prinesú celý desiatok (Mal 3:8-12).

B. Dobrovoľné milodary na svätostánok

Desiatok nebol v žiadnom prípade jediným spôsobom získavania finančných zdrojov v Starom zákone. Počas putovania púšťou Boh vyučoval Mojžiša, ako zbierať dobrovoľné milodary od ľudí na vybudovanie svätostánku (2M 25:1-8). Ľudia dávali zo svojho dobytky, svoje osobné veci a dokonca svoju prácu ako odpoveď na toto volanie (2M 35:4-29). Neboli nútení dávať, ale dávali

ochotne. V skutočnosti dávali oveľa viac, ako bolo nevyhnutné, takže Mojžiš musel prosiť ľudí, aby prestali dávať! (2M 36:4-7)

C. Dávid je príkladom dávania na vybudovanie chrámu

Dávid pochopil obetavé dávanie, a to do tej miery, že odmietol dať Bohu to, čo ho nestálo „nič“ (1Kron 21:24). Kráľ Dávid obetavo dával zo svojho bohatstva, takže chrám Pána mohol byť neskôr jeho synom Šalamúnom vybudovaný (1Kron 29:1-5). Dávidovo dávanie bolo inšpirujúcim príkladom pre ostatných a podľa neho vodcovia Izraela dávali (1Kron 29:6-9). Dávidova modlitba, ktorá nasledovala po tomto milodare, odhaľuje jeho postoj k dávaniu (1Kron 29:10-20). Dozvedáme sa, že Dávid dával plný ducha chvály a vďakyvzdania voči Bohu. Dávid tiež ukazuje, že bohatstvo a majetok – všetko patrí Pánovi (1Kron 29:16). Dávanie je jednoducho príležitosťou vrátiť Bohu malú časť toho, čo nám dal On. Dávid sa dokonca nahlas diví, že mu Boh udelil takú výsadu ako je dávanie (1Kron 29:14).

D. Dávanie v chudobe

Ježiš chválil vdovu, ktorá dala nepatrné množstvo (Lk 21:1-4). Urobil to, pretože jej dve malé mince znamenali sto percent jej majetku. Táto udalosť sa odohrala ešte predtým, ako bola založená na Letnice cirkev. Preto dokonca pred dobou cirkvi, keď nebolo pochýb o tom, že Boh vyžadoval desiatky, Pán bol potešený, keď veriaci slobodne dávali viac, ako len desiatok. Je tiež zrejmé, že sa zaujíma a sleduje, aby videl, koľko dávame.

V tomto texte je zrejmý ešte jeden princíp. Chrám bol drahou budovou, ktorá bola pokrytá zlatom (Mk 13:1; Mt 23:16). Zaiste, chrám nepotreboval peniaze chudobnej vdovy. Ale Ježiš bol potešený, že to aj tak dala, pretože to bral tak, že to dala Bohu, a nie chrámu. Nezáležalo na tom, že náboženský vedúci boli pokrytci, ani že vedel, že Rimania chrám o niekoľko rokov zničia. Dávame Bohu, a nie človeku. Ale Bohu dávame skrze cirkev.

F. Financovanie vedúcich cirkvi Nového zákona

Duchovní vedúci v Novom zákone boli finančne podporovaní rôznymi prostriedkami. Ježiš a učeníci boli podporovaní, prinajmenšom čiastočne, ženami, ktoré putovali s nimi (Lk 8:1-3). Keď Ježiš vyslal svojich učeníkov, aby kázali v Galilei, poučil ich, aby očakávali, že sa o nich postarajú tí, ktorým budú slúžiť (Mt 10:10; Lk 10:5-8). Ako Boží služobník mal apoštol Pavol právo byť podporovaný finančne tými, medzi ktorými slúžil práve tak, ako boli podporovaní kňazi Starého zákona (1K 9:4-14). Tu a inde (1Tim 5:18) Pavol povzbudzoval zbory, aby podporovali tých, ktorí im slúžili. Zo svojich vlastných dôvodov Pavol vždy neuplatňoval svoje právo na prijímanie finančnej podpory od tých, ktorým slúžil. Napríklad Pavol neprijal finančnú podporu od korinťanov, hoci ju mohol požadovať (1K 9:12). Namiesto toho Pavol väčšinou financoval sám seba výrobou stanov, aby nebol pre cirkev bremenom (Sk 8:2,3; 1K 4:12).

Dozvedáme sa tiež, že filipští dali na Pavlovu službu (F 4:15-20). Je zaujímavé si všimnúť, že často opakovaná fráza „*môj Boh naplní všetky vaše potreby*“ sa nachádza v kontexte Pavlovho dobrorečenia filipským za ich dávanie. Pavol vedel, že Boh poskytne filipským všetko potrebné, pretože oni dali štedro na jeho službu. Inými slovami, Boh sa postará, keď my verne dávame.

G. Zbierka pre jeruzalemských svätých

Pavol sa vydal zbierať mimoriadnu zbierku pre svätých v Jeruzaleme, ktorí trpeli núdzu a zakúšali hladomor. Vo svojom 1. liste Korinťanom presne opísal, ako mala byť zbierka urobená (1K 16:1-2). Očakával, že každý veriaci dá ochotne v prvý deň každého týždňa (nedeľu). Nebolo stanovené žiadne presné percento. Pavol skôr prosil o množstvo „podľa toho, ako sa komu darí“.

V Pavlovom 2. Korinťanom znovu vyučoval o tejto zbierke. 2. Korinťanom 8:1-6 a 9:6-11 obsahuje snáď tie najnáročnejšie princípy dávania v Novom zákone. Pavol začína tým, že použil príklad dávania macedónskych zborov (2K 8:1-6). Dávali štedro uprostred chudoby, dokonca viac ako mohli ľudsky dať (dôverujúc Bohu). Macedónski boli inšpirovaní skutočnosťou, že najprv dali Bohu seba.

Tí, ktorí dávajú týmto spôsobom, sa radujú z úžasného Božieho zaslúbenia, že On odmení ľudí podľa toho, ako kto dáva. Skutočne, Boh štedro zaopatrí naše potreby, ak máme vieru dávať štedro Jemu (2K 9:6-11; Lk 6:38).

II. OSOBNÉ DÁVANIE

Je jeden dôležitý duchovný princíp, ktorý sa tiahne celou Bibliou a ktorý by sa mal naučiť každý kresťan. Tento princíp je veľmi jednoduchý. V Božej ekonómii schopnosť dávať a prijímať nie je obmedzená na zdroje, ktoré sú k dispozícii. Inými slovami, každý veriaci, bez ohľadu na to, aký je chudobný, by mal dávať. Ako bolo vysvetlené vo vyššie uvedených textoch, chudoba nie je výhovorkou. Každý má dávať Bohu. Navyše, keď Boží ľudia dávajú všetko, čo môžu vo viere, je to vždy dost. Boh používa tieto dary zázračnými spôsobmi, keď ich rozmnoží mnohonásobne. Toto je ilustrované v príbehu vdovy zo Sarepty (1Kr 17:7-16) a pri nasýtení 5 000 (Mk 6:30-44). V oboch prípadoch toho, čo bolo dané, nebolo veľa, ale bolo to všetko, čo bolo – a to bolo dost, keď to bolo v Božích rukách.

V Božej ekonómii schopnosť dávať a prijímať nie je obmedzená na zdroje, ktoré sú k dispozícii.

Dávanie na Božie dielo by malo byť pravidelnou praxou v živote každého veriaceho. Zatiaľ čo väčšina kresťanov si je vedomá tejto zodpovednosti, mienky sa rôznia ohľadom toho, koľko by sa malo dávať. Vyžaduje sa v dobe cirkvi ešte stále desiatok? Ak nie, koľko by sme mali dávať? Mnohí veria, že dávanie desiatku bola prax predpísaná v Mojžišovom zákone podobne ako zákony o stravovaní, ktoré neboli prenesené do Nového zákona (R 10:4; Gal 3:25). Iní veria, že Boh od nás očakáva zachovávanie tejto praxe aj dnes, keďže desiatky predchádzali Mojžišovmu zákonu (2M 14:19-20) a Ježiš túto prax potvrdil, hoci Mu záležalo na motivácii (Mt 23:23).

Všetci veriaci, ktorí študujú texty Nového zákona o dávaní by pravdepodobne súhlasili, že desať percent – desiatok - by mohol byť dobrým minimom nášho dávania Pánovi. Zdalo by sa, že ak bolo nejaké percento vyžadované v Starom zákone, veriaci Nového zákona s jeho hlbším pochopením spásy by mohli chcieť dávať aj viac.

Bez ohľadu na percento príjmu, ktoré sa veriaci rozhodne dávať, je dôležité si uvedomiť, že príjem nepozostáva len z peňazí, ktoré dostávame vo forme platu alebo mzdy. Ak všetko čo máme, patrí Pánovi, tak potom by desiatok mal byť dávaný aj z iného príjmu ako je úroda, dobytok, atď. Ak človek dostáva málo alebo žiaden peňažný príjem, to neznamená, že je nejako vyňatý z dávania desiatku. Má iné prostriedky, z ktorých žije a tieto zdroje by mali byť brané do úvahy, keď prináša svoj desiatok Pánovi.

Nasledujúce princípy vedú dávanie veriacich:

- Každý veriaci by mal dávať.
- Naše dávanie by malo byť podielom z nášho príjmu, či už vo forme peňazí alebo v nejakej inej forme. Predstavte si, že Boh by vám dal plat úmerný vášmu dávaniu!
- Máme dávať dokonca aj v našej chudobe.
- Máme dávať štedro a pretože to chceme – nie preto, že nás niekto núti. Dávanie musí byť z ochotného srdca, aby sa páčilo Bohu.
- Máme dávať viac ako sme schopní (dôverujúc Bohu).
- Naše dávanie financií by malo nasledovať po odovzdaní seba Bohu. Dávanie je prejavom nášho odovzdania sa Pánovi.
- Boh nás odmeňuje úmerne nášmu dávaniu. Boh zaslúbil, že štedro zaopatrí naše potreby, ak máme vieru, aby sme Jemu dávali štedro.

V Malachiášovi Boh zaslúbil Izraelcom, že otvorí zásobárne neba a vyleje svoje požehnanie, ak budú dávať. Dnes máme to isté zaslúbenie. Správcovstvo znamená, že všetky zdroje, ktoré nám boli zverené, patria Bohu. Ak sme Mu verní v dávaní späť, potom nás požehná viac, ako potrebujeme. Ak zabudneme, komu to patrí a sme voči Nemu lakomí, ukrátime sa o Božie požehnanie. Nemáme záruku, že požehnanie od Boha bude finančné. Boh môže požehnať darcu duchovne.

III. FINANČIE MIESTNEHO ZBORU

Jedna zo zodpovedností cirkvi je spravovať desiatky a milodary Božieho ľudu starostlivo a bezúhonne.

A. Samofinancované zbory

Desiatky v Starom zákone umožnili, aby sa chrám a neskôr synagógy postarali o seba samy. Keby všetky domácnosti dali 10%, potom dokonca aj len s desiatimi rodinami by mohla byť založená nová domácnosť, domácnosť Božia. Toto majú na pamäti bolo židovským zvykom vybudovať synagógu v akomkoľvek meste, ktoré malo 10 a viac židovských rodín.

Nech človek verí o desiatkoch v Novom zákone čokoľvek, zostáva pravdivým princíp, ktorý je za desiatkami, že zbor môže a mal by sa sám financovať. S výnimkou zbierky pre Jeruzalem, čo bolo zapríčinené hladomorom, bolo v Novom zákone normálne, že každý zbor sa staral o svoje vlastné finančné potreby. Napríklad Pavol povedal galaťanom, aby podporovali svojich vlastných učiteľov (Gal 6:6). Povedal Timoteovi, aby vyučoval zbory, že sa majú starať o svojich chudobných a vdovy (1Ti 5:3-10) a platiť svojich učiteľov Božieho slova (1Tim 5:18).

Zbory, ktoré prevezmú zodpovednosť za financovanie seba, majú tendenciu rásť a multiplikovať sa rýchlejšie.

Prieskumy ukazujú, že zbory, ktoré prevezmú zodpovednosť za svoje financovanie, majú tendenciu rásť a znásobovať sa rýchlejšie ako tie, ktoré tak neurobia. Samofinancovanie má niekoľko výhod:

1. Samofinancovanie buduje zrelosť

Závislosť na druhých zvonku môže viesť miestny zbor k slabému vedomiu vlastnej hodnoty a nedostatku príležitosti na rozvoj. Avšak keď zbor podporuje svoju vlastnú službu a spravuje svoje financie, dozrieva cez rozhodnutia, ktoré s takouto zodpovednosťou prichádzajú.

2. Samofinancovanie buduje zodpovednosť

Je bežné, že pracovník, ktorý dostáva zdroje od iného zboru alebo agentúry, cíti viac zodpovednosti voči tým, ktorí ho platia ako voči zboru, ktorému slúži. V takejto situácii môžu byť potreby zboru nenaplnené, lebo vedúci sa zameriava viac na potreby svojho „zamestnanca“ ako na potreby stáda. Opak je tiež pravdou. Členovia zboru nemusia cítiť zodpovednosť za potreby svojich vedúcich a môžu považovať za samozrejmé, že svojich vedúcich majú. Nech sú dôvody akékoľvek, darcovia majú tendenciu mať pocit vlastníctva voči veciam, na ktoré dávajú (Mt 6:19-21). Inými slovami, ľudia si vysoko vážia to, do čoho investujú. Je podstatné, aby miestni ľudia vlastnili službu tohto zboru, ak má zbor v ich komunite prosperovať.

3. Samofinancovanie cvičí vieru

Samofinancovanie môže priniesť mnohé skúšky a ťažkosti. Avšak skúšky sú príležitosťou rastu vo viere (1Pt 1:6-7, Jk 1:3-4). Samofinancovanie je skutočne záležitosťou viery. Ak chýba samofinancovanie, často to nie je zapríčinené chudobou, ale nedostatkom viery. Sú príklady rovnako chudobných ľudí, ktorí sú schopní podporovať svoje vlastné zbory ako aj ľudí s majetkom, ktorí očakávajú, že niekto zvonku bude podporovať ich zbor. Otázkou je „Postará sa Boh o svojich ľudí, alebo nie?“ Ľudia viery odpovedia kladne. Je múdre modliť sa za to, aby sa Boh postaral a zároveň nebol ochotný stať sa odpoveďou na túto požiadavku? Je zrejmé, že to nie je múdre. Konať tak by bola „viera bez skutkov“. Avšak keď Boží ľud dáva obetavo a s vierou, veriac, že Boh je verný, Boh oplatí spôsobmi, ktoré si ani nevieme predstaviť.

4. Samofinancovanie zlepšuje svedectvo pre stratených

Keď je zbor podporovaný zahraničnými zdrojmi, potom je vnímané, že viera hlásaná cirkvou, je zahraničná viera. Toto často bráni svedectvu v komunite. Toto sa zvlášť týka platov. Keď ľudia prijímajú platy zo zahraničného zdroja, môžu byť považovaní za najatých obchodníkov, a nie za pravých veriacich s autentickou vierou. Na druhej strane, keď členovia zboru obetavo podporujú službu, môže byť len málo pochýb o ich oddanosti.

Ak zbor očakáva, že ľudia zvonku budú platiť účty, nebudú tiež očakávať, že tí zvonku zevanjelizujú ich komunitu?

5. Samofinancovanie umožňuje neobmedzený rast

Keď zdroje prichádzajú z vonkajšieho zdroja, potom sú takmer vždy tieto zdroje obmedzené. Často tento systém vyžaduje investovanie zdrojov do propagácie služby potenciálnym podporovateľom. Inými slovami, prijímať peniaze stojí peniaze. Je tu tiež obava, že tieto zdroje by mohli byť hocikedy prerušené. Výsledkom je, že jestvuje obmedzenie v tom, koľko peňazí môže byť prijatých, a zbor nerastie. Na druhej strane pri zbore, ktorý sa sám financuje a kde sú ľudia vyučovaní dávať, finančné zdroje budú rásť úmerne tomu, ako sú noví ľudia získavaní pre Krista a včlenení do zboru. Ako rastie zbor, rastie aj dávanie, takže tam nejestvuje obmedzenie v tom, čo môže byť vykonané.

Keď sa narodí motýľ, musí prekonať veľký zápas, aby sa dostal z kukly. Pozorovateľ, ktorý to dobre myslí, môže chcieť motýľovi pomôcť z kukly von. Ale ak to urobí, v skutočnosti mu zabráni v raste a rozvinutí, takže motýľ pravdepodobne zomrie čoskoro na to, ako sa z kukly objaví. Podľa Božieho plánu, cvičenie lezenia z kukly je práve to cvičenie, ktoré je potrebné k tomu, aby sa rozvinula sila, ktorá je nevyhnutná k životu motýľa.

To isté môže byť pravdou o novom zbore. Ak sa nenaučí podporovať sám seba v ranom štádiu, môže zostať navždy nefunkčným, ktorý sa nikdy nenaučí radosti a sily zo samofinancovania. Každý nový zbor by mal mať príležitosť k dospelosti vo svojej vlastnej viere a nasledovať Boží plán financovania a rastu.

B. Správa zborových financií

Spravovanie financií v zbore by nemalo byť vnímané ako normálne podnikanie alebo hospodárska správa, ale ako duchovná služba.

1. Vyučujte systematickému dávaniu

Čokoľvek veríte o dávaní desiatkov, zdôrazňujte radosť z dávania, nie zákon desiatkov! Biblické dávanie, či už desiatkov alebo niečoho iného, je skutkom viery, symbolom, že všetko, čo človek vlastní, patrí Bohu. Keď ľudia ochotne dávajú, často dajú viac a prijímajú väčšie požehnanie.

Vedúci by mali dávať ako príklad pre ostatných. Spomeňte si, ako bolo dávanie kráľa Dávida príkladom pre ostatných vedúcich a pre celý národ Izraela (1Kron 29:1-20). Pastor alebo zakladateľ zboru, ktorý nezdôrazňuje dávanie, aby ho nepovažovali za hrabivého, nerobí druhým žiadnu láskavosť. Zbavuje svojich ľudí výsady zúčastňovať sa služby a cirkev stráca zdroje, ktoré Boh vo svojej múdrosti poskytol.

Nedostatok správcovstva tiež môže zbrzdíť zakladanie ďalších zborov. Malé skupinky alebo dokonca desať rodín, ktoré dávajú desať percent alebo viac zo svojho príjmu, môžu ľahko financovať kazateľa, ktorý bude na tej istej úrovni, na akej žijú oni. Avšak ak nechápu svoju zodpovednosť v dávaní, zakladateľ zboru bude potrebovať nájsť zdroje niekde inde, ktoré by mohli byť použité na založenie iného nového zboru. Malo by byť zrejmým, že toto neteší Pána, ktorý od nás chce, aby sme saturovali naše krajiny zborní a učeníkmi, a takto naplnili Veľké poverenie.

Pastor, alebo zakladateľ zboru, ktorý nezdôrazňuje dávanie, aby ho nepovažovali za hrabivého, nerobí druhým žiadnu láskavosť.

2. Vypracujte prijateľný systém výdavkov

Kresťania po celom svete majú rôzne metódy spravovania cirkevných peňazí. Bez ohľadu na metódy je dôležité, aby cirkevní vedúci odhadli pri plánovaní služby cenu (Lk 14:28-30). Mnoho zborov, ktoré berú túto zodpovednosť vážne, robia rozpočet, ktorý jednoducho odhaduje, koľko peňazí bude potrebných na určité obdobie. Rozpočet by mohol obsahovať očakávané výdavky v nasledujúcich položkách:

- Administratíva/plánovanie
- Dobročinná služba
- Služba výchovy k učeníctvu a výchova
- Evanjelizácia
- Zariadenie/vybavenie
- Misia
- Mzdy
- Bohoslužby

Rozpočet môže byť napísaný (snáď každoročne) tými, ktorí spravujú financie (finančný výbor), ale mal by byť potvrdený duchovnými vedúcimi spoločenstva. Rozpočet by mal byť tvorený na modlitbách so zreteľom na ciele služby.

3. Vychovajte a uveďte zborového pokladníka

Ľudia sa budú zdráhať dávať, ak majú pocit, že peniaze nebudú dobre spravované. Smernice (obrázok 2.1) sú doporučená na spravovanie financií zodpovedným a čestným spôsobom.

Vo vašej službe sa môžete, ale aj nemusíte rozhodnúť napísať si rozpočet. Môžete sa rozhodnúť nepoužiť doporučené smernice. Dôležitou vecou nie je forma, ale funkcia. Systém na zbieranie a rozdeľovanie zdrojov by mal zahŕňať: niekoľko ľudí, plánovanie na modlitbách, skladanie účtov (kontrola), pravidelné zbierky, starostlivé vedenie záznamov a pravidelné podávanie správy.

IV. FINANCOVANIE A HNUTIE ZAKLADANIA ZBOROV

Hnutia zakladania zborov normálne vyžadujú financie na podporu služby na rôznych úrovniach, od úrovne miestnej mobilizácie po infraštruktúru na najvyšších úrovniach. Ľudia musia byť vychovávaní a mobilizovaní, materiály musia byť produkované a rozširované, vedúci sa musia stretať k modlitbám a ujasňovaniu vízie, musí byť robený prieskum, zbory musia byť založené. Všetko toto si vyžaduje financie. Odkiaľ tieto financie prichádzajú?

Keďže šírenie evanjelia si vyžaduje získavanie zdrojov, dávanie je dôležitým komponentom hnutí zakladania zborov. Hnutie je poháňané vierou, a ľudia viery dávajú inak je ich viera mŕtva. Ježiš opísal duchovné tajomstvo vo vzťahu k dávaniu financií, keď povedal, „*Lebo kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.*“ (Mt 6:21). Ako človek dáva financie a skutočne *podľa svojich možností*, tento človek sa stáva v srdci odovzdaný voči svojej investícii. Ak niekto sporí peniaze a vloží ich do domu alebo auta alebo vzdelania – nech je to čokoľvek – toto je to, čo si cení a miluje. To isté sa stane, ak niekto dáva na šírenie evanjelia zo srdca lásky voči Ježišovi. Dávanie na Božie dielo stupňuje záujem človeka voči tomu *v jeho srdci* a vnútome i navonok ho mení.

Tí, ktorí sú zapojení do hnutia, musia byť ochotní naň obetavo dávať, inak hnutie nemá úprimných prívržencov. Deje sa niečo veľmi mocné, keď sa ľudia rozhodnú, že služba alebo program je *ich* a že jeho úspech alebo pád závisí na Božom diele skrze nich samých. Zahraničná finančná podpora môže pomôcť hnutiu zakladania zborov, ale z dlhodobého hľadiska zahraničná podpora znamená, že program je stanovený ľuďmi zvonku. V podstate potom patrí niekomu inému. Toto môže hnutie zabiť.

Obrázok 2.1 Smernice pre spravovanie desiatkov a zbierok

- Zbierky by mali byť prijímané a zúčtované najmenej dvomi členmi zboru.
- Mali by byť vedené primerané záznamy s presnými sumami, ktoré boli prijaté pri všetkých zbierkach.
- Všetci ľudia, ktorí sčítavajú zbierky by sa mali podpísať, čím vyjadria, že suma je správna.
- Finančný výbor zložený z najmenej troch členov by mal byť zodpovedný za dozeranie na výdavky zo zbierok podľa smerníc stanovených oficiálnymi vedúcimi zboru.
- Pokladník by mal byť ustanovený z členov zboru a mal by viesť starostlivé záznamy všetkých zborových financií. Pokladník by mal držať zborové peniaze na bezpečnom mieste pre budúce použitie.
- Zbierky, ktoré sú dané na zvláštne ciele, by mali byť použité len na tie ciele.
- Výročné finančné správy, ktoré ukazujú, čo bolo prijaté a ako to bolo vydané, by mali byť k dispozícii všetkým členom.

Je možné aby bolo hnutie udržiavané miestnymi finančnými zdrojmi? Odpoveď je, ako ste mohli očakávať, „Áno, je to možné.“ Kde majú ľudia živú víziu a prebudenú vieru voči hnutiam zakladania zborov, Boh poskytuje zdroje, ako môže byť dosvedčené veriacimi po celom svete. India, podľa väčšiny ekonomických štandardov jedna z najchudobnejších krajín na svete, má niekoľko príkladov. The Friends Missionary Prayer Band je domorodé hnutie, ktoré podporuje 1 000 indických misionárov a má 30 000 modlitebných podporovateľov. Táto služba funguje bez financovania zvonku. Namiesto toho 10 členov modlitebnej skupiny podporuje svojho vlastného evanjelizátora.

ZÁVER

V Božom pláne sa majú jednotlivci ako aj zbory rozvíjať v dospelosti a vernosti pred Bohom. Zostávať v stave závislosti nedokazuje dospelosť a vieru, ktorá je nevyhnutná k poslaniu, ktoré nám Boh dal. Mnoho veriacich pokladá za ťažké dôverovať Bohu ohľadom finančných záležitostí. Ale Boh nás pozýva, aby sme Ho v tejto oblasti vyskúšali. Ak je pre vás ťažké dávať na Božie dielo, potom to prineste pred Pána. On sa dokáže ako verný.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ste ochotní dávať nad svoje možnosti podobne ako Macedónčania?
- Čomu by mali byť vyučovaní noví kresťania ohľadom dávania?
- Určujete sumu svojho desiatku iba na základe peňažného príjmu alebo tiež podľa ostatných zdrojov, ktorými vás Boh požehnal?
- Ako by ste vysvetlili dávanie nekresťanovi, ktorý si myslí, že cirkev len pýta peniaze?
- Aké účinky má na miestny zbor financovanie zvonku?

AKČNÝ PLÁN

- Zaznamenávajúte si svoj príjem zo všetkých zdrojov (vrátane nepeňažného) a svoje dávanie počas týždňa alebo mesiaca. Toto je medzi vami a Bohom. Vypočítajte, aké percento Mu dávate. Ste s tým spokojní? A On?
- Vydeľte celkovú sumu zbierok v zbere za mesiac počtom dospelých členov, aby ste zistili mesačný priemer dávania na dospelého. Vynásobte to číslo desiatimi, aby ste videli, koľko by mal mať na živobytie každý dospelý mesačne, ak ich dávanie skutočne predstavuje desiatok. Čo si myslíte, ako sa darí vášmu zboru? Potrebujú viac vyučovania v tejto oblasti? Ak áno, vypracujte plán na ich vyučovanie. Pamätajte, že cieľom tohto je pomôcť im chápať správcovstvo, a nie ustanoviť zákonnícku požiadavku dávania, ktorú budete vnucovať. Boh miluje tých, ktorí dávajú slobodne.

ZDROJE

- Pate, Larry. Starting New Churches. International Correspondence Institute. Irving, TX: 1984.
- Swartz, Glenn. Dependency Among Mission Established Institutions; Exploring the Issues. Lancaster, PA: World Missions Associates, 1996.

SPRÁVCOVSTVO

3

LEKCIA

Manažment času

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť z biblického hľadiska dôležitosť času a jeho múdreho využívania a oboznámiť zakladateľov zborov so základnými princípmi efektívneho využívania svojho času.

Hlavné body

Vedenie časového záznamu môže pomôcť zakladateľovi zboru múdro vyhodnocovať využitie jeho najvzácnejšieho majetku – jeho času.

Písanie rozvrhu je ďalšou užitočnou technikou manažmentu času.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal

Rozumieť biblickým princípmo manažmentu času.

Poznať princíp dôležitosti času a potreby urobiť kroky k múdreho využívaniu času vo všetkých oblastiach života.

Zúčastniť sa na používaní nástroja, ktorý môže zakladateľovi zboru pomôcť lepšie využívať čas.

Doporučenia pre inštruktorov

Veľmi doporučujeme, aby sa inštruktor začal pripravovať na túto lekciiu dostatočne vopred, aby si sám prešiel časť „Praktická realizácia“. V krátkosti, táto lekcii bude mať oveľa väčší význam, ak má inštruktor osobnú a praktickú skúsenosť s týmto cvičením. Venujte čas tomu, aby ste sa podelili so svojou skúsenosťou úspechu/neúspechu pri usporiadaní a analýze svojho rozvrhu, ako aj pri stanovovaní svojich cieľov, plus o akékoľvek nové rozvrhy dňa, ktoré sú výsledkom vašej práce na tomto cvičení. Čím osobnejšia bude táto lekcii, tým väčší vplyv bude mať na tých, ktorých vyučujete.

ÚVOD

Zdá sa, že počas dňa nie je dosť času, aby bolo dosiahnuté všetko, čo sa vyžaduje. Vaša manželka hovorí, že potrebujete tráviť viac času doma s deťmi. Noví veriaci potrebujú nejaký kvalitný čas, aby boli vedení v učeníctve. Budúci vedúci bunkovej skupinky vás potrebuje vidieť. Stále sú tu tí, čo sú chorí a potrebujú návštevu. A nezabudnite na čas na prípravu štúdia Biblie a nedeľné kázne. Zoznam úloh, tých konzumentov času, pokračuje ďalej a ďalej. A nezabudnite na čas pre Boha. A čo čas na seba? Potrebujete čas na premýšľanie o vašom kráčaní s Bohom, o vašich cieľoch v živote, o vašej službe a kam smeruje. Taktiež potrebujete čas na odpočinok.

ČAS. Dar, ktorý Boh dal každému z nás. Je to hodnotný zdroj; keď je raz prežitý, už ho nie je možné vykúpiť. Ako každý zdroj, aj čas má byť využívaný múdro s neustálym zameraním na večnosť. Správny manažment času vám môže pomôcť (s Pánovou pomocou) riadiť svoj čas, aby čas neriadil vás. Uznávame, že väčšina prieskumu ohľadom manažmentu času je robená zo západnej perspektívy a všetky skúsenosti nemusíte byť schopní aplikovať vo vašej kultúre. Sme však presvedčení, že budú pre vás pomocou do tej miery, do akej ich budete môcť aplikovať. Táto lekcii poskytne smernice ohľadom toho, ako by ste mali tráviť svoj čas a ponúknuť praktické spôsoby na manažovanie vášho času takým spôsobom, ktorý ctí Boha.

Správny manažment času vám môže pomôcť riadiť svoj čas, aby čas neriadil vás.

I. STANOVENIE PRIORÍT – UČÍME SA MANAŽOVAŤ ČAS

Manažment času je vo veľkej miere vecou hodnôt, alebo presnejšie, *priorít*. Jasne pochopené priority by mali byť základom pre organizovanie času. *Priority umožňujú životu a službe, aby mali cieľ a zmysel namiesto toho, aby okolnosti riadili vývoj.* V podstate je táto celá lekcia o stanovovaní priorít v živote a službe.

A. Biblické princípy manažmentu času

- Váš život patrí Bohu; urobte Ho Pánom svojho času (Ž 24:1; Joz 24:15).
- Čas je obmedzený zdroj – využívajte ho rozumne (Ef 5:15-17). Služte s vedomím naliehavosti a s vedomím, že váš život môže hocikedy skončiť (Ž 39:4-5).
- Stanovte si priority a urobte časové záväzky, ktoré sú založené na Bohom vám daných talentoch a daroch (1Pt 4:10; Pr 16:3). Čas by mal byť primerane využívaný (Kaz 3:1-8).
- Výsledkom skutočného správcovstva času je hojné požehnanie od Pána (Mt 6:20; Ž 37:23-24).
- Využívanie času komunikuje jasné posolstvo o vašich skutočných hodnotách (Ef 5:15-17).

B. Priority zakladateľa zboru

Manažment času je čiastočne vecou záväzku. To, ako človek zaobchádza so svojim časom, ukazuje, čomu je odovzdaný – dokonca čo miluje. Ak je váš rozvrh taký, že nemôžete tráviť čas s ľuďmi, ktorí vás potrebujú, potom môže ukázať nedostatok záväzku voči nim. Záväzok voči druhým by mal byť zjavný zo spôsobu, akým trávime čas.

Naša láska k Bohu a k druhým (Mt 22:37-39) by mala ovplyvniť náš manažment času. Zvlášť nasledujúce štyri priority môžu byť používané ako sprievodca pre náš manažmentu času.

1. Každodenný čas stíšenia a modlitieb s Bohom

Spoločenstvo s Bohom by malo byť prioritou číslo jedna. Služiť druhým správnym spôsobom je nemožné bez Božej prítomnosti a moci, ktorá prichádza z osobných chvíľ s Ním.

2. Čas s rodinou (1Tim 3:4-5; Tit 1:6)

Čas strávený s rodinou je hodnotným časom. Kvalita rodiny zakladateľa zboru má priamy vzťah k jeho spôsobilosti pre službu v kontexte zboru. Urobte čas s rodinou prioritou.

3. Aktivity služby so vzťahom k službe zakladania zboru (Ef 4:11-13)

Máte zodpovednosť za evanjelizáciu, učeníctvo, výchovu a vyslanie ďalších. Kľúčom k týmto všetkým aktivitám je rozvíjanie vzťahov, čo vyžaduje čas. Tiež budete potrebovať urobiť prioritou čas na štúdium Biblie, prípravu kázni, administratívu v kancelárii, poradenstvo, atď.

4. Služba v komunite alebo zasahovanie komunity (Mt 28:19-20, Sk 1:8)

Zakladanie zboru je evanjelizačná činnosť. Musíte byť vonku v komunite medzi tými, ktorých evanjelizujete.

II. PRAKTICKÁ REALIZÁCIA

A. Záznam vášho súčasného využívania času

Najpraktickejším spôsobom ako rozvrhnúť svoj čas je najprv si zaznamenať to, ako trávite svoj čas každý deň počas jedného týždňa. Čo robíte so svojim časom? Použite tabuľku (obrázok 3.1) potom napíšte, hodinu po hodine, všetko, čo robíte každý deň. Toto vám pomôže určiť vaše priority. Toto nie je cvičenie, ktoré máte robiť každý deň svojho života, ale je skôr nástrojom, aby ste určili, či vaše skutočné využívanie času zodpovedá vašim prioritám.

Obrázok 3.1 Časový záznam

ČASOVÝ ZÁZNAM

Inštrukcie: Tento záznam vám pomôže vyhodnotiť, ako každý deň trávite svoj čas. Majte tento záznam so sebou a zapíšte si, ako trávite každú hodinu počas celého týždňa. Toto vám podá skutočný obraz toho, ako **skutočne** trávite svoj čas v porovnaní s tým, ako **by ste chceli** využívať svoj čas pre Božie ciele.

	Pon	Ut	Str	Štv	Pia	So	Ne
6:00							
7:00							
8:00							
9:00							
10:00							
11:00							
12:00							
13:00							
14:00							
15:00							
16:00							
17:00							
18:00							
19:00							
20:00							
21:00							
22:00							
23:00							
24:00							

Po vyplnení časového záznamu na obrázku 3.1 roztriedte svoje aktivity. Ako návod použite tabuľku na obrázku 3.2. Všimnite si, že zoznam v tejto tabuľke nie je vyčerpávajúci. Možno budete chcieť vypracovať svoje vlastné kategórie, ktoré sú vhodné pre váš životný štýl.

Obrázok 3.2 Použitie analýzy času**POUŽITIE ANALÝZY ČASU**

Inštrukcie: Na základe informácií, ktoré ste si zaznamenali do časového záznamu, roztriedte svoje využívanie času do niekoľkých hlavných kategórií. Zapište celkový počet hodín, ktoré ste strávili pri každej kategórii.

Kategória	Hodín celkovo
1. <u>Ranná rutina</u> . Poznamenajte si, koľko času trvá obliekanie, jedenie, atď.	
2. <u>Každodenné stíšenie</u> . Poznamenajte si, kedy a koľko času strávite každodenným stíšením.	
3. <u>Manželka</u> . Koľko času strávite so svojim partnerom/partnerkou? (napríklad: ako kvalitne ste ho strávili, spoločné čítanie vo dvojici, spoločné modlitby, atď.)	
4. <u>Rodina</u> . Koľko času strávite so svojou rodinou (rodinné stíšenia, pomáhanie deťom s domácimi úlohami, hranie hier, vychádzky, atď.).	
5. <u>Služba</u> . Ako strávite deň vo svojom úrade alebo zbore (príprava kázni, telefonovanie, stretnutia, návštevy v domácnostiach, v nemocniciach, atď.).	
6. <u>Jedlo</u> . Kedy a kde jete a s kým.	
7. <u>Večerná rutina</u> . Čo robíte každý večer (štúdium Biblie, evanjelizačná kampaň, koničky, atď.).	
8. <u>Spánok</u> . Kedy idete do postele? Spíte dostatočne každú noc?	
9. <u>Iné</u> .	

B. Analyzujte svoje využitie času

Teraz, keď môžete jasne vidieť, ako trávite svoj čas, ozrejmia sa vaše priority. Nie je priama úmera medzi mierou priority a stráveným množstvom času, ale je tam všeobecná zhoda. Napríklad, ak je manželka pre vás vysokou prioritou a netrávite žiaden zvláštny čas s ňou, potom čas musí byť preorganizovaný tak, aby bolo isté, že váš vzťah je skutočným záväzkom.

Spôsoby, akým zlepšiť vaše využitie času by teraz mali byť zjavnejšími. Pozrite sa na svoj časový záznam (obrázok 3.1) a svoju analýzu využívania času (obrázok 3.2) a odpovedzte na nasledovné otázky, aby ste určili isté vzorce:

- Ktoré činnosti robíte opakovane?
- Dávate prioritu najdôležitejším oblastiam svojho života?
- Vyskytujú sa nejaké zhodné bloky premrhaného času?
- Aké konkrétne zmeny by ste radi urobili vo svojom rozvrhu?

Mali by ste byť schopní určiť svoje súčasné priority: inými slovami, hlavné úlohy a zodpovednosti vášho života. Na tomto mieste si urobte zoznam vecí, ktoré sú pre vás najdôležitejšie:

Odráža vaša analýza využívania času tieto priority? Čo by ste radi prispôbili?

C. Napíšte si realistický rozvrh

Využívajúc časový záznam (obrázok 3.1) znovu si naplánujte rozvrh na nasledujúci týždeň na základe vašich priorít ako aj to, čo ste sa dozvedeli z pozorovaní predošlého týždňa. Ak cítite, že sú určité prvky, ktoré vo vašich činnostiach chýbajú, potom pre ne urobte čas. Najlepšie by bolo, keby ste zmeny vo vašom bežnom rozvrhu robili v malých krokoch.

1. Vyberte si najmenej jednu prioritu a navrhnite konkrétny čas na naplnenie tej priority. Všimnite si tieto príklady.

Príklad č. 1

PRIORITA: *Môj vzťah s Pánom.*

CIEĽ: *Vstať jednu hodinu skôr po tri rána každý týždeň k modlitbám. Toto môže znamenať ísť hodinu skôr do postele, aby som si zaistil primerané množstvo spánku.*

Príklad č. 2

PRIORITA: *Môj vzťah s mojou manželkou.*

CIEĽ: *Urobte si zvláštny čas každý týždeň venovaný výlučne jeden druhému.*

2. Vylučujte tie veci, ktoré nie sú účinným využitím času alebo priorítou.

Robíte veci, na ktoré sú druhí v zbere spôsobilejší a ochotní ich robiť? Naučte sa viesť ľudí v učeníctve a delegovať im zodpovednosť. Pomáhajte ostatným objavovať a používať ich duchovné i prirodzené obdarovanie. Vedzte ich v ich neustálom rozvíjaní ako vedúcich. Delegovanie úloh tým, ktorí sú pod vašim vedením, ušetrí čas nielen vám, ale aj im pomôže dospievať v ich kresťanskom živote.

3. Rozvrhnite si rodinný čas.

Čas strávený s vašou rodinou je veľmi hodnotný. Kvalita rodiny zakladateľa zboru má priamy vzťah k jeho spôsobilosti slúžiť v zbere (1Tim 3:4-5).

4. Rozvrhnite si činnosti v službe

Sem patrí čas na štúdium, evanjelizačné projekty, zborová administratíva, učeníctvo, výchova k vodcovstvu, modlitebné udalosti, návštevy, atď.

5. Rozvrhnite si čas na odpočinok.

Majte na pamäti, že nemárnite čas, keď oddychujete. Oddych posilní vaše zdravie a viac energie pre službu počas celého dňa. Môžete potrebovať uprostred dňa si zdriemnuť, aby ste mali energiu na službu, ktorá často končí neskoro večer. Tiež potrebujete na modlitbách starostlivo zvážiť príkaz Písma mať deň odpočinku. Keďže ste zakladateľ zboru, vaša nedeľa (typický „deň odpočinku“) bude pre vás veľmi intenzívna. Mnoho pastorov, ktorí čelia tej istej dileme, si vyberie iný deň, ako napríklad pondelok, ako svoj deň odpočinku.

6. Usilujte sa vo svojom týždni o rovnováhu.

Ak máte v jeden deň náročný rozvrh, naplánujte si na nasledujúci deň ľahší program.

D. Kontrolujte svoj pokrok

Vaša zručnosť v lepšom využívaní času sa bude zlepšovať, keď budete praktizovať tieto kroky. Možno budete chcieť niekomu skladať účty z cieľov, ktoré ste si stanovili. Ak sa skutočne chcete naučiť organizovať svoj čas, aby ste boli lepším správcom, potom podniknete akékoľvek kroky, ktoré sú nevyhnutné k tomu, aby nastala požadovaná zmena. Zvážte, či naplánujete vo svojom rozvrhu pravidelné stretnutia s niekým, koho si vážite a kto súhlasil s tým, že vám bude k dispozícii. Vzájomná zodpovednosť a spoločenstvo bude pre váš celý život veľmi hodnotné.

ZÁVER

Nie je hriechom plánovať, organizovať svoj čas, rozvrhnúť si svoj deň, týždeň, rok a dokonca svoj život. V skutočnosti to je práve naopak. Primeraný manažment času môže zvýšiť efektivitu služby a vzdávať česť Pánovi. Potenciál pre hriech je v tom, ak minimalizujeme dôležitosť vzťahov pri našom organizovaní času. Čas je zdroj, ale nezdravé zameranie sa na čas môže viac vzťahy zničiť ako ich vybudovať. Vyvarujte sa extrémov. Snažte sa v tejto oblasti o rovnováhu.

Ste si dobre vedomí, že zakladatelia zborov sú zo samotnej podstaty svojej práce veľmi zaneprázdnení ľudia. Manažment času vám pomôže byť efektívnejšími. Jestvuje jedno staré príslovie, ktoré môže zhmúť predmet manažmentu času: „AK ZLYHÁME V PLÁNOVANÍ, PLÁNUJEME ZLYHANIE!“ Pravidelné vyhodnocovanie využívania vášho času za využitia cvičení v tejto lekcii vám môže pomôcť uistiť sa, že využívate svoj čas múdro.

Všetci chceme počuť jedného dňa od svojho Pána, „Dobrá práca, dobrý a verný sluha.“ Je našou nádejou, že táto lekcia vám pomôže dosiahnuť „dobrú prácu“ vo vašom živote a službe.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čítajte Lukáš 10:38-42. Všimnite si priority Márie a Marty. Aký majú tieto verše vzťah k tejto lekcii? Ktorému z týchto ľudí sa viac podobáš?
- Čítajte Lukáš 4,6,9,11. Všimnite si, ako si Ježiš oddelil čas na modlitbu. Robíte to aj vy? Modlíte sa pravidelne so svojou manželkou/manželom za váš život a službu?
- Pozorné čítanie Lukáša 9:51-62 ukazuje, že Ježiš mal určitú úlohu, ktorú mal ukončiť v určitom časovom období. Aká to bola úloha? Mala dôležitosť tejto úlohy nejaký vplyv na jeho vzťah s ľuďmi? Myslíte si, že cielene plánoval nejaký extra čas v tejto úlohe tak, aby sa mohol naďalej zameriavať na vzťahy?
- Čítajte 2. Mojžišovu 18 a všimnite si, ako Mojžiš vyriešil svoj problém manažmentu času.
- Čítajte podobenstvo o talentoch, ktoré nájdeme v Matúšovi 25:14-30. Nahraďte slovo „talent“ slovom „roky“ a svoje meno dajte namiesto toho prvého sluha, ktorý dostal päť talentov. Prijali ste päť rokov od Pána. Podelte sa o to, ako ste investovali Pánov čas, za čo vás Pán chváli a čo v konečnom dôsledku prináša Jemu slávu.

AKČNÝ PLÁN

- Čítajte knihu Nehemiáš a pozrite sa na príklady, kde Nehemiáš prejavil niektorý z prvkov manažmentu času, ktorý bol uvedený v tejto lekcii.
- Začnite si usporadúvať svoje každodenné činnosti počas jedného týždňa. Analyzujte výsledky, a potom si stanovte cieľ zaviesť zmenu vo využívaní času. Povedzte buď svojej manželke alebo blízkemu priateľovi, čo je vaším cieľom a aktuálne toho človeka informujte o vašom pokroku pri dosahovaní tohto cieľa.
- Vypracujte plán ako znížite množstvo času, ktorým ste zapojení do niektorých aspektov vašej služby delegovaním druhým. Podelte sa s niekým o tento cieľ a aktuálne toho človeka informujte o vašom pokroku pri dosahovaní vášho cieľa.

SPRÁVCOVSTVO

4

LEKCIA

Proces strategického plánovania

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť účastníkom praktickú metódu strategického plánovania, ktorá môže byť použitá pre akúkoľvek fázu služby a umožní im zoradiť aktivity služby podľa priorit vzhľadom na cieľ služby.

Hlavné body

- Strategické plánovanie je proces.
- Strategické plánovanie je nástrojom, ktorý vám má pomôcť, aby ste zostali sústredení na cieľ vašej služby.
- Ak zlyháte v plánovaní, plánujete zlyhanie.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal

- Chápať, ako vypracovať strategický plán pre službu zakladania zborov.
- Vedieť, ako definovať ciele a stanovovať merateľné ciele.
- Zúčastniť sa na procese prípravy strategického plánu pre službu zakladania zborov.

I. ČO JE STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE?

Strategické plánovanie je prostriedok pomoci pre tím zakladania zboru, aby bol čo najvýkonnejším a najefektívnejším vo svojej práci zakladania zboru. Je to proces, ktorým členovia tímu zakladania zboru prepoja seba, svoje rodiny, svoje služby – všetko – k strategickému „Z“, ktoré si určili pre svoju službu zakladania zboru. Keď sa prehryzú strategickým plánom, tím zakladania zboru by mal byť schopný chápať a rozlišovať medzi „najlepšími“ aktivitami – tými, ktoré posunú prácu saturácie cirkvi ďalej a rýchlejšie – a „dobrými“ aktivitami – tými, ktoré majú miesto v zborovom živote, ale výrazne neprinášajú celý región k poznaniu Ježiša Krista. Strategické plánovanie pomáha tímu definovať svoj smer, svoju organizáciu a svoje zdroje, aby urobili špecifické aktivity, ktoré smerujú k dosiahnutiu „Z“. Strategické plánovanie nie je o tom, ako byť lepšie zorganizovaný; je to o tom, ako žiť zmysluplne, zamerajúc čas a energiu na tie „najlepšie“ aktivity v tých veciach, ku ktorým vás povoláva Boh: vidieť naše krajiny naplnené živými zbormi.

Biblické príklady strategického plánovania

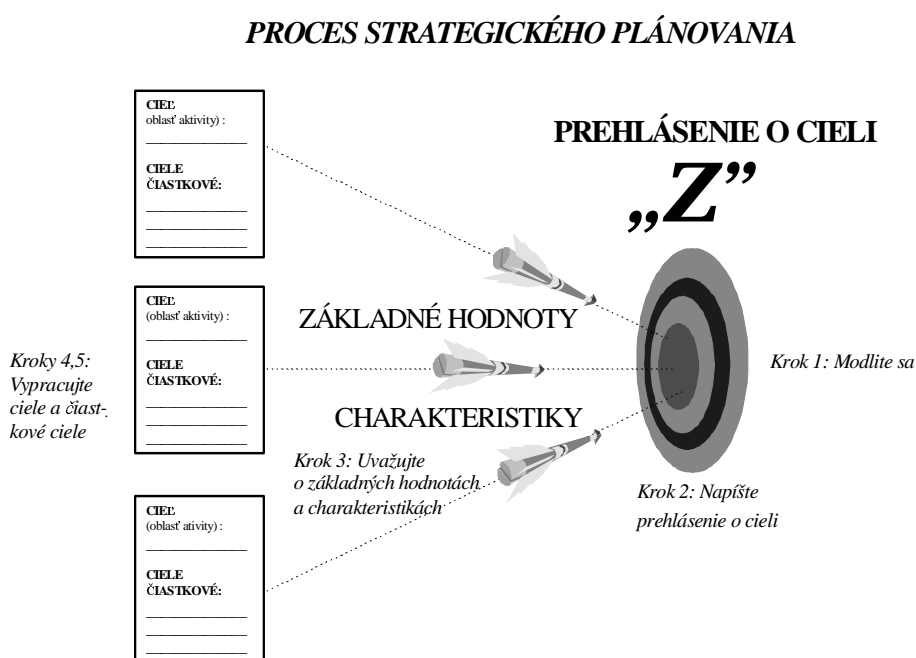
Rovnako v Starom i v Novom zákone je strategické plánovanie zjavné.

- Jozef pomocou Bohom danej múdrosti, vypracoval a uskutočnil plán na záchranu Egypťanov a okolitých národov od hladomoru počas siedmich rokov hladu (1M 41).
- Nehemiáš preskúmal zničené mesto Jeruzalem, vypracoval a uskutočnil plán na znovuvybudovanie mestských múrov napriek mnohým prekážkam a rizikám.
- Ježišov život a služba odrážala, že mal veľmi konkrétny cieľ a určité prostriedky na naplnenie tohto cieľa. Ježiš napríklad presvedčivo viedol svoje kroky smerom ku krížu (Mt 16:21-23). Zameriaval svoju službu na 12 učeníkov a Židov.

II. PROCES STRATEGICKÉHO PLÁNOVANIA

Strategické plánovanie je viackrokovým procesom a obsahuje päť hlavných zložiek: prehlásenie o celi, základné hodnoty, charakteristiky, ciele a čiastkové ciele. Tieto spolu tvoria strategický plán. Tento plán je vypracovaný a pravidelne aktualizovaný podľa procesu, ktorý je načrtnutý nižšie. Plánovanie by nemalo byť robené bez mnohých modlitieb pred a počas procesu plánovania. Zakladanie zborov je duchovnou prácou a ako taká vyžaduje závislosť na Bohu, aby mal človek múdrosť a myseľ Kristovu (Jk 1:5-7; 1K 2:16). Proces strategického plánovania sa robí najlepšie, keď ho robia aspoň dvaja ľudia.

Obrázok 4.1 Proces strategického plánovania

Je dôležité pamätať na to, že výsledné strategické plány nie sú nemeniteľné. Skôr sú pracovnými plánmi, kde je vidno, ktoré aktivity považujete spolu s vaším tímom za najlepšie v tomto danom čase, aby ste pokročili smerom k vášmu strategickému „Z“. Ako začnete realizovať aktivity označené vo vašom pláne, možno sa stretnete s ďalšími otázkami alebo záujmami, ktoré môžu spôsobiť modifikáciu vášho strategického plánu. To je dôvod, prečo je dôležité pravidelne svoj strategický plán spätne kontrolovať. Plán je užitočný len vtedy, ak vám pomáha žiť cielenejšie a udržuje vašu službu zameranú na najdôležitejšie aktivity.

A. Krok 1: Modlite sa

So svojím tímom zakladania zboru sa modlite za múdrosť a jasnosť vízie od Boha. Proste Boha o vedenie a smerovanie času, keď budete plánovať, aby vám pomohol počúvať jeden druhého a aby ste mali pri vašom plánovaní „myseľ Kristovu“. Navyiac, získajte niekoľko priateľov, aby sa modlili za váš tím, keď budete prechádzať týmto procesom.

B. Krok 2: Uvažujte o základných hodnotách a charakteristikách

Základné hodnoty sú základné, na Biblii založené koncepcie, ktorým ste odovzdaní a vysoko si ich vážite. Keď si vy a váš tím určíte, čo sú vaše základné hodnoty, jediný spôsob, ako zostať na bezpečnej pôde je založiť každú hodnotu na Písme. Tieto hodnoty vám pomôžu ujasniť si čo robíte a čo nerobíte. Akékoľvek stratégie, ktoré vypracujete a ktoré nie sú v súlade s vašimi základnými hodnotami, buď zlyhajú alebo budú deštruktívne.

Niektoré príklady základných hodnôt:

- **Miestny zbor:** Veríme, že miestny zbor je Božím primárnym nástrojom evanjelizácie a výchovy, to jest hlavnou metódou, ktorú Boh používa na konanie svojho diela.
- **Znásobovanie:** Model znásobovania, a nie model pridávania je jediným modelom reprodukcie cirkvi, ktorý vôbec môže dosiahnuť ten cieľ, aby bol celý národ učeníkmi.
- **Vodca - služobník:** Veríme, že vedenie službou by malo byť rozvíjané zmocňovaním a vysielaním obdarovaných ľudí.
- **Skladanie účtov:** Ako tím veríme, že musíme byť vzájomne zodpovední jeden voči druhému, voči miestnemu zboru a voči našim vedúcim. Veríme, že skrze našu zodpovednosť voči týmto skupinám, môžeme udržiavať úzky vzťah s naším Pánom a Spasiteľom Ježišom Kristom.
- **Bezúhonnosť:** V našej práci sme oddaní nasledujúcim etickým hodnotám: dokonalosť, poctivosť, bezúhonnosť vo financiách...

Charakteristiky sú veci, ktoré vás robia jedinečnými. Pomáhajú definovať vašu identitu. Odhaľujú, čím ste známy a aký máte vzťah s druhými. Môžu poskytnúť hranice, ktoré ovplyvnia spoluprácu s druhými, či už pozitívne alebo negatívne. Mali by vás chrániť pred tým, aby ste zišli zo smeru cesty, ktorá vedie k cieľu.

Niektoré príklady charakteristík:

- Pracujeme len medzi moslimami.
- Zameriavame svoju snahu na výchovu inštruktorov pre zakladateľov zborov.
- Snažíme sa spolupracovať so všetkými evanjelikálnymi denomináciami a organizáciami, ktoré pracujú v našej cieľovej oblasti.

Určte základné hodnoty a charakteristiky vášho tímu služby. Toto je dobrá aktivita na brainstorming. Nech členovia tímu povedia, čo si myslia, že sú hodnoty a charakteristiky tímu. Zapisovateľ by mal zapísať každú myšlienku, ktorá zaznie. Potom sa pozrite na tento zoznam. Zhodnoťte hodnoty a charakteristiky, ktoré boli menované počas brainstormingu. Odrážajú biblické hodnoty? Súhlasí tím s tým, že toto je hodnota alebo charakteristika vášho tímu? Vyškrtnite alebo prepracujte tie hodnoty či charakteristiky, ktoré nereprezentujú váš tím. Nech zapisovateľ napíše konečný zoznam základných hodnôt a charakteristík na veľký papier tak, aby mohli byť uchované v mysli počas zvyšku procesu strategického plánovania.

C. Krok 3: Napíšte alebo prehodnoťte vaše prehlásenie o celi

Prehlásenie o celi je základom vášho plánovania. Znovu preskúmajte región, na ktorý ste sa zamerali vo vašej službe, či už je to blízke okolie, dedina, mesto, okres alebo krajina. Znovu preskúmajte druh služby, ku ktorej vás Boh povolal – zakladanie zboru, mobilizácia k modlitbám, šírenie literatúry – na základe vašej cieľovej oblasti a vašej služby.

Prehodnoťte prehlásenie o celi, ktoré ste si predtým pripravili pre vašu službu. Ak ste to ešte neurobili, potom napíšte svoje prehlásenie o celi. Vaše prehlásenie o celi by malo byť len jedna alebo dve vety a malo by odpovedať na otázku, „Prečo jestvuje náš tím (alebo skupina)?“ a malo by reflektovať rovnako vašu cieľovú oblasť i vašu službu.

Niektoré príklady prehlásenia o cieľi:

- Tento tím tu je na to, aby umožňoval evanjelikálom naplniť Rumunsko reprodukovateľnými sa zborami. (Národný tím facilitátorov zakladania zborov)
- Tento tím tu je, aby naplnil tento okres reprodukovateľnými sa zborami. (Tím zakladania zborov)
- Tento tím tu je, aby pomáhal miestnym modlitebným hnutiam v tomto meste, aby sa spolu modlili a aby modlitebne podporoval prácu zakladania zborov v tomto meste. (Modlitebný tím)

Nech zapisovateľ napíše prehlásenie o cieľi na tabuľu (alebo papier), aby ste naň mohli spoločne vidieť. Spolu s tímom venujte čas na prehodnotenie tohto prehlásenia o cieľi a položte si nasledujúce otázky:

- Odráža ešte stále toto prehlásenie náš cieľ alebo sa zmenilo?
- Je toto prehlásenie v súlade s našimi základnými hodnotami a charakteristikami? Ak nie, čo potrebujeme zmeniť, aby bolo?
- Je toto prehlásenie o cieľi jasné a stručné?

Definuje toto prehlásenie o cieľi naše „Z“ – cieľovú oblasť alebo skupinu ľudí, ktorú sa pokúšame zasiahnuť a druh služby, ktorú sme povolani robiť?

Ak je to nevyhnutné, urobte zmeny vo vašom prehlásení o cieľi ako reakcia na vyššie uvedené otázky. Majte konečnú podobu prehlásenia o cieľi pred očami tímu, aby ste sa k nemu vracali počas zvyšku procesu plánovania.

D. Krok 4: Určte svoje ciele

Keď ste si už raz definovali svoj základný cieľ, svoje základné hodnoty a charakteristiky, ďalším krokom je určiť si svoje konkrétnejšie ciele. Ciele odpovedajú na všeobecnú otázku „Čo budete robiť?“ Ktoré sú hlavné dôrazy vašej služby? Ktoré sú všeobecné smery, kam bude váš tím smerovať svoje úsilie? Ciele sú všeobecné kategórie aktivít, v ktorých budete zapojení, keď budete pracovať, aby ste naplnili váš základný cieľ. Niektoré príklady cieľov pre službu zakladania zborov sú:

- Preskúmajte cieľovú oblasť a ľudí
- Mobilizujte modlitby za zakladanie zboru
- Evanjelizujte
- Vychovávajte a mentorujte vedúcich pre vznikajúci zbor
- Vychovávajte a mentorujte ďalších zakladateľov zborov
- Rozvíjajte reprodukovateľné sa bunkové skupinky
- Mobilizujte v oblasti ďalšie zbory, aby zakladali zbory

Toto je dobrá aktivita na brainstorming a to nasledujúcim spôsobom:

- Spýtajte sa tímu: „Na ktoré oblasti budeme naďalej sústreďovať svoju energiu počas nasledujúcich troch rokov?“
- Nech členovia tímu povedia, čo si myslia, že sú ciele tímu. Zapisovateľ by mal zapísať každú myšlienku, ktorá zaznie.
- Ďalej sa pozrite na zoznam. Zhodnoťte ciele, ktoré boli menované počas brainstormingu. Sú v zhode s vašim prehlásením o cieľi, základnými hodnotami a charakteristikami? Vyškrtnite alebo prepracujte všetky ciele, ktoré vám nepomáhajú naplňať vaše prehlásenie o cieľi alebo nereflexujú vaše základné hodnoty a charakteristiky.
- Usporiadajte zoznam podľa priorít a okrešte ho na najviac sedem cieľov. Väčšina tímov alebo jednotlivcov zvyčajne nemôže pracovať na viac ako siedmich rôznych cieľoch súčasne.
- Nech zapisovateľ zapíše konečný zoznam cieľov na veľký papier tak, aby zostalo miesto na dopísanie čiastkových cieľov.

E. Krok 5: Stanovte čiastkové ciele

Pri stanovovaní čiastkových cieľov v skutočnosti definujete, špecifické kroky, ktoré urobíte v určitom časovom období (tri mesiace, šesť mesiacov, rok...), aby ste dosiahli svoje ciele. Zatiaľ čo ciele sú vo svojej podstate všeobecné, čiastkové ciele sú vo svojej podstate špecifické. Stanovenie čiastkových cieľov vám pomáha posunúť sa od hasenia ohňa k prevencii požiaru – od jednoduchého reagovania na to, čo je naliehavé k zvládnutiu dôležitého. Definovanie špecifických, jasných, merateľných cieľov vám umožní premýšľať o krokoch A, B, C..., ktoré v konečnom dôsledku povedú k dosiahnutiu „Z,“ vášho základného cieľa. Čiastkový cieľ, ktorý je dobre napísaný, môže ktorýkoľvek človek perfektne vysvetliť niekomu inému, dokonca aj keď ten človek nemá nič spoločné s formulovaním tohto čiastkového cieľa. Dobré čiastkové ciele majú nasledujúce charakteristiky:

- **Časové ohraničenie.** Dobrý čiastkový cieľ potrebuje mať presne ohraničený časový rámec pre svoje dokončenie. Množstvo času bude závisieť od toho, čo považujete za nevyhnutné na dokončenie úlohy. Ak robievate strategické plánovanie každoročne, maximálna časová hranica na dokončenie vašich čiastkových cieľov by mala byť v rámci nasledujúceho roka. PRÍKLAD: DO KONCA JÚNA...
- **Možnosť jeho dosiahnutia.** Dobrý čiastkový cieľ motivuje človeka, aby dosiahol úlohu. Zároveň nestanoví úlohu, ktorá je mimo dosahu človeka. Ak sú čiastkové ciele nedosiahnuteľné, vždy bude zdráhanie čo i len pokúsiť sa dosiahnuť tento cieľ. PRÍKLAD: PRIPRAVTE TRI INDUKTÍVNE BIBLICKÉ ŠTÚDIÁ...
- **Merateľnosť.** Dobrý čiastkový cieľ bude obsahovať spôsob na meranie toho, či tento cieľ bol alebo nebol dosiahnutý. Je mnoho spôsobov ako ho zmerať: písaním, hovorením, vykonaním nejakej úlohy, pozorovaním určitých vecí... Ak nemáte nástroj na meranie, potom nejestvuje spôsob ako vedieť, či a kedy je tento cieľ dosiahnutý. PRÍKLAD: VIEST PRIPRAVENÉ ŠTÚDIÁ V MOJEJ BUNKOVEJ SKUPINKE...
- **Jasný jazyk.** Dobrý čiastkový cieľ bude používať jasný, presný jazyk na komunikovanie toho, čo presne je úloha, ktorá má byť dosiahnutá. Mnohokrát sa pri písaní čiastkových cieľov požívajú slová ako „vedieť“ a „chápať“, ale tieto slová sú otvorené mnohým interpretáciám. Napríklad, koľko jestvuje spôsobov ako niečo „vedieť“? Poznávame veci svojimi zmyslami, takže je prinajmenšom 5 spôsobov ako „vedieť“. Ak je „vedenie“ vymedzené slovom „ako“, potom by mohlo byť prípustné jeho použitie. Opäť, ako zmeriate „pochopenie“? Je potrebné slová vyberať pozorne, aby sme sa uistili, že vyjadrujú to, čo je zamýšľané.

Príklad čiastkového cieľa

Do konca júna pripravím a budem viesť sériu troch inductívnych štúdií Biblie v mojej bunkovej skupinke na tému „Veľké poverenie a zakladanie zborov v našom meste.“

Je celkom bežné, že pre každý cieľ jestvuje niekoľko špecifických čiastkových cieľov. Zatiaľ čo váš tím by sa mohol rozhodnúť pre štyri alebo päť cieľov, mohli by ste mať desať alebo viac špecifických čiastkových cieľov, ktoré vám pomôžu dosiahnuť vaše konkrétne ciele. Budete potrebovať určiť, koľko čiastkových cieľov potrebujete stanoviť pre každý z vašich konkrétnych cieľov. Keď budete pracovať na svojich čiastkových cieľoch, mali by ste zodpovedať nasledujúce otázky:

- Ktoré merateľné veci budeme robiť tento rok, aby sme dosiahli tento cieľ?
- Ako tieto veci dosiahneme?
- Ako budeme merať náš úspech?
- Čo sa stane, ak tento čiastkový cieľ nebude dosiahnutý? (Toto vám pomôže vyhodnotiť, akú má tento čiastkový cieľ dôležitosť.)
- Akú radu, zdroje alebo tréning potrebujeme na dosiahnutie tohto čiastkového cieľa?
- Aké prekážky alebo problémy potrebujeme prekonať na dosiahnutie tohto cieľa? (Toto vám pomôže zhodnotiť, nakoľko je váš čiastkový cieľ realistický.)
- Kto bude pracovať na tomto celi? Kedy by mal byť dokončený? Ako budete vedieť, kedy ste dosiahli tento čiastkový cieľ? (Pokiaľ niekto neprevezme zodpovednosť za tento čiastkový cieľ, nebude uskutočnený.)

- Kto nám pomôže zostať zodpovednými voči dosahovaniu našich cieľov?

Zapisovateľ by mal napísať čiastkové ciele tímu pre každý z konkrétnych cieľov spolu s plánovaným dátumom splnenia a zodpovednými za jeho splnenie.

Po tom, čo dokončíte hore uvedené cvičenie, dokončili ste proces strategického plánovania. Teraz máte prehlásenie o celi služby, zoznam vašich základných hodnôt a charakteristik, vaše celkové konkrétne ciele, a vaše špecifické čiastkové ciele. Použite tento „dokument“ ako východiskový bod pre budúce stretnutie strategického plánovania so svojim tímom (skupinou).

ZÁVER

- Strategický plán je užitočný len ak je vnímaný ako pracovný dokument a je pravidelne kontrolovaný. Ak máte čiastkové ciele, ktoré majú krátke termíny splnenia, možno budete chcieť prehodnotiť svoj strategický plán štvrťročne. Ale určite aspoň polročne alebo každoročne. Zvyčajne sa vaše prehlásenie o celi, vaše základné hodnoty a charakteristiky nemenia. Oni sú základom toho, k čomu vás a váš tím Boh povolal. Pokiaľ ten cieľ nie je naplnený, nemení sa. Avšak ako pokračujete v práci smerom k vášmu cieľu a lepšie tomuto cieľu rozumiete, môžete zistiť, že svoj cieľ vybrusujete.
- Konkrétne ciele a čiastkové ciele sú nástrojmi, ktoré vám pomôžu udržiavať smer, aby ste dosiahli váš základný cieľ. Pomáhajú vám zoradiť podľa priorít vašu prácu, sústrediť sa na dôležité aktivity, ku ktorým vás Boh povolal a prakticky premýšľať, čo musíte urobiť, aby ste dosiahli váš základný cieľ.
- Nakoniec musíte pamätať na to, že žiaden plán nie je dokonalý. Je sprievodcom, ktorý vám má pomôcť zostať v správnej stope. Sebelepšie stanovené plány nič neznamenajú, ak Pán nie je vo vašej práci. Ako nám pisateľ Prísloví pripomína „Nadej sa na Hospodina celým svojim srdcom a nespoliehaj sa na svoju rozumnosť. Poznávaj ho na všetkých svojich cestách, a on bude urovnávať tvoje stezky.“ (Pr 3:5-6).

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aký je rozdiel medzi strategickým plánovaním a dobre zorganizovaným?
- Viete uvažovať o ďalších oblastiach života, v ktorých sa môže aplikovať strategické plánovanie?
- Aké sú ešte nejaké ďalšie príklady z Písma alebo z vášho vlastného života, v ktorých vidíte, že efektívne plánovanie viedlo k efektívnym výsledkom?
- Ako by ste reagovali na vyhlásenie: „Nejasné ciele majú za následok prinajlepšom nejasné výsledky“?
- Akými spôsobmi ľudia vo vašej kultúre používajú brainstorming na riešenie problémov?

AKČNÝ PLÁN

Urobte strategické plánovanie so svojim tímom zakladania zboru alebo s vedením vášho vznikajúceho zboru. Buďte pripravení podeliť sa o váš strategický plán na ďalšom tréningovom stretnutí.

SPRÁVCOVSTVO

LEKCIA
5

Proces strategického plánovania – workshop

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je poskytnúť účastníkom cvičenie ako viesť stretnutie strategického plánovania v tíme.

Hlavné body

- Strategické plánovanie je rozhodujúce pre službu zakladania zborov.
- Strategické plánovanie nie je ťažkou úlohou.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal...

- Vedieť, ako uskutočniť stretnutie strategického plánovania v kontexte tímu.
- Byť si istejší v tom, ako robiť strategické plánovanie.
- Byť odovzdaní robiť strategické plánovanie s tímom zakladania zboru.

Počas tejto hodiny uvedieme do praxe koncepciu, ktorú sme sa naučili v predchádzajúcej lekcii o strategickom plánovaní. Budete rozdelení do skupín po štyroch alebo piatich a budete pracovať, akoby ste boli tím zakladania zboru. Kvôli obmedzenému času predpokladáme, že váš „tím“ už vypracoval svoje prehlásenie o celi a rozhodol o svojich základných hodnotách a charakteristikách.

Ako tím ste si stanovili cieľ služby, že budete mať víkendový mládežnícky pobyt. Teraz je úlohou vypracovať nasledujúce čiastkové ciele používajúc ako model charakteristiky študované v predchádzajúcej lekcii.

- Vypracujte všeobecný čiastkový cieľ pre víkendový pobyt.
- Vypracujte všeobecný čiastkový cieľ pre špecifické aktivity počas pobytu.

Uistite sa, že skontrolujete svoje čiastkové ciele s charakteristikami predstavenými v poslednej lekcii, aby ste sa uistili, že naplňajú požiadavky dobrých čiastkových cieľov.

Máte tridsať minút na prácu na tejto aktivite. Na konci tohto času umožníme každej skupine, aby sa podelila o svoje čiastkové ciele kvôli revidovaniu a zhodnoteniu celou skupinou.

RODINA

RODINA

1

LEKCIA

Biblické úlohy v rodine

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť jasné základné biblické vyučovanie o manželstve a úlohách manžela, manželky a detí v rodine.

☞ Hlavné body

- Cez manželstvo je Boh schopný doplniť silné a slabé stránky manžela a manželky, aby sa stali úplnými. To im umožní slúžiť Mu tým najlepším spôsobom.
- Služba zakladateľa zboru zahŕňa jeho rodinu, keďže rodina je viditeľným a biblickým ukazovateľom schopnosti viesť a efektívnosti učeníctva.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Chápať zmysel manželstva z perspektívy Toho, ktorý ho ustanovil.
- Mať lepšie pochopenie biblického učenia o úlohách manžela a manželky v manželskom vzťahu.
- Chápať vzťahy v rodine ako analógiu Cirkvi.

ÚVOD

Cirkev sa stala ústredným prvkom Božieho kráľovstva na zemi. V tejto komunite veriacich Boh povolal všetky svoje deti do vzťahu lásky so sebou a medzi nimi navzájom. Niektorí boli povolaní slúžiť Pánovi a Cirkvi ako slobodní, a iní v manželskom stave. Ale či už slobodný alebo v manželstve, každý bol umiestnený do rodiny. Rodina je jedna z analógií, ktoré sú používané na opis Cirkvi. Vaše chápanie vzťahov vo fyzickej rodine ovplyvní spôsob, akým pozeráte na Božiu rodinu. Je preto dôležité, aby ste vy, ako zakladatelia zborov, chápali biblické úlohy v rodine pre svoj vlastný život a službu. Naviac, keď Pavol písal Timoteovi, ktorý bol mladým vedúcim, upomína Timotea na zodpovednosť vedúceho v cirkvi. Pavol sa pýta, „Ale ak niekto nevie spravovať svoj vlastný dom, ako sa potom bude starať o cirkev Božiu?!“ (1Tim 3:5). Táto provokujúca otázka vyzýva kresťanských vedúcich, zvlášť zakladateľa zborov, aby zhodnotil svoju vlastnú službu vo svojej vlastnej rodine. Ako sa mu darí spravovať svoju rodinu, ak je jeho rodina svedectvom jeho schopnosti v cirkvi viesť?

Keď ste zaneprázdnení zodpovednosťami konania evanjelizácie, učeníctva a výchovy vedúcich, snaženia, aby nový zakladaný zbor dobre rástol, musíte tiež pamätať na to, že vaša vlastná rodina zostáva najjasnejším ukazovateľom toho, či ste schopní viesť a robiť efektívne učeníctvo. Ak má zakladateľ zboru zvyky, ktoré spôsobujú zlyhanie jeho služby v rodine, môže ich preniesť aj do nového zboru. Zakladateľ zboru musí venovať pozornosť vzťahom vo svojej rodine ako súčasť jeho celkového diela služby.

"Ale ak niekto nevie spravovať svoj vlastný dom, ako sa potom bude starať o cirkev Božiu?!"
1. Timoteovi 3:5

I. MANŽELSKÝ PÁR

Základnou jednotkou rodiny je manželský pár. Keď čítame príbeh stvorenia v Genesis, vidíme, že keď Boh stvoril človeka na svoj obraz, stvoril ho ako muža a ženu. Títo dvaja ľudia žili spolu ako jeden (1M 2:24), odrážali trojjediného Boha, ktorý žije v dokonalej jednote v rôznosti. Mali žiť ako jeden v milujúcom vzťahu, ktorý by vyústil do plodenia detí. Bola im daná úloha, aby ju vykonávali: vládnuť

nad rybami, vtákmi a zvieratami zeme. Keď zhrešili, do milujúceho vzťahu vstúpila disharmónia, rozmnožovanie poznačila bolesť a namiesto vlády nad zemou sa pokúsili panovať jeden nad druhým.

Časťou Kristovho vykupiteľského diela je obnovenie Božieho obrazu v manželskom vzťahu. Sú tri princípy, ktoré poslúžia ako základ pre diskusiu o úlohách v manželstve.

A. Tri hlavné princípy

1. Manžel a manželka majú rovnakú hodnotu.

Hodnota človeka je založená na... skutočnosti, že on a ona sú stvorení na Boží obraz.

Z Galaťanom 3:28 si uvedomujeme, že Boh vytvoril *manželov a manželky s rovnakou hodnotou*. Hodnota človeka nie je založená na jeho funkcii alebo úlohe, ale skôr na skutočnosti, že on a ona sú stvorení na Boží obraz.

2. Manžel a manželka majú byť vzájomne závislí.

V 1.Korinťanom 11:11 vidíme, že Boh stvoril *manžela a manželku, aby boli na sebe vzájomne závislí*. Cirkve tvoria muži a ženy všetkých typov osobností. Jeden z význačných faktorov cirkvi je, že jej členovia sú spolu v jednote. Tieto vzťahy majú rôznu hĺbku, ale manželský vzťah môže byť jeden z najkomplexnejších. V manželstve naplnenom Duchom bude vzájomná závislosť nádherne znázomená. A samozrejme toto svedčí o vzájomnej závislosti, ktorá jestvuje u Boha.

3. V rodine je poriadok zodpovedností.

Z 1. Korinťanom 11:3 chápeme, že Boh utvoril *v rodine poriadok zodpovedností*. Práve tak, ako je funkčný poriadok u Boha, je aj funkčný poriadok v manželstve. Boh je hlavou Krista, ktorý je hlavou každého muža, ktorý je hlavou svojej ženy.

II. ÚLOHA MANŽELA

A. Byť hlavou manželky: Efežanom 5:23

Pavol uvádza, že manžel je hlavou manželky tak, ako je Kristus hlavou Cirkvi. Toto vedenie pozostáva zo zodpovednosti a skladania účtov pred Bohom za rodinu. Keďže dôraz textu je na láske manžela voči manželke, toto je tá najdôležitejšia časť jeho zodpovednosti.

Manželia sa majú snažiť o to najlepšie pre svoje manželky, dokonca na svoj úkor. Vedenie definované týmto spôsobom sa stáva vznešeným a svätým povolaním. Od vyjasnenia tejto úlohy úplne závisí budúcnosť vášho manželstva ako zakladateľa zborov a/alebo manželstva tých, ktorí budú súčasťou vašej služby. Vedenie je povolanie, ktoré má za cieľ posilniť ďalšiu ľudskú bytosť; nie je oprávnením k tomu, aby si človek hovel. Jeden veľmi praktický dôsledok tohto konceptu je v oblasti duchovných darov. Manžel by mal byť aktívne zapojený do pomoci svojej manželke objaviť jej duchovné dary. Toto bude neustále dobrodružstvo, keď sú manželkine dary objavované, rozvíjané a vyslané do služby.

Niektorí ľudia však argumentujú podľa Genesis 3, že muž má vládnuť nad svojou manželkou. Skutočný text Genesis 3:16 predsa prehlasuje: „...a tvoja túžba sa poniesie k tvojmu mužovi, a on bude panovať nad tebou.“ Hebrejské slovo preložené ako „panovať“ znamená ovládať, držať dole, panovať „nad“ ako absolútny vládca. Toto slovo je všade v Starom zákone používané o kráľoch a verejných úradníkoch. Ale majte na pamäti, že 3:16 je prehlásením kľatby, nie kráľovstva. Predpovedá, ako padlí muži budú ovládať ženy a utláčať ich do pozície nižšieho spoločenského postavenia. Toto sa dialo v tisícoch kultúr počas tisícov rokov.

Drsné ovládanie nie je Kristov spôsob. Preto keď Pavol hovorí, že muž je hlavou svojej manželky tak ako Kristus je hlavou cirkvi, nepodporuje to prekliatie – On ho ruší! Ukazuje, ako môžu ľudia zrušiť cyklus nešťastia a mentalitu „najprv ja“, ktorú priniesol pád.

Tak aký bol Kristov spôsob vedenia?

Tento štýl je načrtnutý v Lk 22:25-27 a je opísaný ako vodca-služobník. „Sluha“ a „vedúci“ nie sú pojmy, ktoré sa prirodzene kombinujú. Zdajú sa byť protichodné. Predsa však byť v Božom kráľovstve „hlavou“ znamená byť touto jedinečnou zmesou vedúceho a služobníka. Je pravdou, že mužom bola daná autorita viesť svoje manželky, ale štýl má byť služobnícky, nie panovnícky. Cieľom je potom byť pre ne zdrojom života. Manželovo vedenie svojej manželky má byť modelované podľa Kristovho vedenia svojej nevesty, Cirkvi. Kristus Cirkev nevykorisťuje. Neovláda ju, ani jej nevnučuje svoje vedenie. Naopak, On získal právo vedenia tým, že vydal seba samého za svoju nevestu a napokon za ňu zomrel. Podľa Kristovho modelu je vedenie manželky manželom charakterizované:

Manželovo vedenie svojej manželky má byť modelované podľa Kristovho vedenia svojej nevesty, Cirkvi.

- zodpovednosťou, nie hodnosťou
- obeťou, nie sebestvom
- povinnosťou, nie ovládaním

B. Starat' sa o najhlbšie potreby manželky

Pouvažujte o Petrovom napomenutí v 1.Petra 3:7: „Vy, muži, tak podobne, spolubývajte s nimi podľa rozumu (v porozumení) ako so slabšou nádobou ženskou preukazujúc im úctu ako tiež spoludedičom milosti života, aby vaše modlitby nemali prekážky.“

Manželky potrebujú svojich manželov, aby s nimi žili v porozumení. Toto znamená, že manželia sa musia správať k svojim manželkám vedomí si skutočnosti, že sú odlišné od mužov. Okrem zrejmých telesných rozdielov jestvujú ohromné psychologické a emocionálne rozdiely. Manželia by potom mali venovať pozornosť trom nasledujúcim základným oblastiam.

1. Spoločenstvo

Tým prvým je, že manželky potrebujú spoločnosť. Boh utvoril ženy pre hlboké trvajúce vzťahy a očakávajú od svojich manželov, že naplnia túto potrebu. Chcú a potrebujú od svojich manželov spoločnosť, dostupnosť a záujem.

2. Bezpečie

Druhou potrebou je bezpečie. Žena potrebuje bezpečie muža. Potrebuje vedieť, že ju vie ochrániť a postarať sa o ňu. Potrebuje mu byť schopná dôverovať. Podľa Biblie sú tieto veci zodpovednosťou manžela (1Tim 5:8).

3. Význam

Tretou potrebou je význam. Táto potreba je rovnako spoločná obom manželom. Manžel často získava vedomie významu zo svojej práce, svojej úlohy v cirkvi alebo ďalších aktivít mimo domova. Ale tak veľa z toho, čo robí manželka, je skryté pohľadu zvonku. Človek, ktorý môže skutočne oceniť jej jedinečný prínos, ten kto si ju môže primerane uctiť, je jej manžel. Ona je priateľom, opatrovníkom a druhom pre dušu. Súčasťou vedúcej úlohy muža je dosiahnuť, aby cítila úctu a nebral tie veci ako samozrejmosť.

C. Vykonávať povinnosti otca

Hlavnou zodpovednosťou otca je vychovávať svoje deti v kázni a napomínaní Pánovom (Ef 6:4). Toto znamená vyučovať ich cestám Pánovým (4M 6:7), a ak je to nevyhnutné, aj ich kázať (Pr 19:18, 22:6, 23:13,14, 29:17).

III. ÚLOHA MANŽELKY

Príslovia 31:10 kladú pôsobivú otázku, „Kto nájde statočnú ženu?“ Pre ženu byť „vynikajúcou manželkou“ znamená rozumieť Božiemu projektu pre manželku a Jeho milosťou byť podriadenou tomuto projektu.

A. Pomocnica

Boh stvoril ženu, aby bola pomocnicou mužovi (1M 2:18). Ona je citovým a telesným doplnkom, ktorý robí muža vhodnejším na Jeho zámery a službu pred Bohom. Nerobí ho úplným v duchovnom, citovom alebo fyzickom zmysle. Avšak predsa ho čini úplnejším, ako by bol sám bez nej. Prináša mu perspektívu, emócie, dary a slabosti, ktoré sám o sebe nemá. Spolu zapečatení a obdarovaní Duchom Svätým, manžel a manželka sú úplní a sú čo najlepšie schopní slúžiť Pánovi.

**Spolu, zapečatení
a obdarovaní
Duchom Svätým,
manžel a manželka
sú úplní a sú čo
najlepšie schopní
slúžiť Pánovi.**

B. Podporuje

Ako je doplnkom svojho manžela, manželka je tiež jeho podporovateľom. Podpora manžela je súčasťou jej „mravocistého obcovania“ (1Pt 3:2) voči nemu. Pozná jeho silné stránky a slabosti a buduje ho pre jeho prácu. Príslovia 14:1 ukazujú, že žena môže budovať alebo rúcať svoj dom. Môže budovať emocionálnu silu a odhodlanie svojho manžela, alebo môže prispieť k jeho zničeniu, zahanbeniu a môže byť ako „hnis v jeho kostiach“ (Pr 12:4b).

C. Podriadená

Manželka má tiež zodpovednosť, aby bola podriadená svojmu manželovi. Najčastejšie opakovaný príkaz pre manželku je ten, aby bola podriadená svojmu manželovi (Ef 5:22, Kol 3:18, 1Pt 3:1), je to charakteristika zbožnej ženy ako bola Abraháмова žena Sára (1Pt 3:6). A predsa, jej postavenie podriadenia je veľmi mocné. Vierou sa podriaďuje svojmu manželovi a obracia sa na svojho nebeského Otca. Podobne ako kráľovo srdce (Pr 21:1), srdce jej manžela je v Božej ruke. Ako sa podriaďuje svojmu manželovi, podriaďuje sa Bohu a dovoľuje Jeho ruke, aby hýbal životom jej manžela. Svojimi skutkami podriadenia umožňuje Bohu, aby získal jej manžela k väčšej poslušnosti voči Nemu (1Pt 3:1). Nie je jej prikázané protestovať, aby zneistila názor svojho manžela. Je jej prikázané podriaďiť sa vierou, aby uvoľnila Božiu ruku k dielu v živote jej manžela i v jej vlastnom.

D. Správca

Písmo podáva model usilovnej manželky, ktorá pracuje k úžitku svojho manžela a svojej domácnosti (Pr 31:10 to 31, zvlášť verš 11). Na rozdiel od manželiek Samárie, ktoré v časoch Ámosa utláčali chudobných a núdznych a kládli neukojiteľné požiadavky na svojich manželov (Am 4:1), žena z Prísloví 31 sa bojí Pána (v. 30), slúži svojmu manželovi (v. 12), buduje svoj dom (v. 27), spôsobuje rast povesti svojho manžela (v. 23) a to, že jej dôveruje (v.11). Jej tajomstvom je, že je schopná podporovať svojho manžela, stará sa a spravuje jeho domácnosť, robí z nej harmonické a výnosné miesto, ktoré tvorí pre neho mnoho dobra. Slúži mu, udržuje ho na výške, hoci spravuje jeho dom obratnejšie, ako by mohol on. Muž môže len oslavovať Boha za Jeho dobrotu v tom, že mu ju dal (Pr 19:14).

E. Matka: Títovi 2:4

Jadro úlohy ženy nekončí milovaním jej manžela. Títus 2:4 pokračuje povzbudzujúc ju, aby bola „milovníkom detí“. Deti, zvlášť malé, potrebujú obrovské dávky osobnej pozornosti, podpory a samozrejme lásky. Deti potrebujú úžasnú moc prítomnosti svojej matky. Podľa mnohých odborníkov na výchovu detí, zdravý, normálny rozvoj dieťaťa vyžaduje úzky, milujúci a trvalý vzťah s najmenej jedným človekom počas minimálne prvých dvoch rokov života. Títus naznačuje, že matka by mala poskytovať túto starostlivosť, ale prevládajúca kultúra našich dní väčšinou opúšťa tieto princípy Písma a namiesto toho *hľadá svoje vlastné záujmy*.

IV. ÚLOHA DETÍ

A. Poslúchať svojich rodičov v Pánovi

Efežanom 6:1 hovorí, „Vy, deti, poslúchajte svojich rodičov v Pánovi, lebo to je spravodlivé.“ Toto nariadenie od Pavla pre zbor v Efeze vyvoláva niekoľko otázok, ktorým by mal zakladateľ zboru venovať:

- Hovorí len o nepnoletých?
- Mali by dospelí naďalej poslúchať svojich rodičov, dokonca aj ak viac nežijú v dome svojich rodičov?
- Ak dospelý zostáva v dome svojho otca, platí to naďalej?
- Znamená „v Pánovi“, že ak rodič nie je kresťan, dieťa ho/ju nemusí poslúchať?

B. Ctiť svojho otca a matku

Pavlovo nariadenie cituje zo Starého zákona a pripomína Efežanom, že toto je prvé prikázanie so zaslúbením: „aby sa predĺžili tvoje dni, a aby ti bolo dobre na zemi“. (Ef 6:2-3, 4M 5:16).

ZÁVER

Táto lekciamá pre vás význam, či už ste slobodný alebo ženatý zakladateľ zboru. Keď porozumiete biblickým úlohám v rodine, váš vlastný život bude posilnený, váš celý zbor získa pomoc a komunita, v ktorej žijete, bude vidieť jednotu a Božiu lásku, ktorá bude predvádzaná vami osobne a cez vyučovanie a poradenstvo, ktoré dá Boh.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ak ste slobodní, ako môže byť táto lekciam pre vás užitočná vo vašej službe?
- Ak ste zosobášení, môžete povedať, že vaše manželstvo odráža Boží obraz demonštrovaním jednoty?
- Prežívate spoločenstvo vo svojom manželstve? Ako to vyzerá?
- Aké faktory v spoločnosti a v manželstve dnes sťažujú byť efektívnym manželským partnerom? Čo je pre vás najväčším zápasom v tom, aby ste boli dobrým manželským partnerom?
- Aké faktory v spoločnosti a v Cirkvi dnes sťažujú žiť ako slobodný? Čo je pre vás najväčším zápasom v tom, že ste slobodní?

AKČNÝ PLÁN

- Čítajte 1.Petra 3:8-12. Postoj sebeckta ničí jednotu. Vezmúc toto do úvahy, čítajte ešte raz vyššie uvedený text a potom vymenujte veci, ktoré by ste mali robiť, keď je váš partner sebecký.
- Manželovo vedenie na spôsob služobníka je jediná vec, ktorá robí manželkino podriadenie sa zmysluplným. Pasívny manžel robí podriadenie sa nemožným a ovládajúci manžel robí podriadenie sa neznesiteľným. Vedenie službou, na druhej strane, robí podriadenie sa radosťou. Vo svetle týchto myšlienok zodpovedajte nasledujúce otázky:
 - Ako by fakt, že sa stanete vodcom-služobníkom ovplyvnil schopnosť vašej manželky byť podriadenou?
 - Ako by reagovala v ďalších oblastiach, ak by ste boli viac vodcom-služobníkom?
 - Vyučuje Biblia niečo o tom, pod koho vedenie sa majú podriaďiť slobodné ženy? Aké smernice viete nájsť?
- Vo svojom liste zboru vo Filipis sa Pavol zaoberal otázkou jednoty medzi kresťanmi. Čítajte Filipänom 2:1-4 a potom rozmyšľajte o tom, ako 2. verš vysvetľuje ako dosiahol jednotu vo vzťahu. Ako môžete aplikovať tieto princípy vo svojom rodinnom živote, či už v manželstve alebo v iných rodinných vzťahoch?

- Ako zakladateľ zboru budete mať mnoho príležitostí poskytnúť biblickú radu neveriacim i veriacim, ktorí trpia kvôli manželstvám, ktoré zlyhali alebo ktorí práve prežívajú vo svojom manželstve nejednotu. Rovnako budete mať príležitosť poskytnúť radu mužom a ženám, ktorí o manželstve uvažujú. Začnite diskusie v malej skupinke s nejakými slobodnými mužmi a ženami svojho veku, ktorí uvažujú o manželstve v budúcnosti. Vedzte ich v objavovaní biblických vzorcov prediskutovaných v tejto lekcii a praktické dôsledky týchto vzorcov.

ZDROJE

Lewis, Robert and Hendricks, William. *Rocking the Roles*. Colorado Springs, CO: NavPress, 1991.

RODINA

LEKCIA 2

Rodičovstvo

Ciel' lekcie

Cielom tejto lekcie je pomôcť zakladateľom zborov chápať a aplikovať biblické princípy rodičovstva.

Hlavné body

- Rodičovstvo vyžaduje chodenie vierou.
- Božie slovo nám dáva niektoré princípy, ktoré by mali byť aplikované na rodičovstvo.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Poznať, čo Biblia vyučuje o rodičovstve.
- Byť schopný zhodnotiť svoje vlastné rodičovstvo podľa biblických meradiel.
- Vypracovať spôsoby na zlepšenie svojho rodičovstva

Doporučenia pre inštruktov

Použite tento materiál k tomu, aby ste dali účastníkom základné biblické princípy. Odolajte nutkaniu „povedať im, ako torobiť“. Nechajte čas na prediskutovanie otázok, ktoré sú na konci, či už v malých skupinkách alebo všetci spoločne.

ÚVOD

Kresťanské kníhkupectvá sú plné kníh s radami pre kresťanských rodičov. Tieto knihy obsahujú mnoho špecifických modelov, pričom každý z nich tvrdí, že je tým biblickým. Ale hoci nám Biblia dáva isté smernice, to čo nám nedáva je návod na výchovu detí krok po kroku. V tejto lekci sa pozrieme na niektoré biblické princípy, ktoré môžu byť aplikované na rodičovstvo. Keďže každé dieťa je jedinečnou osobnosťou s jedinečnými potrebami, spôsob, akým rodičia aplikujú princípy, je záležitosťou hľadania múdrosti od Pána na modlitbách. Podobne ako ostatné oblasti kresťanského života, rodičovstvo je chodenie vierou.

Vo Veľkom poverení Ježiš nariadil svojim nasledovníkom, aby činili učeníkov vo všetkých národoch... učiac ich zachovávať všetko, čo povedal. Úloha rodiča je podobná úlohe zakladateľa zborov: činiť učeníkov a učiť ich poslušnosti Bohu. Pre zakladateľov zborov, ktorí sú rodičmi, má rodičovská úloha veľký význam: je významná pre samotných členov rodiny, je významná pre ich svedectvo svetu a je významná pre cirkev. Spôsob, akým rodičia jedajú so svojimi deťmi, sa odráža v spôsobe, akým sa správajú k cirkvi (1.Tim 3:4,5). Pre zakladateľov zborov, ktorí nie sú rodičmi je táto lekcia tiež dôležitá, pretože tie isté princípy platia, keď pomáhajú svojim duchovným deťom v ich službe.

I. NIEKTORÉ VÝCHODISKOVÉ POZNÁMKY

A. Bez záruk

Na rozdiel od toho, čo sa často predpokladá, Biblia nedáva žiadne záruky, že ak rodičia urobia všetko správne, deti budú milovať Pána a slúžiť Mu. Verš, ktorý je často citovaný ako zaslúbenie od Boha, je Príslovia 22:6, „Vyučuj mládenca podľa spôsobu jeho cesty; potom aj keď sa zostarie, neuchýli sa od nej.“ Ak ich deti vyrastú a odmietnu Pána, cítia sa, že Pán ich zradil.

Prosím, všimnite si, že tento verš konštatuje princíp príčiny a následku: ak vy urobíte „X“, potom výsledkom bude „Y“. Kniha Prísloví, ktorá bola napísaná ako pomoc viesť mladých k spravodlivému životu, má mnoho podobných prehlásení. Výchova detí, keď sú mladí, ich spočiatku usmerní na chodník spravodlivosti. Skôr ako zaslúbenie, ktoré je pravdivé vo všetkých prípadoch, tento verš konštatuje všeobecný princíp, že ak rodičia vychovávajú svoje deti v poslušnosti Pánovi, keď sú mladé, keď zostarnú, budú pokračovať na Jeho ceste. Skutočnosť, že niekedy sa deti predsa odchyľia od Pána v žiadnom prípade nezmenšuje princíp alebo rodičovskú zodpovednosť vychovávať svoje deti Pánovým cestám. Väčšina detí, ktoré prijímajú takúto skorú výchovu, predsa v tom pokračuje.

B. Žiadne dokonalé deti

Prečo potom niektoré deti, ktoré začali kráčať po ceste spravodlivosti „sa od nej odvrátia“? Každý človek je hriešnikom, ktorý musí robiť rozhodnutia. Príslovia 1: 29 hovoria o tých, ktorí „nenávideli známosti a nevyvolili si bázne Hospodinovej.“ Napokon, každý človek si musí vybrať pre seba, či bude alebo nebude nasledovať Pána. Dokonca aj deti s dobrou výchovou môžu urobiť nesprávne rozhodnutie.

C. Žiadni dokonalí rodičia

Boh je jediný dokonalý rodič; pozemskí rodičia nie sú dokonalí. Bez ohľadu na to ako milujú Pána a svoje deti, niekedy zlyhajú (1Jn 1: 8-10). Nikto nemá všetky odpovede. Rodičia potrebujú neustále a na modlitbách hľadať múdrosť od Pána pre výchovu detí takým spôsobom, akým by mali ísť.

II. NIEKTORÉ BIBLICKÉ PRINCÍPY

Hoci kvôli hriešnej podstate rovnako detí ako i rodičov nie sú žiadne záruky, Boh nám dal určité princípy, aby nás viedli vo výchove detí.

A. Buďte príkladom lásky a poslušnosti voči Pánovi (4M 6:4-9, 17)

V Starom zákone Boh nariadil Izraelu: „Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou a celou svojou silou!... A budeš ich (Jeho prikázania) dôrazne učiť svojich synov... Snažne budete ostríhať prikázania Hospodina.“ Toto mali robiť doma, kráčajúc spolu cestou, keď si líhali a keď vstávali. Milovanie Boha a dodržiavanie Jeho prikázaní malo byť životným štýlom, ktorý mali rodičia rozvíjať a odovzdávať svojim deťom.

B. Usmerňujte svoje deti, aby zachovávali cestu Pánovu (1M 18: 19)

Keď hovoríme o rodičovskej zodpovednosti usmerňovať svoje deti, Biblia to často porovnáva s káznením. Verše ako Príslovia 3:11,12 a Židom 12:5-11 nám pripomínajú, že káznenie je nevyhnutné. Ale jeho dôvodom je to, že otec (rovnako nebeský ako pozemský) miluje svoje dieťa. Kedykoľvek je káznenie uplatňované, malo by byť robené s láskou, ktorá má na pamäti ten najlepší záujem dieťaťa. Dieťa musí byť schopné rozlišovať lásku uprostred káznenia. Žiadúcim výsledkom je, aby sa dieťa naučilo zachovávať cesty Pánove.

C. Nedráždite svoje deti (Ef 6:4)

Mnoho rodičov sa tak zameriava na druhú časť Efežanom 6:4, výchovu svojich detí v kázní a napomínaní Pánom, že zabudnú na prvú časť, nedráždite svoje deti. Je mnoho príbehov kresťanských pracovníkov, ktorých deti zahorkli a odvrátili sa od Pána. Tieto deti často rozprávajú príbehy rodičov, ktorí boli príliš prísni, nespravodliví, vyžadujúci, autoritatívni: rodičia, ktorí dráždia svoje deti vo svojom zápale, aby ich naučili milovať Pána. Nanešťastie, často rodinné pobožnosti sú vnímané ako chvíle, keď rodičia môžu kázať svojim deťom. Výsledkom sú deti, ktoré sú zahorklé a podráždené voči svojim rodičom i voči Bohu.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Akými praktickými spôsobmi môžete urobiť lásku a poslušnosť voči Pánovi životným štýlom vo vašom domove?
- Akými praktickými spôsobmi si môžete overiť, či vaše káznenie je robené v láske? Čo považujete za najväčšiu brzdu takéhoto druhu káznenia?
- Aké praktické kroky môžete urobiť, aby vaše rodinné pobožnosti boli chvíľami, na ktoré sa budú deti tešiť?

AKČNÝ PLÁN

Urobte zoznam niektorých vlastností, ktoré túžite, aby mali vaše deti po duchovnej, sociálnej, mentálnej a fyzickej stránke, keď budú mať 18 rokov. Potom napíšte meno každého dieťaťa na zvláštny hárok papiera. Napíšte zoznam, čo robíte alebo potrebujete robiť, aby ste pomohli tomuto dieťaťu dosiahnuť každú z týchto vlastností.

ZDROJE

- Kimmel, Tim. *Raising Kids Who Turn Out Right*. Sisters, OR: Multnomah, 1993.
- Phillips, Mike. *Building Respect, Responsibility & Spiritual Values in Your Child*. Minneapolis, MN: Bethany House, 1981.
- Stanley, Charles. *How to Keep Your Kids on Your Team*. Nashville, TN: Oliver Nelson, 1986.